

གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་བྱང་རིགས་

དགའ་ཚལ་དང་། འཕྲོས་དོན་འགངས་ཆེའི་

དབྱེད་རྩམ་སྟོགས་བསྟུས།



ཕོད། བཞི་པ།

རྩམ་བ་པོ། སྒོ་སྒྲིང་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ།

2020

སྒྲོལ་མེད་།

༩ ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགོ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་
མཆོག་གིས་དེ་སྒྲོལ་དད་ཆོས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དད་གུས་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་བཤད་དད་
པའི་མཛེས་རྒྱན་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་
དགེས་པའི་མཆོད་སྨིན། གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆོགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་
རིགས་དགའ་ཚལ། གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྱེད། རྟོག་དཔྱོད་བྱིས་པའི་ཅེད་གར།
དྲིས་ལན་ཚུ་སྦྱེས་ཚུན་པོ་དང་། དམ་ཆོས་སྤང་བའི་སྒྲོན་མ། དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་
པ་གཟུང་གནས་དཔྱོད་ལྡན་དགེས་པའི་མཆོད་གར་སོགས་གསུང་རྩམ་མང་པོ་ཞིག་དཔར་
འགྲེམས་གནང་བ་དེ་ཡུལ་སྤྱོད་གས་མང་པོར་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་པན་པ་རྒྱལ་མཆོད་
བྱུང་དང་འབྱུང་མུས་ལ་སྤྱོད་གས་ཀྱན་ནས་གུས་སྨོ་རབ་ཏུ་བརྟན་ལགས།

དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་གཟུང་གནས་དཔྱོད་ལྡན་དགེས་པའི་མཆོད་གར་
དེ་ནི་དགོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་རྩམ་གསར་ཤོས་དང་། དེ་ཡང་གསུང་པོད་དེ་ནི་ཉེ་
བའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་སུ་དཔར་འགྲེམས་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་བྱས་ཟིན་
ཅིང་། དེ་བཞིན་གསུང་རྩམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལན་མང་དཔར་འགྲེམས་བྱས་པ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་དགོ་མཆོག་ཉིད་ཐེ་སྒྲོན་དུ་ཕེབས་སྐབས་གསུང་སྒྱུར་ཐོག་རིགས་ལམ་སློབ་ཁྲིད་
གནང་བའི་བསྐྱུས་གྲ་དང་སྒོ་རིག རྟོགས་རིགས་བཅས་ཀྱི་སྐད་དུ་སྤྱོད་གས་བསྐྱེད་གས་ཀྱིས་

འགྲེམས་སྒྲེལ་གནང་བ་རྣམས་ནི། རོན་གཉེར་ཅན་གྱི་རིགས་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་
རྒྱལ་ས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དཔར་བསྐྱུན་ཡང་འཆར་དགོད་བྱ་ཐུས་དང་། དེ་བཞིན་
དམ་ཆོས་སྒྲུང་བའི་སྟོན་མེར་མཆོན་ན་བོད་རིགས་གཙོས་ཏི་མ་ལ་ཡའི་ནང་བ་ཡོངས་ཀྱིས་
ཐུགས་སྒྲུང་བྱ་སའི་གཞུང་ཡང་ཅེར་སོན་བ་ཞིག་སྟེ། ཆོག་ཉུང་ལ་གཞུང་རོན་གནད་ཆེ་བ་
དང་། མ་ཟད་གྱུ་སྐད་དུ་འང་ཐེངས་གཉིས་ཅམ་དང་། དེ་བཞིན་ད་ས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་
དབྱིན་སྐད་ཐོག་བསྐྱར་འགྲེམས་ཁུས་བས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཕྱོགས་མང་པོར་ཡང་ཕན་རྒྱལ་
ཆེན་པོར་བྱུང་ཡོད་ལགས།

དེར་བརྟེན་གསུང་ཙམ་དེ་དག་སྒྲུང་ཡང་ཆ་ཆང་ཞིག་ཕྱོགས་བསྐྱེབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་
བཞི་བྱ་བསྐྱུས་ཏེ་དཔར་སྐྱུན་བསྒྲི་ན། སྟོབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ལ་གཞུང་རོན་འཆོལ་ཞིང་
དབྱེད་བསྐྱར་གནང་བར་ཕན་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འོང་བར། དགེ་མཆོག་གི་དངོས་སྟོབ་གྱུ་གར་
བ་ད་ས་རིགས་ལམ་སྟོབ་གཉེར་ཁང་གི་སྟོབ་གཉེར་བ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལྟ་སྐྱར་
བཅུན་མ་ཨ་ནེ་རྒྱ། གུས་བ་ཁུ་ཅག་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་བསྐྱུལ་
ལན་མང་ཁུས་བར། དགེ་མཆོག་ནས་སྒྲུང་ཡང་དག་བཙས་གང་འོས་བསྒྲིས་ཏེ་དཔར་
བསྐྱུན་བསྒྲི་ན་དགེ་མཆོན་ཆེ་ཚུལ་སོགས་གསུངས་བ་ལྟར། དགེ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༡༡ ལ་
ཐེབས་ཤིང་། སྐུ་ཁམས་བདེ་མེད་ཀྱང་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་གསུང་ཙམ་དག་ལ་དབྱེད་
བསྐྱར་ལན་མང་གནང་བ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་རོན་ལ་དབྱེད་
བ་དེར་དཀའ་གནད་ཆོག་བསྐྱུས་རྣམས་གསལ་རྒྱས་དང་། དག་བཙས་དང་སྟོན་འཕྲི་སྟོ་
གསུམ་གང་འོས་མཛད་གནང་ཡང་བྱུང་ཡོད་ལགས།

དེར་མ་ཟད་མཁས་ཤིང་གུབ་བའི་དབང་ཐུག་སེར་བྲེས་གཙང་བ་ཡ་སྐྱབས་རྗེ་

ཁི་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་གྲུབ་བཙུན་འགྲུས་མཆོག་གིས་དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཡུགས་
ལ་ཆོས་རྣམས་མིང་གིས་བཏགས་ཚུལ་འདྲིལ་ཡུགས་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་
གནང་བྱུང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉེ་ཏྲོང་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཐོས་
ཚུལ་བཅས་ལྷ་སྐབས་ཇེ་ཁི་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་སྤྲས་སྤྲལ་མཆོག་གིས་དགེ་མཆོག་ལ་
གསུངས་པ་རྣམས་ལོ་མང་རིང་དབྱད་ཞིབ་གནང་སྟེ་དགོངས་ཚུལ་གང་བྱུང་རྣམས་གྲུས་
བར་གསལ་བཤད་གནང་བ་རྣམས་སྡེབ་ཏུ་བཀོད་ཡོད་ལགས། དེ་བཞིན་མ་འོངས་སློབ་
གཉེར་བ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་དབྱད་པ་གནང་བསྐྱས་དང་། བཀའ་
པོད་ལྗེ་གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ་སོགས་གསུང་ཚོམ་གསར་བ་འགའ་ཡང་ཚུད་ཡོད་པས།
མདོར་ན་གཞུང་དོན་འཆོལ་ཞིང་དབྱད་བསྐྱར་གནང་མཁན་དག་གི་སྤྱར་སྤར་དགེ་རིན་པོ་
ཆེའི་གསུང་ཚོམ་སྟོགས་སྒྲིག་སྡེབ་བཞི་དཔར་བསྐྱན་ཞུས་ཡོད་ལགས་ན་ཏུ་ཅང་གི་སྐལ་
བཟང་དང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཐན་རྒྱབས་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་འོང་རེ་ཆེ།

གསུང་ཚོམ་སྟོགས་སྒྲིག་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་དང་དག་བཅས་བྱེད་པོ་རྣམས་དང་། གཞན་
ཡང་བསྐྱལ་མ་དང་མཐུན་ཞེན་སྐྱོར་བ་པོ་རྣམས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ད་ལན་གསུང་ཚོམ་པོད་དང་པོ་གཉིས་སྡེབ་གངས་ ༡༠༠༠ ཐམ་པ་རེ་དང་། པོད་བྱི་མ་
གཉིས་སྡེབ་གངས་ ༥༠༠ ཐམ་པ་རེ་དཔར་བསྐྱན་བགྱིས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས། ཡངས་པའི་ཡུལ་གྱ་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་དར་གནས་འོང་བར་དགོངས་པའི་
སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་རི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་གྲུས་
སློབ་སྤྱ་འབྲེལ་དགེ་སྟོང་ཐུབ་བསྐྱན་གཤམ་རབ་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་བ་ ༠༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་
ཟེས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ།

༥ འདི་གའི་ནང་ཆོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དང་། དཔེ་མཛོད་བདག་གཉེར་གཅིག་ལྟོགས་དག་གི་བཤེས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ལགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བའི་གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་དགའ་ཚལ་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་པ་ད་ལམ་ལྷོ་ལོ་མོད་ཁང་ནས་ཆོས་རིག་ལས་རིམ་གོང་སྤེལ་གྱི་བྱ་བའི་ཆ་ཤས་སུ་དཔར་འདེབས་ཞུ་བ་པ་དགའ་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཡང་བཟུང་།

གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་འདི་དག་སྒྲིབ་དག་གི་བཤེས་ལགས་ཀྱིས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བཞོ་སྤོང་གི་མདུན་ས་རྣམས་སུ་ཅོད་སྒྲོང་དོགས་གཅོད་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། སྐབས་བབས་ཀྱི་རྒྱབ་ཉེན་ལུང་འཕྲེང་རི་སྟེན་ཅིག་བཟུང་ཐོར་བཞོད་འདུག་པར། དེ་དག་ལ་གཞི་བཙུག་ཐོག་དུང་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་གང་དགོས་འཆོལ་འགོད་ཀྱིས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་ཅོད་སྒྲོང་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་གང་ཆང་ཞིག་གིས་ན། བདག་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཤིང་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་ཆེག་མཆོན་འདེབས་པའི་ཅོད་བ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཅོམ་དེབ་པལ་གྱིས་བསྟན་དུ་མེད་པའི་སྒྲོན་བྱོན་དམ་པའི་བྱུག་སྤེལ་བསྟན་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་བྱངས་སུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་བས་ཅིས་ཀྱང་འབད་བཙོན་གནང་དགོས་ཞེས་སྟན་ནས་སྤྱིར་བསྟུལ་མ་ཞུས་པ་ལྟར། ཁོང་གིས་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་ཐོག་དམན་ལོ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཉེ་བའི་རིང་འདི་གའི་ཉིན་རེའི་ནང་ཆོས་སྒྲིབ་འབྲིད་དང་། དཔེ་མཛོད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་གསེང་བར་ཅི་རིགས་

སུ་རིམ་གྱིས་བྱིས་ཏེ་ད་ལམ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ལགས།

འདིའི་ནང་དགག་བཞག་སྒོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཞུགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་
སྟོན་རིགས་སྤྱི་ཕྱག་སྟོལ་དང་། དེར་དུས་དབྱེད་ཞིབ་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་
རྒྱ་མཚན་དཔང་པོར་བཅོལ་བའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གསལ་སྟོན་
བྱས་པ་ཞིག་ལས། སྟོན་རབས་དམ་པའི་བཞེད་སྟོལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་རང་བཞིན་
ཟུར་བ་དང་། བརྟམ་སྟོད་འཐེན་ཚོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འང་འགོ་དོན་མ་མཆིས་
པས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱད་ཆོས་རྟོན་བཞིའི་རིགས་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ལྟར་
རྣམས་ནས་འདིའི་ཆོག་སྒྲུར་གང་རུང་གི་ཆ་ནས་སྟོན་ལམ་དུ་མི་འཛེབས་པའི་རིགས་ཅི་
སྟེ་བྱུང་མིན་ཆེ་དེ་དག་གིས་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་འདིར་ནོངས་ཤིང་སྤྱི་བ་བར་མི་འགྱུར་
བར་ཅི་ནས་མཛད་པར་གསོལ་ཞིང་།

ཡང་མཁས་དབང་རྣམ་པས་དེར་དུས། ཚུལ་དེབ་བསྐྱར་ཞིག་ ཅེས་པའི་སྟོལ་ལྟར་
ཁྱེད་སྟོན་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དང་འབྲེལ་བར་འདིའི་བཞེད་དོན་གང་ཞིག་འཐད་
ལ། གང་ཞིག་འཐད་མིན་གྱི་ཚུལ་ལས་བརྟམས་པའི་དཔྱད་ཡིག་རིགས་འབྲི་སྟེལ་གནང་
ན་ཚུལ་བ་པོས་གུས་སྟོས་དང་ལེན་ཞུ་ངེས་དང་། རི་ལྟར་ཡང་ཚུལ་དེབ་འདི་ཉིད་བཞེད་
གཞི་འདི་དག་སྒྲོར་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་འགངས་ཆེ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཡིད་ཆེས་ཟབ་མོ་
མཆིས་ལགས་པ་བཅས།

སྟོན་སྒྲེང་དོ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་འདི་བོད་ཁང་འགན་འཛིན་འབྲས་སྒོ་སྤྱིང་ཉེ་ཉོར་དར་དགོན་རྫོང་གུམ་
སྤུལ་སྤུས། སྟོན་བ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༡༩༩༧ བོད་ལྷགས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་ཕག་ཕྱི་
ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་ཆེས་དགེ་བར་བྱིས་པའོ།།

གུས་པའི་ལོ་རྒྱུས།

༥ ཕན་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅམ་ནས་སྤེལ་ལོང་སྤེད་དང་ས་ཁད་ཅུང་རིང་ཅམ་ལ་
གཟར་ངོ་རི་ཁྲིད་ཟེར་བའི་སྐྱབ་གནས་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར། གད་པ་སྐྱལ་སྐྱེ་བའི་
བའི་ཁྲ་མ་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་བཞུགས་པ་དེའི་རྒྱང་ནས་ཡི་གེ་སྦྱར་སྟོག་སོགས་ལེགས་
པར་བསྐྱབས། རང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་སོན་པར་གཞིས་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་སོག་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་། བསྐྱུས་རྒྱ་དང་། སྟོ་རིག་རྟགས་རིགས་སོགས་ལ་སྦྱངས་འབྲས་རྒྱགས་འབྲུལ་ལ་
ཆོགས་དབུས་སུ་གཟེངས་རྟགས་ཀྱང་སྦྱལ་སོན་བྱུང་། སྐབས་དེར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་
དགེ་བསྟོན་བཅས་ཀྱིས་ཁྲིད་རང་གྲ་སར་བསྐྱད་ནས་དཔེ་ཆ་ལྟ་ཤོག ཅེས་བཀའ་སྟོབ་ཀྱང་
གནང་བྱུང་། རང་ལོ་བཙེ་བརྒྱད་ལོན་པར་བོད་དབུས་སུ་སྐབས་ཤིང་སྟོ་གསལ་སྤིང་གྲ་
ཆར་དུ་དབུ་པར་ཆད་མ་སོགས་ལ་སྦྱང་བཙོན་བགྱིས།

དབུ་མ་བདག་འགོག་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལ་སྐྱབས་ཇེ་ཁྱི་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྫོང་སྐས་
སྐྱལ་མཆོག་བདག་འགོག་ཆོགས་ལངས་ཀྱི་དམ་བཅར་སྟོར་བའི་ཆེ་ཕྱག་རོགས་ལྡན་མ་
གན་མཁས་བྱུབ་བཅས་ཏེ་རྟོར་ཁང་ཆན་དུ་ཐེབས་སྐབས། གུས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་དགེ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ལྟར་རྟགས་བསལ་གང་
ཤེས་བཏང་བར། དེའི་སངས་ཉིན་ཆོས་རར་ལྡན་མ་གན་མཁས་བྱུབ་ལགས་ནས་ཁ་སང་
དགོང་མོར་རང་གིས་རྟགས་བསལ་ཡག་པོ་བཏང་སོང་བས་ཞེ་བྲག་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་ཡང་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པའི་སྐྱ་དྲིན་ཡིན་པར་བྲན་དགོས་པ་ལས་རང་གིས་འཛིན་པ་

ཡིན་བསམ་པའི་དང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་བྱེད་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་
ཕན་པོ་བྱུང་ཞིང་ཡང་ཡང་བྲན་གྱིན་འདུག།

དེའི་རྗེས་སྐྱབ་པ་ཁ་ཤས་མཆོམས་སུ་དུས་ཟིང་བྱུང་སྐབས་ཁྱི་རྒྱར་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྩོང་
སྐས་སྐྱལ་སྐྱུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབྲུག་པའི་ས་མཆོམས་སུ་སྡོན་ནས་བཀག་སྟེ་བཞུགས་
ཡོད་པ་སྐྱོན་ཆོ་སྤྱིས་སུ་སྟེབས་སྐབས་ལམ་བར་དུ་འཆོ་བ་རྫོགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་སྟེ་
དགའ་ངལ་འབྲད་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཁྱོད་རང་ནས་ཀྱུན་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་ལྟ་གིན་
ཡོད་ལ། ཁ་སྡོན་དུ་ཁང་ཆོན་གྱི་དམ་བཅར་སྐོར་སྐབས་ཉུགས་བསལ་ཡག་པོ་བཏང་བར་
དགའ་པོ་ཞེ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འཆོ་བའི་སྦྲད་ཅམ་པ་དང་མར་གང་མང་གནང་བྱུང་།

རྗེས་སུ་སྐབས་བཙལ་དུ་སྤྲུག་སར་སྟེབས་སྐབས་ཁྱི་རྒྱར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་
ཁྱོད་རང་ལ་འཆར་གཞི་ཅི་ཡོད་གསུངས་པར་གྲུས་པ་ཆོས་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྲེན་འགྲིག་ས་
ཞིག་ཏུ་བསྟེན་ན་སྦྱུང་འདུག་ཞུས་པར། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རྗེས་སུ་ངའི་ལུང་བར་ཡོང་
ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དེའི་རྗེས་མི་རིང་བར་ལ་དྲགས་སུ་མཆོན་ཉིད་སྟོབ་
གྲ་གསར་འཛུགས་ལ་རོགས་པན་འབོད་བསྐྱལ་ལྟར་བྱིན་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཅམ་བསྟན།

༡༩༤༣ ལོར་སྦྲར་ཡང་སྦར་སར་ཆོས་སྦར་དུ་འོངས་ནས་འདུལ་མཛོད་སོགས་ལ་
ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱས། ༡༩༤༤ ལོར་མོན་ལྷོ་གཞིས་ཆགས་སུ་འབྱོར་ནས་ཞིང་ལས་
བྱེད་ཞོར་དུ་སྟོབ་གཉེར་ལའང་གང་རུས་འབད་བཅོན་བགྱིས། ༡༩༥༡ ནས་ ༡༩༥༣ བར་
ལྷ་ཁ་མཐོ་སྟོབ་ཏུ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྟོབ་སྦྱོང་བགྱིས་ཏེ་ཨ་རྒྱུ་ཨང་དང་པོའི་ལག་ཁྱིར་
ཀྱང་ཐོབ། ༡༩༥༥ ལོར་གདན་སར་སྟོབ་གཉེར་མཛུགས་སྦྱངས་ནས་གྲ་སྐོར་དགེ་བཤེས་
ལྷ་རམས་པའི་དམ་འཛོག་དང་། དགེ་ལུན་སྟོབ་གཉེར་ཁང་དུ་རྒྱགས་སྟོན་ཆེན་མོ་གསར་
འཛུགས་ལ་བཅར་ཏེ་ཅེ་ཕུད་ཨང་དང་པོའི་ལེགས་ཐོབ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་འབྲས་སྦྱངས་སུ་

གསར་བྱ་བ་གང་མང་ལ་དག་ཡིག་སྤུམ་ཉག་གང་ཤེས་སློབ་བྲིད་བྱས།

༡༩༧༩ ནས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ལྷོ་ལི་བོད་ཁང་དབུ་
འཛིན་དོ་འབྲམ་མཆོག་སྤུམ་པོ་པོ་ཆེ་དང་། ཡ་སྐབས་རྩི་ཤག་སྐོར་མཁན་པོ་པོ་ཆེ་ཉི་མ་
རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ལྷོ་ལི་བོད་ཁང་དུ་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་
དང་ནང་ཆོས་སློབ་སྟོན་པ་གཅིག་ལྟགས་བྱས་ནས་ལོ་བཅུ་ཅམ་བཟད། སྐབས་དེར་ཨ་རི་
དང་། སྤར་ན་སི། འཇའ་པན། ལྷ་ཏ། ལ་དྲགས་སོགས་སུ་མཐོ་སློབ་དང་ཆོས་ཆོགས་ཁག་
འགར་ནང་ཆོས་སློབ་བྲིད་དང་། བཟོ་སྒྲིང་འཆོགས་འདུ་བཅས་ལ་བཅར་རྒྱ་བྱང་། ལྷག་
དོན་ ༡༩༩༧ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༣ ནས་ ༡༩ བར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཆོན་པོ་ཆེ་དང་ནང་ཆོས་དབར་འབྲེལ་བའི་བཟོ་སྒྲིང་ཐེངས་
དང་པོ་དེ་འཆོགས་སར་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་བཀས་བསྐྱལ་གནང་བ་ལྟར་གྱུས་
བཅར་ཞུ་བ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱང་།

༡༩༩༩ ལོར་ཡ་སྐབས་རྩི་ཤག་པོ་པོ་ཆེ་དེ་རྫོང་སྤུམ་སྤུམ་མཆོག་སློབ་གསལ་
སྒྲིང་གི་མཁན་པོ་པོ་སྐབས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་ལ་གྲུ་སར་གསར་འབྱོར་བ་གྲུ་རྒྱན་
མང་པོ་འབྱོར་བཞིན་པར་བཞེན་འདི་གར་ཁོ་པ་དཔེ་ཆ་འབྲིད་མཁན་ལ་ཡོང་བྱུང་ན་ཏེ་ཅང་
པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག་པས་དེ་བཞིན་ཡོང་བར་སྐབས་འདུག་གནང་རོགས། ཞེས་ཞུས་
པར་དེའི་སྐོར་རྩི་ཤག་སུ་རྩི་ཤག་དོ་འབྲམ་པོ་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་ཐག་བཅད་
ཡོང་གསུངས་པ་ལྟར། དོ་འབྲམ་པོ་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཀའ་འཁོལ་གནང་
སྟེ། གནན་ས་འདིར་སློབ་གཉེར་བ་གསར་ཞུགས་གང་མང་ལ་རང་ཉིད་ལ་བྲིད་རྒྱུ་ཡོད་
རིགས་རྒྱ་མཆོན་གཙོར་བྱས་ཏེ་དཔེ་བྲིད་གང་ཤེས་ཅི་ལྟས་བཞུགས་དང་བཞུད་བཞིན་ལ།
སྐབས་དེར་ཡང་། ༢༠༠༣ ལོར་ཨ་རི་ཨེཌ་ལན་ཏ་མཐོ་སློབ་དང་ཆོས་ཆོགས་ཁག་གསལ་

དང་། ༢༠༠༩ ལོར་ཀོ་རི་ཡར་མཐོ་སློབ་ཅིག་དང་ཆོས་ཚོགས་འགར་ནང་ཆོས་སློབ་བྲིད་
ལའང་བྱེན་པ་ཡིན།

༢༠༡༥ ལོར་ཐེ་ཝན་སློ་སྤྱིང་ཆོས་ཚོགས་ནས་རེ་སྐུལ་ཞུགས་པ་ལྟར་ཐེ་ཝན་དུ་ནང་
ཆོས་རི་སློད་དང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགོན་པ་གཞན་
དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སློན་སོགས་འཆད་བྲིད་བྱས། དམིགས་བསལ་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་མ་
ནམས་ཀྱིས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་རིགས་ལམ་སྐྱེད་འདོད་ཀྱི་མོས་གུས་
དང་རེ་བསྐུལ་ཞུགས་ཆེར་གནང་བ་ལྟར། སྐབས་དེར་དགའ་ལྗན་བྲི་བ་རི་རྩོད་སྤྱོད་ཅིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་ལ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་དང་། བཀའ་པོད་ལྗེ་སློན་ལམ་
བཅས་གུས་ཅག་ཆང་མས་རི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་ལྟར་བསྐུས་བྲལ་མགོ་ནས་བཀའ་
བྲིད་དང་། བཀའ་པོད་ལྗེ་སློན་ལམ་ཀྱི་བཤད་བྲིད་རྒྱས་པ་གནང་བའི་བཀའ་བྲིན་བསྐྱེད། དེ་
ནས་ཕྱ་མཐུད་དེ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་གང་ཤེས་ཐོན་གྱིས་བགྱིས་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་ཁོ་བོས་གྲིས་པའི་དམ་ཆོས་སྤྱང་བའི་སློན་མེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་
སློན་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ཞིག་གིས་རེ་བསྐུལ་གནང་བ་ལྟར། ཐེ་ཝན་བུ་མོ་བཟང་མོས་རྒྱ་ཡིག་
ཏུ་སྒྱུར་བཞིན་པ་ལ་སློབ་བྲུ་མཁས་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲ་བྱི་བར་གསུམ་ཏུ་སྐད་བསྒྱུར་
བྱས་ཏེ་ཐོན་གྱིས་གོ་བསྐུར་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ཞིང་ལེགས་བྲུབ་བྱུང་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་
གང་མང་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཤིང་སྤྱགས་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོས་སྤྱགས་སློན་དང་བཅས་རྒྱ་
རིགས་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གསོལ་བསྐུལ་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་གུས་སློ་རབ་
ཏུ་འཕེལ་བཞིན་ལགས།

ཡང་སྐབས་དེར་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་དོན་གཉེར་ཅན་མི་ཅུང་
བ་ཞིག་ལ་སྐད་སྒྱུར་ཐོག་བསྐུས་བྲལ་དང་སློ་རིག་རྟགས་རིགས་བཅས་སློབ་བྲིད་བྱེད་ཞོར་བ་

ཀྱའི་ཐོག་ནས་ཐད་གཏོང་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
དེ་བཞིན་ཀྱི་སྐད་ཐོག་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔར་འགྲམས་ཀྱི་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་དཔར་བསྐྱན་
བྱ་ཀྱའི་འཆར་འགོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་ཐོས།

དེའི་རྗེས་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཆན་གྱིས་རེ་བསྐྱལ་ལྟར་ཀོ་རི་ཡར་
ཕྱིན་ཏེ་དད་ལྡན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་རོ་སློད་དང་རིགས་ལམ་སློབ་ཁྱིད་སོགས་གང་
རུས་བྱེད་ཀྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། གོང་གསལ་སྐབས་མཆོམས་རྣམས་སུ་ལེགས་བཤད་དད་
པའི་མཛེས་ཀྱན་དང་། དམ་ཆོས་སྣང་བའི་སློན་མེ། གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱོད་
བ་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་དགའ་ཆེལ་དང་། ལེགས་བཤད་སྣང་པོའི་དཀའ་གནད་ལ་
དཔྱོད་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན། བྱིས་ལན་ཚུ་སྤྲེས་ཚུན་སོ་དང་རྟོག་དཔྱོད་
བྱིས་པའི་ཅེད་གར། གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་སློ་འབྱེད། དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་
གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་དགེས་པའི་མཆོད་གར་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱེབས་བྱས་
པའི་སྤེབ་སོགས་ཀྱང་ཚུམ་བསྐྱིགས་བགྱིས་པ་ལགས།

མདོར་ན། རང་ལོ་ ༡༩༩༡ བར་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་གང་མང་ལ་སློབ་ཁྱིད་ཅི་རུས་
བགྱིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མ་དེ་དག་ནས་ཀྱང་ཀྱི་གར་དང་བོད་ཡུལ་སོགས་ཡུལ་གྱི་
གཞན་རྣམས་སུ་འཆད་སྤེལ་གང་ལེགས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་
རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་བསམ་བློར་དེ་
དག་གིས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྲན་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་ཅི་བྱུང་གིས་བཙོན་པ་
བགྱིས་དང་བགྱིད་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་བ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྤར་བྱིས་ཟིན་པ་དེར་བསྐྱར་སློན་དང་བཅས་དགེ་མིང་
དཔལ་ལྡན་གསུངས་པས།

དཀར་ཆག

༡༽	གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཚིགས་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་ལ་དབྱེད་པ།	01
༢༽	བཅམས་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ཞུ་འབྲུལ་གསལ་སྟོན།	131
༣༽	ཚུལ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ལ་ཡང་ཞིབ་ལྟ་ཆོད་དང་འགལ་འདུང་སྟོན།	145
༤༽	དུས་ཚིགས་སྐོར་གྱི་རྩྭ་གསལ་འཛིངས་གསེད་བཀོལ་རབ་གསལ།	171
༥༽	སྟོན་པའི་དུས་ཚིག་ཁག་གི་དོ་སྟོན་རབ་གསལ་སྟོན་མེ།	179
༦༽	ས་གའི་དུས་ཚིག་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཆར་སྤང་དོགས་དབྱེད།	193
༧༽	དགེ་སྤྲུག་གི་ཐང་དོར་གསལ་པའི་སྟོན་མེ།	201
༨༽	འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་དེ་ལས་སྐྱབ་པ་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད།	219
༩༽	མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་བརྗོད་པ་སྐལ་ལྷན་དང་བའི་དམིགས་བྱུང།	233
༡༠༽	རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཆོན་དོན་གསལ་པའི་མེ་ལོང།	257
༡༡༽	སྲིད་པ་འཁོར་ལོའི་མཆོན་དོན་སྲིད་ཞིའི་ངང་ཚུལ་སྤང་བྱེད།	279

གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཚིགས་ལ་དབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་དགའ་ཚལ་ ཞེས་བྱ་བ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ།

༡༽	གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཚིགས་སོ་སོར་ལེགས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན།	06
༢༽	གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་ཚིགས་ལ་དབྱེད་པ།	10
༣༽	དབྱར་གནས་གྱི་དུས་ཚིགས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ།	70
༤༽	དགག་དབྱེའི་དུས་ཚིགས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ།	78
༥༽	དུས་ཚིགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ལ་དབྱེད་པ།	86
༦༽	ཚིག་འབྲུ་བཅོ་བཙུན་འགའ་ལ་དབྱེད་པ།	124

དགེ་ཕྱིག་གི་སྒྲུང་དོར་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།

༡༽	མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་བརྒྱའི་ངོས་འཛིན།	202
༢༽	མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བས་འབྲས་བྱ་གང་བསྐྱེད་པ།	205
༣༽	ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངས་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ།	209
༤༽	གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་ཕྱིག་པ་བཤགས་ཚུལ།	211
༥༽	ཁོང་ཁོ་འགོག་ཅིང་བཅོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ།	215

འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པ་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་
བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད།

- ༡༽ རང་གི་ཐུགས་བཞད་པ། 220
- ༡༽ འཇིག་རྟེན་ལས་སྐྱོབ་པ་པོ། 227

མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱང་ཆོས་བརྗོད་པ་སྐལ་ལྔ་ན་དང་བའི་དམིགས་ཀྱི།

- ༡༽ མཆོད་རྟེན་གྱི་མཆོན་གྱི་བྱང་པར། 233
- ༡༽ མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པའི་བྱང་པར། 234
- ༣༽ མཆོད་རྟེན་གྱི་མཆོན་དོན། 239

རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཆོན་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

- ༡༽ རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བཞེངས་ཚུལ། 257
- ༡༽ རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་གྱིས་གང་མཆོན་ཚུལ། 258

སྲིད་པ་འཁོར་ལོའི་མཆོན་དོན་སྲིད་ཞིའི་ངང་ཚུལ་སྤྲང་བྱེད།

- ༡༽ སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྣམ་གཞག་ 283
- ༡༽ ཞི་བ་ཐུང་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ 311

གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེ་གས་ལ་དབྱོད་པའི་ལེགས་བཤད་
 ལུང་རིགས་དགའ་ཆལ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ།

༡༡། མཐའ་མེད་འགྲོ་ལ་བརྟེ་བས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཅིང་།
 གངས་མེད་བསྐྱལ་པར་རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་བསགས་ཏེ།
 ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལེགས་བརྟེས་པའི།
 ཟླ་མེད་སྟོན་པ་མཆོག་ལ་ཀུན་ནས་འདུད།

གང་དེས་བརྟེ་བས་བཅས་མཛད་ཡང་དག་ཁྲིམས།
 ལེགས་པར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་མཆོག་གཞི་གསུམ་ཚུལ།
 གསལ་མཛད་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་སོགས།
 བསྟན་འགྲོའི་དབལ་མགོན་ཡོངས་ལ་སྤྲུག་འཆལ་ཏེ།

དུག་གསུམ་གཙོང་ནད་གཏན་ནས་སེལ་བའི་སྒྲན།།
 བསྐྱབ་གསུམ་ལམ་བཟང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས།།
 གཞི་གསུམ་ཆོས་སྦྱོང་གང་དུ་བྱ་བའི་དུས།།
 དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བྱ།།

ཆོག་སྟན་སྒྲོས་བརྗོད་མི་ཐོན་གེ་བ་འཛེར།།
 རོན་བཟང་གར་སྟབས་མི་འགྲིགས་ལུས་འཁྱོར་བཞིན།།
 ཚུལ་པའི་སྒྲོས་གར་བསྐྱར་ལ་རབ་སྦྱངས་ཀྱང་།།
 འགའ་ལ་བཞད་གད་བསྐྱང་བྱིར་འདི་ལ་འབད།།

མད་བྱང་ཆོས་སྦྱོང་གཞི་གསུམ་ཚུགས་པའི་དུས།།
 ལུལ་བྱང་ལེགས་བཤད་བསྟུས་ཏེ་ལེགས་བསྐྱར་བའི།།
 རོ་མཆར་ལུང་རིགས་ཚུ་སྦྱེས་དགའ་ཆལ་འདིར།།
 ཉམས་མཆར་དགའ་སྟོན་དཔལ་ལ་དགའ་བཞིན་རོལ།།

དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་དམ་པ་གཞི་གསུམ་དུ་
 གྲགས་པ་འདིའི་དུས་ཆོགས་སྒྲོར་ལ་སྟོན་ཡུན་རིང་ཅམ་ནས་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་
 བྱང་བ་མ་ཟད། མདོ་སྟགས་རབ་འབྱམས་སྤྲོ་བ་བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
 བས། འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དེར། འདིའི་སྒྲོར་དོགས་གཞི་ཆེ་

བར་སྒྲུང་བས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་ཅིག་ ཅེས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ལྟར། ཚུལ་འདི་ནི་
 དུས་ཚོད་སྟབས་བསྟུན་བྱ་རྒྱ་ཙམ་ལས། དུལ་དུས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་རུས་
 བའི་རིགས་ཤིག་མིན་སྟབས་གང་ཡིན་ཚུལ་མཐུན་ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་སྟེ། ལུང་
 རིགས་སྤྱོད་བ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དབྱུང་སྤྱུང་འདིའི་སྐོར་བཟོ་སྐྱེད་ཡང་ལན་མང་དུ་
 བསྐྱེས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་བའི་གཏམ་དཔེ་ལ། གནམ་རྒྱ་གཞིར་སྤྲིན་གྱིས་ཁབས་
 དུས་སུ། རྒྱུང་སིལ་མ་ཟེར་བ་ཙམ་རྒྱུང་རེད། ཅེས་བའི་དཔེ་རིམ་ཞིན་དུ་གྱུར།

ཡང་རིམ་ལྔར་དོགས་པ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡི་གེར་འགོད་ཐུབ་ན་སྟམ་ཡང་། དེ་
 ལྟར་ན་གལ་གཟུང་བ་དང་གཞུང་གཟུག་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་དེར་མ་འདུག་པར།
 གྱི་ནར་གྲིས་ན་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། རོན་ཀྱང་སྤྱིར་རང་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དམན་ཞིང་། རྒྱུང་སྐོར་གང་ཤར་རང་གར་གྲིས་ན་མཁས་དབང་
 འགའི་གསུང་གི་ཚིག་ཟེན་དང་མི་མཐུན་པར་ཡང་འགྱུར་ཉིན་ལ་གཞན་གྱིས་
 བསྟེར་ཚིག་སྤྱོད་བའི་གཞི་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པས། རང་ཉིད་གྲགས་འདོད་པ་རོལ་དམའ་འབེབས་འདོད། གཡོ་སྤྱུའི་
 རྩོད་པ་ཚིག་རྒྱུ་དན་སེམས་ཅན། དག་འབྲུལ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་ཞིང་གཞན་རྒྱུད་
 སྟེག་། ད་ལྟའི་རྩོད་པ་འདི་ཡང་དཔྱུལ་བའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་
 ཆགས་སྤང་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གོམས་ཤིང་གཉེན་སོས་མ་ཐུལ་བས་རང་ལྟགས་
 ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལས་བསྟོད་པ་སོགས་བཞི་དང་། སྤྱད་པ་སོགས་
 བཞི་འབྱུང་བའི་རེ་དོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱ་བ་གང་དེའི་ཞོར་མཐོ་

མཐོ་ཆུང་ལ་སྒྱུར། དམའ་དམའ་ཆུ་ལ་འདེབས་པའི་གཞན་ལ་བྱང་གསོད་དང་
སྒྱུར་འདེབས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དབང་མེད་དུ་སྒྲིག་ཤིང་ཉེན་ཡང་མཐོང་།

དེར་མ་བཟད་རང་ཉིད་སྒྲིག་གིས་སྒྲུག་པ་ལས་ངོ་མཆར་བའི་སྒྲིམ་སྒྲུངས་
གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པའི་བགས་བྱིའུ་ལྟ་བུ་ལ་ལོག་པའི་ར་རྒྱལ་གིས་
དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆོས་གི་སྒྲོ་མཛེས་མང་
དུ་བཏགས་ཏེ། བདག་ཉིད་སྒྲོགས་པའི་ཆོག་གཞན་དག་ཆེས་ཁེལ་ཞིང་འཇུགས་
པའི་གཞི་དུ་མ་ཐལ་ཉེན་ལ། དེའི་རྒྱུ་གིས་གནད་དོན་མཁྱེན་པའི་དམ་པ་རྣམས་
ནི་སྤྱིར་ཐེ་ཆེར་འཕེལ་བ་ཙམ་ལས་སྤུགས་འཇུགས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། བདག་
འབྲེལ་འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པ་ཅུང་བཟོས་པ་ཙམ་
གིས་སྒྲུལ་ལ་ཆེར་ལྷག་གཞུས་པ་རྒྱུ་བཞིན་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་ཞིང་འཇུགས་ནས་དགེ་རྩ་
ཐམས་ཅད་སྤྲོག་པར་བྱེད་པ་སོགས། མདོར་ན་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་ཁམ་པོ་
ཆེ་སོག་པའི་རྒྱ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་སྤྲུལ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གིས། ལྷན་
པོ་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ན་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་ཞིག་སྒྲིབ་པ་བསྒྱུངས་པ་ཡིན།

ཡང་བར་སྐབས་སུ་དེའི་སྒྲོར་གི་ལུང་ཞིབ་གསལ་མང་ཙམ་མཇུག་པ་
དང་། ཆོས་གྲོགས་དམ་པ་གཞན་གིས་ཀྱང་དེའི་སྒྲོར་གི་ལུང་གང་ཡོད་སོ་སོར་
སྒྲོགས་སྒྲིག་བྱེད་ཐུབ་ན་གཞན་དག་ལ་འདྲ་བྱེད་གཞི་གནང་བདེར་ཐན་
ཐོགས་ཡོང་སྟེད་ལ། གལ་ཏེ་དགོས་པ་དེ་འབྲེལ་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་འདི་འབྲེལ་རིགས་
ལ་དགག་བྱ་ཆེ་བ་མི་ཡོང་བའི་ཚུལ་དང་བཅས་བསྒྲུལ་མ་གནང་བ་བཞིན། གཞན་

གྱི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྲོ་བ་ལ་དགག་བྱ་ཕྱན་ཅམ་ཡོད་ན་ཡང་། སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས། ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ལྷང་བར་བྱ་ཡི་གུས་
 ཕྱིར་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱིས། དམ་ཆོས་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་བ།
 སྤྱི་བ་གཏན་གྱི་གྲོས་ཡིན་པས། འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱད་པ་ལ། ལྷང་ཞེས་
 སྤྲོ་ན་རང་སྤྱོད་ཡིན། ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཐུབ་བསྟན་གྱི་
 གོར་དུ། བསྟན་དང་འགལ་བར་ཤེས་བཞིན་དུ། རྟེན་བཀྱར་ཉམས་སུ་དོགས་པ་
 ཡིས། ཅི་དགར་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིལ་བའི་
 གནས། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་སྤོང་འདི་བཞིན་འབྲི་བ་
 ལ་སྟོབས་པ་ཅུང་ཟད་སྤྱིས་སོ།

དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉིང་བྱན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་དཀར་
 གཙང་ཞིག་ནི་ཡོང་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། ཆེར་སྟོགས་ཀྱི་དུས་སུ་རྣམ་དཀར་
 གྱི་བྱ་བ་ཕྱན་ཅམ་རེ་བཀྱིས་པ་ལའང་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་པ་མདོ་རང་ནས་
 ལེགས་པར་གསལ་བ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལའང་བཀྱར་སྟེ་ཅུང་
 ཟད་འགྱུར་བ་ཡང་སྲིད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱང་གསུང་རབ་མང་པོའི་ཆོག་དོན་ལ་བག་
 ཆགས་བཟང་པོར་འཛོག་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཟུར་གནས་རིགས་པའི་རྗེས་
 འབྲང་འདི་འདྲའི་སྒྲོར་ལ་བརྟག་དབྱེད་གནང་འདོད་ཅན་རྣམས་ལའང་འཇུག་པ་

བདེ་བའི་ཆེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དག་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་འབྲི་བར་བྱའོ།

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆོག་སོ་སོར་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆོག་ལ་དབྱང་བ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་ཞར་བྱང་དོགས་གནས་འགའ་ལ་དབྱང་བའོ།

དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན། བྱང་ཚུབ་སེམས་པའི་སྒྲིང་བ་ལ་འདུག་པར། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱན་གཅིག་ལུ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བསྟན་བ་ཉིད་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་བ་ལྟར། སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་གནས་སྐབས་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་བ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སའི་དགེ་ལེགས་དཔལ་ཡོན་སྤྱན་སྐྱེ་ཆོག་པ་དེ་ཀུན་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་ལུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞིབ་པར་ནི་རིགས་པའི་དབང་སྤྱད་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཆོད་མའི་གཞུང་དུ་བསྟན་བ་དང་སྟོན་བ་སྟོན་མེད་རྣམ་པར་དག་བ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསལ་བར་མཛད་བ་ལྟར་ལ། མདོར་ན་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་རྒྱུད་དུལ་མ་དུལ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སེམས་རྒྱུད་ལེགས་པར་འདུལ་བའི་ཐབས་སྒྲན་མེད་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཚུལ་འདི་ཉིད་ནི། སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་

ཤིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ལེགས་པར་ངེས་ཀྱས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་གསུང་ནས་གནད་བསྐྱུས་སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་སྟོབ་གྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་སྟུགས་ཐུབ་ནམས་སྒྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་
མི་འབྱུང་བའོ།། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱུས་ཀྱིས་མི་སེལ་ལ།། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ།། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ཞེས་
དང་། སྒྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱུང་བའོ།། དགོ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོད།། རང་གི་
སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ།། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན།། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སམ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་ཤུགས་
བརྒྱད་གསུམ་ནས་གཙོ་བོར་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པར་ལེགས་
པར་གོ་དགོས།

དེ་ཡང་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་དུ་སྟོན་
པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། བྱང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། དེ་འཛིན་
བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་པ། སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལྷང་སྒྲེ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷང་
གི་བསྟན་པ་དང་། ལམ་ལྷག་པའི་བསྐྱུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་རི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང་།
རིམ་བཞིན་ལྷང་སྒྲེ་སྟོད་གསུམ་དང་དེའི་ཁོངས་གཏོགས་དགོངས་འབྲེལ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལྷག་པའི་བསྐྱུས་

བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྟུན་པའི་རྣམ་དཀར་ལ་སྐྱབ་བ་ཉམས་ལེན་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་དགོས་པར་གསལ་བ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་མ་དུལ་བ་འདི་བཞིན་སྡོན་ཡུན་རིང་
དུས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་བཞིན་པས། འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བ་
ལ་དེ་ཡི་ལོག་སྒྲིགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ངེས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཀྱི་
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་ལ་རིམ་བཤེས་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་དགོས།
དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རགས་པས་བརྩི་བར་མི་རུས་པའི་ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛོན་ཀྱི་
བསྐྱབ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འདུལ་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་སྒྲོན་
མེད་འགྲུབ་པ་ལ་འང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རག་
ལས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འང་སྒྲོམ་པས་བསྟུན་པ་དང་མ་བསྟུན་པ་ཅི་རིགས་
ཡོད་པ་ལས། རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མར། བསྟན་པའི་
རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ།། སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས།། ཞེས་སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལ་འང་
རིགས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་
རྒྱུགས་པའི་བསྟེན་རྒྱུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ན། འདི་ཉིད་ལ་གཅེས་
སྤང་ལེགས་པོར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ལོ།།

དེས་ན་འདི་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཐབས་ལ། ༡༽ བྱི་ཡི་རྒྱུན་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྤང་ཚུལ་དང་། ༢༽ རང་གི་རྒྱུན་བསམ་པ་ལྟར་

ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ༣༽ འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ངོ་ཤེས་བའི་
སློབ་ནས་དང་། ༤༽ བསྐྱབ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་སློབ་ནས་དང་། ༥༽ བདེ་བར་
གནས་བའི་རྒྱུ་བསྟེན་བའི་སློབ་ནས་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་བཅས་ལྟ་ཡོད།

འདི་དག་ཀྱང་འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤྱད་ས་ཏེ་དགག་
སྤྱོད་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་སོ་སོར་སློབ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ལས། བརྟག་དབྱེད་གང་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་མའི་
ལུགས་སློལ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་མ་དག་གང་དུ་འགྲོ་ས་དེ་རང་ལ་འགྲོ་དགོས་སྟུང་བའི་
ལུག་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཉེས་ཅི་འགྱུར་མི་ཤེས་པས་རྟག་དབྱེད་
བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་གཤམ་ཤིན་ཏུ་ཆེད།

དེས་ན་གོང་གི་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་དག་ལས་བསྐྱབ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་
ཐབས་ལའང་གསོ་སྤྱོད་དང་། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་བཅས་གྱི་གཞི་གསུམ་
གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། གང་གི་ཆེ་བྱ་བའི་དུས་
སོགས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པར་རང་དགར་གཡམ་རྒྱགས་གྱིས་སྤྱང་མེད་གང་
བྱུང་བའི་ན། ཇི་སྲིད་བར་དུ་མི་མང་པོས་གཤམ་ཆེ་དོན་མཐུན་དུ་རེ་བའི་བྱ་བ་
དེ་དག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བར། ཆོ་ག་ལས་འདས་
ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། ཞེས་དང་། མི་ཆགས་པར་མི་བྱེད། ཆོས་མ་ཡིན་པས་
མི་བྱེད། མི་མཐུན་བ་དག་མི་བྱེད། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྱི་བཤེས་

གཉེན་གྱིས། འདུལ་བ་ལས་བརྒྱ་པར། ཆོས་མ་ཡིན་པས་འདོན་པས་འདོན་ན་མི་
འཆགས་ཏེ། གདོན་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆད་དང་། ཏུས་དང་། འདོན་པར་བྱེད་
བ་ནམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་འདིར་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་
དང་། དེའི་ཏུས་དེ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་གསོ་སྦྱང་གི་ཏུས་ལས་གཞན་པའི་
ཏུས་སུ་འདོན་པའོ། ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སོ་
འགྲེལ་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པར། བུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་ནི་ཏུས་ངེས་པ་ཡིན་པས་
དེ་ལས་སྤྱིར་བྱུང་མི་བྱུང་ངོ་། ། ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་པས། ཏུས་ངེས་
ཅན་གྱི་གསོ་སྦྱང་སོགས་སྐབས་གང་ཏུ་བྱ་བའི་ཏུས་ཆེགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་
ནི་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཏུས་ཆེགས་ལ་དབྱེད་པ་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ།
གསོ་སྦྱང་གི་ཏུས་ཆེགས་ལ་དབྱེད་པ་དང་། དབྱེད་དང་དགག་དབྱེད་ཏུས་ཆེགས་
ལ་དབྱེད་པ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེང་གཞན་དག་གིས་འདོད་ཅིང་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི་
ཞིབ་བརྟགས་མ་བྱས་པར་འོལ་ཆོད་ཅམ་ཏུ་མཛོན་པས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་
དང་། རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཆད་ལྡན་གྱི་ཁུངས་ཏུ་མ་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་
དགོད་པ། དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྦྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསོ་སྦྱང་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་
གཉིས་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བའི་ཐབས་ཞི་གནས་གསོ་སྦྱང་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་

བ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བའི་ཐབས་མཐུན་བའི་གསོ་སྦྱང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལའང་
 དུས་ངེས་ཅན་ལ་སྟོས་བའི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་དང་། གཤམ་འགངས་ཆེ་བའི་
 དགོས་དུས་དང་བསྟུན་ཏེ་བྱ་རུང་བའི་བཟུ་གིས་གསོ་སྦྱང་དང་གཞོན་སྒྲིག་སོགས་
 སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་དང་བཙུ་ལྔ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 བ་འདི་དག་གི་བཅུ་བཞི་དང་བཙུ་ལྔ་འདི་ལྟར་བཙུ་ལྔ་ལ། ༡༽ དེང་གཞན་དང་
 གཞན་དག་གིས་རྒྱ་མཚན་འབྲེལ་བའི་ལ་བཙུ་ལྔ་འདི་ལྟར་སྦྱ་ལྔ་དགོན་པ་དང་།
 ༢༽ དེ་དག་མི་འཐད་པར་བསྟུན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་ཡང་སྒྲིག་བ་ཉ་
 སྦྱང་གང་རུང་དང་སྟབས་བསྟུན་གཏན་ནས་མི་དགོས་པར་ཞག་གངས་ཁོ་ནར་
 བཙུ་ལྔ་འདི་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་། ཞག་གངས་བཙུ་ལྔ་འདི་ལྟར་བ་གསུམ་རེ་ལ་བཙུ་ལྔ་
 གསོ་སྦྱང་གསུམ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཞག་གངས་བཙུ་ལྔ་འདི་ལྟར་བ་གཅིག་རེ་ལ་
 བཙུ་ལྔ་འདི་གསོ་སྦྱང་རེ་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་བཙུ་ལྔ་འདི་གསོ་སྦྱང་ནི་སྒྲིག་གང་རུང་
 ལ་བྱ་བས་མི་འགྲིགས་པར་ཉོར་སྒྲིག་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། ལྔ་པ། བདུན་པ།
 དབྱུ་པ། བཙུ་གཅིག་པ་བཅས་ཀྱི་མར་ངོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཚུལ་འདུལ་གཞུང་
 མང་པོ་ནས་གསལ་བ་ལྟར་ངོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་ཉམས་བཞེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 གནང་ངོ་།།

འོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཁུངས་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་ཆོ། ལ་ལས་ལོ་མང་
 འདུལ་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་ཡིན་སྐད་སྒྲིག་བཞིན་དུ། དེའི་ཚུལ་དང་གི་ལོ་མོ་རེ་ལྟ་མིག་

ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་འགྲེམ་བཞིན་པ་དག་ལས་གསལ་འདུག་ཅེས་རང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་
 བའི་གཏམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རང་ཉིད་ལུང་རིགས་སྤྲོ་
 བ་ཡིན་པར་ཁས་འཆེ་བཞིན་དུ། སྤར་ནས་མཁས་དབང་མང་པོ་བྱོན་པ་ནམས་
 གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་རྒྱུ་ལྟར་གནང་དང་གནང་ཐུང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོད་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་
 ལས་བརྟག་དབུང་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཚུལ་སྤྲོ་བ་ཡང་ཐོས་སོ།།

ཡང་དེ་དག་ལས་སློ་མིག་ཅུང་ཟད་ཡངས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་ཚུལ་
 འདི་ལྟར་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཞག་
 གངས་ཁོ་ན་བཅིས་ཏེ་བྱ་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཅི་བའི་ཐབས་སུ་འདུལ་བ་མདོ་
 ཅར་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སྤྲིག་མའི་ཐུར་མ་སྦྱད་པ་ལ་བརྟུས་པ་སློ་
 བས་ཉི་མ་བགང་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྲིག་མའི་ཐུར་མ་བཅོ་ལྔ་སྦྱད་པར་བརྟུས་པ་བཞག་
 བར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ལས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རེ་རེ་བྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་གོའོ།།

དེ་ལྟར་བགང་ཚུལ་ཡང་། སྤྱབས་རྗེ་པ་པོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས། གསུང་
 ཆེ། དེས་ལན་གསུང་སློས་སྤྲོ་ཆོག་སྤྱོད་པ་བསྤྲིགས་ཁོངས་སུ། དུས་འབྲེལ་
 གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ཆེས་བསྟན་པར། དེ་ཡང་ཉོར་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡར་རོལ་
 གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། ཉོར་ཆེ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། དང་པོ། གསུམ་པ། ལྔ་པ།
 བདུན་པ། དགུ་པ་ནམས་ཀྱི་མར་རོལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ཁོ་ན་དང་དེ་མིན་ཆེ་

བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་ཁོ་ན་ཡིན།

དེ་ཡང་སྐར་ཅིས་ཀྱི་ཆེས་གངས་དང་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འདུལ་བ་རང་གཞུང་ལྟར་ཀྱི་ཞག་གངས་མ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་ཆེ་གསལ་བ་གང་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲིར་ཤིང་བྱང་བ་གང་བར་བྱ་བ་ལ། བཟ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་འདྲིའི་སྒྲགས་ཁང་ནས་མཆོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུགས་ཁུར་བཞེས་གནང་སྟེ་འཐེན་པའི་དུས་ཞོགས་ཇ་བཞེས་གདོང་འཐེན། འཐེན་ལུགས་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་ཉིན་རེར་ཤིང་བྱང་རེ་འཐེན། ཤིང་བྱང་བཙུ་གསུམ་སོ་སོང་བའི་ཉིན་མཆོམས་གཡོག་ནས་མདོ་འཆད་མི་དང་། ཆབ་རིལ། ལྷ་གཉེར་བཅས་ལ་གནངས་བཅ་འབྲུལ་དགོས། ཆེས་བཙུ་བྱུག་ནས་གནམ་གང་བར་གོང་ལྟར་ཉིན་རེར་ཤིང་བྱང་རེ་འཐེན་ནས་ཤིང་བྱང་བཙུ་གསུམ་སོང་མཆོམས་གནངས་བཅ་འབྲུལ་ལུགས་གོང་ལྟར་བྱེད། གོང་གསལ་ཉོར་རྩ་བཙུ་གཅིག་ལ། དང་པོ། གསུམ་ལ། ལྔ་ལ། བདུན་ལ། དགུ་བ་བཅས་ཀྱི་མར་ངོ་གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཞེ་བ་ཞེས་བ་རྣམས་ལ་ཤིང་བྱང་བཙུ་གཉིས་སོང་མཆོམས་གནངས་བཅ་འབྲུལ། བཙུ་བཞེའི་ཉིན་ཤིང་བྱང་གཉིས་སྟེབས་འཐེན་བྱེད།

གོང་གསལ་རྩ་བ་བཙུ་གཅིག་ལ། དང་པོ། གསུམ་ལ། ལྔ་ལ། བདུན་ལ། དགུ་བ་རྣམས་ལ་བཞོལ་རྩ་བྱང་ཆེ་མར་ངོ་གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཞེ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་བཞོལ་རྩ་བྱང་ཆེ་མར་ངོ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་བྱེད། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེས་གངས་འདྲི་ཁོ་ན་ལྟར་ངོས་གཟུང་བྱེད་དགོས། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདྲི་

གཉིས་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། བསམ་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་
ནི་ཁྱད་རིགས་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་གཞན་འགོག་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་གྲང་ཁེགས་
པར་ཡང་འགྱུར་ལ། འདོད་ཚུལ་གཉིས་པའང་། རང་གི་དམ་བཅའ་རང་གིས་སྟུན་
འབྲིན་པས་ནང་འགལ་དང་། ཁྱད་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གྲང་མདོ་བསྟན་བཅོས་
གཞན་ལ་བསྐྱར་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱ་རྒྱ་ལྟོག་གཞུང་དེ་དག་རང་གི་ཆོག་ལྟག་
འོག་གྲང་བསྐྱིགས་ཏེ་དངོས་བསྟན་བྱུགས་བསྟན་དང་གསུང་པ་པོའི་བྱུགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་གང་དུ་བབས་དགོས་པ་སོགས་ཡེ་མ་བརྟགས་པར་ཆོག་ཟེན་ཅམ་ལ་

འཆེལ་བའི་འོལ་ཆོད་ཁོ་ན་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅད་
 ཅེས་སོགས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱིས། ཁྲ་ཏས་མི་གཙང་བོས་པའི་
 མཆུ། ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་ནས་འབྱིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་
 རྟོག་བཟོ་ལས་དུ་འགྲོ་ཆེད་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་ཁག་འགེལ་བའི་ཐུན་སྒྲུལ་སྒྲ་བ་ཁོ་
 ན་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱང་རི་བོང་ཅལ་སྒྲོགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལས་
 མ་འདས་པ་སོགས་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་ལེགས་པར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ཡང་འདིར་ཟུར་ཅམ་སྒྲ་རྒྱུར། གོང་གི་ལུང་དེ་དག་དུས་འབྲེལ་གསོ་
 སྦྱང་ཞག་གངས་ཁོ་ན་བཅིས་ཏེ་བྱ་དགོས་པའི་ཁུངས་ཆོད་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལུང་དེ་དག་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་ན། སྐར་བཅིས་ལྟར་གྱི་རྟོར་ཆེ་དང་
 པོའི་ཆོས་བཙུ་ཉ་ཉིན་རང་ལ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པ་ཆོས་ལྡན་
 རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དགོངས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་བྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་གསལ་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་། རྟོར་ཆེ་དང་པོའི་ཡར་ངོའི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་དེ་ཆེ་བ་
 དེའི་ཉའི་ཉིན་རང་ལ་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་འབྲེལ་གསོ་
 སྦྱང་གང་ཡིན་ཞག་གངས་ཁོ་ན་བཅིས་ཏེ་བྱ་རྒྱ་མིན་པར་ཉ་སྦྱང་གང་རུང་དང་
 བསྟར་ཏེ་བྱ་དགོས་པར་དོན་གྱིས་ཁས་ཁྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་ནས་དུས་འབྲེལ་
 གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་ཉ་སྦྱང་གང་རུང་ལ་བྱ་དགོས་པས། རྟོར་ཆེ་དང་པོའི་ཉའི་
 ཉིན་རང་ལ་འདྲེལ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་བྱ་སྒྲུལ་སྒྲ་ཡོད་མ་ཉམས་པར་བྱ་ཐུར་

དེའི་ཉིན་གཞུང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་སྟབས་འགྲིགས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ཤིང་ཆེ་
 བ་ལས། དེ་མིན་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པ་རབ་བྱུང་ཁོ་ནས་བྱ་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ནམས་ལ་གཅིག་
 གྱུར་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཅས་པ་གནང་བ་དང་བསྟན་
 དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གི་མཛད་སྒོ་ཡིན་ཡང་འདུལ་གཞུང་ཆོད་ལྟར་གང་
 དུའང་གསོ་སྦྱང་ནི་དེ་དང་པར་སྟབས་བསྟན་བྱ་དགོས་པའི་ཁུངས་དང་རྒྱ་མཆོན་
 རོན་མཐུན་གང་ཡང་སྤྲུལ་མེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་གཅིག་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་དང་ངེས་
 བསྟན་དགོས་པར་སྤྲུལ་འཁུར་ཁུར་སྒོ་ག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།

གལ་ཏེ་ཆོས་ལྟན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅད་ཡིན་ཚུལ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཁུར་
 གྲུབ་གོ་བ་ལྟར་བདེན་པ་ཡིན་ཆོ། དེས་ཀྱང་རྟོག་ཆེ་དང་པོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་
 མིན་པར་དེས་མཆོན་ཏེ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་ཉི་སྟོང་གང་རུང་དང་
 བསྟན་ཏེ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱལ་སྦྱར་དུ་འགོ་སྟེ། ཆོས་ལྟན་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་བཀའ་
 བཅད་གནང་བ་པོ་ནི་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
 ལས་འོས་མེད་པ་དགོས་ཚུལ་མ་གོ་བའམ་དེ་པས་མ་ཟེན་ན་འདུལ་བའི་ཕྱག་
 ལེན་སྒོར་སྤྲུལ་བ་བསྐྱུང་ན་མི་ལེགས་སམ། སྤྱིར་བཏང་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཉི་
 སྟོང་དང་ངེས་པར་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟོག་ཆེ་དང་པོའི་ཉི་ཉི་དུས་ཆེན་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་བསྟན་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་དུ་བཀའ་བཅད་
 མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་ཆེ་བཞི་པའི་ཡར་འོའི་གསོ་སྦྱང་དེ་

ཡང་དེའི་ཉ་ཉིད་དང་བསྐྱེད་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད།

དེར་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས། འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་ཁྲུང་བར་བྱའོ།། རྩ་བ་གསུམ་དུའོ།། ཆོས་བཙུ་བྱུག་ལའོ།། དབྱར་རྩ་བ་ཆུང་ཉའི་འོ།། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྱེད་དུ། སྟོན་རྩ་འབྲིང་པོ་ཉའམ་སྟོན་རྩ་བ་ཆུང་ཉའི་ཉི་མ་དེ་ལའོ།། ཞེས་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་དག་སློང་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་དེ་དག་གནས་དེར་མ་འོངས་པའི་མདུན་རོལ་དུ་རྩ་བ་ཉ་ལྷི་གཅིག་གི་དུས་དང་སྤྱར་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དང་དགག་དབྱེའི་དུས་དང་། ལྷག་པར་དག་འདུན་གྱི་སློབ་དཔོན་དགག་དབྱེ་ཡང་རྩ་བ་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ཞིག་དང་བསྐྱེད་ཏེ་བྱ་དགོས་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱི་ཅི་བཞིན་དུ་ཁས་ཁྲུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཆོན་དུས་འབྱེད་གསོ་སྤྱོད་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ལ་བྱ་དགོས་པར་ཞལ་བཞེས་མཛད་ཐུབ་དགོས་པར་མཛོན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རང་མཛད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། རིས་མེད་ཡོངས་སུ་གཤགས་པའི་ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་གོང་གསལ་དེ་དག་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གྱི་གས་སུ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ལེགས་པར་སྤྱད་དགོས་སོ།།

ཡང་ཟེར་རྒྱས་པོངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་དང་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཚུལ་འདིའང་ཡུལ་དུས་ཀྱན་གྱི་རབ་བྱུང་རྣམས་

གཅིག་གྱུར་མ་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྤྲོ་བའང་ཐོས་ཤིང་། གྲེ་མ། དེང་གི་དུས་
མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་གང་བྱུང་བྱེད་འདོད་སྤྲོད་ཕྱགས་སུ་བཅང་སྟེ་དེ་ལྟར་
སྤྲོ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བར། རྒྱ་བའི་གནས་དང་དུས་ཀྱིས་དེའི་
བཅི་བ་རྣམས་པར་བཞག་གོ ཞེས་སོགས་རིན་ཐང་ལ་བརྟེན་པའི་བཅས་པ་མཛད་
པ་སོགས་ལ་ཡིན་གྱི། གླ་སྟོ་དར་བའི་ཡུལ་དུས་སུ་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཕྱི་སྟོན་གླ་སྟོ་བཞིན་གང་བྱུང་བྱེད་ཆོག་པའི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་སྤྲང་།

ཡང་བྱེད་ཅག་གི་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅད་ཅེས་པ་དེ་ཉིད། མདོ་
ཅ་བར། གླ་བཞོལ་དོར་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་ལ་སྤྲར་ནས་རྟོག་བཟོ་བྱས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཡང་། དེ་ནི་དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོའི་
བྱུང་དུ་སྐར་ཅིས་མཁས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གངས་ཆད་ལྟག་དང་། གླ་
བཞོལ་བཏོན་པ་རྗེ་བཞིན་བཅིས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དུས་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོའི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་དགོས་ཞེས་
པའི་དོན་གཏན་ནས་མིན་ཏེ་དེའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱ་སྐར་ནི་སྐར་མཁན་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འོག་
ནས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།

འོ་ན་གོང་གི་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་འགྲེལ་དང་། དུས་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ལུང་དེ་
དག་རྗེ་ལྟར་འགྲེལ་ཞེ་ན། མདོ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་ཅོད་སྟོང་གི་སྐབས་

སུ་གསལ་བར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་གོང་འོག་བསྐྱིགས་ནས་དབྱེད་ན་འདི་ལྟར་
མངོན་ཏེ། ཡང་སྐྱབས་ཇེ་པ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་སྤྱོད་གས་བསྐྱུས་
ཁོངས་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ཆེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཐེན་
བྱིས་བཏབ་པ་ཅུ་ལས། ཇེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་དངོས་ཡིན་མིན་དོགས་
གནས་ཆེ་ལ། ཅི་སྟེ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། ཆེས་གཅིག་ནས་བཙུ་བར་
བར་ཉིན་རེར་ཤིང་བྱང་རེ་འཐེན་ཞེས་དང་། ཆེས་བཙུ་བྱ་ག་ནས་གནམ་གང་བར་
གོང་ལྟར་ཉིན་རེར་ཤིང་བྱང་རེ་འཐེན་ནས། ཞེས་གསལ་བ་ལ་དཔག་ན་ཞག་
གངས་ཁོ་ན་བཙུ་བྱ་མིན་པར་ཆེས་གངས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཉི་
སྦྱང་གང་རུང་ལ་བྱ་དགོས་ཚུལ་ཤུགས་གྱིས་བསྟན་པར་མངོན་ནོ།།

གཞན་དུ་ན། ལྷ་བ་ཡར་ངོ་མར་ངོ་ལ་ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་ཅི་རིགས་
འོངས་པས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཤིང་བྱང་རེ་འཐེན་པས་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙུ་བར་
དང་། ཆེས་བཙུ་བྱ་ག་ནས་གནམ་གང་བར་སྐྱབས་འགྲིགས་པ་ནི་རེ་འགའ་ཅུ་
ལས་ཡོང་དགའ་ཞིང་། དེང་ཡར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་བཙུ་གསུམ་དང་
བཙུ་བཞི། སྐབས་འགར་ཆེས་བཙུ་བྱ་ག་ལའང་སྐབས་ཁེལ་བ་དང་། ལྷག་པར་
བཙུ་བཞི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་ནི་པལ་ཆར་ཆེས་ཉེར་བརྒྱུད་དང་ཉེར་དབྱ་ལ་སྐབས་
ཁེལ་ཞིང་དེ་ལྟར་བྱ་བཞིན་པ་འདིས། གོང་གི་ལུང་དེར་ཤིང་བྱང་འཐེན་པའི་མགོ་
འཇུགས་ས་ཆེས་གཅིག་དང་ཆེས་བཙུ་བྱ་ག་ཉིས་དང་། མཐར་ཇོགས་ས་ཆེས་
བཙུ་བྱ་དང་གནམ་གང་ག་ཉིས་བར་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བ་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་

དུ་གཞོན་དང་གཞོན་བཞིན་པའི་འགལ་འདུ་འདི་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་ཐབས་ཤིན་ཏུ་
དགའ་ལ། ལུང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་བྱེད་བཞིན་
དུ་དེ་དག་རང་གི་ཁུངས་ཡིན་ཚུལ་སྤྲོད་ནི་སྤྱོད་ཆོག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཐུགས་དགོངས་དང་གཅིག་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་གདོན་མི་
བ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་མཁས་པ་དག་གི་གསུང་འབྲུམ་རྣམས་
སྤྱོད་དེས་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱོད་བྱུང་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གང་ལ་གང་འདུལ་
ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་དུ་མི་སེམས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་མགོན་པོས། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་མཆོད་བཟྍ་དུ། གང་དང་ཡང་
དག་ལྟར་པའི་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ།
གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ན་གསུང་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་བཞིན་དུ་
འདོད་མི་དགོས་ཞེས་གདམས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་གང་མཁས་
པའི་གསུང་ཡིན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་མིན་བརྟགས་ནས་འགྲེལ་པ་ལ་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་རིང་ཐུགས་རྟོན་པ་བཞི་དང་མི་
རྟོན་པ་བཞིའི་ཚུལ་དང་ཡང་ལེགས་པར་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ།།

འོ་ན་དེར་གི་ལོ་ཐོ་རེའུ་མིག་ཏུ་དུས་འབྲེལ་གསལ་སྤྱོད་གི་དུས་རེས་གསལ་
བྱས་པ་དེ་ལ་ཁུངས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། ཞིབ་པར་ནི་ལོ་ཐོ་བྱེད་པོ་ཉིད་ལ་
འདྲི་ཞིང་བརྟན་པར་བྱ་རིགས་ལ། རགས་ཅམ་ནི་དེའི་ཁུངས་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་
རག་བཟོས་རིམ་བརྒྱད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཚུལ་སྟགས་བྱ་ལོའི་ལོ་ཐོ་རེའུ་མིག་ཆུང་དུ་
དེའི་མགོར་བཀོད་གསལ་ལྟར་ན། དེ་ཅམ་ལས་སྤུ་ཐག་ཆོད་པའི་ཁུངས་གང་ཡང་
མེད་པར་མངོན་ནོ།

ཡང་ལ་ལས་ང་ཆོ་དང་བྱེད་ཆོའི་ཡིག་ཆ་ཞེས་དེ་དག་ཕྱོགས་སྤྱང་བྱ་
གཞི་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ལས། དེ་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ཅམ་གྱི་སྒྲིར་ལའང་
ལྟ་རྟོག་མི་བྱེད་ཁར་གཞུང་ཆེན་དཔང་བཞག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུང་བྱེད་པའི་
སྐབས་སུ་འང་འོས་མིན་གཞན་ཞིག་གྲོད་ཅ་འཇུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་ཏེ། ལུང་
རིགས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དཔྱད་བདར་བྱེད་མི་དག་ལ་འཁུ་ཅོད་བྱེད་མིའང་ཡོང་
མིན་ན། དེ་དག་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་སྤང་ཞུགས་
བྱེད་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི་ལུང་རིགས་ཆོད་མ་ཅི་འདྲ་སྟོས་ཀྱང་
དུག་སྤུལ་ལ་འོ་མ་ལྟར་པ་རི་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་ན་དངོས་སྟོན་ཆུང་བར་སེམས་སོ།

མདོར་ན་བསྟན་པའི་ཐུགས་འཁུར་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་སྟོལ་དང་ལོ་
རྒྱས་སྤང་གཏམ་ཅམ་ལ་མི་བསྟན་པར་ལུང་རིགས་དཔང་བཞག་གི་ཐོག་འདུལ་
པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་དག་ཐེར་ངེས་པར་གནང་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་བཞེས་གནང་

འདོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལའང་གཞུང་ཆེན་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཐོག་
 ཉམས་བཞེས་གནང་ཐུབ་ན་རབ། དེ་མིན་ཡང་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་
 བ་ཆེན་པོས་སྤྱིག་གནང་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་དཔེ་རིས་ཉེས་ལྷུང་ཐུན་འཛོམས་
 ཞེས་བ་དེར། ལོ་གཅིག་གི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཉ་སྟོང་གང་རུང་
 ཁོ་ན་ལ་ཁེལ་བར་རེའུ་མིག་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་དེ་ཐུགས་ཐག་བཅད་འདུག་
 བ་འདི་ཉིད་གོང་དུ་བྲངས་པའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་འབྲེལ་སོགས་དང་། འོག་ཏུ་
 གསལ་བའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཆོད་ལྡན་དེ་དག་དང་དགོངས་བ་ཤིན་
 ཏུ་འཕྲོར་བས། རེའུ་མིག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོད་མར་བཟུང་སྟེ་ཉམས་བཞེས་གནང་ན།
 རང་ཉིད་ཀྱིས་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་བྱས་བ་དེ་ཉིད་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དོན་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྱུར་
 བར་འགྱུར་བས་གཞན་ལའང་བལྟ་ཞིང་བརྟགས་ནས་འཇུག་བ་གལ་ཆེའོ།

གཉིས་བ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་དགོད་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 བསམ་ཚུལ་དངོས་འཐད་སྒྲིབ་དང་བཅས་ཏེ་དགོད་བ་དང་། རྒྱབ་ཏེན་ཆོད་ལྡན་
 ལུང་རྣམས་དོགས་སེལ་དང་བཅས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་དགོད་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཁོ་པོས་ནི་སྤར་གྱི་ལུགས་སྟོལ་དང་། ངག་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།
 བལྟན་བཅོས་འབྲ་མིན་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་དགོས་དང་རྒྱ་མཆོན་གང་
 ཡིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པར་སེམས་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་

ཅད་སྐྱུས་ཟིན་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་ཡང་མི་སྟོལ། དེ་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ནོར་འཁྱུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཡང་མི་སེམས་སོ།།

དེས་ན་འདི་ལྟར་སྟེ། དེང་སང་ཆེས་བཅུ་གསུམ་དང་ཉེར་བརྒྱད་སོགས་ལ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་མཛད་པའི་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཆམས་ཆོས་ཅན། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་ངེས་པར་སྟེ་བ་ཉ་སྟོང་གང་རུང་དང་བསྟན་ནས་མཛད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བར། གསོ་སྦྱང་བྱའོ།། རྒྱ་བ་སྟེད་སྟེད་ཀྱི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཞག་ཉིན་ཞག་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཆོས་ཞག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་མཁས་དབང་ཀུན་ཞལ་ལེགས་པར་མཐུན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དོན་མཐུན་ལེགས་པར་སྟོར་ཡོད་པའི་སྟེར་རོ།། ཞེས་རབ་ཡོད་ན་སྟོ་གཞུ་བོར་གནས་ཏེ་ལེགས་པར་སོམས་དང་། མང་དུ་སྟོས་མི་དགོས་པར་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་འདི་གཅིག་བྱས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལེགས་པར་བྱབ་བྱས་པར་སེམས་སོ།།

དེ་ཡང་འདིའི་གནད་དོན་གོ་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་དོད་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅས་སྟོ་སྟེ་ཅམ་མིན་པར་དོན་སྟོ་ལེགས་པར་ཤར་བ་ཞིག་མེད་པར། གང་ཞིག་དགག་དགོས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མིན་པར་ལེགས་པར་ངེས་མི་བྱས་པས་ཐོག་མར་དེ་དག་ལེགས་པར་ཞེས་པ་གལ་

ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་འོག་ཏུ་བྱང་བའི་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལུང་ལས་གསལ་མོད་
 ཀྱང་། འདིར་ཡང་རང་གི་གོ་ཚད་གནད་བསྐྱུས་ཅམ་བཟོད་ན། དེ་ལ་ཆེས་ཞག་
 ཅེས་པ་ནི། རྒྱ་བའི་དཀར་ཆ་ལ་འཕེལ་ཆ་བཙུ་ལྟ་དང་འགྲིབ་ཆ་བཙུ་ལྟ་རེ་བྱེ་
 བས་ཆ་སྐྱུ་ཕྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་གཅིག་རེའི་ཡུན་ཆད་རེ་ལ་ཟེར་ལ། ཉིན་ཞག་ནི།
 ཉི་མས་སྤིང་བཞིར་འཁོར་ཡུན་གཅིག་གསུམ་ནམ་ལངས་ནས་ལངས་ཀྱི་བར་
 རམ། ཡུད་ཅམ་སྐྱུ་ཕྱུར་ཡུན་ཆད་ལ་འདོད་པ་སོགས་འབྲུ་མིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
 རྒྱུས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མི་སྣང་ངོ་།།

མདོར་ན། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མཛོད་ཅ་བར། ཡུད་ཅམ་
 ཉིན་ཞག་རྒྱ་གསུམ་ནི། གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱུ་ཕྱུར་བསྐྱུར། ཞག་མི་སྐྱབ་དང་
 བཅས་པ་ཡི། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུད་ཅམ་
 སྐྱུ་ཕྱུར་རེའི་ཡུན་ཆད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་རེར་བཞག་ཚུལ་འདིའི་དོན་ལེགས་
 པར་ཤེས་ན་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་བའམ་ཞག་མི་སྐྱབ་པའི་གསོ་སྤྱོད་འབྲུང་ཚུལ་
 དང་། བཞོལ་རྒྱ་འདོན་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་གོ་བར་འགྱུར་ངོ་།།

དེས་ན་རྒྱ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་ཆ་སྐྱུ་ཕྱུར་བྱེ་བའི་ཆ་དང་པོ་
 རས་ཡུད་ཅམ་སྐྱུ་ཕྱུར་ཆོན་པ་རེ་དང་ཐད་ཀར་སྐྱུར་ཏེ་འགྲོ་བ་ན། བར་སྐྱབས་
 སུ་ཡུད་ཅམ་སྐྱུ་ཕྱུར་ཆོན་པ་དེས་རྒྱ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་རེའི་རྗེས་
 རི་བཞིན་མ་ཟེན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་བ་གཉིས་རྗེགས་པའི་གནམ་སྤྱོད་གི་དུས་
 དེར་རྒྱ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་བཙུ་ལྟ་ཆོན་པ་བཞི་རྗེགས་པས་ཆེས་

ཞག་བྱག་ཅུ་ཐམ་པ་ཆང་ཡང་། ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ཆན་པ་ལྔ་བཅུ་དགུ་ཅམ་
ལས་མ་རྫོགས་པས་སྒྲ་བ་གཉིས་རེ་རྫོགས་མཆམས་སུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་རེ་ཅམ་
གྱིས་བྱད་པར་འགྲོ་ལ། དེས་ན་ཆེས་ཞག་བྱག་ཅུ་ཐམ་པས་ཉིན་ཞག་དགུ་ཅམ་
ལས་མ་རྫོགས་པས་ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མི་སྤྱབ་པར་འདོད་ཚུལ་ནི་དེ་
ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་ཞིང་། འདི་ལའང་ཞག་གངས་ཉུང་བས་ཆེས་གངས་མང་བའི་
རྗེས་མ་ཐེན་པས་ཉིན་ཞག་གིས་ཆེས་ཞག་གི་དོད་མ་སྤྱབ་ཅེས་བརྗོད་སྟོལ་ཡང་
ཡོད་པར་གསལ་ལ། འོག་ཏུ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བར། ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་
ཆོག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤང་རོ་།

དེ་ཡང་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཆེས་ཆད་ལྷག་རིམ་ལྟར་བྱུང་ཡང་། སྒྲ་བ་
གཉིས་རེའི་མཆམས་སུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་རེ་ཉེ་བལ་འགྲོ་བས། ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་
ཞག་བྱག་གིས་བྱད་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་དེའི་སྒྲ་བ་ཤོལ་འདོན་ཚུལ་འདི་ཅམ་
ལ་ནི་འདུལ་ཅིས་དང་སྐར་ཅིས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་
ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟར། དེ་ཡང་སྐར་ཅིས་པས་ཞིབ་བཅིས་བྱས་པ་ལྟར་ན།
ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་དེ་སྒྲ་བ་གཉིས་རིང་སྐབས་བབ་དེར་བཏོན་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་ནོར་སྒྲ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ནོར་སྒྲ་གཉིས་པའི་གནམ་སྟོང་གི་བར་ལྟ་བུ་
ལ་ཆ་མཆོན་ན། དེའི་རིང་གི་བར་སྐབས་སུ་འང་སྒྲ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་
སྤྱར་བུལ་ཡོང་སྟེང་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཆེས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གཉིས་པན་ཚུན་
དོད་སྤྱབ་མིན་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་སྐབས་ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་བཏོན་པ་ཡིན་

པར་མངོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འགྱུར་བཞིན་དུའང་མཐར་ཉིན་ཞག་བྱལ་ཞིང་ཆོས་ཞག་སྤྱར་བར་
གྱུར་པས་ལྷ་བ་གཉིས་རྫོགས་པའི་གནམ་སྟོང་གི་དུས་སུ་ཉིན་ཞག་ང་དགྲུ་ལས་
མ་སྤྱིན་ལ། དེའི་དུས་ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཆ་བཙེ་ལྷ་ཆཙན་པ་བཞི་
རྫོགས་པས་ཆོས་ཞག་ནི་བྱུག་ཅུ་ཐམས་པ་དངོས་གནས་ལ་སྤྱིན་ཟིན་ཀྱང་། དེའི་
བར་སྐབས་སུ་ཆོས་གངས་གང་རུང་ཞིག་སྐབས་བསྐྱུན་ཆོས་གངས་གཞན་ཞིག་
དང་བསྐྱེམས་བཅིས་བྱས་པས་ཆོས་གངས་དེ་ཆད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་དོན་
ལ་ལྷ་བ་གཉིས་རྫོགས་དུས་སུ་བར་དེར་ཡུད་ཙམ་ཆད་པ་རིམ་གྱིས་བསགས་
ཏེ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ཐམས་པ་ཆད་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་
ཞག་ནི་བསྐྱེམས་པ་དང་བཅིགས་པ་ལས་རྩ་ཆད་དུ་གྱུར་མེད་པས་བྱུག་ཅུ་ཆད་
བ་ཡིན་པར་སྤང་ཞིང་ཚུལ་འདི་གོ་བ་ཞིན་དུ་གལ་ཆེད།།

དེ་ནས་འཕགས་བཅིས་བྱས་པས་མཐར་ཆོས་ཞག་ཀྱང་དངོས་སུ་གངས་
ང་དགྲུ་ཙམ་དུ་བགྱང་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཆོས་སྤྱར་བའི་
དུས་ཆོས་ཞག་སྤྱ་མ་རྫོགས་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་སྤྱི་བས་ཟིན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་སྤྱ་མ་
མ་རྫོགས་པས་ཆོས་གངས་གཅིག་ཆད་པ་དང་། ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་
ཆོས་བྱལ་བའི་དུས་ཉིན་ཞག་སྤྱ་མ་རྫོགས་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་སྤྱི་བས་ཟིན་ཀྱང་
ཆོས་ཞག་སྤྱ་མ་མ་རྫོགས་པས་ཆོས་གངས་གཅིག་སྟག་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་
ཡང་ལྷ་བ་སྤྱ་མ་ལ་ཆོས་གངས་ཆད་སྟག་མེད་པའམ་ཆད་སྟག་མཉམ་པ་བྱུང་ན་

ཟླ་བ་བྱི་མ་ལ་ཆེས་གངས་གཅིག་པལ་ཆར་རྩ་ཆད་དུ་བཅིས་པ་དང་། དེ་ལས་
ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་བར་གསལ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ཟླ་ལྷག་
འདོན་པ་འདོད་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།།

འདུལ་ཅིས་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་
རྩོགས་མཆམས་སུ་བཏོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཏྲར་ཟླ་བ་ཅུ་པའི་ཆེས་གཅིག་
ཉིན་ནས་ཡུད་ཅམ་བྱེད་ཅམ་རེ་ཉིན་ཞག་གིས་ཆེས་ཞག་གི་རྩིས་མ་ཟིན་པ་དེ་
བཞིན་ཉིན་ལྟར་བཅིས་པས་ཏྲར་ཟླ་བ་ཅུ་པའི་ཆེས་བཙུག་ཉིན་ཡུད་ཅམ་བདུན་
དང་བྱེད་དང་དེའི་གནམ་སྟངས་ཉིན་ཡུད་ཅམ་བཙུག་ཡུད་དང་། ཏྲར་ཟླ་བ་ཅུ་གཅིག་
པའི་ཆེས་བཙུག་ཉིན་ཡུད་ཅམ་ཉེར་གཉིས་དང་བྱེད་དང་དེའི་གནམ་སྟངས་ཉིན་
ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པས་ཏེ་བག་འགྱུར་སྟབས། ཉིན་ཞག་ཆ་ཆར་བ་ཞིག་
གིས་བྱེད་པར་སོང་ཟིན་པས། དེའི་ཉིན་བཅུ་བཞི་གསེས་སྟེང་འོང་ཞིང་ཏྲར་ཟླ་བ་ཅུ་
གཅིག་པའི་ཉིན་ཉིན་ཡུད་ཅམ་ཉེར་གཉིས་ལྷག་ཅམ་ལས་བྱེད་པར་མ་སོང་བས་
བཅུ་བཞི་གསེས་སྟེང་མི་འོང་ལ། དེས་ན་དེར་བཙུག་གསེས་སྟེང་བྱ་དགོས་ཤིང་།
དེའི་ཉིན་གསེས་སྟེང་བཙུག་པ་བྱས་ཟིན་པའི་བྱི་ཉིན་ནས་བཅིས་ཏེ་ཏྲར་ཟླ་བ་ཅུ་
གཅིག་པའི་གནམ་སྟངས་ཉིན་ཟླ་བའི་ནག་ཆའམ་འགྲིབ་ཆ་བཙུག་རྩོགས་པས་
ཆེས་ཞག་བཙུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ཆུང་པ་དང་དགྲ་ཅམ་ལས་མ་
སོང་བས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་
པས། དེའི་ཉིན་གྱི་དུས་འབྲེལ་གསེས་སྟེང་དེ་ལ་གསེས་སྟེང་བཅུ་བཞི་པའམ་མི་ཐུབ་

པའི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

འདི་བཞིན་ཉོར་ཆེ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། ལྷ་པ། བདུན་པ། དགྲ་པ་
བཅས་ཀྱི་མར་དོའི་ཆོས་བཙུགས་ལ་གནས་སྦྱང་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། འདི་
དག་ཡུང་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་དང་པོ་དེ་ཉོར་ཆེ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཙུགས་ལ་མགོ་
བཅུགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཚུལ་འདི་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གསོ་
སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡོང་ཚུལ་དང་། དེའང་ཆེ་བ་གང་བྱུང་དང་
ཆ་ལ་མི་ཡོང་བར་ཡ་ཡི་གནས་སྦྱང་ཁོ་ན་ལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལེགས་པར་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་དག་གི་སྐྱོར་སྐྱོར་འཆར་བདེ་བར་བརྗོད་ན། དཔེར་ན།
རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཞིག་ས་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཉིན་ལྟར་སྤྱི་
ཚོར་ཆུ་ཆོད་བརྒྱད་པ་དང་དགྲ་པའི་བར་ཆུ་ཆོད་གཅིག་དེ་མཚམས་སུ་སྤྲེལ་ས་
ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་བྱས་པར། བར་སྐབས་དེར་སྐར་ཆ་འགའ་དེ་སྤྱི་ཚོར་བཞིན་
ཡང་། མཐར་སྤྲེལ་ས་པ་སྤྱི་བ་དེ་བསགས་པའི་ཆེ་བ་གཉིས་སོང་མཚམས་སུ་
སྐར་ཆ་དུག་ཅུ་ཐམ་པ་སྤྱི་སོང་བས། ཉི་མ་དུག་ཅུ་ཐམ་པ་སོང་ཡང་ཆུ་ཆོད་ལྷ་
བཅུ་དང་དགྲ་ལས་མ་སོང་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་ཆུ་ཆོད་གཅིག་
ཆད་འགྲོ་བ་དེ་བར་སྐབས་སུ་བཅིས་པ་དང་། མཐར་བཅིས་པ་འདིས་སྐར་ཆེས་
དང་འདུལ་ཅིས་ཀྱི་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་བཅི་ཚུལ་ལེགས་
པར་མཆོན་ཐུབ་པར་སྐྱེད་རོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས།
 འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བར། གསོ་སྦྱང་བྱའོ།། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལའོ།།
 ཞེས་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱའོ།། ཞེས་དང་། དབྱར་ཁས་
 ལེན་གྱི་དུས་བསྟན་པའི་ལུང་ལྔར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྩའི་རང་
 འགྲེལ་དུ། ཟླ་བ་དོ་དེའི་ཆེས་གངས་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དེར་དགོ་འདུན་གྱི་
 གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ལགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལས་བརྒྱ་པར། དབྱར་
 ཟླ་གསུམ་དང་དགུན་ཟླ་གསུམ་ནི་ར་བ་དང་ཐ་ཆུང་མར་གྱི་དོ་བཙུ་མི་ཐུབ་
 བས་ར་བ་དང་ཐ་ཆུང་གི་གནམ་སྟོང་བཞི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་ལ། ཉིན་
 ཟླ་གསུམ་དང་དབྱིད་ཟླ་གསུམ་གྱི་ནི་འབྲིང་པོར་མར་གྱི་དོ་བཙུ་མི་ཐུབ་བས་
 འབྲིང་པོའི་གནམ་སྟོང་གཉིས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས།

སྟོབ་དཔོན་བློ་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སོ་ཐར་མདོ་འགྲེལ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་
 པར། དེ་དག་ཆེས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལས་བསྟོས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གསོ་སྦྱང་
 བཙུ་མ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འདུལ་བ་
 རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟུས་ཏེ། ཆེས་བཙུ་
 ལྔ་ཞེས་སྟོས་པས་བཅུ་བཞིའི་གསོ་སྦྱང་ཡང་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙུ་ལའི་བར་གྱི་ཉི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་ཉི་མ་གཅིག་
 ཆད་པས་སྦྱིར་ཞག་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ག་ཉིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཙུ་མ་ལྔ་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་

དེ་ཡང་འདི་དག་ཆེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདིའི་སྒྲོང་སྒྲུ་སྒྲིལ་བ་
ཡན་གྱིས་གཅིག་མཐུན་དུ་འདོད་པ་སྟུང་། རྒྱ་བ་བྲེད་བྲེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལྷ་ཞེས་
བས་ཆེས་ཞག་བཙུ་ལྷ་བ་ཉི་སྟོང་གང་རུང་དང་། ཐམས་ཅད་བཙུ་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བས་གསོ་སྟོང་བཙུ་ལྷ་བ་རྣམས་ཆེས་ཞག་བཙུ་ལྷ་ཉིན་བྱ་དགོས་པར་མ་
ཟད་གསོ་སྟོང་བཙུ་བཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་མར་ངོའི་ཆེས་བཙུ་ལྷ་བའམ་གནམ་སྟོང་
ཉིན་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙུ་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བས་
ཀྱང་བཙུ་བཞི་གསོ་སྟོང་བྱ་བའི་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མར་ངོའི་ཆེས་བཙུ་ལྷ་བ་གནམ་
སྟོང་ཉིད་ལ་བསྟུན་དགོས་ཚུལ་བཅས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་གསེ་སྤྱང་བཅུ་བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་བྱ་སྐྱམ་པ་ལ། ཉིན་ཞག་
གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་སྟེ་དེ་གཅིག་གིས་ཆེས་ཞག་རྗེས་མ་ཟིན་པའི་དུས་སུ་
བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཆེ་བ་གང་དང་གང་གི་དུས་སུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཉོར་ཆེ་བཅུ་

པའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ནས་བཅིས་པའི་དགུན། དགུན་སྦྱང། དཔྱིད། སོ་ག་དབྱར།
 སྟོན་ཏེ་དུས་ཚིགས་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བ་དེ་ནམས་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཟླ་
 བ་གཅིག་དང་བྱེད་སོང་ཞིང་། དུས་ཚིགས་དེ་ལ་ཟླ་བ་བྱེད་ལུས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་
 ལ་སྟེ། ཏྲར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། དང་པོ། གསུམ་པ། ལྷ་པ། བདུན་པ། དགུ་པ་
 བཅས་ཀྱི་མར་ངོའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་པ་ཟླ་བ་དེ་དག་གང་ལ་མཐར་ཐུག་ཅིང་རྫོགས་
 པའི་དུས་གནས་སྟོང་རང་ལ་བྱ་དགོས་པར་མདོ་རྩའི་རང་འབྲེལ་གོང་དུ་བྱངས་
 བ་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ལ། དེ་དག་གི་ཉིན་གསོ་སྟོང་བཅུ་བཞི་པ་ཉིད་
 ཚུལ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི་སྤར་ཆེས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་སྟོར་བཤད་ཟིན་པ་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དུ་འབྲེལ་ན་གོང་དང་འོག་ཏུ་གསལ་བའི་མཁས་དབང་མང་པོའི་
 གསུང་དང་ལེགས་པར་མཐུན་པ་མ་ཟད། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྟོང་བྱ་བའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་མཁས་པ་མང་པོས་
 དུས་དེར་མཚན་མ་གསལ་བ་དང་། དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྟོ་བ་དང་
 མཐུན་པ་བཅས་གསུངས་པ་ནམས་དང་ཡང་མཐུན་ལ། ལྷག་པར་དུ། ཀུན་མཁྱེན་
 མཆོ་སྣ་བས། མཆོ་རྟེན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དུ། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། མཚན་
 མ་གསལ་བས་གསོ་སྟོང་མི་བརྗེད་པའི་བྱིར་དང་། དུས་བཟང་བས་གཉེན་པོ་
 སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྟོ་བ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཆ་ཉར་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། གཞི་གསུམ་

དེ་ལྟར་མིན་པར། ཞག་གངས་ཁོ་ན་བགངས་ཏེ་ཆོས་བཙུ་གསུམ་བཙུ་
 བཞི་དང་བཙུ་བྱག ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་དགུ་དང་ཆོས་གཅིག་རྣམས་ལ་འད་དུས་
 འབྲེལ་གསལ་སྦྱོང་བྱ་ན་ནི། གོང་དུ་བྲངས་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དེ་
 དག་དང་མཐུན་པར་བྱ་ཚུལ་འདུག་གམ་མི་འདུག་སེམས་རྣལ་དུ་ཞིགས་ལ་སྒོ་
 གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་དཔྱོད་ཅིག་དང་། ཚུལ་འདི་དག་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཐབ་པ་ཞིག་
 མིན་པས་སྒོ་གྲོས་ཡོད་ན་དེ་མ་ཐག་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྲ་བ་གང་
 ཡོད་ལེགས་པར་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཆེས་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱ་བཞི་དང་། ཉེར་

བརྒྱད་ཉེར་དགུ་སོགས་ཀྱང་ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་བཙུ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་
 རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ན། དུས་དེ་ནམས་སྤྱོད་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་
 བ་རྫོགས་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཆེས་བཙུ་གསུམ་བཙུ་བཞི་སོགས་ཀྱང་
 ཆེས་བཙུ་ཡིན་ཞེས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འདིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ནམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་དགོས་པ་བྱུང་སོང་ཞིང་འབྱུང་བར་ཡང་
 འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད། དུས་དེ་ནམས་ལ་གོང་དུ་བཀོད་པའི་མཆོན་མ་གསལ་
 བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་དོན་མཐུན་སྤྱོད་རྒྱ་འདུག་གམ་མི་འདུག་
 མཛོན་སྤྱོད་ལ་མི་བསྟོན་པར་ལེགས་པར་གཟེགས་དང་། མི་འགྲིགས་བཞིན་དུ་
 སྤྱོད་མའི་ལུགས་སྤྱོད་ཡིན་པ་དེ་ཅུ་གྱིས་ཨ་འཕམས་མི་བྱེད་པར་ལུགས་དེ་ཉིད་
 དོར་བར་བྱ་ན་ཚུལ་འདི་འབྱེད་བྱ་བ་ནམས་ཀྱང་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཤིན་དུ་
 བན་པར་འགྱུར་རོ་སྤུས་མོ།།

གཉིས་པ་རྒྱལ་རྟེན་ཆོད་ལྡན་ལུང་ནམས་དོགས་སེལ་དང་བཅས་སྤྱོགས་
 གཅིག་དུ་དགོད་པ་ནི། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ནམས་རང་བཟོ་ཅུ་མིན་པར་
 གཞན་ཡིད་ཆེས་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་ཆོད་ལྡན་གྱི་ལུང་ཁུངས་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་
 འདིའི་སྒྲོར་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་པལ་ཆེར་སྤྱོད་དུ་བྱངས་ཟེན་ཅིང་འོག་དུ་མཁས་
 བ་སོ་སོས་ཁུངས་སྤྱོད་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་འགྱུར་བས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་
 དགོས་ལ། འདིར་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་
 ཆེས་གསལ་བ་ནམས་རིམ་བཞིན་དགོད་པར་བྱའོ།།

༡༽ བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མདོ་ཅའི་རྗེ་ཀར། ཆོས་བཙུ་ལྷ་སྟེ།
 བཙུ་ལྷ་སྟོས་པས་བཅུ་བཞི་བའང་བསྐྱུས་ཏེ། འགྲེལ་བར། དངོས་སུ་ན་ཆེ་བའི་
 རོ་དེའི་ཆོས་གངས་གང་ལ་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ཉིད་ས་སྟོང་དུ་དོར་བར་ཟད་
 གྱི། གསོ་སྦྱང་གི་ཉི་མ་ཆད་པ་མིན་པས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱའི། ཉི་མ་
 དེ་ཉིད་ཆོས་བཙུ་ལྷ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་ཆོ་བ་ནི།
 དུས་བཟང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། མཚན་མ་གསལ་བ་དང་སྟོ་
 བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ཡུན་སྤང་བར་བྱས་ན་བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པའི་བར་ཆད་དུ་
 འགྱུར་ལ། ཡུན་རིང་ན་ལྟར་བ་བརྗེད་པ་དང་བག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་དང་། དུས་ཆོག་ས་དགུན་དང་དགུན་སྟེ། དབྱིད་དང་། སོ་ག་དང་། དབྱར་
 དང་། སྟོན་ཏེ། དུག་པོ་རྣམས་ལ་ཆེ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཕྱེད་དང་
 གཉིས་འདས་ཤིང་ཆེ་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལ་ཉིན་ཞག་མི་ཆོག་པར་བྱའོ། ། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཆ་བཙུ་ལྷ་པའི་ཆ་རེ་རེ་སྟེ་བ་དང་འབྲི་
 བའི་བར་ལ་ཆོས་རེ་རེ་བྱས་པའི་ཆོས་རེ་རེ་དང་། རྣམ་ལངས་ནས་ནམ་ལངས་
 གྱི་བར་གྱི་ཞག་རེ་ཡུན་མི་མཉམ་པས་ཆོས་སུམ་ཅུ་ལ་ཞག་ཕྱེད་དང་སུམ་ཅུ་
 ཆོས་དུག་ཅུ་ལ་ཞག་ང་དགུ་ལས་མེད་པས་ཆེ་བ་གཉིས་ལ་ཞག་ང་དགུ་ལས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞག་མི་སྟབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
 བར་ཡང་བཅུ་བཞི་བའང་ཞེས་བྱའི། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་བཙུ་ལྷ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སོ།། ཞེས་དང་། ལྷག་པའི་ཐུབ་མི་ཐུབ་ནི། ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་ན་ཐུབ་པ་
 རིགས་ཀྱི། ལྷོག་པར་སྤྲོ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ།། རྒྱ་སྐད་སོགས་ནི་དགོན་པ་བས་
 བསྐྱབ་པར་ཡང་བྱའོ།། དགོས་པ་ནི། ཆེ་འདས་པ་སེམས་ལ་བཞག་པ་དང་གསོ་
 སྦྱང་གི་དུས་ངེས་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་སོགས་སོ།། ཞེས་སོགས་རྒྱ་
 ཆེར་གསུངས་སོ།།

༡༽ ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་བས། འདུལ་རྒྱུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དུ། གསུམ་པ་
 དུས་གང་གི་ཆེ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་ནི། རྩ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལའོ།། ཞེས་
 གསུངས་སོ།། རིགས་བས་ཀྱང་འཐད་དེ། མཆོན་མ་གསལ་བས་གསོ་སྦྱང་མི་
 བརྩེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་བཟང་བས་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྦྱོ་བ་དང་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་གསོ་སྦྱང་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ཡོད་
 བ་ལས། ཉ་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་དུག་ཉེ་བཙུ་བཙུ་དེ་གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཙུ་ལའོ།།
 སྟོང་དུག་ནི་གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཙུ་ལའོ།།

ཡང་ཆེས་བཙུ་ལའོ།། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས། ཆེས་བཙུ་ལའོ་སྦྱོས་པས་
 བཙུ་བཙུ་ལའོ་གསོ་སྦྱང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཙུ་ལའོ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙུ་
 ལའོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། མར་ངོའི་རྩ་བ་ཕྱེད་པ་དེ་ལ་བར་སྐྱབས་སུ་ཞག་
 གཅིག་ཆད་པ་སྟེ། རེས་འགའ་ཆེས་བཙུ་དུག་ནས་བཙུ་བཙུ་དུ་འཕོས་ཏེ་ཆེས་
 བཙུ་བཙུ་ཆད་པ་འོང་། དེས་མཆོན་ནས་རེས་འགའ་ཆེས་ཉི་ཤུ་བཙུ་བཙུ་ཉི་ཤུ་
 དུག་ཏུ་འཕོས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ལའོ་ཆད་པ་འོང་ཡང་ཡང་ངོའི་ཆེས་བཙུ་ལའོ་ཁོ་ན་ཆད་པ་མ་

ཡིན་པས་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་
ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ལྷ་བྱེད་དེ་ལ་བར་སྐྱབས་སུ་ཞབས་
གཅིག་ཆད་པས་འདྲིལ་ཏེན་པས་མཐར་ཆགས་སུ་བཅིས་པའི་ཞབས་བཅུ་བཞི་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

འདི་ཉིད་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། འདིར་བཅུ་བཞི་གསོ་
སྦྱང་ལྷ་བའི་མར་ངོར་ཆེས་གངས་གང་རུང་ཞིག་ཆད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མཐའི་གསོ་
སྦྱང་དེ་ཉིད་གནམ་སྦྱང་ལ་ཁེལ་བས་མར་ངོར་ཆེས་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ཡང་། སྐར་
ཅིས་ལ་མི་ལྟ་བའི་འདྲིལ་ཏེན་པ་ནམས་ཀྱིས་དེའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་གཅིག་དང་
གཉིས་རིམ་བཞིན་མཐར་ཆགས་སུ་བགྱངས་པས་དེའི་ཉིན་ཞག་གངས་བཅུ་བཞི་
པ་ཁེལ་བས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བ་ནི། བཅུ་བཞི་
པའི་སྐྱབས་བཤད་དཔེར་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཁྲབ་པ་བཟུང་བ་ནི་ག་
ལ་ཡིན།

དོན་དུ་ཆེས་གངས་ཆད་ཚུལ་གསུངས་པ་འདིས་སྐར་བཤད་ཟིན་ལྟར་
ཉོར་ལྷ་བཅུ་པའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཟུང་ལྷ་བ་གཉིས་རེའི་རིང་ཡར་ངོ་མར་ངོ་
གང་རུང་ནས་ཆེས་གངས་གཅིག་ཙམ་ཆད་དུ་འགྱུར་བས། དེའི་ཆེས་དང་པོའི་
ཉིན་ནས་འདྲིལ་ཏེན་པས་མཐར་ཆགས་སུ་བཅིས་ན། ལྷ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་
མཐར་ཞག་གངས་ང་དགྲུ་ལས་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་རང་ཡིན་ཞིང་དེས་མཆོན་
ཏེ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཉོར་ལྷ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ཡ་

ཟླ་ནམས་ཀྱི་མར་ངོ་ལའང་ཆེས་གངས་མ་ཆད་པ་དང་ལྷག་པའང་སྲིད་ལ། ཟླ་
བ་གཞན་ནམས་ཀྱི་ཡར་ངོ་མར་ངོ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུའང་ཆེས་གངས་ཆད་
འཕོས་འབྱུང་ཚུལ་གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་སྲིད་པས། གོང་གི་དེ་ཉིད་བྱབ་པ་
བཟུང་བ་ཡིན་ན་ནི། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་བཙེ་ལྷ་པ་ནམས་དུས་དང་གངས་
ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། ནམ་གཞན་དེ་འབྲེལ་མཁས་དབང་སུས་ཀྱང་མི་
བཞེད་པས་དེ་ལ་དོགས་པའི་གནས་ཅམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་གོང་དུ་ཉ་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་བྱུག་ཅེས་སོགས་དང་། འོག་དུ།
གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་ཉ་ལྗེ་དུས་སུ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་
དུས་མ་ཡིན་པས་མི་ཆགས་སོ།། ཞེས་གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུས་ཀྱང་
ཉ་ལྗེ་སྟེ་ཉ་སྟོང་གང་བྱང་དང་ངེས་པར་བསྟུན་དགོས་པར་གསུངས་པས། དུས་
འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཡང་དུས་དེ་ལྟར་དུ་བསྟུན་ཏེ་བྱ་དགོས་པ་ནི་མཁས་མཆོག་
འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་སོ།།

༣༽ འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གཞི་གསུམ་ཆོ་གར་ (བྱང་ཅེའི་
དེབ་༢༠༩) དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་ང་དགྲ་འདས་པའི་ཆོ། ཆེས་ཞག་བྱུག་བཅུ་འདས་
ནས་ཆེས་ཟླ་རིལ་སོ་གཉིས་འགོ་བས། བཅུ་བཞི་པ་ནམས་ཉིན་ཞག་ལ་བསྟོས་
པའི་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཡང་ཆེས་ཞག་ལ་བསྟོས་པའི་བཙེ་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩའི་
རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙེ་
ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ་ཞེས་དང་། (༢༠༩) བཀྲ་ཤིས་དང་། གཞོད་པ་བྱུང་བའི་

དོན་དང་། བསྐྱུལ་བའི་གསོ་སྦྱང་ནམས་ནི་ནམ་དགོས་བའི་དུས་མ་གཏོགས་པ་
 ཉ་ཉི་ལ་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ནམས་ཀྱི་དུས་བརྗོད་ཚུལ་ནི། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལས་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ནམས་ལྷ་བ་ཉ་ཉི་ཉེ་ཉ་སྟོང་ལ་ངེས་བར་
 བྱ་དགོས་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ།

༤༽ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས། འདུལ་ཁྲིལ་
 རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། དུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་གསོ་སྦྱང་བྱ་ན། ལྷ་བ་བྲེད་བྲེད་ཀྱི་ཆེས་
 བཅོ་ལྷ་ལ་བྱ་སྟེ། འཁྲིལ་གྱིས་བསྐྱབས་བའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་མ་གསལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ཆེས་བཅོ་ལྷ་ཞེས་སྟོས་པས་བཅུ་བཞི་བ་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ། ཁྲིལ་
 འདི་ལྟར་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྷའི་བར་ཀྱི་ཉི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་ཉི་མ་
 གཅིག་ཆད་པས་སྤྱིར་ཞག་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་ལས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་
 བཞི་བ་ཞེས་གསུངས་པར་བཅད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་ལྷ་བའི་ངོ་དེའི་ཆེས་གངས་གང་
 ལ་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ཉིད་ས་སྟོང་དུ་དོར་བར་བཅད་ཀྱི། གསོ་སྦྱང་གི་དུས་འདི་
 ཉིད་ལ་ཉི་མ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་
 ཆེས་བཅོ་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། བམ་ལྷར། དེ་ལ་དུས་ཆེགས་དུག་
 ལ་ལྷ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དག་གི་ཉ་ཉི་གཉིས་གཉིས་ལ་གསོ་སྦྱང་ཉི་ཤུ་རྩ་
 བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆེས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་བསྟོས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གསོ་
 སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་ཡིན་ལོ།

འཇིག་ཉེན་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ལས་བཟླས་ན་དུག་ནི་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་
 བཞི་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར་དོ།། ཞེས་དང་། དེས་ན། ཉེན་ཞག་
 ལས་ཆེས་ཞག་ཡུད་ཅམ་བྱེད་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱར་བར་འདའ་བས་ཆེས་ཞག་དུག་
 ཅུ་སོང་བ་ན་ཉེན་ཞག་ང་དགྲ་ཡིན་པས་ཞག་མི་སྤྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། རྒྱུར། ཉི་
 མ་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ཉིད་ས་སྤྱོད་དོར་བར་ཟད་ཅེས་བ་དང་། བམ་ལྗར། ཆེས་
 གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ཟློས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བའང་
 འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱངས་དང་སྦྱར་ཉི་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

༥༽ བཤ་ཆེན་ཤུ་མཆོག་ལྟན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འདུལ་བ་རྣམ་
 བར་བཞག་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བར། དེ་ལའང་ལྔ་སྟེ། བཅུ་བཞི་བ་དང་།
 བཅོ་ལྔ་བ་དང་། མཐུན་བ་དང་། བཟ་ཤིས་བ་དང་། གཞོད་བ་སྤྱོད་བའི་གསོ་
 སྤྱོད་དོ།། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་བསྐབ་པ་སྤྱོད་བྱེད་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ།
 ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་མིང་གི་བསྟན་བ་དེའོ།།

དེ་ཡང་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པས་བྱུང་ཅིང་།
 བཅུ་བཞི་བ་ནི་མར་དོའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་ངེས་ལ། བཅོ་ལྔ་བ་ནི་
 ཡར་དོ་དང་མར་དོ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་དོ།། ཞེས་དང་། ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱེད་
 བར་ངེས་ན་བཅུ་བཞི་བར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། གསོ་སྤྱོད་སྔ་མ་ཐེན་
 ནས་ཉེན་ཞག་བཅུ་བཞི་བ་དེའི་སྟེང་དུ། ཆེས་ཀྱང་བཅོ་ལྔ་ར་སྟེབས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལོ་
 གཅིག་ལ་དུག་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ར་སྟེབས་ཀྱང་ཉེན་ཞག་བཅུ་བཞི་

ཡང་པོང་གི་གསུང་དུས་ཆོག་ས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོ་གསལ་གྱི་
མགུལ་རྒྱུ་དུ། དུག་པོ་དེ་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཞག་གིས་
ཉིན་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཞག་བཙེ་ལྟར་སྟེབ་ཀྱང་ཉིན་

ཞག་བཅུ་བཞི་བའི་སྟེང་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་བ་
 དུག་པོ་དེ་ཡང་ཆེས་ནི་བཙུ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེས་གྲངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་བཙུ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ།། ཞེས་དང་། འདི་ན་ལ་ལ་ཉེར་དགུ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་
 འབྱུང་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་མཁས་པའི་གཏམ་ཏེ། ཉེར་དགུ་ཞེས་པ་ནི་མར་ངོའི་
 ཆེས་བཅུ་བཞིའི་མིང་ཡིན་ལ། དུས་དེ་ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་ལྷག་མ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་གནམ་སྟོང་ཡིན་པར་འགལ་ལ། གནམ་སྟོང་མིན་པ་ལ་མར་ངོའི་གསོ་
 སྦྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེད་དུ་སྒྲ་ཆེས་ཁོ་ན་ཏྲག་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་
 ལུགས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པར་རྫོམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ན་བཙུ་པ་རྣམས་ཆེས་བཅུ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་བ་རྣམས་ཉེར་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་དགོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དུས་ཏྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་
 དང་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་མི་སྟབ་དགོས་རྒྱལ་གཅིག་
 ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་བཙུ་པ་རྣམས་
 ནི་ཆེས་གཅིག་ནས་རེ་རེ་ཞིང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བབྱང་བར་བྱ་ཞིང་། བཅུ་བཞི་
 བ་དུག་པོ་ལ་སྒྲ་ཆེས་སུ་བྱས་ནས་བབྱངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།། ཞེས་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཐ་མ་འདི་ཉིད་ཡིག་ནོར་རམ། ཇི་ལྟར་ཡང་དབྱེད་པར་

བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མདོན་ཏེ། ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་ནི་ཆེ་བ་ཡང་ངོ་མར་ངོ་གཉིས་
 ཀར་ཅི་རིགས་ཡོང་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ལྟར་ན་
 གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆེས་གངས་བགྱང་ཚུལ་འདི་
 ཁོ་ན་བཞིན་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་ན། དེའི་གོང་དུ་གསལ་བའི་གསུང་བ་
 སོ་རང་གི་ལུགས་དང་འགལ་མིན་བརྟག་པར་བྱ་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དུས་འབྲེལ་
 གསོ་སྦྱང་ཉ་སྟོང་གང་རུང་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བྱ་དགོས་པ་ནི་མཁས་དབང་འདིའི་ཡང་
 དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། འདིའི་གསུང་གོང་འོག་གཉིས་སུ་འང་
 ཉིན་ཞག་ཆེས་ཞག་གཉིས་ཀྱིས་པན་ཚུན་དོད་མ་ཐུབ་ཚུལ་གཉིས་གསལ་བ་ཡང་
 སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་སྤྲོད་མོ།

༦༥ བཅའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལུང་
 རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་གཞི་སྤང་དུ། གསུམ་པ་དུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་སྤྱང་
 སྤྱང་ཀྱི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དུས་བབང་བས་གཉེན་སོ་སྟོབས་
 ཆེ་བ་དང་། མཆོན་མ་གསལ་བས་གསོ་སྦྱང་མི་བརྗེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
 མདོར། གསོ་སྦྱང་བྱའོ། ཆེ་བ་སྤྱང་སྤྱང་ཀྱི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་པ་འོ། ཞེས་གསུངས།
 ཁོ་ན་རེ། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་སྤྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་
 ཆེ་བ་སྤྱང་སྤྱང་ཀྱི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་པ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། གསོ་སྦྱང་བཅུ་
 བཞི་པ་སྤྱང་བའི་དུས་དེ་ཉིད་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆེས་ཞག་བཅོ་ལྔ་
 པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མི་ཐུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་མ་

ཐུབ་པས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ལ་མི་ཐུབ་པའི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ལ་དཔགས་ནས་ཁ་ཅིག གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱ་བའི་མར་ངོའི་
 རྩ་བ་བྱེད་ལ་ཡུན་རིང་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲར་རྩ་བཅུ་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་
 གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དང་ཏྲར་རྩ་བཅུ་གཅིག་པའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་
 ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་ཡུན་རིང་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཡང་འདི་ལ་རགས་ཅིས་དབང་དུ་བྱས་ན་རྩ་བ་ལ་དཀར་ཆ་བཅོ་ལྔ་དང་།
 ཉན་ཆ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་ཆ་རེ་རེའི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཡུན་ཆད་དེ་ཆེས་
 ཞག་རེ་རེར་བཞག་ལ། ཉི་མས་སྤིང་བཞི་རྩོགས་པར་འཁོར་བའི་ཡུན་ཆད་དེ་
 ཉིན་ཞག་རེར་བཞག་པས་རྩ་བའི་ཆ་རེ་རེ་རྩོགས་ཀྱང་། ཉི་མས་སྤིང་བཞི་ཅུང་
 ཟད་མ་འཁོར་བའི་བྲགས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་སུམ་ཅུའི་དུས་སུ་ཆེས་ཞག་
 སུམ་ཅུ་རྩོགས་ཤིང་། ཉིན་ཞག་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་ཆེས་ཞག་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་འབྱུང་
 བས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་སྔ་མ་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བཅིས་པའི་ཉིན་ཞག་ལྔ་བཅུ་
 རྩ་དགུའི་དུས་དང་། བཅོ་ལྔ་བ་སྔ་མ་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བཅིས་པའི་ཉིན་ཞག་བཅུ་
 བཞིའི་དུས་གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ལོ་རེ་ལ་ཆེས་ཞག་དྲུག་དྲུག་
 ལྷག་འོང་བས་ལོ་ལྔ་ལྔ་ནས་ཆེས་ཞག་གི་ཅིས་པའི་རྩ་ཐེབ་འདོན་པ་ཡིན་ནོ།།
 ཞེས་གསུངས།

ཡང་བཤ་ཆེན་གྱི་འདུལ་བའི་དུས་ཆེགས་སུ། འོ་ན། ཏྲར་རྩ་བཅུ་གཅིག་

བའི་ཡར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་བྱང་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་
 དེའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཡུན་ཆད་ལས། དེའི་མར་ངོའི་
 ཆེས་གཅིག་ནས་གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་ཡུན་ཆད་རྣམས་སྤང་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསོ་
 སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་དེའི་མར་ངོ་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་མ་ངེས་
 ཞིང་། ཆེས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཡང་ཆང་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་
 མེད་པ་ཞིབ་ཅིས་ལས་ཤེས་ཀྱང་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་སྤྲེས་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་
 བཅིས་པའི་ཆེས་ཞག་དྲུག་ཅུ་དང་ཉིན་ཞག་ལྔ་བཅུ་ཅ་དགའི་དུས་སུ་ཞག་གངས་
 རྣམས་གྱི་འུགས་ལས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆད་ཅིང་ཆེས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཆང་བ་རྒྱ་
 ཆེར་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདིའི་སྐོར་དོགས་གཞི་ཆེ་
 བར་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིག ཅེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

གང་ལྟར་ཡང་མཁས་མཆོག་འདིས་ཀྱང་དུས་འགྲེལ་གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་
 ཉ་སྟོང་གང་རུང་དང་བསྟུན་ཏེ་བྱ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་
 དབྱེད་དགོས་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་དོགས་སེལ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ།
 འདི་ལྟར། ལྷ་ངོ་ཀུན་ལ་བྱང་མེད་ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་འདྲ་མིན་ཅི་རིགས་ཡོང་
 བར་མཐོང་བས། གོང་གི་འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་དེར། ཉོར་ལྷ་བཅུ་པའི་མར་ངོ་
 དང་བཅུ་གཅིག་པའི་མར་ངོ་གཉིས་ལ་དུས་ཡུན་རིང་སྤང་གིས་བྱང་པར་ཡོད་ཚུལ་

གསུངས་པ་དེ་རིམ་ལྔ་ལྟར་འགྲིགས་པ་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་འདུལ་
བའི་རགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཏྲ་རྩ་བཅུ་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་
ནས་ཉིན་ཞག་རེ་དང་ཡུད་ཅམ་བྱེད་རེའི་བྱེད་པར་འགྲོ་བས། དེའི་གནས་སྟོང་
ཉིན་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་བརྒྱད་དང་། ཏྲ་རྩ་བཅུ་གཅིག་པའི་གནས་སྟོང་ཉིན་ཡུད་
ཅམ་ཉེར་གཉིས་དང་བྱེད་ཀས་བྱེད་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་
གསལ་དུས་ཆེ་གསལ་ནམ་བཞག་ནས་འདིའི་སྐྱོར་དོགས་སྟོང་དང་ཞིབ་ཆ་གསལ་
བར་གནང་བ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱས་སོ། ། དེ་ལྟར་མིན་ན། འདི་ལ་
འགལ་སྟོང་ཚུལ་མཐུན་རིམ་ལྔ་བྱ་དགོས་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྟེ་སོ། །

༥༽ རྗེ་བཅུན་ཆེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་འདུལ་བའི་སྤྱོད་ཆ་སྟོང་གསལ་
མགུལ་རྒྱན་གཞི་སྤྱད་དུ། སྤྱིར་བཏང་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་དང་བཙུ་བ་ཉ་
ཞེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མཆན་མ་
གསལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྩ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལའོ། ། ཞེས་གསུངས། ཆེས་
བཙུ་ལ་ལ་སྟོས་པས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཡང་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་ལ་
སྟོས་པའི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་ན། ཆེས་ཞག་ལ་སྟོས་པའི་གསོ་སྦྱང་བཙུ་
ལ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙུ་ལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། བམ་ལྟར། ཆེས་
གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙུ་ལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས། དམིགས་གྱིས་བསལ་ན་ནམ་དགག་དགོས་ཉི་བར་གནས་པ་ན་བྱའོ། །

ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་འདིར་དགག་དགོས་ཉི་བར་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་
ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་དག་འདུན་སྒྲོ་བྱུང་བ་དང་གཉེན་མཚན་གནས་པ་ནས་ཆེས་
གངས་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་གང་ཡིན་མ་མཐུན་པའི་ཆོ། དངོས་གཙོ་དང་མང་
གཙོ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་གཙོ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་སམ། ཡང་ན་མདོ་རྩེ།
ལས་ལ་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་
སོ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

༡། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་འདུལ་བ་སྐྱལ་བཟང་རེ་སྐོང་
གཞི་སྤྲད་དུ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསོ་སྤྲོད་ཡིན་ན་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱས་པས་བྱབ་སྟེ།
བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་བ་ལས། གསོ་སྤྲོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་ཆེས་གངས་
ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གསོ་སྤྲོད་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ།། འདིག་
ཉིན་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་ལ་ལྟོས་ན་ནི་དུག་ནི་གསོ་སྤྲོད་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བེད་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཆེས་གངས་ལ་ལྟོས་པའི་བཅོ་ལྔ་
བ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བྱབ་སྟེ། བཅུ་བཞི་བ་ནི་ཆེས་ཞག་གིས་
མི་འཛོག་པར་ཉིན་ཞག་གི་བཅུ་བཞི་བ་གཅིག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉི། རྩ་བར། ཉིན་
ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པའོ།། རྗེ་ལས། རྒྱ་བའི་ངོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་
བཅོ་ལྔ་མ་ཆོག་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས།

ཡང་རྗེ་ལས། འདི་ལྟར་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཉི་མ་གང་

ཡང་རུང་བ་ལས་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པས་སྒྲིར་ཞག་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་
 མདོ་ལས། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་གསུངས་པར་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདིས་ཆེས་ཞག་གི་བཅོ་ལྔ་བ་ལ་བཅོ་ལྔ་པས་བྱབ་པ་ཡང་ཁེགས་སོ།།
 ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ན་ཆེས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ལ་
 བྱས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཁོར་ནས་བཅུ་བཞི་ལ་བྱས་པ་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་བྱས་པ་རེ་
 རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་དགོས་ཏེ། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ལ་
 ལྟོས་མེད་དེར་གི་ལུགས་སྒྲིལ་ལྟར་དུ་འབྲིགས་པར་མཁས་མཆོག་དེས་ཀྱང་
 གཏན་ནས་མི་བཞེད་པར་ལུང་དེ་དག་གྱུང་བསྐྱིགས་ན་ལེགས་པར་གསལ་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན། ཁོར་ནས་ཆེས་བཅུ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་བྱས་པ་ཅམ་འཕེན་ག་
 ལ་དགོས་ཏེ། བྱེད་ཅག་གིས་མ་ཁོར་བཞིན་དུ་ཆེས་བཅུ་གསུམ་དང་ཉེར་བརྒྱད་
 དག་ལའང་བྱ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས། མ་འོངས་པ་ན་འདིའི་སྐྱོར་ཁོར་འཁྱུལ་འདི་
 འདྲར་ཡོང་བ་རྣམས་སྟོན་དུས་ནས་ཆོས་ཅན་འཕེན་སྐྱབས་སུ་ཁོར་ནས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་བཟོ་སྟུང་ལ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་ན་
 མཁས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པར་གཞོད་བྱེད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཁྱུལ་
 ཉེན་ཆེའོ་སྟུང་མོ།།

༤༽ བཤུ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས། འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
 རོར་འབྱེད་གཞི་སྤྲད་དུ། སྤྱིར་བཏང་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་དང་བཙུ་ལ་
 གཉིས་ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆེས་བཙུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱང་བྱའོ། ཟླ་
 བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གསོ་སྦྱང་
 བཅུ་བཞི་བ་མེད་པར་ཐལ། གསོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་ནས་བཙུ་
 ལ་པར་འཛོག་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་
 བ་གསོ་སྦྱང་སྤྲ་མ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བཟོད་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་
 བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་ནི་ཆེས་བཙུ་ལ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། བམ་སོ་ལྷ་བཅུ་པར།
 ཆེས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བཙུ་ལ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན། ཆེས་བཙུ་ལ་དགག་དགོས་ཀྱི་
 དབང་གིས་གསོ་སྦྱང་མ་བྱུང་ན་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཉི་མ་མཁའ་གོང་དུ་གསོ་སྦྱང་
 བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་འཁར་བའོ། ། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ལོ་གཅིག་ལ་བཅུ་བཞི་བ་དྲུག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་རེ་ཡོད་ལ། ཆེས་ཞག་
 རེ་ལ་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་སུམ་ཅུ་རེ་ལས་མེད་པས། ཆེས་ཞག་དྲུག་ཅུའི་དུས་སུ་
 ཉིན་ཞག་ད་དགུ་ལས་མ་སོང་བས། ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གིས་དོད་མ་བྱུང་
 པས། ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་རེ་རེ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཅ

བར། ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས།

ཡང་ཁ་ཅིག གསོ་སྤྱོད་བཙུ་ལ་ཡིན་ན་ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆེས་
བཙུ་ལ་བྱ་བའི་གསོ་སྤྱོད་ཡིན་པས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། ཆེས་གངས་
ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་བཙུ་ལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆེས་བཙུ་བྱ་ག་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྤྱོད་བཙུ་ལ་ཡང་
ཡོད། ཆེས་བཙུ་བཞི་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྤྱོད་བཙུ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱ་བ་སྟེ། ཆེས་བཙུ་ལ་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་གསོ་སྤྱོད་མ་བྱ་བ་
པར་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་གས། ཆེས་བཙུ་བྱ་ག་གི་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་གསོ་
སྤྱོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ལ་ཆེས་བཙུ་བཞི་ཡིན་པ་ལ་ཆེས་
བཙུ་ལ་འབྲེལ་ནས་གསོ་སྤྱོད་བྱས་པ་ན་ཕྱིས་སུ་ཆོ་བ་གཟའ་འཛིན་སོགས་
བྱང་ནས། སྤར་ཡང་གསོ་སྤྱོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆན་མ་བཏྲན་པོ་
བྱང་ན་བསྐྱར་ནས་བྱའོ། ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡༠༽ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་གསུང་ལས་ཆོག་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ ༡༤༤
བ༤ ལས། གསོ་སྤྱོད་བྱའོ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེན་ཆོ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ན་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་
འགྲངས་ན་ལྷ་དང་བ་བརྟེན་ཅིང་བག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མང་བར་གྱུར་ན་སྟོག་པ་
དང་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། ། དེ་ཡང་ཆེས་བཙུ་ལ་བྱ་སྟེ།

མཆན་མ་གསལ་བ་དང་སྒྲོ་བ་མཐུན་པ་དང་། ཏུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནམས་
 བཅོ་ལྔ་ལ་ཆང་གི་གཞན་ལ་མ་ཆང་བས་སོ།། འོ་ན་བཙུ་བཞི་བ་མི་བྱེད་དམ་
 སྟམ་ན་བཅོ་ལྔ་བ་སྒྲོས་པས་བཙུ་བཞི་བ་ཡང་བསྟན་ཏེ། འདིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་
 དང་སྒྲོ་བ་སྟུན་ནས་ཉི་མ་བཙུ་བཞི་བ་ཡིན་པས། གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཞི་བ་ཞེས་
 གསུང་བར་ཟད་ཀྱི། གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཅོ་ལྔ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ཉི་མེ་དང་བསྟུན་
 པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ན་ཆེས་བཅོ་ལྔ་བ་ལ་བྱེད་པས་ཁྲབ་བ་ཡིན་པས་འདི་མདོ་
 ཆོག་སོར་བཞག་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཁྲིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་
 རེ་ལྔ་ལྟག་པ་དང་། ཆེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་ལྟག་ཅུ་ཡོད་པས་ཞག་མི་
 ཐུབ་འདོན་དགོས་པ་ཡང་ཉིན་ཞག་དང་ཆེས་ཞག་ཆ་མ་མཉམ་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་ཏེ། ཆེས་ཞག་དུག་ཅུ་ཐམ་བ་ལ་ཉིན་ཞག་ད་དགུ་ལས་མེད་པས་སོ།། འོ་ན་
 གྲང་ཉིན་ཞག་ད་དགུ་བ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཞག་དུག་ཅུ་བ་ཡིན་པས་ཆེས་མ་ཆད། ཉིན་
 ཞག་ཆད་པར་ཞེས་པར་བྱའི། མི་མཁས་པ་གང་དག་ཉིན་ཞག་གྲང་མ་ཆད་པ་
 ཡིན་ཟེར་ནས་ཉིད་དགུ་ལ་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་སང་ཉིན་གནམ་གང་དུ་བཅི་བ་དེ་
 དག་ནི་འཁྲལ་པར་ཟད་དོ།། འོ་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཉི་མ་འདི་ལ་ཉི་མ་མ་ཆད་པ་
 ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཁྲལ་གྱི་སྒྲིན་དུ་ཟད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 ན་ཡིག་སྒྲིང་གཅིག་གི་གོང་ན་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པས་སྤྱིར་ཞག་བཙུ་བཞི་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལ་མཆོན་མ་གསལ་ཏེ། ལྷ་བ་ཉ་བའི་མཐར་ཐུག་དང་བད་
པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོབ་མ་ཐུན་ཏེ། དག་བ་རྒྱས་པ་དང་སྟེག་
བ་བད་པ་མཆོན་པས་སོ། དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། མདོ་ལས། ཆེས་བརྒྱད་
དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཙེ་ལྷ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གཡོག་
དང་བྱ་དང་རང་ཉིད་འོང་བར་གསུངས་པས་དུས་བཟང་གསུམ་ལས། ཐ་མ་བཟང་
བར་གྱུ་བ་པའོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།

༡༡༽ མཁས་མཆོག་སྟོབ་ལོགས་བཟང་གིས། དུས་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་དུ། འོན་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དང་དེ་བཙེ་ལྷ་པའི་བྱད་པར་
གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་བཅུ་བཞི་པ་རྣམས་དེ་བཙེ་ལྷ་པ་
སྟོབ་མ་འདས་ནས་ཆེས་ཞག་བཙེ་ལྷ་ལོན་ཀྱང་། ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་ལས་མ་ལོན་
པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་ན་དེ་བཅུ་བཞི་པ་དང་གསོ་སྦྱང་སྟོབ་མ་འདས་ནས་ཉིན་
ཞག་བཙེ་ལྷ་ལོན་པའི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གཅིག་ལ་དེ་བཙེ་ལྷ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་བཙེ་ལྷ་པ་ལ་ཐུབ་པའི་དེ་དང་དེ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་མི་
ཐུབ་པའི་དེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་
མི་ཐུབ་པའི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་
ཅམ་སུམ་ཅུ་ཡོད་ལ། ཆེས་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་སུམ་ཅུ་ལས་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ལྷ་བའི་ངོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་ཞག་བཙེ་ལྷ་མི་

ཆོག་པར་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་དངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།། འདི་ལའང་སྤར་རྩ་
བ་གཉིས་རིང་གི་ཆོས་གངས་ཆད་ལྷག་དང་འདུལ་ཅིས་ཀྱིས་ཞིབ་ཆ་ནི་དགོས་
པར་སྤང་ངོ་།།

༡༢༽ དདུལ་ཚུ་རྩམ་ན་བས། རིས་ལན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། གཞི་གསུམ་
གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀར། བཟ་ཞིས་གསོ་སྦྱང་སོགས་ནམ་དགོས་ཀྱི་དུས་ལ་
བྱས་ཆོག་པ་དང་ཉ་ཞི་དང་བསྟན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཆོས་བཅོ་ལྔ་
དང་གནམ་གང་རང་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་གལ་ཏེ་དགོས་དབང་
གིས་གོང་ཆོས་རང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་ན་བཟ་ཞིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་ངེས་
དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་གི་གོ་ཆོད་པ་བྱས་ན་འདུལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་
ནམ་སྟམ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༡༣༽ མཁས་དབང་བཤད་སྐབ་བསྟན་དར་སྤྲུགས་རམས་པས། དུས་
ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་དུ། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དུས་འབྲེལ་
གསོ་སྦྱང་རྣམས་ཉ་ཞི་གང་རུང་གི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག་
ཆོས་ཀྱི་གང་སྟོང་གི་མཆོམས་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངེས་པ་ལ་རགས་ཅིས་ཅམ་གྱིས་
མི་ཆོག་པར་ཞིབ་ཅིས་ལ་སྟོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྩ་བའོལ་མེད་པའི་
ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཉ་དང་བཅུ་
གཉིས་པོ་རྣམས་གནམ་སྟོང་གི་དུས་ལ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
མདོ་རྩ་འབྲེལ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་

བ་ལས། གསོ་སྤྱོད་བྱའོ། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
ལས། གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་། བཅ་ལྔ་ལས། དེ་ལ་དུས་ཚིགས་བྲག་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་པ་དག་གི་ཉ་ཞིག་གཉིས་གཉིས་ལ་གསོ་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཆོས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་བཟོས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསོ་སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་བ་
ཡིན་ནོ། ། འདི་ག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ལ་བཟོས་ན་བྲག་ནི་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་
བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་། འདིའི་བཅུ་བཞི་བ་དང་བཅོ་ལྔ་བ་ཉིན་ཞག་
གིས་འཛོག་ལ་ཆོས་ཞག་གིས་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། གསོ་སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་བ་དང་བཅུ་བཞི་བ་གང་ཡིན་
ཡང་རུང་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་བ་དང་མར་ངོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་བ་གང་རུང་དང་
བསྟུན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡང་། དུས་དེ་དག་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱོར་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དགེ་བ་འཕེལ་
འགྱུར་ཆེ་བ་དང་། ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་རྫོགས་པ་གང་སྤྱོད་གི་
མཚན་མ་གསལ་བས་གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་ཤེས་སྟོབ་དང་། ཟླ་བའི་ཆོགས་ངོས་
བཟུང་སྟེ་དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་འདས་ལུས་གོ་སྟོབ་ཞིང་བརྗོད་བདེ་བར་འགྱུར་
བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཉི་ཟླ་སྟོབ་གཅན་འཇུག་པའི་ཆེ་དཀར་ནག་

མཆེམས་སུ་འདུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་བརྒྱུད་ལས་གསུངས་པས། གཟའ་འཛིན་
 བྱང་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་བསྟུགས་དགོས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པས་ཀྱང་།
 དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་ནམས་ཉི་ཤི་གང་རུང་གི་དུས་དང་བསྟུན་དགོས་པར་སྟུབ་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། ཡར་ངོའི་ཆེས་ཞག་བཙུ་ལྔ་པ་དང་མར་ངོའི་
 ཆེས་ཞག་བཙུ་ལྔ་པ་གང་ནས་མགོ་ཚུལ་པ་དང་གང་དུ་མཐུག་ཇོགས་པ་ཤེས་
 པ་ནི་ལྷ་བའི་སྦྱར་རྒྱུ་ལོངས་སྦྱོང་གང་ཟིན་གྱི་ཞིབ་ཅིས་ལ་སྟོས་པས་སྒྲར་ཅིས་
 ལ་མཁས་པས་ཀྱང་མཆེམས་ཟིན་དཀའ་བ་གང་ཞིག་ སྦྱར་མའི་བགྲང་ཅམ་གྱིས་
 འབྲུལ་མེད་ངོས་ཟིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཞིབ་ཅིས་མ་བྱས་པར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱ་མ་བྱས་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་སྦྱར་
 མས་བགྲང་སྟེ་ཉིན་ཞག་བཙུ་ལྔ་པ་དང་བཙུ་བཞི་པ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཙུ་ལྔ་པ་དང་
 བཙུ་བཞི་པ་བྱ་དགོས་ན་རེས་འགའ་ཆེས་བཙུ་གསུམ་པ་དང་བཙུ་བཞི་པ་དང་
 བཙུ་དྲུག་པ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཙུ་ལྔ་པ་དང་། རེས་འགའ་ཉེར་བདུན་དང་ཉེར་བརྒྱད་
 ལ་གསོ་སྦྱོང་བཙུ་བཞི་པ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་དུས་
 དང་མཐུན་པར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་མི་འཆག་པའི་
 སྦྱོན་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་དུས་མགོ་བརྗོད་པ་འཛིག་ཉེན་ཐ་སྟོང་
 ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའི་དགོས་
 པ་སྟོར་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་ཉི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 ལ་ཞིབ་ཅིང་སྦྱ་བར་གསུངས་འདུག་པས། འདིའི་སྤྱོད་པ་སྦྱ་ལ་སྦྱ་དང་གང་ཡོད་

ནམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་དང་ཅི་ཡོད་སྤྱོད་པ་ལ་རིངས་པར་མཛོད་ཅིག་
དང་། ཁོ་བོ་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་མི་ཉོན་པར་ཆོས་ལ་ཉོན་ཏེ་གང་ཞིག་རིགས་པ་དང་
ལྷན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ།།

༡༤༽ ལ་ཤ་ཆེན་སྐྱེ་བྱེད་དགུ་པ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་
གསུང་ཁ་པར། དགོན་གནས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་གསོ་སྦྱང་བགྱིད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་
བ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་ལུང་བཞད་པའི་སྒྲ་བཟང་ལས། དེ་ལ་ཡང་
སྤྱིར་གསོ་སྦྱང་ལ་ལྷར་བྱེད་པའི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ལ་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། བཅུ་
བཞི་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱེད་པའི་དུས་ནི། ལུང་ལས།
དགེ་སྦྱང་ལ་བྱིམ་པས་དེ་རིང་ཆོས་དུ། དེ་རིང་བཅུ་བཞིའོ།། བྱིད་ཅག་ཞག་
བརྒྱམ་བར་མི་བྱེད་དམ། དེ་རིང་བཅོ་ལྔ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བྱིད་ཅག་ཞག་བརྒྱམ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྗེས་བཅས་
སུ་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷེ་དཔོན་དུས་ཆོད་ལ་མཁས་པའི་ཞིབ་བརྩིས་
པ་དྲུང་ན་གནས་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དགོས།

ཡང་ཡུལ་མི་མང་པོས་ཆོས་གངས་གང་ལ་བཅོ་ལྔར་བརྩིས་པའི་ཉིན་
དེར་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། དུས་ཀྱི་སྤྱིར་ནི་ཆོས་མང་
བ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
ཡང་སྐར་རྩིས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་ཡུལ་ལས། ཡོད་ཀྱང་ནོར་འཁྱལ་སོགས་ཀྱིས་
གཟའ་འཛོལ་འབྱུང་བའི་སྤྱི་ཉིན་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་བགྱིས་ན་ཉིན་རྗེས་མར་

གཟུང་འཛིན་བསྟུན་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། ལུང་ལས། མཆོན་མ་མཐོང་ན་བསྐྱར་
 དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། འབྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་པར་སང་ཉིན་
 གཟུང་འཛིན་འབྱུང་ངེས་ཤེས་བཞིན་དེ་རིང་གསོ་སྦྱང་བགྱིས་ན་ལས་མ་ཆགས་
 བ་ཡིན་སྟེ། ལུང་ལས། གཟུང་འཛིན་བྱུང་ན་གསོ་སྦྱང་སྒྲུག་པར་བྱའོ།། ཞེས་
 གསུངས།

དོན་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་། གསོ་
 སྦྱང་བབྱངས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་བྱུང་ཉིན་དང་བསྟུན་པའི་ལུགས་རང་ལུགས་སུ་
 བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། ཆེས་བཙུ་ལྟ་བུ་ན་སྤྱི་གང་དུ་གསོ་སྦྱང་
 བྱེད་དགོས་པ་ནི། གླུ་ཅིས་མཁས་པས་གཟུང་འཛིན་འབྱུང་ངེས་སོགས་རྟོགས་
 བ་དེ་དང་བསྟུན་ཅིང་། དེ་མིན་འདུལ་ལུགས་ཆེས་བྱངས་འཛིན་པས་ཆོག་པ་
 དང་། ཡང་དགེ་འདུན་འདུ་ཆོགས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གཞི་གཅིག་དུ་སྤྱི་
 བྱེད་ཆོགས་དགོས་བྱུང་ན། གང་མང་བ་དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་འཐེན་གཏོང་བགྱིས་
 དགོས། འོན་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་བྱུང་མ་ཐག་གི་དུས་ཡར་ངོ་མིན་སྟེ། ཆེས་ཞག་
 ལྟར་ན་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་མཆོམས་སུ་འབྱུང་བར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཉི་
 འཛིན་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ།།

གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་ནི། རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་
 ཉིན་ནས་བཅུ་པའི་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ཞག་
 གཅིག་གི་མི་ཆོག་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་

དེ་བཞིན་གྱིད། དེ་ཡང་ཚུ་ཚོ་ད་ཆད་པ་དུག་ཅུར་ཡོད་པས་ཞག་ཆད་པ་དེ་དོན་
 གྱི་གནས་སྟོང་ཡིན་ལ། དེས་ཞག་རང་སྐྱ་བར་མི་སྐྱབ་པས་ཞག་མི་སྐྱབ་པ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། དེའི་བགོ་སྐལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ལ་ཞག་མི་སྐྱབ་པའི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་
 དང་། ཞག་ཆད་པས་གསོ་སྦྱང་ཡང་སྟོན་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བྱ་
 བར་མ་རུས་པའམ། མ་སྐྱབ་པས་བཅུ་བཞི་བར་འཛོག་གོ།

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་སྤངས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་
 དོན་མཐུན་མི་འགལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་ཡུལ་གྱི་
 རྫོང་བཞོལ་འདོན་ལུགས་དང་མཐུན་པར་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་གསུངས་པའི་
 གནད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་དང་མི་
 འགལ་བར་བྱ་དགོས་སོ།། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ནི་རགས་ཅིས་ལྟར་ན་ཆོས་
 ལོས་ཉིན་ལོ་མི་སྐྱབ་པས་ཞག་དུག་སྟོང་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཅག་གི་
 སྟོན་པས་གསུངས་པ་དགེ་འདུན་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ།།

༡༥༽ མདོར་ན་འདིའི་སྟོར་སྟོང་བསྐྱས་གསལ་བར་བཀོད་པ་ནི། རྒྱལ་
 དབང་སྐབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ད་ལྟ་པའི་ནང་ཆོན་འདུལ་བའི་དཔེ་
 རིས་ཉེས་ལྟར་ལྟན་འཛོམས་སུ། དགུའ། དགུན་སྟོང་། དམིད། སོ་ག་དབྱར། སྟོན་
 བཅས་ཀྱི་དུས་ཚིགས་དུག་ལ་རྫོང་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་རེར་སྟེ། རྟོར་
 རྫོང་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དུག་ནས་རྟོར་རྫོང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་བར་དགུན་

དང་པོ་དང་སྐར་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་བཞིན་སྐར་ཏེ་མཐར་ཏྱེར་རྒྱ་དགུ་པའི་
 བཅུ་དྲུག་ནས་ཏྱེར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་བར་སྟོན་གཉིས་པ་དང་སྐར་ལ།
 དེ་ཡང་གཉིས་པ་གང་ཡིན་ལ་ཀུ་རུ་ཁའི་རྟགས་ཅན་གྱི་རེའུ་མིག་གསལ་བར་
 བཀོད་པའི་བྱར་དུ། དཀར་པོ་གང་ཡིན་སྐབ་པ་དང་། རྟག་པོ་གང་ཡིན་མི་སྐབ་
 པ་ཡིན་པས་མི་སྐབ་རྒྱ་བའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཅིང་།
 ལོ་གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དྲུག་བཙེ་ལྷ་བར་བཙུང་འབྱུང་བ་ངོས་
 འཛིན་བདེ་བའི་སྦྱང་དུས་ཆེགས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་ཚུལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་ཚུལ་
 མཐའ་ཆོད་པའི་རེའུ་མིག་གསལ་བར་བྲིས་ཏེ། བདག་ཅག་རྗེས་འཇུག་རྣམས་
 ལ་སྐབས་བཅེ་བས་དགོངས་ནས་ལེགས་པར་བསྟན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ལས་
 གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་སེམས་པར་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་བཞེས་གནང་བར་མཛད་ན་
 ལེགས་སོ་སྟུང་མོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་སྦྱང་བ་ནི། དེ་ཡང་ལ་ལས་དུས་འབྲེལ་གསོ་
 སྦྱང་རྣམས་རྒྱ་བ་ཉ་སྟོང་གང་རུང་གི་དུས་ལ་བྱ་དགོས་པར་སྦྱ་བ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཁོན་གྱི་གཞི་གསུམ་ཆོ་གར་ (དགའ་བྱང་
 པར་༢༠༥) མི་སྐབ་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གནམ་སྟོང་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་འཆགས་པས་ཉེར་དགུ་ལ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་དགོས་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞུང་དེའི་ཆེག་གོང་
 འོག་ཅམ་ལའང་བརྟགས་དབྱེད་མེད་པར་གང་བྱུང་སྦྱ་བ་ཡིན་པར་ལེགས་པར་

དབྱུང་ན་གོ་བར་རུས་ཏེ། གོང་དུ་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཤེས་བྱེད་དུ་
 བྲངས་པར་འདུལ་འཛིན་གྱི་གསུང་ཡང་བྲངས་ཐེན་ལྟར། འོག་གངས་ (༢༠༦)
 བཅུ་བཞི་པ་རྣམས་ཉིན་ཞག་ལ་བསྟོས་པའི་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཡང་ཆེས་ཞག་ལ་
 བསྟོས་པའི་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་བསྟུབས་པ་དང་།
 ཡང་ (༢༠༧) བཀའ་ཤིས། གཞོད་རྫོགས་བསྟུམ་པའི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་ནམ་དགོས་
 དུས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་ཉ་ཤི་ལ་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཤུགས་
 ལ་དུས་འགྲེལ་གསོ་སྦྱང་རྣམས་ཉ་ཤི་སྟེ་ཆེ་བ་ཉ་གང་བ་དང་གནམ་སྟོང་ལ་བྱ་
 དགོས་པར་བསྟོན་མ་འདིང་ན་གོ་དགོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་འོག་དུ་ (༢༡༠)
 རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་དུས་ཚིགས་བྲག་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཆེ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
 ཆེ་བ་བྱེད་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་ལས། བྱེད་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་དང་གསུམ་
 ལ་ནི་ཞག་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་ཐུབ་པར་བཅིངོ། བྱེད་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞག་རེ་རེ་ཆད་
 ཅིང་བཅོ་ལྔ་མི་ཐུབ་པར་བཅི་སྟེ། དེ་དག་ནི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་ཏེ་ཐུབ་མི་ཐུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ལ་སྟོས་དང་། གོང་དུ་བཅུ་བཞི་པ་གནམ་སྟོང་ལ་མི་འཆགས་པས་
 མི་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་དེ་ནི་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱོད་ན་གོང་དུ་རང་གིས་
 ཞག་མི་ཐུབ་པ་ལ་བཤད་པ་དེ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བར་སྐྱོད་ན་མ་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་
 ཟུར་དུ་གསུངས་དགོས་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་གནམ་སྟོང་ལ་བཅུ་བཞི་པ་མི་འཆགས་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་

འདུལ་འཛིན་རང་གི་གསུང་ཆིག་དངོས་ཡིན་པར་བསམ་ནས་བྱངས་པ་ཡིན་ན།
 བྱེད་ཅག་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ནམས་ཞག་གངས་ཁོ་ན་བཅིས་ཏེ་བྱ་དགོས་པར་
 འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བཙུ་བཞི་གསོ་སྦྱང་ནམས་ཀྱང་སྐར་བཅིས་ལྟར་གྱི་
 གནམ་སྦྱང་དང་སྟབས་ཁེལ་བའང་དུ་མ་འོང་བ་ནི་བྱེད་ཅག་གིས་གསོ་སྦྱང་གི་
 དུས་ཆིགས་ཀྱི་ཆད་འཛིན་བྱ་ས་ལོ་ཐོ་དག་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ན། གོང་གསལ་
 ཆིག་དེ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་ཉ་སྦྱང་གང་རུང་ལ་བྱ་མི་དགོས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཙོ་འབྲི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ།།

དེས་ན་བཙུ་བཞི་པ་ནམས་གནམ་སྦྱང་ལ་མི་འཆགས་ཚུལ་བཤད་པ་
 འདི་དག་ནི་གཞན་གྱིས་རང་འདོད་བསྐྱབ་ཕྱིར་བཅོས་བསྐྱད་བགྱིས་པ་ཡིན་
 པར་སྒྲུབ་སྟེ། འདིའི་གོང་དུ་ (༣༩༤) སེམས་ཏྲ་ཁ་བསྐྱེད་དཀའ་བ་ལ། མཐུན་
 པའི་གཞེར་རྣོན་བཏབ་པ་ཡིན། ཞེས་བྲིས་པ་དེ་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་བྲི་མེད་བཤེས་
 གཉེན་སོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་མདོ་འབྲེལ་དུ། མཐུན་པའི་གཞེར་རྣོན་བརྒྱ་པ་ཡི།
 ཞེས་བྱངས་ཏེ་བརྒྱ་ཞེས་པ་མང་ཆིག་དུ་གོ་དགོས་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་
 སོགས་དང་ཡི་ནས་མི་མཐུན་པ་འདི་བཞིན། དེས་དོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་
 འདིས་མ་གཟེགས་པ་དང་། གཟེགས་བཞིན་དུ་འགལ་བར་གསུངས་པ་གཏན་
 ཅན་མི་སྲིད་པས། འདིའི་གསུང་ལའང་བཅོས་བསྐྱད་ཞུགས་པ་འདིས་མཆོན་
 པར་རྒྱས་སོ་སྟུམ་ལ། འདི་བཞིན་(སྟོ་ཤོད་བཀའ་འགྱུར་པར་གསར་དུ་འང་)མཐུན་

པའི་གཟེར་རྗེན་བརྒྱབ་པ་ཡིན།། ཞེས་རྗེས་འབྲུག་བ་བྱིས་པ་དེའང་ཁྱེད་གཞན་པ་
འགས་གསར་བཅོས་བྱས་པ་སོགས་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྒྲུང་བས་ལེགས་
པར་དབྱེད་དགོས་སོ་སྙམ་སོ།།

ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡར་
ངོ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པའང་སྐར་བཅིས་ལྟར་གྱི་ཆེས་གངས་བཅུ་བཞི་ལ་སྟབས་
ཁེལ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཡོངས་འཛིན་
ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་དུ། ཡང་གསོ་སྦྱང་ལྔ་མ་ནས་
བགྲངས་པའི་ཡར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་སྐར་བཅིས་པའི་ལུགས་གྱི་ཆེས་བཅུ་བཞི་ལ་
བབ། དེའི་སངས་ཉིན་ཆེ་བཅོ་ལྔ་ལ་གཟུང་འཛིན་བྱུང་ན། གཟུང་འཛིན་དང་བསྟན་
ནས་གསོ་སྦྱང་བསྐྱར་ནས་བྱ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། གསོ་སྦྱང་བགྲངས་ཏེ་གཟུང་
འཛིན་གྱི་ཉིན་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཅུན་སྒྲོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་སོ་དེ་ཉིད་ནི་ལུགས་ཕྱི་མ་བཞེད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་
ཕྱག་ལེན་དུ་ཡང་མཛད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་དེར། སྐར་བཅིས་ལྟར་གྱི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་
ལ་གཟུང་འཛིན་བྱུང་ན་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཡང་དེ་དང་བསྟན་དགོས་པ་རང་
གི་མཁན་སོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་སྒྲོ་འཛིན་གྱི་དུས་ལ་
གོ་དགོས་ཤིང་། དེས་གནས་སྦྱང་ལ་ཉི་འཛིན་བྱུང་དུས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིར་
སྒྲོ་དང་སོའི་སྒྲོ་བ་ཉིད་དུས་དང་། བཞི་པའི་ཉིད་དུས་སོགས་ཉི་སྦྱང་གང་ཡིན་

དང་བསྟན་ཏེ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་ཚུལ་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
བསྟན་དུ་མེད་པར་འདོད་དགོས་པའང་ནམ་དབྱེད་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གོ།

དེ་ལྟར་མིན་ན། གཞུང་དེ་ཉིད་དུ། གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དུས་ནི། ཟླ་བ་རེ་རེ་
ཞིང་ཡར་ངོའི་བཙེ་ལྷ་དང་། མར་ངོའི་བཙེ་ལྷ་གཉིས་ཡིན་ནོ། དུས་དེ་གཉིས་ལ་
བྱ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། མཆོན་མ་གསལ་བས་གསོ་སྦྱང་མི་བརྗེད་པ་དང་། དུས་
བཟང་བས་དགོ་བ་འགྱུར་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། ཞེས་དང་། ཉོར་ཟླ་དང་བསྟན་ན། ཉོར་ཟླ་བྱག་པའི་
ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ཉིན་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཤིང་སྤངས་ནས་
དེའི་སང་ཉིན་ཆེས་བཙེ་བྱག་གི་སྔོན་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན། ཉོར་ཟླ་བདུན་པའི་
ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙེ་ལྷའི་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཤིང་སྤངས་ནས། དེའི་
སང་ཉིན་ཆེས་བཙེ་བྱག་གི་སྔོན་དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་།
དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི་དབྱར་སྔ་མ་ཡིན་ན་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའམ་
དབྱར་བྱི་མ་ཡིན་ན་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙེ་ལྷའི་ཉིན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་ལྟག་འོག་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

དེར་མ་ཐད་ཞག་གངས་ཁོ་ན་བཙེས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་ལུགས་ལ་དབྱར་
སྔ་བྱིའི་སྦྱར་ཆོག་དང་དགག་དབྱེའི་དེ་དག་སྟབས་འབྲེགས་པ་སྤིང་མཐའ་ཅམ་
ལས་མི་འོང་བ་ནི། བྱིད་ཅག་གིས་གསོ་དགག་དབྱར་གསུམ་གྱི་དུས་ཀྱང་ཆད་
འཛིན་བྱ་ས་ལོ་ཐོ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། མཁས་དབང་དེ་འབྲས་

གཞུང་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ལྟག་འོག་འགལ་འདུ་དེ་འབྲར་ནམ་ཡང་
གསུངས་མི་སྲིད་པས། གསུང་བ་པོ་རང་གི་ཕུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་དུས་འབྲེལ་
གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་ངེས་པར་སྒྲ་བ་ཉ་སྟོང་གང་རུང་དང་བསྟུན་ཏེ་བྱ་དགོས་པ་དེ་
ཉིད་ཡིན་པར་གཞུང་གོང་འོག་གྲུང་བསྐྱིགས་ན་ཕུགས་ཀྱིས་གོ་རུས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་གོང་དུ་བྲངས་ཐེན་པ་ལྟར་མདོ་རྩ་བ་དང་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་
སྤྱི་ག་མའི་ཐུར་མ་བཅོ་ལྔ་སྟུང་བ་ལ་བརྒྱུས་ནས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཞག་གངས་
བཅིས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཅིས་ཏེ་
ཞག་གངས་བགངས་ན་ཉ་སྟོང་གང་རུང་དང་སྟབས་འབྲིགས་པ་ཡོང་བའི་ངེས་པ་
གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཡང་ལན་འདི་ལྟར་སྒྲ་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་དེ་དག་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ལ་
སྟོས་མེད་ཞག་གངས་མཐར་ཆགས་སུ་བགངས་ཏེ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་བྱ་
དགོས་པའི་ཁྱད་ས་སུ་འཁྲལ་གཞི་དང་དོགས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱང་བ་ནི་བདེན་
མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བསྟུན་པར་ནི་ནམ་ཡང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ།
གཞན་དུ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་
བཅས་པ་འགལ་བ་དེ་འབྲར་མཛད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱུང་མཐའ་གཅིག་གི་ཕུགས་
སུ་གཞུང་གཅིག་ཏུ་ལྟག་འོག་འགལ་འདུ་དེ་འབྲར་གསུངས་པར་ཐལ་བ་དང་།
གཞན་ཡང་གོང་དུ་བྲངས་པའི་གངས་ཅན་སྦྱངས་ཀྱི་མཁས་དབང་དེ་རྣམས་ཀྱི་

གསུང་ཀྱན་དང་ལྷག་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་བཟོ།།

འོ་ན་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱི་ག་སྤྱར་བ་གངས་ཏེ་
 ཞག་གངས་བཅིས་པ་ནི་ཆེས་གངས་ངེས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་ཤེས་དགོས་
 པར་གསལ་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་རྩའི་འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་
 མར། ཆེས་གངས་གཟུང་བའི་ཐབས་ནི་སྤྱད་པ་ལ་ཤིང་བྱ་བཅོ་ལྔ་བརྒྱུས་ལ་ཆེས་
 གངས་ཀྱི་མིང་སོ་སོར་བྲིས་ཏེ་ཤིང་སྤུ་གུ་ཅན་གཅིག་གིས་བར་བཅད་བྱས་ལ་
 ཞག་གཅིག་ལོན་ཞིང་སྤུ་གུ་ཅན་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིང་བྱ་གཅིག་ངང་། གཙུག་ལག་
 ཁང་སྐྱོང་གིས་དེར་འོངས་ཤིང་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ། གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱོང་གིས་དགེ་
 འདུན་ཀྱི་གནས་བརྟན་ལ་ཆེས་གངས་ངེས་ལ་དགེ་བརྟགས་ཀྱིས་ཆེས་གངས་
 འདི་འདས་སོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གིས་སོ།། གནས་བརྟན་ཀྱིས་
 ཆེས་གངས་མ་འཁུལ་བར་བྱ་ཞིང་ཆེས་གངས་ཀྱི་མིང་དང་ཆེ་བ་བྱེན་སྤྱར་བྱེ་
 བྲག་བྱེད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོས་ཆེ་བ་འོལ་འདུམས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་བར་
 བཅིས་ནའང་དགེ་སྐྱོང་གིས་ཞག་གངས་བཅིས་པ་མི་བཅོན་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བཅིས་
 པ་བཞིན་དུ་གསོ་སྐྱོང་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུའི་ལས་ཆོག་ཏུ། ༡༩༩༣ ངག་དོན། དུས་ཆོགས་དུག་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བ་བྱེད་ལུས་པ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པའི་ཞག་མི་སྤུ་
 བཏོན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆེས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་ཆ་མི་སྟོམས་པ་
 དོར་ནས་ཉ་སྟོ་དང་ཆེས་སྟོ་འགྲིག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱོད་

ཐུར་གྱིས་བཅིས་པའི་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་པོ་བསྐྱན་པའི་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་
 ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུས་ཀྱང་ལོ་གཅིག་ཅུང་མི་རྫོགས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་
 ཉིན་ཞག་ལྔ་ལྔ་ག་ཙམ་བསྐྱན་པའི་ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་ཆེས་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་
 རྫོགས་ནས་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བསགས་པ་ན་ཆེ་བཞོལ་འབྱུང་བས་ཆེ་
 བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་ལོ་དུག་དུག་ན་དོར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་
 བས་དུས་མི་འགྲིག་ཅིང་ལྷོན་པོ་མཁས་པ་དག་འཕྱ་ནས་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
 བར་བཅས་པས་བཅིས་མཁན་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་པོས་ནམ་དོར་བ་
 ན་འདོར་དགོས་ཀྱི། དུས་ཀྱི་གང་ལྟོ་ལྟ་བུ་མཆན་མ་ལྟར་སྤང་འགའ་རེ་རྒྱ་མཆན་
 དུ་བྱས་ནས་རང་བཟོ་བྱེད་པ་ནི་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་
 གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་གོང་དུ་བྱངས་ཟིན་ནམས་ལས་མདོ་རྩར། རྒྱ་སྐར་ནི་སྐར་མཁན་
 རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་པ་དང་། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བས་རྒྱ་སྐར་སོགས་ལ་དགོན་པ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བཤ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་ཆེ་བ་
 གཟའ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་གསལ་བ་ཉིད་ཆད་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ལུང་
 གིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཐུར་མས་བགྲང་བས་རགས་ཅིས་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་
 ངེས་མི་བྱས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་གོང་འོག་གྲུང་བསྐྱིགས་ཤིང་དངོས་
 མཐོང་དང་བསྐྱར་ཏེ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་གང་ལ་བྱ་

བའི་དུས་འབྲུལ་མེད་དུ་ངེས་པ་ལ། སྤྲིག་ཐུང་སྟོབ་སོགས་ཀྱིས་ཞག་གངས་
བབ་བའི་རགས་ཅིས་དང་། སྐར་ཅིས་པས་ཞིབ་བཅིས་ཀྱིས་ཆེས་གངས་ཆད་
ལྷག་བཏོན་པ་རི་བཞིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པར་གསལ་ལོ།

དེ་ལྟར་བྱུང་ན་འཆུགས་མེད་ཡོང་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ལོ་ཐོ་ཡོད་ཀྱང་དུས་
འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་སྤྲུལ་བྱས་པའི་བྱི་ཉིན་དེ་ནས་ཞག་གངས་མ་ངེས་པའི་མི་དང་།
ཡང་དེ་བཞིན་ཞག་གངས་ངེས་ཀྱང་ལོ་ཐོ་མེད་པའི་མི་གཉིས་སོ་སོ་ལ། དེ་རིང་
ཆེས་གངས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན། དེ་གཉིས་སོ་སོས་ལན་དོན་མཐུན་འདེབས་མི་
རུས་པ་ཤེས་གསལ་ལྟར་ལ། དེས་ན་ལོ་ཐོ་ཡོད་ཡོད་ལ་ཞག་གངས་ཀྱང་ངེས་པའི་
མི་གཅིག་གམ། ཡང་ན་ལོ་ཐོ་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཆེས་གངས་ཅིས་ཚུལ་ཤེས་པའི་མི་
གཅིག་དང་། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་སྤྲུལ་བྱས་པའི་བྱི་ཉིན་ནས་བཟུང་ཞག་གངས་
ཅི་ཅམ་སོང་ངེས་པའི་མི་གཉིས་ཆོགས་དུས། དེ་རིང་ཆེས་གངས་གང་ཡིན་ཞེས་
དྲིས་ཆོ། དཔེར་ན་དེ་རིང་གསོ་སྦྱང་སྤྲུལ་བྱས་པའི་བྱི་ཉིན་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་བཅིས་
པའི་ཞག་གངས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་ན། བར་དེར་ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་མི་འདུག་
པས་ཆེས་གངས་ཀྱང་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བར་དེར་ཆེས་
པ་དགུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆད་འདུག་པས་ཆེས་གངས་ནི་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཞེས་པའམ།
ཡང་ན་བར་དེར་ཆེས་པ་བཅུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉིས་ཅེགས་འདུག་པས་ཆེས་གངས་ནི་
བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་གསལ་བར་འདེབས་སུ་བ་ལྟ་བུ་ལོ།

དེས་ན་གོང་གི་འབྲེལ་ཆུང་གི་ལུང་དེར། དགོ་སྟོང་གིས་ཞག་གངས་

བཅིས་པ་མི་བཅན་གྱི་ཀླུ་པོས་བཅིས་པ་བཞིན་གསོ་སྤྱོད་བྱ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་། དག་སྤྱོད་འགས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྤྲིག་ཐུང་སོགས་སྤྲོས་ཏེ་ཞག་གངས་ཁོ་
 བ་བཅིས་ནས་གསོ་སྤྱོད་བྱ་ན་མི་འགྲིགས་པས། ཀླུ་པོས་ཅིས་པ་བསྐྱོས་ཏེ་དེ་
 ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་བཏོན་ནས་བཅིས་པ་རི་བཞིན་བཅིས་ཏེ་ཡར་ངོ་མར་ངོ་
 ཆེས་བཅོ་ལྔ་རང་ལ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་དགོས་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཆད་དུ་ཡིན་
 པའང་གོ་དགོས་སོ།།

ཡང་དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། ཆེས་གངས་གཟུང་བའི་ཐབས་ནི་
 སྤྱད་པ་ལ་ཞིང་བྱ་བཅོ་ལྔ་བརྒྱས་ལ་ཆེས་གངས་ཀྱི་མིང་སོ་སོར་བྲིས་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་དེའི་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་ཞག་གངས་ཁོ་ན་བཅིས་ཏེ་
 འགྲིགས་ན་ཞིང་བྱ་ལ་ཆེས་གངས་ཀྱི་མིང་འབྲི་མི་དགོས་ཀྱང་། ཉིན་གངས་ཆེས་
 གངས་གཉིས་ཀ་ཞེས་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟབས་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་
 ཐབས་སུ་ཞིང་བྱ་རྣམས་ལ་ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་ཡོད་མེད་རི་བཞིན་གྱི་ཆེས་
 གངས་རྣམས་ཀྱི་མིང་སོ་སོར་བྲིས་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཐེན་སྤྲོ་བྱ་དགོས་ཚུལ་
 བསྟན་པར་གོ་དགོས་སོ།།

དེས་མཆོན་ནས་དེ་འབྲེལ་ཐབས་གཞན་ཡང་བྱ་རུང་བ་ནི། འདི་ལྟར་ཆེས་
 ཆད་ལྷག་ཡོད་མེད་རི་བཞིན་རེ་ལྷན་བཞུགས་པའི་སྤྱིང་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉགས་
 འབྲི་བའམ་སྤྲོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གངས་ལེགས་པར་ངེས་ལུས་ཞིང་། དེང་སང་ནི་
 དེ་ལས་སྟབས་བདེ་བར་བྱི་ཆེའི་ཞག་གངས་དང་བོད་ཆེའི་ཆེས་གངས་གཉིས་

ཚུད་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ལ་དེང་ནི་ཆེས་གངས་འདི་ལགས་སོ་ཞེས་ཉིན་རེ་
 ཞིང་དེ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་ཡང་ལེགས་པར་
 འགྲིགས་པར་མངོན་པས། སླེག་ཐུར་རམ་ཤིང་བྱང་བགྱང་ཚུལ་དང་དེའི་དགོས་
 པ་རྒྱ་མཚན་ནི་གོང་གསལ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཡང་། སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས། རོན་དཀའ་བ་
 ལ་བདག་འབྲེལ་སྟོ།། འབྲུལ་མི་སྲིད་པའང་མ་ཡིན་པས།། ཅི་སྟེ་མིན་ན་གཞན་དུ་
 གྱིས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོགས་གཞི་དང་འབྲུལ་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདིའི་
 སྐྱོར་ལ་ཁོ་བོས་སྟོ་རུས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དབྱེད་བདར་ཐོག་རང་སྟོར་འཆར་ཚུལ་
 རྣམས་བཀོད་ཁུལ་ཡང་། རོན་མཐུན་དུ་གྱུར་མེད་ཆེ་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་
 དབྱེད་བདར་ལེགས་པར་གནང་སྟེ་གོང་གི་འབྲུགས་འཛིངས་དེ་དག་ལེགས་པར་
 བསའ་དགོས་སོ་སྟེ་མོ།།

གཉིས་པ་དབྱར་གནས་དང་དགག་དབྱེའི་དུས་ཆེགས་ལ་དབྱེད་པ་འཕྲོས་
 རོན་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱར་གནས་ཀྱི་དུས་ཆེགས་འཕྲོས་རོན་དང་
 བཅས་པ་དང་། དགག་དབྱེའི་དུས་ཆེགས་འཕྲོས་རོན་དང་བཅས་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དབྱར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོ་དང་
 ཐ་ཚུང་གཉིས་ཀྱི་ཉིའི་ཕྱི་ཉིན་རང་ལ་མགོ་འཛུགས་དགོས་པ་འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་
 ལུང་སྔར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། འདུལ་

ཀ་ཡོད་པའི་རེའུ་མིག་ནས་ཞག་གངས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་གོ་བདེ་ཞིང་། དེས་
 ཆོས་གངས་ཀྱང་ངེས་བདེར་ཡོད་པས་གསོ་སྦྱོང་གི་དྲུས་ཉ་སྟོང་དང་དྲུས་ཆེན་
 ཁྱད་ཅན་རྣམས་འཕྲལ་དུ་ཤེས་སྟབས་པའི་པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་འབྲེལ་ཡོད་
 དྲུས་ནི། སྤར་སྒོལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིག་སྤར་བཟང་བ་དང་བྱམ་པའི་ནང་གི་རྩ་བུ་སྟེ་
 རྩ་ཆོད་བརྟག་པ་སོགས་མི་དགོས་པར་དེ་དང་དེ་འབྲས་དེ་བཞིན་ངེས་ཐབས་
 བྱས་ན་འགྲིགས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རོ།།

ཡང་དེ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཡུལ་དྲུས་སུ་ནི་སྤར་སྒོལ་ལྟར་མི་གཅིག་གིས་ལོ་
 ཐོར་ལྟ་བ་དང་བྱར་དུ་སྒྲིག་སྤར་སོགས་ཀྱིས་ཞག་གངས་ཀྱང་བཟང་བའོ། ཡང་
 བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་གནས་བརྟན་ལྟ་བུས་ཆོས་གངས་མི་འཁྲལ་བྱིར་
 ཅིས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་ལྟ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སྦྱོང་ལྟ་བུས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྒྲིག་
 བྱར་སོགས་སྒོས་ཏེ་གནས་བརྟན་ལ་ཞག་གངས་འདི་ལྟ་བུར་འདས་སོང་། ཆོས་
 གངས་གང་ལགས་ཞེས་དྲིས་ཤིང་དེ་གཉིས་བསྐྱར་ཏེ་དགོ་འདུན་ལ་ལེགས་
 པར་བསྐྱག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གོང་གི་འབྲེལ་རྩུང་
 གི་ཡུང་དེར། གཙུག་ལག་ཁང་སྦྱོང་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ལ་ཆོས་
 གངས་དྲིས་ལ། ཞེས་བ་དང་། གནས་བརྟན་གྱིས་ཆོས་གངས་མ་འཁྲལ་བར་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། རྩ་ཆེར་འབྲེལ་དུ། དགོ་སྒོས་ཀྱིས་དེ་ལས་
 བརྟགས་ཏེ་དགོ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོ་སྒོས་དང་དགོ་
 འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་དེ་ལས་ཞག་གངས་ཀྱི་ཉི་མ་དེ་བརྟགས་ཤིང་ཁོང་དུ་

བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོར། དབྱར་ཆེ་འབྱིང་པོའི་བཙེ་ལྷའམ། དབྱར་ཆེ་ཐ་ཆུང་གི་
 བཙེ་ལྷ་གང་རུང་ཉིན་གསེས་སྤྱིང་བྱས་ཏེ་དབྱར་གནས་པའི་སྤྱིར་བའི་ཆོག་གནས་
 མལ་སྟོབ་པ་པོ་སྟོ་བ་སོགས། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་ཁས་ལེན་དུས་ནི་
 དབྱར་ཆེ་འབྱིང་པོའི་བཙེ་བྱ་གང་། དབྱར་ཆེ་ཐ་ཆུང་གི་བཙེ་བྱ་གི་ཉིན་མཆོན་
 གཉིས་སུ་ངེས་པས། ཞེས་དང་། དུས་དེ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་རྟོར་ཆེ་བྱ་གི་
 བཙེ་བྱ་གང་། བདུན་པའི་བཙེ་བྱ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་དེ་བཞིན་སྟེ། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
 གསུངས་པས་དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱང་གོང་གསལ་ཆེ་བ་དེ་གཉིས་གང་
 རུང་གི་ཉིའི་ཕྱི་ཉིན་ནམ་ཆེས་བཙེ་བྱ་རང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཆེས་
 བཙེ་གསུམ་དང་བཙེ་བཞིའམ། བཙེ་བྱ་གང་རུང་ལ་དབྱར་གྱི་སྤྱིར་ཆོག་བྱས་
 ཏེ་ཆེས་བཙེ་བཞི་དང་བཙེ་ལྷ་བཙེ་བདུན་གང་རུང་ལ་དབྱར་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་
 ལུགས་སྟོལ་དེ་དག་ཀྱང་མ་བརྟགས་པར་བྱ་ཆོམ་དུ་བབྱིས་པར་གསལ་ལོ།

སྐབས་འདིར་དོགས་གཞི་ཞིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དབྱར་
 ཆེ་འབྱིང་པོ་དང་ཐ་ཆུང་གཉིས་རྟོར་ཆེ་དང་སྤྱིར་ཏེ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྤར་ནས་
 མཁས་པ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་འདུག་ལ། ད་དུང་ཡང་སོམ་ཉི་ཅམ་ལས་མཐའ་
 ཆོད་པར་མ་ངེས་པས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་
 དག་ལས་ཟུང་ཟད་བཞེད་དེ་དབྱེད་ན།

དེ་ཡང་། ཀོང་སྤྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་དབྱར་དང་དགག་དབྱེའི་ཆོག་

གསལ་སྒྲོན་དུ། འོ་ན་དབྱར་ཆེ་འབྱིང་པོ་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེན། ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་
ལ་དབྱག་བས་ཉ་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིན་དྲུག་གི་ཉ་བའི་ཆེས་
བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། མཆོ་སྣ་བ་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་
ཅིང་དབྱར་འབྱིང་ཉོར་ཆེ་དྲུག་པ་ནས་མཛད་པ་འདུལ་བ་ཆེག་ལེ་དང་མཐུན།

ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྒྲོན་ལུགས་སྣ་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་དབྱར་འབྱིང་ཉོར་
ཆེ་སྣ་པ་ལ་མཛད་དེ་དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ཁས་ལེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྒྱད་པའང་དེའི་རྗེས་འབྲང་དུ་མཛད། ཅེས་དང་། ཆེ་
བ་སྣ་པ་དྲུག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཉའི་ཉིན་སྐྱ་རེངས་ཤར་བསྐྱུན་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོན་
སྣ་མཆོད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟར་ཏེ་གཞི་བརྒྱངས་ཤིང་གསོ་སྦྱང་བྱ། ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་དུ། བཤ་ཆེན་ཤྲ་མཆོག་ལྟན་གྱིས། ཐེག་གསུམ་འདུལ་བའི་རྣམ་
བཞག་དུ། རང་གི་ལུགས་ལ་ལུང་ནས་འབྱུང་བའི་དབྱར་ཆེ་འབྱིང་པོ་དང་ལག་
ལེན་གྱི་དབྱར་ཆེ་འབྱིང་པོ་གཉིས་ཕྱེ་སྟེ། ཕྱི་མ་དེ་ཉོར་ཆེ་སྣ་པ་སྒྲོན་གྱི་ཉ་བའི་
བཅོ་སྣ་ལ་དབྱར་སྣ་མའི་སྦྱར་ཆོག་བྱས་ཏེ་དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་དེ་ཁས་
ལེན་དགོས་ཚུལ་སོགས་དང་། ཡང་དེའི་དུས་ཆེགས་རྣམ་བཞག་དུ། སྒྲོན་ཆེ་
ཐ་ཆུང་དེ་ཉིད་ཉོར་ཆེ་གང་དང་སྐྱར་དགོས་ཚུལ་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
དབྱེད་པ་མང་དུ་མཛད་འདུག།

དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀམ་འབྲིན་ལས་པའི་གསུང་འདུམ་ལས་ཐུན་མོང་

བའི་བྲི་ལན་གྱི་སྤང་བར། ཟླ་བའི་ངོས་འཛིན་ལ་བོད་ན་ལུགས་གཉིས་སྒྲིང་སྟེ། ལྷ་
རབས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། དེང་སང་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པ་རྣམས་ནི། མདོ་ཉི་མའི་
སྒྲིང་པོ་ལས། སྐར་མ་སླིན་དུག་གིས་ཉ་བའི་ཆེ་ལོ་རྫོགས་པར་བཤད་པས། ཉོར་
ཟླ་བཅུ་པར་གྲགས་པ་ཉ་དུག་འཛོམ་པའི་ཟླ་བ་དེའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་མགོ་འི་
ཟླ་བར་ངོས་འཛིན་ཞིང་ལོ་འགོ་འདོད་པས། ཉོར་ཟླ་དུག་པ་ཚུ་སྟོད་ཀྱིས་ཉ་བའི་
ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དང་། ཉོར་ཟླ་བདུན་པར་
གྲགས་པ་གྲོ་བཞིན་གྱིས་ཉ་བའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནི་དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལེན་པའི་
དུས་སུ་འདོད།

ཆོགས་སྟེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འདུལ་འཛིན་མང་དག་གིས་ནི། ཉོར་ཟླ་དགུ་
པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་ལོ་འགོར་བྱས་ནས་ལྷ་བའི་བཅུ་དུག་ལ་དབྱར་ཁས་ལེན་
པར་མཛད་སྒྲིང་ལ། རྗེ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་དང་གསེར་མདོག་ཅན་པ་སོགས་བྱིས་
གྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས། ལུགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་
ཉོར་ཟླ་ལྷ་པ་དང་དུག་པའི་སྟོད་སོགས་ཆར་ཆེ་བའི་དུས་སུ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་
ཆེན་མེད་པར། བཅུ་པའི་ཆེ་ཆར་ཆད་པའི་དུས་སུ་རས་ཆེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད།
ཅེས་གསུངས་པར་སྒྲིང་བས་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ།།
ཞེས་གསུངས།

ཡང་བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་འདུལ་བ་གཞི་སྟོད་དང་། འདུལ་
བའི་དུས་ཆོགས་བཅས་སུ། ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། ཉོར་ཟླ་དགུ་པའི་

ཆེས་བཙུལ་ལ་དབྱར་བྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཤིང་ལོ་རྣམས་སྐྱ་བོར་གྱུར་ཟིན་ཀྱང་ད་དུང་དགོ་འདུན་གྱི་
 དགག་དབྱེའི་སྐབས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སློ་ནས་དབྱད་ཅིང་། ལུང་དེའང་དབྱད་
 གསུམ་དག་པ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་དགོས་པས། མཐར་མཛོན་སུམ་ལ་ཐུག་གི་བར་
 དུ་དབྱད་དེ། ལ་ལས་ཤིང་ལོ་རྣམས་སྐྱ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་
 པས་གཞོད་ཚུལ་དང་། གཞན་དག་ཉོར་ཆེ་བཅུ་པའི་ཡར་ཆེས་སྐབས་ནི་རྒྱ་གར་
 དབྱས་སུའང་གང་རར་ཆེ་ཞིང་དབྱན་དུས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་མཛོན་
 སུམ་གྱིས་བྱབ་པས། ད་དུང་དབྱར་གནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེས་སློས་ན་འཛིན་ཉེན་
 ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མཛོན་སུམ་དག་གིས་གཞོད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བར་མཛོན་ནོ།།

དེ་ལ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱང་སོ་སོའི་སྤར་གྱི་ལུགས་སློལ་དང་། སྤར་མའི་ཐུག་
 བཞེས། གདུལ་བྱའི་ལས་དབང་སོགས་ལ་འགོལ་ན་འགྲིགས་ཐབས་མེད་ཅིང་།
 མཁས་པ་དེ་དག་གི་གསུང་དུ་གསལ་བ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་འཛིན་ཏེ་གང་
 བདེར་བྱ་ཞེས་སྐྱ་བས་ཀྱང་མི་འགྲིགས་ལ། དེས་ན་དེ་དག་ལས་གང་སྟོན་པས་
 དབྱར་གནས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛོན་པའི་དགག་དགོས་དང་མཐུན་མིན་ལེགས་པར་
 བརྟག་དགོས་པ་མ་ཟད། སྤར་དབྱར་གནས་ལ་མ་བསྐྱེད་པས་གཞན་དག་གིས་
 འབྲུ་སློད་བྱས་ནས་སྟོན་པས་དབྱར་གནས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛོན་པ་བཞིན། དེང་
 ཡང་དབྱར་གྱི་དུས་ཆེགས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་ཤིང་དགག་དགོས་ལས་འདས་ཏེ་

ཐལ་བྲག་ན་གཞན་དག་གིས་འབྲུ་སྟོད་དོན་གྱིས་ཡོང་ངེས་པས། སྟོན་པ་ཞལ་
དངོས་སུ་མ་བཞུགས་ཀྱང་འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་སམ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་
དེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བརྟག་རྒྱ་གལ་ཆེ་བར་སྦྱང་ངོ་།།

དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་སྒྲ་དར་ལྗོངས་ལས། གང་ཟག་དང་དགེ་
འདུན་གཉིས་སུ་སྤེལ་བའི་དགེ་འདུན་ལ་ནི་བཞིའི་གྲངས་ཆང་དགོས་སོ།། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་རེ་རེ་བས་མདོར་བསྐྱུས་སྦྱར་མི་སྤྱབ་ཅིང་མི་ཤེས་
པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཆེ། ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་སྦྱིས་བྱ་
འབྲིང་གི་སྟོར་གྱི་མཐར། རྩོམ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་ཆེན་
པོའམ་བྱ་བ་སྟོར་བྱར་བ་བྱུང་ན་སྤེ་སྟོད་འཛིན་པ་འཆོགས་ནས་སྤེ་སྟོད་གསུམ་
ནས་མ་བཀག་གམ་སྤེ་སྟོད་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ། ཞེས་གཏན་ལ་པབ་ནས་
དེའི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། དེད་བྱི་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་བ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་
གྱི་སྟོད་པ་ནས་མ་བཀག་གམ། དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། འདུན་
མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན། གསུང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འདི་ཡི་སྟོར་མཁས་པའི་དགེ་འདུན་བཞི་ཡན་གང་མང་འདུས་ནས་དབང་ཟ་
བའི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་གང་ཞིག་དགག་དགོས་
རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་དང་མཐུན་མིན་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་པར་སྦྱང་ངོ་།།

དེ་ཡང་དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་སྤྱི་ཉིན་དབྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
སོགས་ལ་དོགས་པའི་གནས་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། དེས་ན་ཆེས་གཅིག་

ནས་འཆུགས་ན་གནས་སྟོང་བར་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། ར་འབྲིང་སོགས་དང་། ས་
ག་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་དེ་དག་མར་ངོ་སྟོན་འགོ་དང་ཡར་ངོ་སྟོན་འགོ་
སོགས་ཀྱི་འཁྲུགས་རྒྱུན་ཡོང་སྲིད་པས་དེ་དག་ཉོར་ཆེ་དང་ཐད་ཀར་སྐྱར་ཚུལ་
ནས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བརྟག་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྟུམ་སྟེ། དེར་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ནང་བ་
གཞན་དག་གིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཆེན་དེ་ཡང་ཆེ་ལྷག་བྱུང་ལོ་མ་
གཏོགས་ཉོར་ཆེ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་དང་སྟབས་འགྲིགས་པར་སྒྲུང་འདུག་
ན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ནམ་དུས་བཙེ་ཚུལ་གང་ཡིན་བརྟག་རྒྱུ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ལ། དེས་
ན་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གང་བདེར་བྱའོ་ཞེས་བཏང་སྟོམས་སུ་མི་མཛད་
པར་འདི་ཡང་ཚུལ་མཐུན་ཡོང་ཐབས་ལེགས་པར་གཟིགས་དགོས་སོ་སྟུམ་སོ།།

ཡང་། ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་གོང་གསལ་དུ་དབྱར་ཁས་
ཆང་བ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་གཞི། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཆེས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་པར་རང་རང་
སོ་སོའི་གནས་སྟེང་གཡོགས་དང་བཅས་པར་དགེ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་ཁས་ཆང་
པར་བཞག་ཀྱང་། དེར་སང་འདུས་ནས་མཛད་པ་བྲུག་ལེན་དུ་གདའ་བས་གཞི་
བརྒྱུད་ས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་སྟོང་ལྟན་ཅིག་འདུས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
དང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། མདོ་རྩའི་རྗེ་ཀླུ་ལས། དམིགས་བསལ་ཡུལ་མེད་ན་
གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཆང་ངོ་།། ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལས་དབྱར་བདག་པ་དེ་ཉིད་སོ་སོའི་གཞི་དུ་ཚུར་བོས་
ཏེ་དབྱར་ཁས་ལེན་བྱེད་སྟོལ་ཡང་འདུག་ན། དེ་འབྲའི་སྟབས་བདེ་དང་དབང་ཡོད་

ལྷ་བྱར་བྱེད་ན་འགྲིག་པ་མིན་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་ཏེ། མདོ་ཅར། གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་མར་མི་བྱའོ།། ཞེས་པ་འདི་མཁས་དབང་མང་པོས་གནས་གཅིག་
ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཁྱད་སྲུ་བྱངས་འདུག་པ་མ་ཟད། ཡང་དེར་གང་ན་དགེ་སློང་
མེད་པ་ཉིད་དང་སྒྲིལ་གསུང་མེད་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་མི་བྱའོ།། ཞེས་དང་།
དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ལའོ།། གཙུག་
ལག་གང་ན་འདི་གཉི་ག་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་གནས་པར་ཁས་སྐྱོང་བར་
མི་བྱའོ།། ཞེས་དེའི་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གཞིར་
བཞག་གིས་གསུངས་ཀྱི། འག་གམ་གནས་ཁང་སོ་སོ་ལ་ཁས་ལེན་བྱུང་ན།
སྐབས་དེ་དག་ཏུ་གསལ་དགོས་པ་ལས་མ་གསལ་བའི་བྱིར་རོ།།

ཡང་། མདོ་ཅར། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་
རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ།། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། སྐྱེ་རེངས་ལས་
དུས་སྤར་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་ན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་
ལྷ་ཡང་སྐལ་ཏེ་འགྲོ་ན་དེ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།།
ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། སྐྱེ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དུས་སུ་མཆོམས་
ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྷ་ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་ན་
དེར་ཡང་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་གསལ་
བ་ལྟར་ན། དབྱར་ནང་དུ་དོན་མེད་དམ་བཤེད་ཀྱིས་རང་དགར་མཆོམས་ལས་
འདས་ན་དགེ་ཚུལ་སློང་པ་ཡི་རིགས་ལའང་ཉེས་བྱས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཅིམ་

ལས། ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་མཆོམས་ལས་འདས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་ནི་དབྱར་བྱིན་
བརྒྱབ་བྱ་དགོས་མིན་ཡང་བརྟག་རྒྱུ་ཡོད་དོ་སྙམ་སོ།།

དེ་ལྟར་དབྱར་བ་ལའང་། དེང་ལ་ལས་རང་འདོད་དང་མ་མཐུན་པས་བདུན་
ཀྱིས་ཁ་བྱེ་བ་ཡིན་ཚུལ་སྤྲས་བ་དེ་ཡང་གོང་གསལ་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་ཆར་
འགྲེལ་མཛད་བ་པོ་རྣམས་ལའང་སྤྲས་བ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས། བདུན་
ཀྱིས་སུའི་ཁ་བྱེ་འདུག་སེམས་རྣལ་དུ་ཞིགས་ལ་དཔྱོད་ཅིག་ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་
རྣམས་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་བསག་པའི་ཞིང་དུ་མ་བྱས་ན་ལེགས་སོ་སྙམ།

ཡང་འདུལ་འཛིན་གྲགས་བ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་
མོར། མཆོམས་ལས་འདའ་བ་ཙམ་ལའང་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་བ་
ནི། ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཚུར་ལོག་ཐུབ་མིན་མ་ངེས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་བ་ལ་དགོངས་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། དགོང་གཅིག་ལས་
དུས་ཐུང་བའི་དབྱར་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་ཚུལ་སྟོན་པས་བཅས་བ་མེད་ཅིང་། མཆོམས་
ཀྱི་བྱེ་རོལ་ཏུ་དགོང་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱད་པར་ངེས་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་བསྐྱད་
ཚུལ་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབ་བྱས་ན་བྱིན་བརྒྱབ་ཆགས་མིན་དང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
གཏོགས་པའི་ཉེས་བ་གཞན་སྐྱེ་མིན་སོགས་ཀྱང་བརྟག་དགོས་སོ།།

དེར་མ་ཟད། བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་དེར། གོང་གསལ་རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་གྱི་ལུང་
དོན་ལ། མཆོམས་ཀྱི་བྱེ་རོལ་ཏུ་གནས་པས་དབྱར་ཁས་ལེན་ཞིག་པའི་ཉེས་བ་སྐྱེ་
བ་མཆོམས་ཀྱི་བྱེ་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལ་སྟོས་ཞེས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་

འདུག་པས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་
 དུ། དབྱར་རལ་བ་སྤང་བ་ནི། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་ནས་དགོས་མེད་དུ་
 མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐོ་ཁོངས་ལས་འདས་ན་དབྱར་རལ་བར་འགྱུར་
 བས་ཐོ་ཁོངས་ལས་མི་འདའ་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་ཏེ་
 བཞོ་སྤོང་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྤྱང་རོ།།

གཉིས་པ་དགག་དེའི་དུས་ཆེགས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་ལ་
 དགག་དེའི་ལའང་དག་འདུན་གྱི་སྒོ་བྱར་དགག་དེའི་དང་དུས་ཀྱི་དགག་དེའི་
 གཉིས་ལས། གང་ཡིན་ཡང་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩར།
 དབྱར་ནམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ།། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། སྟོན་ཆ་
 འབྲིང་པོ་ཉའམ་སྟོན་ཆ་ཐ་ཆུང་ཉའི་ཉི་མ་དེ་ལའོ།། ཞེས་དང་། ཡང་། ཅི་ནས་ཀྱང་
 དག་སྟོང་འཐབ་ཀྱོལ་བྱེད་པ་དེ་དག་གནས་དེར་མ་འོངས་པའི་མདུན་རོལ་དུ་ཆ་
 བ་ཉ་ཤི་གཅིག་གི་དུས་དང་སྐྱར་ཏེ་དགག་དེའི་བཞོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆེག་གོ། ཞེས་
 དང་། བམ་ལྗར། དབྱར་སྤྱ་མར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་པས་སྟོན་ཆ་འབྲིང་པོ་ཉ་
 ལ་དགག་དེའི་བྱས་ཏེ། ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ན་ནི། དེ་དབྱུང་བའི་
 དུས་དེའི་ཆ་ར་བ་ཉའོ།། དབྱར་སྤྱ་མར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་པས་སྟོན་ཆ་ཐ་
 ཆུང་ཉ་ལ་དགག་དེའི་བྱས་ཏེ། ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ན་ནི་དབྱུང་བའི་
 དུས་དེའི་ཆ་འབྲིང་པོ་ཉའོ།། ཞེས་དང་། མཆོ་སྤྱི་ལས་ཀྱང་། དྲུག་པ་གང་གི་ཆེ་

དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དུས་ནི་དབྱར་སྤྱིའི་བྱེ་བྱག་གིས་སྟོན་ཆེ་འབྱིང་བའི་ཉམས་ཐ་
ཚུང་གི་ཉ་ལ་སྟེ། དབྱར་ནམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། ཞེས་
གསུངས།

ཀོང་སྤྱལ་གྱི་གསུང་གོང་གསལ་དེར། དབྱར་ཚུལ་ཞུགས་མ་ཐག་པར་
རྒྱུན་དབང་གིས་འགོ་དགོས་བྱུང་ན། གསོ་སྦྱང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་ཉ་
ལི་གང་རུང་ཞིག་དང་བསྐྱུན་ནས་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་
གཞུང་ཚད་ཐུབ་མང་པོ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་དགག་དབྱེ་ཡང་ཉ་སྟོང་
གང་རུང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱས་ལ། དེར་
མ་ཐད་འདི་དག་དང་གོང་དུ་དབྱར་གནས་ཀྱི་དུས་ཚིགས་སྐབས་སུ་བྱངས་པའི་
ལུང་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ཚིགས་ལའང་ངེས་པ་
བརྟན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་འབྱིམ་རྒྱའི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་དང་དེའི་དགོས་
པའང་གང་ཡིན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གཞི་གསུམ་
གསལ་བྱེད་དུ། འདི་ལ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་འཇག་མ་བྱིམས་ཞེས་གསུངས།
འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་རྒྱ་དར་ན་ཞེས་གསུངས།
གཞི་འབྲེལ་ལས། (སྒྲ་༣༡) ཀྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱའི་ནམ་པ་རྣམས་པོ་སྟེ་ཙ་དུར་
ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཆེ་རྩོད་ཤིས་རྒྱ་རམ་
པའི་ལུང་པ་ཡིན་པར་གསུངས། སྤྲུགས་ངེས་ཆེན་མོ་ (༡༧) དུར་བ་ནི་རམ་པ་

སྟེ་ཞེས་དང་། འདུལ་ཁྲིལ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བར་རྩ་དར་ན་ན་གྲིམས་ཞེས་གསུངས།
 འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་གཞི་གསུམ་ཆོ་གར་རྩ་དར་བ་གྲིམས་པར་གསུངས་ལ།
 ཡང་སྦྱིན་སྟེག་གི་རྩལ་ཆེན་ཀུའི་དང་དུར་བ་སོ་སོར་བགྲངས་པ་སོགས་མིང་གི་
 བྱེད་པར་མ་གཏོགས་དོན་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་དབྱེད་བྱར་སྒྲིབ་ལ། རི་ལྟར་ཡང་རྩ་དེ་
 བྱི་ཐུབ་པས་བཟུལ་གྱི་རྩལ་སྦྱིན་གྱི་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སེལ་ཞིང་
 བཟུལ་གྱིས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་ཀོང་སྤུལ་གྱི་གསུང་གོང་གསལ་དུ། དགག་དབྱེད་དངོས་
 གཞི་འདི་ལ་རྩ་དབྱེད་ཚུན་པོ་འབྲིམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་རམ་པའི་ལྟངས་
 ལ་ངོས་འཛིན། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀུའི་ལ་བཞེད། དེའི་དགོས་དོན་བྱང་བྱ་འདུལ་
 ཆེན་པོས། རྩ་དབྱེད་ཀྱི་ལྟ་སར་རྩུབས་པ། རེག་ན་འཇམ་པ་ལྟར་དགོ་འདུན་དེ་དག་
 གྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྟུང་བ་སྒྲིབ་བས་རྩུབ་པ་འབྲས་བུ་དང་། བྱམས་སྦྱིང་
 རེས་རྒྱུད་བརྒྱན་པས་འཇམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གཞི་འབྲེལ་ལས་རྩ་ཀུ་
 ལ་འདི་དག་པན་ཚུན་འདུད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གྱང་ལྟུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དགོ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་འདུད་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཚུན་པོ་གཉིས་རྒྱ་
 གམ་དུ་བཅིངས་པ་ནི་ཡུལ་ཉེན་གཉིས་པན་ཚུན་འདུད་པའི་བརྟན་གོ་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་གོང་གསལ་རྩ་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 སུ་འདོད་ན་ནི། སྦྱིན་སྟེག་གི་སྒྲིབས་སུ་ཀུའི་དང་དུར་བ་གཉིས་རྩལ་སོ་སོར་
 བགྲང་འདུག་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་དོགས་སོ། །

ཡང་རྩ་དེ་ནི་འབྲ་མིན་མང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་དེ་
 དག་ལས་གང་བདེ་འགྲེམས་བས་འགྲིགས་བ་ཡིན་ན་ནི། ཐུབ་བའི་བཀའ་ཤིས་
 བའི་རྩས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བའི་རྩ་དེའང་གང་བདེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ན་
 འགྲིགས་སམ་བརྟག་དགོས་ལ། གང་ལྟར་རྩ་དེའང་གང་ཡིན་མཐའ་ཆོད་བ་ཞིག་
 བྱུང་ན་སྐབས་དེའི་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཚུལ་མ་བྱུན་དགོས་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་
 ལ་བན་ལོ་སྟུང་མོ།།

ཡང་རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ཞེས་བ་དབྱར་ནང་དུ་དགེ་འདུན་སྤྱི་ལ་རྟེན་བ་
 བྱུང་བ་རྣམས་དབྱར་གནས་བ་པོ་སོ་སོ་ལ་བཞོ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ལ་ལས།
 མདོ་རྩ་བར། རང་གི་རྩས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་ཁབ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་
 ལ་རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བརྩམ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་བའི་དོན་དུ་བསམས་
 བས། དབྱར་གནས་བའི་དགེ་འདུན་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྩས་ཁབ་སོགས་
 དགག་དབྱེ་བྱེད་བ་པོ་ལ་ཡར་སུལ་ཏེ། བཅུན་བ་རྩས་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་དབྱར་
 གནས་བའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བ་བྱེད་རུང་ངོ་ཞེས་བཟོད་འདུག་བ་དེ་
 ཡང་ངེ་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས་བར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་རྩའི་ཆོག་ལ་
 རང་གི་རྩས་དང་། རང་གིས་རྩས་ཞེས་བྱེད་སྐྱེ་མེད་བ་དང་ཡོད་བ་གཉིས་བྱུང་
 བར། དང་པོ་དེས་འཁྲལ་གཞིར་བྱས་ཏེ། རང་གི་ཞེས་རང་སྐྱེ་དགག་དབྱེ་བྱ་
 ཡུལ་དགེ་འདུན་བ་རྣམས་ལ་གོ་སྟེ་གོང་གསལ་ལྟར་དུ་བྱས་བར་སྒྲུང་ལ། རང་
 གིས་ཞེས་བྱེད་སྐྱེ་ཡོད་བ་ལྟར་ན། དགག་དབྱེ་བྱེད་བ་པོར་བསྐྱོས་བའི་དགེ་

སྒྲོང་རང་གིས་སྒྲོན་དུ་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་ཟས་རིགས་ལས་གཞན་
 དབྱར་རྩྭ་གང་བྱུང་རྣམས་བགོ་བ་དགག་ཡོད་པའི་རྩས་དེ་ནས་རྩྭ་ཕུལ་སྒྲིན་
 བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསག་སྒྱིར་ཁབ་ཅམ་ཡན་གྱིས་རྩས་ཀྱི་དགག་
 དབྱེ་བྱ་དགོས་ཚུལ་གོ་བ་འདི་བཞིན་བཀྱིས་ན་སྐབས་དོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དང་ཡང་
 ལེགས་པར་མཐུན་པར་འགྱུར་བར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེ་ཡང་མདོ་རྩ་རང་འགྲེལ་དུ། གང་ལ་ཞེ་ན་དེའི་སྒྱིར་དགོ་འདུན་ལ་ཞེས་
 བ་སྒྲོས་ཏེ། གན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀོང་སྤུལ་གྱི་གསུང་གོང་གསལ་དུ།
 གཉིས་པ་ནི། དབྱར་བདག་པས་རྩས་ཀྱི་དངོས་པོ་དར་རས་སམ་ཁབ་ཡན་གང་
 རུང་ཐོགས་ཏེ་ཕུག་སོགས་མི་དགོས་པས་འགྲེང་བཞིན་པར། དགོ་འདུན་བཅུན་
 བ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། རྩས་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་
 ལ་དགག་དབྱེ་བཀྱིད་རུང་ངམ། ཞེས་བརྗོད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་པར་
 རུང་ངོ་ཞིན་ཏུ་རུང་ངོ་།། ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྩས་ཀྱི་དགག་
 དབྱེའི་སྤྲུགས་ཆོག་དེའང་དགོ་འདུན་ཆོགས་པའི་དབྱས་སུ་སྒྲི་བྱུང་ཏུ་ལན་ཅིག་
 བརྗོད་པ་དང་། ལན་ཡང་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་
 ལས། གང་ཟག་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལ་རེ་རེ་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་
 བ་ཡིན་མིན་ཡང་བརྟག་རྒྱ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ལ། དེར་མ་ཟད་ལྷུང་སྒྲེང་དགག་དབྱེ་དེ་
 ཡང་གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་གང་ཇི་ལྟར་བཞག་མིན་འདྲ་མིན་གོ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་

བྱ་ན་མ་གཏོགས་འགྲིགས་ཐབས་ཡོད་མེད་ཀྱང་བརྟག་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

ལར་སྤྱི་བཏང་དགག་དབྱེ་ཞེས་པ་ནི་དབྱར་ནང་དུ་དགོ་འདུན་འཁྲུགས་ལོང་དང་། དབྱར་ཚུལ་རལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་སློང་བཅས་དང་དབྱར་གྱི་རྟེན་རྩིས་བལོ་བ་དག་དགག་ཡོད་ཀྱང་། བར་དེར་དགོ་འདུན་རྣམས་གནས་གཅིག་དུ་སྟོན་ཅིག་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བྲགས་བའི་སྒོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྒྲོང་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་ཆེས་ལྷག་དུ་བཅོལ་བས་བྲགས་རྒྱད་ཆེར་སྟོན་ཟེན་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དབྱར་གནས་གྱི་ཐ་མའི་ཉིན་དེ་ལ་སྤར་དགག་བའི་བྱ་བ་དེ་དག་དབྱེ་ཞིང་བགྱི་བ་ལ་གོ་དགོས་པས། དེ་མཐུན་བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་འདུལ་བྱིམས་ཀྱང་དེ་ཉིན་ནས་ཆེར་དམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་སྒྲོད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་དགག་དབྱེ་བྱས་འཕལ་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་རྟེན་བཀྱར་བུལ་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་གང་བྱུང་བར་བྲགས་མཐུན་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྒྲོད་པའི་བདེ་དགའི་དཔལ་ལ་རོལ་བ་བཅས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ལ་ལས་དབྱར་ནང་དུ་བག་མེད་གྱི་ཅེད་མོ་དང་སློང་གར་རང་དགར་སྒོ་སྒྱིད་གཏང་བ་སོགས་དགག་ཡོད་པ། དེ་དག་དབྱེ་ཞིང་སྒྲོད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ལའང་སྤང་གཡེལ་ལམ་གནང་ཆེན་སོགས་གྱི་མིང་བཏགས་ཏེ་གང་བྱུང་བྱེད་ཆོག་པའི་བག་ཡངས་གྱི་དུས་ལྟ་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན་

ནོ་སྒྲུལ་ཞིང་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་ན་ནི་ལུན་སྒྲུལ་ཆེན་པོར་སྒྲུང་ལ། དེས་ན་དེ་དག་གྲང་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་དབང་རྒྱུད་ཞིང་ཉམས་དམས་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་
ཕྱོགས་གཏོགས་ནམས་ཁ་བྲག་ཆེ་བའི་དུས་ནས་དེ་འབྲེལ་མི་ཆོག་ཅེས་སྒྲོས་ན་
དགོ་འདུན་འབྲུགས་ལོང་གི་ཉིན་ཡོད་པས། དགག་དབྱེ་ཞེས་པ་ལྷོག་སྟེ་དབྱེ་
དགག་གི་ཚུལ་ལྟ་བུར་བཞག་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མཛོན་ནོ།

གཞན་ཡང་། གཞི་བརྟུང་ཚུལ་ལ། མདོ་རྩལ་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་
ནི་རྒྱུད་གསུམ་དང་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཏོག་གོ། ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་
ཏོག་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེང་ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་དགག་
དབྱར་གསུམ་ལ་ནི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཏོག་
གསུམ་བརྟུང་དགོས་སྒྲུལ་པ་དང་། ལ་ལས་ནི། དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
པ་ནི་ཟས་སམ་རྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ལ། གཞི་གསུམ་སོ་སོའི་སྐབས་
ལའང་ལས་བྱ་དགོས་པས། དེ་དག་ལ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གསུམ་བརྟུང་
དགོས་སྒྲུལ་སྟེ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཚུལ་མཐོང་ཐོས་འདུག་ན། འདི་ཡང་སོ་
སོའི་ལུགས་སྒྲོལ་ལོ་ཞེས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཚུལ་མཐུན་གང་ཡིན་ལེགས་པར་
བརྟག་དགོས་པར་སྒྲུང་།

འདི་ཉིད་བརྟུང་ཚུལ་སོགས་ཚུལ་མཐུན་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་
ཡུལ་ལྷོངས་སུ་བཀྱ་གེས་པ་དང་མི་གེས་པ་འབྱུང་བའང་ལུང་ལས་གསལ་བར་
གསུངས་པས། རང་དགར་རྒྱས་མེད་ཀྱིས་བཞོས་པའི་དབྱུག་པས་དབྱུག་པ་ཞིག་

གང་བྱང་བརྟུང་ན་པན་ལས་གཞོད་ཆ་བས་ཆེ་ཉེན་ཡོད་པས། དེ་འབྲེལ་བ་ནི་བརྟུང་
བ་ལས་མ་བརྟུང་ན་ལེགས་ཤིང་། དེང་འདུས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་པལ་ཆེར་གྲིས་རྩ་སྤྱབ་
ལ་དང་འདོད་ཆེར་གནང་ཐུས་ལྟར། གཞིའི་རྒྱ་ཆད་དང་བརྟུང་ཚུལ་སོགས་ལའང་
ཐུགས་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་གནང་སྤྱབ་པ་བྱུང་ན། དགོན་སྡེ་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱན་ཏུ་དགོ་
མཆན་ལེགས་པར་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་
ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་རིམ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་རིགས་སོ་སྟུང་མོ།

དེ་ལྟར་གཞི་གསུམ་སྒྲོར་ལ་དབྱེད་གཞི་ཐོན་ཅམ་བཞོད་པ་རྣམས་ལ།
གཟུར་གནས་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐུགས་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་གནང་བའི་
རེ་བའང་ཆེདོ།

ལུང་རིགས་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ལེགས་སྦྱོས་པས།

གཞི་གསུམ་དུས་ཆེ་གསལ་ཡང་དག་ལེགས་མཐོང་བར།

ལོག་ཏྲོག་ཐུན་པ་དེ་དག་ལེགས་སེལ་ནས།

རྒྱལ་བའི་ལམ་སྒོལ་རྣམ་དག་ལེགས་རྟོག་ཤོག །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཞར་བྱང་དོགས་གནས་འགའ་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། དུས་ཆེ་གསལ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། ཆོག་
འབྲུ་བཅོ་བཅོས་འགའ་ལ་དབྱེད་པའོ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ས་རྒྱའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དེ་ཉིད་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་

སངས་རྒྱུ་པ་དང་སྐྱུ་ལྷ་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པར་མ་
 ཟད། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ལྷ་གསུམ་པའི་དུས་ཆེན་ཡང་ཡིན་པར་
 བཞེད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ལྷ་གསུམ་པ་ན་སྐྱེད་པོ་ཆེ་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་བྱུག་ལྷན་
 གྱི་རྣམ་པས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་མཆན་མོ་གྲུང་བྱུན་དུས་སྐྱུ་ལྷ་གསུམ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཏེ་
 གནས་པའི་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱུ་ལྷ་གསུམ་པ་ཡིན་ཚུལ་གཞུང་འགའ་ནས་གསལ།

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ལྷ་གསུམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། སྐྱོ་བ་དཔོན་གཉིས་མེད་
 སྐྱུ་ལས་མཛད་པའི་མཆན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ནས་
 དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཆང་། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 དེ་དགའ་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས། དེ་ནས་འཆེ་འཕོ་བ་མཛད་དེ་སྐྱེད་པོ་ཆེ་
 ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་བྱུག་དང་ལྷན་པར་སྐྱུ་ལྷ་ཏེ། ལྷ་གསུམ་སྐྱུ་ལྷ་གསུམ་ནས། དེ་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་མཐེང་ག་ཐལ་བའི་མདོག་གོ། དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་ལ་ལྷ་གསུམ་པའི་སྐྱེད་སྐྱེད་པོ་ཆེ་ཏོ། འགྲོ་བ་བྱུག་གི་སྐྱོ་བཅད་པའི་སྐྱེད་པོ་ཆེ་
 བ་བྱུག་ལྷ་གསུམ་ནས་ཞལ་བྱུག་པ་སྐྱོན་པས་ན་དཔལ་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་བྱུན་མོང་བའི་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱུ་ལྷ་གསུམ་པ་མདོག་གི་བཤའ་
 པ་རི་ལྷ་བྱ་བ་ཡིན་བཟླ་དགོས་སོ།

དེ་ལྟར་ཡང་། མཁས་དབང་ཨ་ཀྲུ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས། གཞིའི་སྐྱུ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་རབ་གསལ་སྐྱོན་མེད། བར་དོ་བྱུང་པར་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་དགའ་ལྷན་ནས་འཕོས་ནས་ལྷ་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ལྷ་གསུམ་

པའི་བར་དོ་ནི། གཞོན་ཅུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འོད་ཀྱིས་སྤྱིང་བཞི་བྱེ་བ་སྤྲག་
 བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པར་མཛོད་འགྲེལ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་ལ།
 འོ་ན་བཙུན་པ་ཆོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་གྱིས། སྤང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་མཆེ་བ་བྱུག་ལྷན་
 གྱི་རྣམ་པས་སྦྱུམས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་བཤད་པ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའང་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དང་མཐུན་
 བར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མིར་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་དུད་འགྲོའི་རྣམ་པ་ཅན་
 འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྷན་མང་པོ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། དེ་ནི་ཐེག་དམན་
 གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་དུ་
 ཁས་ལེན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོན་ཀྱང་འདི་ལའང་ཅུང་ཟད་དོགས་ཏེ། མཛོད་ལས། སྤོན་དུས་སྤྱིང་
 འབྱུང་ལ་ཚུགས་ཅན། ཞེས་པའི་དོན་རང་ཉིད་གང་དུ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་བཤད་ཅེས་གོང་གི་ལུང་དེའི་གོང་དུ་གསལ་འདུག་པས། དེ་ནི་ཐེག་
 དམན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 དེའུད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་ན། དེའི་ཆེ་ན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། ཡུམ་གསོ་སྦྱང་
 སྤངས་ནས་ཞེས་པ་དེ་ཐེག་མར་ཡུལ་གང་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནམ། དེའང་ནང་
 པ་ལ་བྲགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གང་རུང་ངམ། དེ་དག་

ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ཏུ་དོན་འབྲུབ་དེ་ཉིད་མངལ་སྐྱེས་དང་དེ་
 ཡང་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྤྲོས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སམ་མི་དགོས།
 དགོས་ན། མངལ་དུ་བྱ་ཆགས་པ་ལ་མ་ལྷོ་མཆན་དང་ལྡན་པའི་དུས་དང་། ཇི་ཟ་
 ཉེ་བར་གནས་ཤིང་འཇུག་འདོད་པ། མོ་མོ་པན་ཚུན་ཆགས་ཤིང་སྤང་བ་སྟེ་གནས་
 གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། མངོད་ལས།
 བཟོད་མིན་བཟོ་བར་འདོད་པ་ཡིས། ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་
 ཉིན་དང་དུས་ལ་བཏེན་པའི་ལོག་གཡེམ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་ན། རྒྱ་
 དེ་འདྲ་ལས་རྒྱལ་བྱ་དེ་ཉིད་འབྲུངས་པར་རང་སྡེ་སྤྲོས་ཀྱང་མི་སྤྲོ་བས་རྣམ་ཏོག་དེ་
 དག་སེལ་ཐབས་གཞན་ཞིག་འཆོལ་དགོས་སམ་དབྱང་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ས་གཞི་བའི་ཆེས་བཙེ་ལྡེའི་སྤྲོ་
 ཐོག་དང་། དེའི་མཆན་མོ་སོགས་སྤྲོ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་
 མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས། ས་གཤི་ཉིའི་སྐྱེ་
 རེངས་འཆར་བའི་ཆོ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཟད། ཆེས་བཙེ་ལྡེའི་ཐོ་རངས་ལ་སངས་
 རྒྱས་པ་ནི་ཡོངས་སྤྲོ་གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཆེས་དེའི་ཐོ་རངས་སམ་སྐྱེ་རེངས་ཞེས་
 པ་དེའི་མགོ་ལ་གོ་བ་ལས། མཇུག་ལ་གོ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པས།
 སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ནི་ཆེས་བཙེ་ལྡེའི་སྤྲོ་ཐོག་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ།

ལ་ལས་ནི། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས།

སངས་རྒྱལ་བའི་དུས་དེའི་ཆོ་ན་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྤྱུ་ཞིག་བཅས་པ་དང་།
 ཟླ་བ་ཡང་སྤྱ་གཅན་གྱིས་ཟིན་པས། སྤྱུ་དེ་ལ་སྤྱ་གཅན་འཛིན་ཞེས་འདོགས་
 པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་མཆན་མོར་སངས་རྒྱལ་
 པ་དང་། དེ་ཡང་། མདོ་རྒྱ་ཆར་རོལ་བ་ལས། དག་སྒོར་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབའ་ནམ་གྱི་ཆ་སྤྲད་སྤྲུ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། ཞེས་དང་། མདོན་
 པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ནམ་གྱི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་སངས་རྒྱལ་པར་གསུངས་
 པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་མཆན་གྱི་ཐུན་ཐ་མའི་སྤྲུ་རེངས་འཆར་
 མཆམས་ཅམ་ན་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཞན་ཡང་འདིར་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གོང་གསལ་ལྟར་འདུལ་བ་
 ལུང་གཞིར་ ང་། པར། ཟླ་འཛིན་བྱུང་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་པ་དང་སྤྱས་ཀྱང་དུས་
 དེར་འབྱུངས་པས་སྤྱ་གཅན་འཛིན་ཞེས་མཆན་གསོལ་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆོ་
 རྒྱལ་བུ་གཞོན་ཅུ་དོན་འབྱུང་དེ་བཅུན་མོ་དང་བྲལ་ནས་ལོ་བྲག་ཅམ་སོང་བས།
 རྒྱལ་པོ་ཟས་གཅང་གིས་སྤྱུ་དེ་རྒྱལ་བུ་དེའི་སྤྱས་ཡིན་པར་ཐུགས་ཡིད་མི་ཆེས་
 ཚུལ་གསུངས་པར། བཅུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མས་སྤྱུ་དེ་རྩིང་གི་ཁར་བོང་བ་
 ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ནས་བདེན་པ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་ཆུའི་སྤྱིང་དུ་ལེགས་
 པར་འཕྱོ་བས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པ་བྱུང་ཚུལ་སོགས་གསལ་ཡང་མངས་
 སུ་དོགས་ནས་ཆོག་རྒྱལ་པར་མ་བྱངས་ལ། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མདོ་
 སོགས་སུ་གཟིགས་ན་གསལ་བར་འབྱུར་རོ་སྟམ་མོ།

ཡང་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ (སྡེ་བཀའ་) ཞེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ ༡༥ བར། རྒྱལ་
བྱ་གཞོན་ལྷ་དོན་འགྲུབ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱོན་པའི་ཉིན་དེར་
གྲགས་འཛིན་མར་བྱེད་དེ་བཅས་ཤིང་དེ་རྒྱལ་བུས་ཐོས་པས། སྤྱོད་གཙན་འཛིན་
སྤྱེས་པས་འཆིང་བ་སྤྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱོད་གཙན་འཛིན་ཞེས་མིང་
ཐོགས་ཚུལ་དང་། དེའི་དགོང་མོར་བྱེད་དེ་གྲགས་འཛིན་མ་དང་ལྷན་དུ་གཉིད་
ཉལ་བར་འཇབ་སྟེ་བཞུགས་ཕྱིན་པར། གཉིད་སད་ན་བདག་འགྲོ་བར་བར་ཆད་བྱེད་
པས་རྗེས་སུ་ཐུག་འོང་དགོངས་ཏེ་ཕེབས་ཚུལ་སོགས་གསལ་ལ། འདི་བཞིན་
ནང་པའི་ཡུལ་གྱི་འགའ་ཞིག་གི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་རིས་རྣམས་སུའང་
མཐོང་གསལ་འདུག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་གཞུང་འདིར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་
གིས་རྒྱལ་བུ་ཁབ་ནས་གཤེགས་པའི་ཉི་མ་བདུན་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་སྤྱེད་དེ་བཅས་
པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་གཞན་དུ་མ་བཤད་པས་སྤྱོད་འཛིན་གཞུང་འོ་ཞེས་
སོགས་བཀའ་བསྟན་གང་གི་ཆོག་ཡིན་མིན་གོ་དཀའ་བའི་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ཀྱང་
གསལ་བས་དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་པར་སྤྱང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། ཐུགས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ལྟར་
ན། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ལྷ་དོན་འགྲུབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གི་མཛོན་བྱང་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་ལས་འདས་པ་དང་མཐུན་པར། ཕྱི་ཡི་མཛོན་བྱང་ཆེ་ཉི་སྤྱོད་གསུམ་ལས་
འདས་ཤིང་ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་
པ་བསྟན་ཚུལ་རྒྱུད་སྟེ་སྤྱོད་ལྟར་འགའ་ནས་གསལ་འདུག་ན། ཐུགས་དེ་དང་ཡང་

མཐུན་པར་འདོད་དགོས་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་དེ་ཆོས་བཙུ་ལ་ནི་སྤྱོད་ལས་
དེའི་མཆན་མཐའ་སོགས་ལ་ཡོང་ས་གཏན་ནས་མེད་དེ། ཆོས་བཙུ་བྱ་གི་ནམ་
ལང་གི་བར་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་མོ།།

འོན་ཀྱང་ཆོས་གངས་དེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུ་གང་བྱུང་བ་དེ་
ཉིད་ཆོས་གངས་དེ་ལ་བྱུང་ཞེས་འདྲི་བ་ཉེན་ན་གཤམ་པ་ལྟར། དེའི་མཆན་མོ་
ལ་ཟླ་འོད་བྱུང་བ་དང་། མཆན་མཐའ་ལ་སྐྱེ་བྱུང་ན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པ་
སོགས་ཀྱང་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཙུ་ལ་བཞག་པ་ཅུ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ་
སྟུང་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་མཁན་སྟོབ་མེད་པར་རང་བྱུང་
གི་སྟོན་པ་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ཅུ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་། རང་
བྱུང་ཞེས་པ་མི་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དང་། མཁན་སྟོབ་མི་དགོས་པར་གོ་བ་ལེན་
ཚུལ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱུ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསྟན་པར་
རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་ནི་དེའི་སྟོན་ནས་དགོས་ཡིན་པར་སྟོབ་པའི་
ལུགས་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། ཁོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་པར་སེམས་ཤིང་། ཀྱན་
མཁེན་མཆོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་མཛོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། རྒྱལ་བུ་
དོན་འགྲུབ་དེ་ཉིད་འཆང་རྒྱུ་ཁར་བྱིས་པ་རབ་བྱུང་གི་ཏྲགས་ཆ་ལུགས་ཅན་ཞིག་
འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་འདྲས་དེ་མ་ཐག་དབྱ་བཙུ་ལ་འདི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་
བྱུང་བར་མི་བཞེད་དེ། མཆོ་སྤྱོད་ལས། འདོད་ན། རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་སྟུང་།

བ་མེད་བས་དག་བཅོམ་བ་ཐོབ་བར་མི་རིགས་བ་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་བར་ལུང་ལས་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་བ་ལས་གོ་
 ལུས་ལ། དེ་དང་མཐུན་བར། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འདུལ་བ་གཞི་
 ལྟོད་དུ། ཨ་མུ་ཀ་རས། དེ་ནས་འདུན་བ་དང་། སྤྲུགས་ལྡན་དག་བསྐྱར་ནས་དབྱ་
 སྐྱ་ནམས་བྲེགས་ཏེ་བརྒྱ་ཁྱིལ་གནང་སྟེ། ན་བཟའ་དུར་སྤྲིག་ནམས་བསྐྱམས་ཏེ།
 དགོ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་བས་ཚུ་བོ་ནི་རྩྭ་ནའི་འབྲམ་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
 ཞེས་སོགས་བྱངས་བ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་ངེས་བ་སྟེར་རོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དབྱེད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་སྤྱོད་བ་ལ་ཀུན་སྤྱོད་ངེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་བས་ཟེན་བ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྟམ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་
 བསམ་བ་གང་གིས་བྱ་བ་གང་ཟེན་པའི་དོན་ཡང་། མཁས་དབང་ཆ་ཉར་དགོ་
 བཤེས་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲིས་ལན་དུ། ཟེན་པའི་དོན་ནི་ལག་བས་བཟུང་
 བས་འཐེན་བ་ལྟར་ཀུན་སྤྱོད་གིས་གང་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་ཁྲིད་ནས་རང་གི་གང་འདོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་བ་ལ་ཟེན་བ་ཞེས་བ་
 སྟེ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ལ། དེས་ན་ཀུན་སྤྱོད་ཞེས་བ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 གང་རུང་གི་བྱ་བ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྟོ་ཞིག་ལ་འཛོག་
 དགོས་བ་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་དེ་དག་གི་ཀུན་
 སྤྱོད་ལ་འཛོག་བ་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་མཛོད་ལས། རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྤྲེས་གཉིས་ཀ་མིན། ། ཞེས་རྣམ་

སློན་ནམ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་འབྲེལ་དབང་སྐྱར་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་ཞིག་འདོད་
 པ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་གང་གི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གང་ཡང་མི་བྱེད་
 ཚུལ་གསུངས་པས། སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་ཀུན་སྒྲོང་ལུང་མ་བརྟན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡོད་
 ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྟུང་མོ།།

དེ་ལ་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པས་
 ཟེན་དགོས་དང་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་ལྟར་དོགས་
 རྟེན། དེ་ཡང་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་པ་དེ་ཉིད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཆད་ལ། བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་སྐྱེས་
 པ་ནས་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དེ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དམ། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 འདོད། གཤམ་ཏེ་བཅས་མ་ཡིན་མིན་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་ཤུགས་བསྐྱེམ་དགོས་མི་
 དགོས་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཞེ་སྤྱགས་ནས་བསམ་པ་མིན་པ་དང་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་
 བས་འཛོག་ཚུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཅས་
 མ་མ་ཡིན་པ་དེ་འབྲེལ་བ་ཟེར་ལ། དེ་ཡང་དེ་འབྲེལ་མཛོན་དུ་གྱུར་སྐབས་རྒྱུན་
 གཞན་གྱིས་བསྐྱར་དུ་མེད་པ་ཅམ་ལ་བརྟན་པོ་བརྗོད་པ་དེ་འབྲེལ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེམ་མི་
 དགོས་པར་ངང་གིས་སྐྱེས་པ་མིན་པས་བརྟན་པོ་རྒྱན་ཆགས་པ་དེ་འབྲེལ་ནི་འཛོག་
 པ་མིན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བར།

དེ་ལྟར་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་

འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ན། དེ་འདོར་འདོད་པ་དང་། དེ་
 རྣམས་ཉི་བར་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་ཅམ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
 ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནས་ཀྱང་རྗེ་འཕེལ་
 གཏང་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དུ། ཟུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྡོམ་པ་མི་སྦྱེདོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་
 དབང་དགོ་འདུན་གྱུ་བ་ཀྱི་འདུལ་རྒྱུ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ངེས་འབྱུང་གི་
 བསམ་པ་བརྟན་པོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མེད་ཀྱང་། མཁན་སློབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟ་
 སྟེད་པ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
 སོགས་ལས་གོའོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བཤད་ན་གཞན་གྱི་
 སེམས་འབྲལ་དང་འབྲལ་ལ་ཞེ་ཕུགས་ནས་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བར་མཐོང་གསལ་
 ལྟར་རོ་སྟུམ་མོ། འོ་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དངོས་གནས་པར་
 འདོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། དབྱུ་མ་འཇུག་པར། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 བྱི་རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དེའང་ཚུལ་དེ་
 དང་འདྲའམ་མི་འདྲ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

ཡང་ཕྱོགས་གཉིས་པ་དེ་ལའང་འདི་ལྟར་དོགས་སྟེ། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་
 རྒྱལ་སྦྱབས་འགྲོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན།
 དེས་བྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པའང་འབྲུབ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་ནི་སུ་ཡང་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འབྲུབ་པར་

མི་བྱེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་རྩ་རང་འགྲེལ་སོགས་
ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ལྟར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་དགོས་
བཤད་དེས་གྲུབ་བོ།།

སྐབས་འགྲོའང་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་ན། དེ་བཅས་མ་བས་ནང་
བ་སངས་རྒྱས་པ་བཅས་མ་མིན་པའམ་དངོས་གནས་པར་འཛོག་ཐུབ་བམ་མི་
ཐུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་བཅས་མ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་
དངོས་གནས་པར་འཛོག་ཐུབ་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱང་བ་སངས་
རྒྱས་པ་དངོས་མིན་པ་དང་དགོ་སྤྱོད་དངོས་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་
བས་གཞོན་དམ་སྟུང་མོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱང་བ་སོགས་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་གྱིས་བཅས་མ་བ་
འཛོག་ཚུལ་དང་། སྐབས་འགྲོ་སོགས་སྤོའི་བྱང་པར་གྱིས་བཅས་མ་བ་འཛོག་
ཚུལ་ནི་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་མདོན་ཏེ། དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་ནང་བ་སོགས་མིན་
པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཚུལ་འཆོས་སམ་གཡོ་སྐྱེ་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་
འགྱུར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་ལ། སྤེམ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྱང་ཡང་། མཆོམས་
འཛོན་ཚུལ་ལ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་པར་སྤྱང་ངོ་།།

ཡང་ན། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ལས།
ལམ་གང་དང་གང་སྐྱེས་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ། རང་རང་གི་སྐབས་
དོན་གྱི་བསྐྱེལ་བྱའི་དོན་ལ་བཅས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ནས་འཛོག་དགོས་ཚུལ་

གསུངས་པ་ལྟར་ན། བཅོས་མིན་ཚམ་དང་དངོས་གནས་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་ཡང་ཞེ་ཕྱགས་ནས་བསམ་པ་བྱུང་བ་ཚམ་ནས་བཅོས་མིན་དང་། གང་
 འདོད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱུར་དུ་མེད་པ་ཚམ་ནས་བརྟན་པོ་དང་།
 བསྐྱིམ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་ཡོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བརྟན་པོ་རྒྱུན་འཆགས་པ་
 དང་བཅོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་དངོས་གནས་པས་
 བྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཞེས་སྤྲོ་ན། འདིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་མིན་དང་། བྱུང་
 རིགས་དང་འགལ་ཆབས་ཆེ་བ་ཡོད་མེད་བརྟག་རྒྱུ་ཡོད་དོ་སྟུམ་མོ།

གང་ལྟར་ཡང་སོ་ཐར་སྤྲོམ་པ་སོགས་ཞུ་མཁན་ངེ་སྟེད་ཡོད་པ་བཞིན་
 ཐོབ་མཁན་ཡང་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་
 པའི་མདོ་ལས། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ཐོས་པ་དང་།
 གཟུང་དང་འདོན་པ་རྟེན་དཀའ་སྟེ། སྐྱབ་པའང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ། ཞེས་
 འདི་རྟེན་དང་འཕྲད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟེས་དབང་གིས་འཕྲད་
 པའི་དུས་སུ་དེ་ལ་སྒོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཏེ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་ཆང་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་མ་སོང་བར་སྤྲོམ་པ་དེ་འདྲ་ཞུས་ན། མ་མཐའ་ཡང་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱད་
 པར་ཅན་རེ་ནི་ངེས་པར་ཐོབ་པས། ཅི་རུས་གྱིས་བསྐྱུང་ན་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་མོ།

གཞན་ཡང་། བྱེ་སྤྲོའི་ཕྱགས་ལ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདོག་ཚུལ་

གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་མི་འབྲ་བ་མ་བཟད། བྱད་པར་དུ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཅེས་བ་རྩས་གྲུབ་མ་ཡིན་དགག་ཅིག་
 ལ་འཛོག་པར་གསལ་ཞིང་། དེར་མ་བཟད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཅེ་ཤེ་རྒྱུ་
 ཆེན་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པར། འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་
 ཀྱི་ཕྱང་པོའི་སྤང་བ་རྒྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཕྱང་འདས་སུ་
 བྱའི། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆད་པ་ལས་བྱི་མའི་རིགས་འབྲུ་མ་སྐྱེས་
 བ་ནི་ཕྱང་འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་སྤྲ་མ་བཟད་པས་བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པར་
 བཤད་ཅིན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱང་འདས་
 ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། བྱེ་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱང་འདས་ནི་འདས་
 པས་བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ལས་མ་འདས་པར་བཞེད་པར་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ། གྲུང་ཐང་བསྐྱན་པའི་སྒྲོན་མའི་གྲུབ་མཐའི་ངེས་ལན་དུ། བྱེ་
 སྐྱ་སྒྲོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་པལ་མོ་ཆེ་
 སྒྲོར་མ་འོང་བས། ཞེས་དང་། མདོར་ན་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིགས་སྒྲོར་
 མ་འོང་བས་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེར་སྐྱར་འདེབས་ཁོ་ནར་འགྲོ། ཞེས་དང་། བྱེ་སྐྱ་
 རྣམས་སྟེད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཅམ་མཐོང་ནས་དེ་འཁོར་རྩར་འཛོག་པ་མ་
 གཏོགས་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་རྩ་བྱེད་ལུགས་སྒྲོས་མ་འཆུན་ཞིང་། སྟེད་པ་
 བྱི་སྤང་བྱ་གཞི་བཅས་ཞེས་ཡུལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་

འོང་གི་ནམ་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། སྤང་བྱ་གཞི་མེད་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཞེན་ཡུལ་བྱངས་སྤངས་སྤངས་སྤངས་སྤངས་མེད།

དེའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནའང་ཡུལ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་འཕྲད་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའང་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟག་ན་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། བྱེ་སྤྱོད་སོགས་རང་རང་གིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཐུང་འདས་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱར་དང་སྤྱོད་ས་སུ་ཡིད་ཆེས་བྱ་དགོས་ན། དེ་ནི་སྤྱོད་བཟགས་ཅམ་ལས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་མིན་པས། དེ་དག་ལ་ཐུང་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅམ་ལས་དོན་སྤྱོད་ལའང་ཡོད་མེད་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་དམིགས་པའི་མཛོད་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་འཛིན་དགོས་སྟུང་མོ།

གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་དོར་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་ཞི་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིན་གོ་སྟུང་ནའང་། གང་གིས་མཛོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ན། དཀྱུས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱལ་ས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་འབྱུང་བར་དོགས་པ་མ་ཟད། གཞན་ཡང་གོང་གི་རྒྱུ་མཆོན་དེ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཕྲུང་པར་མཆོངས་པར་དོགས་སོ།

འོན་ཏེ་བྱེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་ནི་གོང་མར་དང་བར་བྱ་བའི་བྱིར། སྟོན་
 བ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲའི་སྤྲུལ་ན།
 དེ་ཡང་ཚུད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དུང་དོགས་པ་མི་ཚུད་ལ།
 ཨ་འཐས་ཀྱིས་སྤྱོད་ནའང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་དགའ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
 འཇམ་དཔལ་བྲགས་པས། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཙུང་རྒྱུད་རྒྱས་བཤད་དུ། འཇམ་དཔལ་
 རྒྱ་འབྲུལ་དྲ་བ་ལས་ཀྱང་། ལག་ན་རྗེ་རྗེ། ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་བྱང་
 བར་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐེག་པའི་བྱང་བར་རྣམས་བསྟན་ཏེ། ལ་ལ་ལ་
 བྱི་རོལ་པའི་ཚུལ་ལོ། ལ་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། ལ་ལ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། གཞན་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་
 རྒྱུད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟན་ཀྱང་། ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད་པ་བརྟུན་དང་བྲལ་
 བས་གཉིས་སུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་གསལ་
 བར་བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་
 བསམ་པ་ཐ་དད་པས། རྒྱ་དན་འདས་པ་དང་བའི་བྱིར། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་
 མཛོན་སུམ་པས། འདི་དང་བྱི་རོལ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བྱིར་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 པལ་ཆེར་ཐར་ལམ་འདོད་པས་སོ། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་གཟུང་པ་དང་། ལྷ་
 དན་སུན་དབྱུང་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པས་སྤྲད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། བྱི་རོལ་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དོན་མཐུན་གཞན་ཞིག་འཆོལ་དགོས་སོ་སྟུམ་ལོ།

གཞན་ཡང་མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 གྱིས་ནི་འགོག་པའི་སྤྱོད་པ་པར་འཇུག་པ་སྤྱོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆད་པས་འཛིགས་
 པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲེལ་བ་གཞན་དག་ཏུ་ཡང་། འགོག་
 སྤྱོད་པ་ནི་སོ་སྤྱོད་རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པའི་གཡང་ས་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ་
 མི་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བྱེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྟག་མེད་ལྟར་
 འདས་དེ་ཉིད་སྤྱབས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་པའི་སོ་སྤྱོད་ཡོད་མེད་དང་། གཞན་ཡང་
 འགོག་སྤྱོད་པ་འཕགས་པས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 ལ་བྱེ་སྤྱོད་སོགས་སུ་གྱུར་པའི་མཛོད་པ་ནས་བཤད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
 འགོག་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སམ་དབྱེད་བྱར་སྤང་།

འོན་ཀྱང་། འཇུག་པར། ལྟ་བུར་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།།
 ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ཐོབ་མཁན་ཡོད་དུས་ཐོབ་བྱ་མེད་པ་དང་ཐོབ་བྱ་ཡོད་
 དུས་ཐོབ་མཁན་འཛིག་མི་སྤྱབ་པ་སོགས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པར་ལྟར་
 བ། བྱེ་སྤྱོད་སྤྱག་མེད་ཀྱི་ཆེ་བཅའ་རིག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུར་ཆད་པར་
 འདོད་པ་ལས། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱང་པོ་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་
 བདག་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་དབང་དང་ལྟན་ཅམ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་
 བོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་སྤྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། དཔེར་ན་ནད་པས་སྤྱན་པར་ནད་
 གསོ་བྱིར་རེ་སྤྱོད་འཆའ་བ་ལྟར། འབྲལ་གྱི་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་

འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལའང་གོགས་འཆོལ་རུང་ཡང་། དེ་དག་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་སྐྱབས་
 སུ་འཛིན་མི་རུང་བ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ན་གསལ་བ་ཡོངས་གྲགས་དེ་ལྟར་
 ཡང་། འདིར་དོགས་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། མཁས་དབང་ཨ་ཧྲུ་ཡོངས་
 འཛིན་གྱི་སྒྲ་མཆོད་ (ཁྱི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་གསུང་) ཟེན་གྱིས་སུ། གདུལ་
 གྱའི་སྒྲོའི་རྩལ་པ་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིར་བཏང་ལ་སྒྲོ་དམན་པ་རྣམས་
 གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་བྱེད། སྟོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་
 བར་ཆགས་པ་རྣམས་གྱིས་བཟང་ངན་དང་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པར་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལའང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱེད་ཆོག་ དེ་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་
 མཆོག་ སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་མོས་ཏེ་བྱི་ནང་གི་སྒྲོད་བཅུད་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་གསུང་། ཞེས་གསལ་འདུག་པ་
 འདི་ལ་དགོངས་པ་ཟབ་བྱུང་རི་ཡོད་སྒྲོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་
 དབྱད་པར་བྱའོ།།

ཡང་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་མིན་གྱི་
 གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་མིན་གྱིས་བྱུང་
 བར་འདོད་པའི་སྤྱིགས་གཉིས་ཡོད་པར་གསལ་བ་ལས། བྱི་མ་ཉིད་ལེགས་སོ་
 སྟམ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོ་སེར་སོགས་རེ་རེ་བ་ནི་ཁ་པོ་ཡིན་པར་མི་འདོད་ཅིང་དེ་
 རྣམས་ཆོགས་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཁ་པོར་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་

སོགས་དེ་དེ་ནས་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པར་འཛོག་མི་རིགས་ལ། ཅ་བ་བཞི་ག་སྒྲོང་བའི་
སྒྲོང་ནས་འཛོག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཅ་ལྷུང་གང་བྱུང་བའི་དུས་སུ་སྒྲིམ་པ་
དེ་བཏང་ཞིང་། གང་མ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིམ་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ལ།

ཅ་བ་བཞི་ག་སྒྲོང་བའི་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ལ་འཛོག་ན་ནི། དེ་འབྲ་
བ་ནི་རྣམ་རིག་མིན་པ་ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་འཛོག་པ་དཀའ་
སྟོ། མཛོད་ལས། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། ཅེས་དང་། ངག་རྣམ་
རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲུ། ཞེས་དེ་གཉིས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། རྣ་ཤེས་ཀྱི་
མཉན་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོར་བར་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཆོགས་
པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཇི་འབྲ་བ་ཞིག་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པར་འཛོག་
ཚུལ་ཡོད་དུང་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་མིན་ཀྱི་
གཟུགས་གཉིས་ནི་རོ་སྔ་ཐ་དད་པར་འདོད་དགོས་པས། གང་ཐག་གཅིག་གི་རྒྱུད་
ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
ཡང་འགྱུར་བར་ཡང་དོགས་སོ།

འོ་ན། མཛོད་ལས། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། སོ་སོར་ཐར་དང་
བྱ་བའི་ལམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་
མེད་དེ། དེ་ནི་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་མིན་ལས་ཐར་
པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་མིན་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་

ཐར་བ་ཡིན་ཞེས་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་། སོ་ཐར་སྡོམ་བ་ལ་མུ་
བཞི་ཡོད་པས། རིམ་བཞིན་སྔ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མིན་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་བའི་
མུ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཤུགས་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་བ་པན་ཆད་ཀྱི་
ནམ་པར་རིག་རིག་མིན་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་གཉིས་ཀ་མིན་བ་དང་། སྤྱི་མ་ཡིན་
ལ་སྔ་མ་མིན་བའི་མུ་བཅས་བསྟན་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ལེགས་པར་
གོ་བར་རུས་སོ།།

དེ་ལྟར་མིན་པར། ལུང་དེ་དག་གིས་སོར་སྡོམ་ལ་ནམ་རིག་ཡོད་པར་
བསྟན་པར་འདོད་ན། དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་བ་པན་ཆད་ལའང་དེ་ནམ་རིག་ཡིན་བ་
མི་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དོན་མཐུན་ཅི་འདྲར་སྟེ། དེ་སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་སོ་ན་དམིགས་
བསལ་དུ་གསུངས་དགོས་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་སྟོ་གཟུ་པོར་གནས་ཏེ་ལེགས་
པར་སྟེ་དགོས་སོ་སྟུང་ལ། དེས་ན་སྤྱིར་ནམ་པར་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་དང་བྱང་
པར་དུ་སོ་ཐར་སྡོམ་བ་ལ་མངོན་འགྱུར་མེད་པར་མ་ཟད། འིན་དུ་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་
པས་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་སོ་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་མདོ་རྩར། གསལ་བའི་འོག་དུ་ཡང་རུང་ངོ་།། ཞེས་བའི་དོན་
ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྟངས་ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་དབང་མཁན་
བྱར་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་མཆོག་གིས། དེ་ལ་མཁན་པོར་གསལ་བའི་
སྟོན་ནས་རབ་བྱུང་གི་ཉིགས་ཆ་ལུགས་ཅན་མཚན་བརྟག་པའང་མི་དགོས་པ་
ཞིག་གིས། རབ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་མཁན་པོར་གསལ་བ་བཏབ་ན། དེ་ལ་སྐྱོ་བྲེག་

བ་སོགས་བྱ་མི་དགོས་པས། གསོལ་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་རུང་
བའང་ཡོད་ཅེས་འགྲེལ་ནའང་འགྲིགས་སམ་བརྟག་ཅེས་གསུངས།

འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་སྟུང་སྟེ། དེ་འབྲ་བ་མང་དུ་
ཡོད་པ་ནི་མཐོང་གསལ་ལྟར་མ་ཟད། སྟོན་ནས་ཀྱང་གོ་མི་དགོ་བསྟན་ཞེས་པ་
རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ཅན་འགའ་རེ་ཡོད་འདུག་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡོང་མི་དགོ། དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོར་བ་ལ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་
ཆ་ལུགས་དེ་དག་དོར་ནས་བྱིས་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་སྟུང་ནི་མི་དགོས་ཤིང་།
མཁན་སོར་གསོལ་བ་བཟབ་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་
རབ་ཏུ་བྱུང་ན་འགྲིགས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཚུང་ཡོན་ཏན་འོད་
མར། གསོལ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་ངོ་། མདོར་ལྟག་མ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་བྲིས་
ནས་མཁན་སོར་ཡང་གསོལ་བའི་འོག་དང་སྐབས་འདི་གཉིས་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་
ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ།

འོ་ན། འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་མདོ་ཅའི་ཁྲིཀླར། རུང་བའི་སྐྱ་ནི།
ལུགས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རིགས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། རུང་བའི་སྐྱ་ནི། འདོད་པ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་དུ་འོ། ཞེས་བཤད་
པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟུང་ནི་དང་སོར་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་
བྲེག་པ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་

ནི་དེ་དང་གཏན་མི་འབྲ་བ་མ་ཟད། སྤྱིར་ཡང་། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ལེགས་
བཤད་གསེར་འབྲེང་དུ། རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཆོག་གིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུང་བ་
དང་ཆོག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
ཉིད་སྐབས་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་འདི་དག་གི་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་
ཆོས་འདི་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བྱིང་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ཡུལ་ཆོས་ལ་པ་མ་མི་
དུས་བུས་སེམས་སྐྱོ་བ་མཆོན་བྱེད་དུ་སྐྱ་བྲེགས་སྒོལ་སྤར་ནས་ཡོད་པར་སྟོང་།
ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བར་མཆོན་པ་དང་། ཆགས་
པ་དང་བྲེགས་པ་གཞོམ་ཕྱིར་དུ་འང་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་པ་ཡིན་པར་སྤྲང་ལ།
འགལ་ཞིག་གིས་སྒྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ། ང་
རྒྱལ་བྲེགས་པ་གཞོམ་པ། སྒོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་སྤྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་ཡང་
གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་དགའ་བོ་རབ་བྱུང་གི་མདོ་ལས། སྐྱའི་ཁུར་འབྲེག་པ་
ཡིན་ནོ། ། གོས་དུར་སྤྲིག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་པས་དེ་དང་དེ་འབྲར་གོ་དགོས་པར་སྤྲང་ལ། དེ་ཡང་དུར་སྤྲིག་
ཅེས་པའང་སའི་མདོག་འབྲ་བ་ཞིག་ལས་མདོག་ལེགས་པ་ཞིག་མིན་པར་སྤྲང་སྟེ།
འོག་དུ་མདོ་ཐུང་འདས་སུ། ངས་ནི་ལུས་གཡོག་པའི་ཕྱིར་གོས་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱང་
ཁ་དོག་ངན་པར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ། ཞེས་བསྟན་ན། འག་བཟའ་རོ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་
ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གོའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལ་ཡང་། མཁས་དབང་ཨ་ཁུ་ཤེས་
 རབ་རྒྱ་མཆོའི་འདུལ་བ་མདོ་ཅའི་བརྗེད་བྱང་དུ། མཆོན་གྱིས་མ་བླ་བའི་གོས་
 སྤྱད་བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་རྒྱ་གར་ན་བྱིམ་བས་སྟོད་སྤྱད་ཀྱི་གོས་མ་བླ་བར་གྱོན་
 བས་དེ་ལས་ཁྱད་བར་འབྱེད་བའོ། ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོས་བྱི་རོལ་བའི་
 དགོ་སྦྱང་མཐོང་ནས་སྤང་ཆེན་ཞོན་པ་ལས་བབས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བའི་རྒྱན་གྱིས་
 རབ་བྱང་ལ་རྟགས་བསྒྱི་བར་བྱས་ནས་བླ་བ་བྱང་། ལུས་འཕགས་ཀྱི་རིར་
 སེབས་ཏེ་མ་ག་རྩ་བའི་ཞིང་ཆོག་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་སྣམ་སྤན་སོགས་བཅས།
 ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་ཆ་ཉར་དགོ་བཤེས་ཀྱིས། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་དད་བ་སྦྱི་
 བའི་སྟོ་འབྱེད་དུ། གདིང་བ་དང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོ་སོས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན་གྱི་སྡེ་ཆོན་བདུན་ལས་ཅི་རིགས་བར་མཆོན་ཚུལ་དང་། སྣམ་སྤན་སོགས་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལས་བྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་བ་ཅིང་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སྤྲ་
 མ་རྣམས་ཀྱང་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་མཆོན་ཚུལ་དང་། དེས་རིགས་འགྲེས་ཏེ་འཆོ་
 བའི་ཡོ་བྱད་གཞན་ལའང་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱར་རྒྱུའི་མཆོན་དོན་བན་བའི་སྟོ་ནས་
 སྤྱད་དགོས་ཚུལ་དང་། རབ་བྱང་གི་རྟགས་དེ་དག་འཆང་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བ་སྟོན་བས་སྟོན་ལམ་གནང་ཚུལ་ལུང་མང་དུ་བླངས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་
 དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་དག་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པོད་ཀྱི་བྲ་ཆས་རིགས་སྟོད་འགག་དང་སྟག་

(ལྷག་) ལྷམ་སོགས་ཀྱི་མཚན་དོན་གང་ཡིན་འདི་མཁན་བྱང་བར། ཁྱད་སྤངས་ལྷན་བཞད་པར་མ་རྒྱས་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོད་འགག་ནི་གོན་ན་སྟོག་ཆགས་མཆེ་བ་ཅན་ཞིག་གི་ཁར་ཚུད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དང་། ལྷག་ལྷམ་ཞེས་པའང་མིའི་མགོ་ལྷགས་ལྷག་པ་སྟོང་དང་མ་ལེ་མདུན་ཕྱོགས་བསྐྱོར་ཞིང་སྟེ་ལྷགས་ནས་ཀྱང་བ་བརྒྱུད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བས། མདོ་ཅར། དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཐེའུ་ལའང་ཐོད་སྐྱེས་འབྲི་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་། དགོན་བཅེགས་ལས། འོད་སྤང་། དགེ་སྟོང་གིས་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་དུར་སྤྲིག་དག་བཅང་བར་བྱའོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྤང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་ངས་དུར་སྤྲིག་གཞན་གི་འོད་སྤང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་དུར་སྤྲིག་དག་འཆང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དུར་སྤྲིག་ཆེག་པའོ།། ཞེས་བཞད་དེ། བསམ་བས་མོས་པ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་སོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོ་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་འདི་དག་ནི་ཉེ་བར་ཞེ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བྱམས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ།། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདུ་ཤེས་གང་གིས་གོས་དེ་དག་འཆང་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།།

འོ་ན། ཆོས་གོས་འདི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བརྗོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་། མཁས་དབང་ཨ་གྲུ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒྲ་མཚན་

ཟེན་ཟེན་སྤྱོད་པ། དུར་སྤྱི་ག་གི་རྒྱལ་མཆན་འཆང་བ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་གཡུལ་
 བཤམས་ན་གང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་མཆན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་
 ལ། རྒྱལ་མཆན་ནི་ཁྱུང་དང་སེང་གེ་འདུས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་སེང་གེ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་
 པ་དང་། དུང་དང་ཆུ་སྤྱི་འདུས་པས་ཆུ་སྤྱི་མ་ག་ར་དང་། ཉ་དང་སྤྱི་འདུས་
 པས་ཉ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཞེས་པ་སྤྱི་པ་འདི་སྤྱོད་ཆགས་དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་མ་ཡོད་པ་
 ལ་བྱེད་པས། དུང་དང་ཆུ་སྤྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱི་པ་འདི་ལྟར་ནས་མི་འཆམ་པ་ལ་སྤྱོད་པས་
 ལེགས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་འཕྲད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་སྤྱི་པ་ལྟར། གཡུལ་རོ་
 རྒྱལ་བ་ན་པ་རོལ་པོ་དང་སྤྱི་པ་མ་འཆམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་མཐུན་པས་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་རྒྱལ་མཆན་བསྐྱེད་བ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལོས་དུར་སྤྱི་ག་གི་རྒྱལ་མཆན་འཆང་བ་ཡིན་གསུང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

འོ་ན། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆོན་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་མཆོན་དོན་འགའ་གསལ་བ་ལས།
 ལྷུང་བཟེད་དང་། ལྷ་ཆོགས་པད་གདན་གྱི་མཆོན་དོན་གང་ཡིན་སྟུང་པའི་དོགས་
 པ་བྱུང་སྟེ། གཞན་མང་པོ་ལ་བཀའ་འདི་ཞུས་ཤིང་ཞར་དང་ཞོར་ལ་དོ་སྤྲང་བྱས་
 གྱུང་། ལྷ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་དུ། འདི་བསོད་
 སྟུངས་ཀྱི་ཟས་ལྷུང་བ་འདིའི་ནང་དུ་བཟེད་པར་བྱེད་པས་ལྷུང་བཟེད་ཅེས་བྱ་བ།

ཞེས་སྒྲ་བཤད་ཅིང་ལས་མ་གསལ་ཞིང་། གཞན་ནས་ཀྱང་དེའི་སྒྲོར་གསལ་བར་
མ་མཐོང་མ་ཐོས་སོ།།

འོན་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་ནམ་རྟོག་ལ། མདོ་རྩ་། ལྷུང་བཟེད་མིག་བཞིན་དུ་
བསྐྱུང་བར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལྷུང་བཟེད་ཀྱིས་ཚུལ་བློམས་མིག་
འབྲས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་དགོས་པ་མཆོན་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ་ལྷུང་བའང་ཤར་ལ། འོ་ན།
ལྷུང་དེའི་མཐུག་དུ། ལྷུང་སྐྱུར་བགས་པ་དང་འབྲ་བར་རོ།། ཆོས་གོས་ལྷག་མ་
ཡང་རོ།། ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་གོས་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བློམས་བགས་པ་
བཞིན་དུ་བསྐྱུང་དགོས་པ་མཆོན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་དང་
མེར་སྐྱས་དེ་ལྟར་བསྐྱུང་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བློམས་བསྐྱུང་
བའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་འདོད་དགོས་ཤིང་། དཔེར་ན་སྔོན་ཆོག་སྐྱབས།
ཚུར་ལོག་ཅེས་བའི་ཆོག་དེས་ཀྱང་དོན་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟར།
འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཆོན་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་མེད་དོ་སྟེ་མོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་བདག་དན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྒྲ་བཤད་དཔལ་
ལྷན་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས། མཆོན་བཟོད་བསྐྱུག་སྒྲོམ་དུ། མེར་གོ་དང་། སྒྲ་ཆེན། ཏྲ་
མཆོག་མ་བྱ། མཁའ་ལྷིང་གི་བྲི་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་།
སྒྲ་བས་བཅུ། རྩེ་ལྷུང་ཤར་བཞི། དབང་བཅུ། འཕྲིན་ལས་བཞི་བཅས་མཆོན་
པ་དང་། བད་ཆེད་ཀྱིས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་
དང་། དགོ་རྩ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་བསྐྱེད་པ་མཆོན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། དེར་མ་

ཟད། དདུལ་ཚུ་རྣམ་ལྷན་དཔེ་བློ་ལན་སྤྱོད་པ་བསྐྱོད་པ་སུ་ཡང་། དེ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་འདུག་པས། དེ་དག་གྲང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།

ཡང་འདིར་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། གསོ་སྦྱོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྲངས་ཅམ་འབྲེལ་ཡང་། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀས་ལེན་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཚུལ་མཁས་པ་འགའི་གསུང་དུ་གསལ་ཡང་། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་དེ་ལྟར་ལེན་རིགས་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ལ། འོན་ཀྱང་། མདོ་རྩལ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་གི་སྐབས་སུ། བདག་བྱིས་པའམ། དག་ཚུལ་ལམ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུང་དུ། བདག་དག་སྦྱོང་དུ་བྱུངས་ཞིག་བྱས་ནའང་། དག་སྦྱོང་ལ་བྱིས་ཀྱིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་མེད་པ་ནས། བྱིས་ཆེན་པོ་ནི་ཡུལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། མདོ་རྩལ་བཞུགས་ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་པའི་ཐད། མདོ་དཔེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ། དེ་ལྟར་ནའང་ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལེན་པར་མི་འོས་ཏེ། སྤངས་ན་པན་ཡོན་མེད་པར་མ་ཟད་སྦྱོར་པ་སྤྱ་མའི་གཏོང་རྒྱར་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྦྱོང་བར་མཐོས་པས་དེ་རིམ་གྱི་འཆོའི་བར་དུ་མི་སྦྱོང་བར་འཕངས་པའི་བྱིར་དང་། འདུལ་བར་ཡང་དག་སྦྱོང་གིས་དག་ཚུལ་དང་། དེས་དག་བསྟེན་དུ་ཁས་སྤངས་ན་བསྐྱབ་པ་

འདུལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བཞུལ་ལན་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། ཅིག་ཤོས་ལའང་མཚུངས་སོ་སྟུང་དུ་དོགས་སོ།།

འོན་ཀྱང་། གསོ་སྒྲུབ་ལེན་པའི་ཆོག་དེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསལ་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤོང་བ་ཅམ་མིན་པར་བན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་བསྟེན་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་མི་མཚུངས་ཞེས་སྒྲ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་དགེ་ཚུལ་སྤོང་དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་སྤོང་དེ་ལྟ་བུས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའང་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་དོགས་ཤིང་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ།།

གཞན་ཡང་གསོ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་འབྲུལ་གསོག་གི་དགེ་སྤོང་རྒྱལ་ཆེན་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་སྤངས་ཆད་ལྡན་དུ་མ་ཡོད་ཚུལ་གསལ་ཡང་། དེ་ཉིད་དགེ་ཚུལ་སྤོང་དག་གིས་ཀྱང་ལེན་རིགས་པའི་ཁྱད་སྤངས་ལྟར་རིམ་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འདུལ་བ་ལས། ལེན་པ་སོ་དགེ་སྤོང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟུང་སྒྲའི་མདོ་ཆོག་ལས། འཇམ་དབུལ་གཞན་ཡང་འཁོར་ཀྱི་དགེ་སྤོང་དང་དགེ་སྤོང་མ་དང་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་བསྟེན་མ་དག་དང་། གཞན་ཡང་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་སོ་གང་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ལོ་གཅིག་

གམ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནམས་འདྲིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསལ་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་རྟེན་གང་གིས་སྒྲིམ་པ་
 གང་ཞིག་ལེན་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ལ། འགྲེལ་མཛད་དག་གིས་དེ་ལྟར་ལེན་
 མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གསལ་བར་སྤྲད་གོས་པ་མ་ཟད། གཞན་དག་གིས་ལུང་དེར་
 དགོ་བསྟན་མ་དག་དང་། ཞེས་པ་ཡན་དང་། གཞན་ཡང་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་
 བྱམས་ཞེས་པ་མན་སོ་སོར་བྱས་སྟེ། ཕྱི་མ་དེ་དག་གིས་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་སྐྲངས་ཏེ་གནས་པའི་དོན་དུའམ། གང་ལྟར་འདྲིའི་དོན་གཞན་དུ་འགྲེལ་བཤད་
 བྱེད་པའང་སྲིད་ན། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་སྟངས་གསལ་བོ་ཅི་ཡོད་འཆོལ་
 དགོས་སོ་སྟུང་མོ།།

ལར་ནས་འདྲིའི་སྐྱོར་དོགས་དབྱེད་གསར་རྟེན་ཅིག་ནི། ལས་ཆོག་རྣམ་
 རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཏུ་ (༤༥) (བཤ་ཆེན་ཤྲུག་མཆོག་) ལེགས་བཤད་གསེར་མུར་
 དུ། ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་ཡང་བྱིམ་པ་ལས་རབ་བྱུང་གི་སྐྲངས་ན་སྒྲིམ་པ་གཏོང་
 རྒྱལ་བཤད་པར། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུང་པར་ཤེས་ནས་སྐྲངས་ན་སྦྱོན་མེད་རྒྱལ་
 དང་། དེ་མིན་སང་ཉི་མ་མཁའ་བར་ཞེས་པའི་རྒྱས་པས་སོར་ཐར་གཏོང་ཉིན་
 ཆེ་རྒྱལ་དང་། ཡང་དེར་ (༡༥༡) (༤༡) (༤༩) དེ་ལྟར་གཏོང་རྒྱལ་འདོད་མཁན་
 བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། བཤ་ཆེན་ཤྲུག་མཆོག་ལྷན་གཉིས་
 ཡིན་རྒྱལ་དང་། དེའི་སྦྱོན་སྦྱང་ལ་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དང་ཤེས་པ་ལ་

འཛོག་པའི་བྱང་པར་གྱིས་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་གོང་དུ་སང་ཉི་མ་
མ་ཤར་བར་ཞེས་པའི་སྐབ་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ་ཐད་ཀར་ལན་འགོ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ད་
དང་དོགས་པའི་གནས་སོ་སྟུང་མོ།

ཡང་ (༡༥༠) དེ་ལྟར་ལེན་ཆོག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོར།
རིགས་བརྒྱད་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་ཡིས། ཉིན་བཞིན་དུ་ནི་གསོ་སྦྱང་སྤངས། འདི་
ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་དག་འགྱུར། ཞེས་བྱངས་འདུག འོན་ཀྱང་འདི་ནི་བཀའ་
འགྱུར་དཀར་ཆག་འགར་ནི་ཉིད་རྒྱ་མི་འདུག་ལ། འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྤྲ་དག་གིས་
རི་ལྟར་འབྲེལ་མིན་ཡང་བརྗོད་པར་དཀའ་ཞིང་། སོ་སོའི་ཡིག་ཆ་ཞེས་ཕྱོགས་
ཞེན་བྱ་གཞི་ཅུང་ལས། དེར་གང་ཡོད་ཕྱོགས་ཅུང་ལང་མ་གོ་བར་དབྱེད་པ་འདི་
འདྲ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བའོ་ཞེས་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ་པན་བ་དཀའ་ཡང་། གཟུར་གནས་
རྣམ་དཔྱད་ཅན་འགའ་ལ། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པར་མོས་གུས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་པན་བ་ཅུང་ཐད་རེ་སྤྲོད་
དོ་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་གཞི་ཅུང་དུ་བཀོད་པའོ།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གོང་གསལ་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཤ་བཟའ་ཆོག་མི་
ཆོག་གི་བྱང་པར་ཡོད་ཚུལ་བཞེད་ཀྱང་། མཁས་ཤིང་གུབ་པའི་དབང་ལྷག་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉེ་ཉོར་སྦྱར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ཐེག་ཆེན་
གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ནས་སྤངས་ན། དེའི་དབང་གིས་
ཤ་བཟའ་མི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཤ་བཟའ་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་

བསྐྱེད་བྱ་མིན་ཚུལ་གསུངས་ཞེས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁན་ཟུར་ཡེ་ཤེས་
 ཐུབ་བསྟན་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་ཐོས་པ་ལྟར་སྐབས་དོན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་
 བྱེ་བའི་ལེགས་བཤད་ཉིད་དུ་འཁུམས་སོ།།

དེར་མ་ཟད་ཤ་བཟའ་བ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེད་ནས་མ་མཐའ་
 ཡང་དུས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྤང་གང་ཐུབ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། སྦྱར་ཤ་
 བཟའ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་སྦྱ་བའི་ལུགས་
 གཉིས་སྤང་ཡང་། འདི་ལའང་རང་འདོད་ཅམ་མིན་པར་དབྱེད་དགོས་པ་འདི་ལྟར་
 སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་། སྦྱར་བཏང་ཤ་བཟའ་རུང་བར་འདུལ་བ་ལུང་དུ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། དགོ་སྤྱོད་དག ངས་གནས་གསུམ་གྱིས་རུང་བའི་ཤ་
 བཟའ་བར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་བདེན་
 མོད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་། བཤས་ར་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱིན་ནས་ལྟོས་དང་། ལུང་དེ་
 དག་གི་སྦྱས་ཟིན་ལྟར་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོད་འདུག་གམ་མི་འདུག སོ་
 སོའི་རྒྱུད་ཆོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤ་བཟའ་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་སྦྱབས་པ་ཆེན་པོས་
 གྲ་ཆོམ་དུ་སྦྱ་བྱས་པ་འདུག་གམ། ཞེས་སྐྱེད་དོར་འདོད་པ་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་
 ཅུས་མང་པོས་དེ་དང་དེ་འདྲར་སྦྱ་བའང་ཐོས་སོ།།

དེར་མ་ཟད། མདོ་སྤང་འདས་སུ། རིགས་ཀྱི་བྱ། དེང་པན་ཆད་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཉེ་གནས་དག་ཤ་ཟར་མི་གནང་ངོ་།། གལ་ཏེ་ཡོན་བདག་དང་པས་བྱིན་ནའང་།
 དེ་ལ་བུའི་ཤ་ལྟ་བུར་འདུཤེས་བསྐྱེད་དོ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་སྤང་གིས་

ཡང་མདོ་དེར་སོ་སོའི་རང་བཟོས་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་བཤད་དེ། འདི་
 གླུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཅག་ལ་ཤ་ཟ་བར་གནང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
 ཡི་གེར་བྲིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་ཚུན་དུ་ཚད་ཅིང་སོ་སོ་
 བསྐྱུར་བདག་ནི་དགོ་སྤྱོད་ཤུའི་སྤྱོད་སོ་ཞེས་སྤྱོད་གས་སོ།། ཞེས་དང་། གཤམ་ཏེ་
 བསྐྱུར་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ནང་ན་ཤ་མང་དུ་འོངས་ནའང་མྱང་བར་མི་བྱའོ།། གཤམ་ཏེ་ཟས་
 ཀྱི་ནང་ན་ཤ་སྤྱང་ན་མ་ཟ་ཞིག་ཟོས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དས་ཤ་ཟར་མི་
 གནང་བ་དང་བཅས་པ་འདི་རྒྱས་པར་བསྟན་ན་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་དེ། ལྷུང་ངན་
 ལས་འདས་པའི་དུས་ལ་བབ་པས་སྤྱོད་གས་ཅིམ་ཞིག་བཤད་དོ།། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོར། རིགས་ཀྱི་བྱ། ད་ཕྱིན་ཆད་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཤེས་པ་མེད་པ་གནང་ངོ་།
ཡུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་སྦྲུལ་ནི། བྱའི་ཤ་དང་འདྲའོ། ཞེས་བྱ་ན། ཤེས་པ་མེད་པ་
ངས་ཇི་ལྟར་གནང་། ཤེས་པ་མེད་པ་ནི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཆད་པར་འགྱུར་ངོ་། ཞེས་
ངས་བསྟན་ཏོ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་གནང་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་
དག་པ་འདི་ནི། ངས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་དང་ངས་བོར་
ངོ་། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་དོན་ཆེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་
ཤེས་པ་བཅུ་སྤྱང་བ་བཀའ་སྤྱུལ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཆོག་བཞག་པ་དེ་
དག་གྲང་ཤེས་པ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་བཅད་ངོ་། ཞེས་དང་། ངས་ནི། ལུས་
གཡོག་པའི་བྱེད་གོས་སྒྲིལ་ཆོགས་གྲང་ཁ་དོག་དང་པར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་
བསྟན་ན། ཤེས་པ་མེད་པའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས།
ང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཇེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ལྟ་འདི་དག་འདི་ག་ཉན་
དུ་བྱུང་ཞིང་དར་ནས་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོ།
ཞེས་འཆད་ངོ་། གུན་དགའ་བོ། ངས་དག་སྤྱོད་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་
པ་མེད་པ་གནང་བ་ནི། ཤེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་པ་
འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏོ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟ་

སྤྲུལ་ཞེས་བྲ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས།

མདོ་ལང་ག་ཞེགས་ལས་ཀྱང་། ངས་ལ་བཟའ་བར་གནང་ངོ་ཞེན་དེ་ནི་
གནས་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་འདུག་ན། ཇི་སྐད་དུ་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་བ་གྲགས་པས། དབུ་མ་འདུག་པར། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི།
བྱང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་སོ་ཡི། དོན་དེ་
དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞོད་མེད་
འདི་ཡི་མི་སྤྱོད་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་གང་དང་གང་བྱང་དོན་དང་
ངེས་དོན་གང་ཡིན་དང་། དངོས་བསྟན་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་དང་མ་དག་
སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ཅེས་མིན་པར་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་སོ་སྟུང་མོ།

ཡང་ལ་ལས་ལ་བཟའ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ལ། སྤྲུལ་སྤྱོད་
མེད་སྐབས་སུ་འཇུག་མ་བཀག་པ་མ་བཟུང་ལ་ལར་བཟར་དགོས་པར་སྤྱོད་པའང་
དུ་མ་སྤྱང་ཞེས་བཀོད་པའང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་མིན་བརྟགས་དགོས་ཏེ།
གསང་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་དུ་ནི། ཇི་ཆེན་ཇི་ཆུ་བཟའ་བ་དང་། ཐུག་དང་ཁུ་བ་དེ་
བཞིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆགས་བསད་པར་བྲ། མ་བྱིན་
པར་ཡང་ལྷང་བར་བྲ། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་
ཆོགས་གསུངས་སོ།

དེར་མ་བཟད། སྤྱོད་དཔོན་འཇུག་དཔལ་གྲགས་པའི་གསུང་རྣམས་ཐེག་པའི་

ཅ་ལྷུང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཉི་བར་བསྟེན་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱད་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ལམ་དུ་སྤྱེར་བ་ནི་གདུལ་བྱ་བྱང་བའི་དོན་ཏོ།། གཞན་དུ་སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་མཐའ་ཤེས་པས་དུག་སྤྲུགས་ཀྱིས་བདུལ་
བ་བཞིན་ནོ།། འདི་ནི་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ།། ཞེས་དང་། སྐབས་ཁ་ཅིག་
ཏུ་ནི་འདོད་ཆགས་ཅན་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་ཐབས་དེས་བཤད་དེ། གཞན་ཀྱིས་
མི་འདུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་
འབྲེལ་ཚུལ་ལེགས་པར་མཐུན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་
ཤེས་དགོས་པ་ལས། རང་དགར་པོ་ཆོད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྤྲོ་ན་མི་འགྲིགས་
པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་མ་ཟད། བྱང་སེམས་ལའང་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་བདུན་ག་
གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་མ་འདྲེས་པར་
བཤད་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན་གཉིས་ཀ་མ་གོ་
བའི་རྟགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལས། སྤྲུགས་སྤྲུག་གཞན་དག་ལ་ནི་སྤྲོ་བ་བྱེད་ཡང་དག་
ཏུ་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའོ།།

གང་ལྟར་ཡང་། མཁས་མཆོག་ངག་དབང་མཁས་བླ་བ་ཀྱིས། བཅུན་པ་ར་
ལུག་སྤང་གསུམ་གྱི་འབེལ་གཏམ་དུ། གཞན་ཡང་རང་གིས་མ་བྱས་ལ། གསོད་
དུ་མ་བཅུག་ན་སྔོག་གཅོད་པའི་ལས་དངོས་གཞི་མ་གསོག་གྱང་། བཅད་པ་ལས་
བྱང་བའི་ཤ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལན་ཆགས་དུ་ལོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་

བས། ཆོང་ཤ་བ་གིན་ཡོད་ཅེས་ངོས་ངོས་བྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་བས། དགོར་
 སྤྱིང་བའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་གསུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་
 ཡོད་ཀྱིས་འབད་བར་རིགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བབ་པའི་
 གདམས་ངག་ཆེན་པོའི་སྙམ་མོ།།

ཡང་། མཛོད་རྩ་བ་ལས། སྤྲོམ་པ་མིན་པ་བྱ་བ་འང་། ཁས་ལེན་པ་ལས་
 འཕྱོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་འབྱེལ་ལས། དེ་ལ་
 འདི་དག་ནི་སྤྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བཤའ་བ་རྣམས་དང་།
 བྱ་གཤམ་གསོད་པ་རྣམས་དང་། བག་གསོད་པ་རྣམས་དང་། བྱ་བ་རྣམས་དང་། ཉ་བ་
 རྣམས་དང་། རི་དྲུགས་འཆོར་བ་རྣམས་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་རྣམས་དང་། གཤེད་
 མ་རྣམས་དང་། བཙོན་རྩི་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་ན། སོ་ཐར་
 སྤྲོམ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་འབྲ་བ་ཁས་སྒྲངས་ན་སྤྲོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་ཅམ་དུ་མ་བད། སྤྲོམ་པའི་ལོག་སྤྱོད་སྤྲོམ་མིན་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱིག་པ་སྤྲོབས་ཆེན་
 རྒྱན་ལྡན་དུ་བསགས་པས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་འབྲར་བཀྱིས་ཡོད་
 མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། ཡོད་ན་བཏང་སྤྲོམས་སུ་མི་འཛོག་པར་བཤེས་
 གཉེན་དམ་པ་དག་ལ་ཞུས་ཏེ། སྤྲོམ་པ་སྦྱར་བ་སྦྱབ་བྱ་བྱུང་བའམ་གང་ལྟར་སྤྲོམ་
 མིན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་ལེགས་པར་འབད་བ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེའོ།།

ཡང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་
 ལ་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ཆའི་བརྒྱད་ཆ་སོགས་ཀྱི་ཆད་ལ་འཛོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་

དུས་དབང་གིས་ངེས་པ་མེད་ལ། དེས་ན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཤིག་གིས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་དེའི་ཆད་ནི། ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ཆད་པོ་གསུང་པ་ཅན་ནས་བཞག་དགོས། འདི་ཡང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

འདི་ཉིད་ནི། སོ་ཐར་མདོ་ལས། རི་ཅན་མ་བྱིན་པར་སྦྱངས་པས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལས། སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོས་བཟུང་ནས་དག་སྦྱོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། གྲུ་མི་སྤྱོད་ནི་རྒྱན་མཛོད། གྲིས་པའོ།། ལྷན་པའོ།། རྒྱ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་གསོད་དམ། བཅིང་དམ། སྤྱུགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དག་སྦྱོང་དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་དག་སྦྱོང་དེ་ཡང་པམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྲིས་གནས་པར་མི་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྦྱང་ལ། དེ་ཡང་རི་ཅན་མ་བྱིན་པར་སྦྱངས་པས་ཞེས་རིན་ཐང་གི་ཆད་གཞལ་བ་ན། དེ་རྒྱལ་པོ་ལས་ཞེས་པ་ནས་སྤྱུགས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྲིས་དེའི་ཆད་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོས་བརྒྱ་ཆབས་ཆེ་རྒྱང་དབང་ལས་གསོད་པ་དང་བཅིང་བ་དང་སྤྱུགས་པ་སྟེ་ཡུལ་ནས་བསྐྱེད་རྒྱུར་བཀའ་ཆད་པོ་གསུང་པ་ཡན་ནས་ཆད་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་ནི་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ཡང་མདོ་ཅུར། བདག་ཉིད་གསོད་ན་སྦྱོམ་པའོ།། ཞེས་གསུངས་ན། འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་དག་སྦྱོང་རྣམས་གྲིས་འདི་དང་མི་

འགལ་བའི་མན་ངག་ཀྱང་རི་ལྟར་ཡོད་ངེས་པར་འཆོལ་དགོས་སོ་སྟེ་ལ། དེ་
 ཡང་དགོས་དབང་གིས་དབྱ་བཅོམ་པས་སྐྱེ་ཆེ་ཐུང་རུང་གཏོང་བར་བཤད་པ་
 ལྟར་རེ། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་སློག་གཅོད་ལ་གནང་བ་ཡོད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་
 རྟོན་དང་། དེ་མེད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་རྟོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ། ཡང་
 བ། དདུལ་ཚུ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ནལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟིན་གྱིས་ལས། རྟོགས་
 བ་མཐོ་བས་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེས་པར་འཇིན་པའི་བསོད་རྒྱ་ལོག་གཤམ་སོགས་
 ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོང་དུ་བསྐྱར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རིག་དུ། ཁྱོད་གྱིས་
 སློག་ཆགས་བསད་པར་བྱ། མ་གྱིན་པར་ཡང་ལྷང་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་།
 ཐམས་ཅད་བྱས་ཤིང་ཀུན་ཐོས་ཀྱང་། འབྲུབ་འབྲུར་ཉེས་པར་མི་འབྲུར་ན།
 སྦྱང་རྩེ་ལྟར་པས་སློས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བངས་ཟིན་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་རྩ་ལྟར་
 རྒྱ་ཆར་བཤད་པར། གཞན་དུ་སྦྱང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་མཐའ་
 ཞེས་པས་དུག་སྒྲགས་གྱིས་བརྟུལ་བ་བཞིན་ནོ། འདི་ནི་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་
 གྱིའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་དབྱེད་པར་
 བྱ་དགོས་སོ་སྟེ་མོ།

གཞན་ཡང་། མདོ་རྩ་གནས་མལ་གྱི་གཞིར། སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་
 ལོའོ། ཆ་ལྔ་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་
 གཉི་ཐུག་དག་ཐུག་རྟོན་དང་སྤུལ་དང་པག་གི་རྣམ་པར་རོ། ལྟ་མ་དེ་གཉིས་

གཉི་ལྷག་གིས་ཟ་བར་རོ། ། ཁོ་ར་ཁོ་ར་ཡུག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་པར་དུ་སྤངས་ཏེ་ཡན་ལག་
 ལྷ་ཆར་གྱིས་བཟུང་བར་གྱི་བར་བྱའོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་པ་འཁོར་
 ལོ་འབྲི་ཚུལ་དང་། དེའི་མཆོན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་
 བ་ཡོད་བཞིན་དུ། འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དང་མི་འདྲ་བར་གྱིས་པར་མ་ཟད། པར་དུ་
 འཛིན་པ་པོ་དེ་ཡང་མགོ་ལ་ཐོད་སྐྱམ་ལྷས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཀྱང་གྱིས་འདུག་པ་འདི་
 དག་ལ་ཁུངས་དང་མཆོན་དོན་ཡང་ཅི་ཡོད་འཆོལ་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་དེའི་
 རང་གི་བྱ་དེའང་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་གྱིས་པ་ལྟར། ལ་ལས་དེ་དག་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེའི་མཆོན་དོན་ལ། སྤྱིར་བཏང་བྱ་ཡི་རིགས་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས་ཆེ་བས་འདོད་ཆགས་བྱའི་རྣམ་པར་གྱིས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། མདོ་རྩའི་
 ཆོག་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་བྱུང་བྱུང་སྐྱེས་པར་གསལ་ལོ། །

འོ་ན། དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱ་བྱུང་བར་བ་ལྷག་ཅོན་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་གང་
 ལས་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་ལམ་དུ། བྱིས་པ་
 ཉིན་རེ་བཞིན་འབྲིག་པ་བསྟེན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མི་ལམ་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་དབང་པོའི་སྒྲོར་འཕོ་བ་གཉིས་ཀས་ཆེས་དེ་ལ་མཆོག་མི་འབྲུབ་པའི་
 དཔེར་སྤྲུག་ཅོན་ཉིན་རེ་བཞིན་འབྲིག་པ་བསྟེན་པ་དང་སེང་གོ་ལོ་རེ་ལ་འབྲིག་
 པ་ལན་རེ་བསྟེན་པ་གཉིས་སྒྲོས་སོ། ། ཞེས་དང་། བཤེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་

གྱིས། དུས་འཁོར་བསྐྱས་འགྲེལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར། རི་ལྷར་ལོ་ཡི་མཆོམས་སུ་
བརྒྱལ་མ་ན།། རི་དྲགས་ཟས་ཅན་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་འཛོལ།། རྫོ་ཡི་བྱེ་མ་དག་
གི་ཁ་ཟས་ཅན།། ལུག་རོན་ནམས་ནི་ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། ལན་ཅིག་ཉག་ཏུ་ཁུ་བ་
ལྷང་བའི་བྱིར།། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཆོག་གི་བདེ་བ་མེད།། དེ་བཞིན་དཀའ་ཐུབ་
ཅན་དང་འདོད་ལྡན་ལ།། མི་ལམ་སད་པ་དག་ལས་འཇག་བྱིར་རོ།། ཞེས་བྲངས་
ཏེ། དེའི་དོན་གོང་གསལ་ལྷར་འགྲེལ་བ་དག་ལས་གསལ་བར་གོ་རུས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ཆ་ལྔ་པར་བྲ་བ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་གང་དུ་འཁོར་བའི་
གནས་ལྷར་མཆོན་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་འོད་མར། ལམ་རྒྱུད་ལྔ་ལ་
སྟོང་དུ་ལྟ་དང་མི་བྲི། འོག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་བྲི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལ། འདི་
ལྷར་ན་བྱི་མའི་ལྔ་ལམ་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བཤད་དེ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ།
ཡང་། དེ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་བྲིས་པ། གཞོན་ཏུ། དར་མ། རྒྱས་པ། འཆི་བ་ལྔ་
ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལ་ལས་ས་རྩ་མེ་རྩུང་ནམ་མཁའ་ལྔ་ལ་འདོད་རྩུལ་བྱི་རོལ་བར་
གྲགས་ཆོད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་རྩུལ་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་དེ་དག་ལ་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་
གྱིས། བྲང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པར། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་སྐྱེ་བས་སོ་
སའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་ལོ་དར་རྟེན་འགྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་བྲིས་
པ་ཡང་གང་ཞིག་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉི་ལྷག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པར་

བཙོན་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། གཟེར་རྗོན་བརྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲུག་
སྤྱབ་ཀྱི་ཁ་ལྷགས་ཀྱི་གཟེར་བྱ་རྗོན་པོ་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་འབྲ་བར། ཞེས་དང་།
བརྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོ་མཆོན་པའི་ཚིག་ཡིན་ཀྱི་གྲངས་བརྒྱར་ངེས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གཞན་པན་བྱམས་པའི་གོ་ཆའི་སོར་
མདོ་མཆན་འགྲེལ་དུ། སངས་རྒྱུ་བྱོན་པ་དང་མི་རུ་འགྱུར་བ་དང་རབ་རྩ་བྱུང་
བའོ། ། ཞེས་དེ་དག་དང་མི་འབྲ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྟོག་རམ་སྟུམ་སོ། །

ཡང་ལ་ལས། ངེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་ཐུལ་བ་དག ། ཅེས་པར།
དེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་ཐུལ་བ་དག ། ཅེས་སྒྲ་ལོག་འདོན་པ་དང་། དེ་ཡང་།
དེས་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་འཇམ་འཇམ་པོའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་བསམས་
ནས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཞིང་འདོན་ན་ནི་ཆེས་རྟོག་བར་གོང་གསལ་ལུང་དེ་དག་ལས་
ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ། (བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཤོད་པར་གསར་དུ་) མཐུན་
པའི་གཟེར་རྗོན་བརྒྱུ་པ་ཡི། ། ཞེས་དང་། (འདུལ་འཛིན་གྱི་གཞི་གསུམ་ཆོ་གར་)
བཏབ་པ་ཡི། ཞེས་པ་དག་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་ཞུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཟོ་བཞིས་པ་
ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་རྩར། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་ལོ་བཙོ་
ལྷ་ལོན་ནམ་ཞེས་ངེ་བར་བྱའོ། ། མ་ལོན་པ་བྱ་རོག་སྒྲིད་མི་རུས་པ་དང་། རུས་
པ་ལོ་བདུན་མ་ལོན་པ་རབ་རྩ་དབྱུང་བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསལ་བར། སོར་སྒྲིམ་

འབོག་ཆོག་སྒྲིང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པར། ལོ་བཙུང་ལྷ་ལོན་པ་བྱ་རོག་སྒྲོད་མི་
 ལུས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཅུ་གཞུང་དང་འགལ་བའི་བཟོ་བཙུན་བཀྲིས་པ་སོགས་
 མང་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཀའ་བསྟན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་གྲུ་ཆོས་དུ་བཟོ་བཙུན་
 མི་བྱ་བར་འབྲེལ་བ་སོགས་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་ཤིང་དེ་མིན་ཡང་
 དོགས་གཞིར་བཀོད་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་སོ།།

དེར་མ་ཟད། དོན་གཅིག་ལ་མིང་དུ་མ་དང་། ཆོག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་ལ་
 གོ་དགོས་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་སྤྱི་ལོན་གཉིས་སོགས་ལ་གོ་དགོས་དང་། ལྷག་
 པར་དུ་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་དཔེར་མཆོན་པ་
 ཅུ་མ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཐར་བའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་དོ་ཏའི་འབྲེལ་པར། ལྷན་སྐྱེས་
 བདེ་བར་རོ་མཉམ་ན་གདོལ་བ་སྟེ། མ་རིག་པ་ན་སྟོང་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་སྟེ་བདེ་བ་
 ཐ་དད་མེད་པའོ།། ཞེས་གདོལ་བ་བྲམ་ཟེ་དབྱེར་མེད་དམ་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་
 པའང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཞན་དང་གཞན་
 དུ་བྱང་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད།

དེར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་བྱང་ཆོས་ལ་ནི། རི་སྐད་དུ། གསུང་
 གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་བཞིན་དུ། དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། པཱྌ་ཏ་སྤྱི་ཏི་རྒྱུན་གྱི་ཏིའི་གསུང་མཆོན་བརྗོད་སྟེ་བསྐྱུས་སུ། ཐམས་ཅད་

གྲིས་ཐོས་པས་གསུང་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན། གསུང་གི་དོན་དུ་མ་གོ་བུས་པས་གསུང་དེ་
 ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་ཏེ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནད་པ་གཅིག་གི་སྒོ་ཕུག་དུ་ཏད་སྤེལ་སྤྱིང་པ་གཅིག་
 མཛད། ནད་པས། རིན་ཆེན་སྒོག་དང་མ་བྲལ་ན།། སྦྱ་མའི་ནོར་ནི་བཅའ་ཀྱང་
 ཉིད།། ཟེར་བར་གོ་ ནད་པའི་བྱན་མོས། ཕྱི་མ་གར་འགྲོ་ཆ་མེད་ཀྱིས།། སྤུ་མ་དེ་
 ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད།། བྱ་བར་གོ་ སྤྱན་པས། རོར་གྱི་སྤྲོང་པོ་སྤྲིང་རྩེ་ཡིན།། སྤྲིང་རྩེ་
 མ་དང་མ་བྲལ་མཛོད།། ཟེར་བར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་གཞན་ལས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྲལ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ།།

སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་དང་དེའི་རྩེས་འཇུག་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
 ཀྱི་མཛད་པའི་མཆོག་ གདུལ་བྱ་རང་རང་ལ་སྐྱལ་བ་དང་འཆོམ་པའི་སྤང་དོར་གྱི་
 གནས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མི་ཉམས་
 གོང་འཕེལ་རྒྱན་གནས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ལ། སྒོ་ཀྱན་ནས་འབད་གལ་
 ཞིན་དུ་ཆེ་ཚུལ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར།
 རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུངས་པ་འགངས་ཆེ་བ་ལགས་སོ།།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེ་གསལ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་འདི་
 དག་ཀྱང་། བཀའ་བསྟན་འགར་དེ་དང་དེ་འབྲར་མཛལ་བ་རྣམས་ལ་སྒོ་རུས་ཅི་
 ཡོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཞིང་དབྱེད་དེ། གཞན་འགའ་ལའང་དབྱེད་གཞིར་པན་རེས་རང་

སྒྲོང་ཤར་ཚོད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བགྱིས་ཁུལ་ལགས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། མཁས་
 མཆོག་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། མཛོད་ཅ་བར། ཉེས་པར་ཟེན་གང་དེ་འདིར་བདག་
 གིས་ཉེས།། དམ་ཚོས་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་བྱུང་ནམས་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྒྱལ་པོ་གི་གིའི་མི་ལྟས་གས་ཀྱི་དུས་ཏྲགས། ལྷན་པོ་བདག་ལྟ་བུས་དགག་སྒྲུབ་
 ཀྱི་བྱ་བ་འདི་འདྲར་བགྱིས་པར། ཚིག་དོན་གང་ནས་འགལ་འཁྲལ་དུ་མ་ཡོད་
 པར་གདོན་མི་བ་བ་མ་བད། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་སྣང་མཐོ་ཞིང་པོ་སྒྲོབ་ཆེ་བས་
 ཚིག་ཡན་ཐལ་དགས་པ་སོགས་ནོངས་པ་ཅི་མཆིས་དམ་པ་ནམས་ལ་སྟིང་ནས་
 བཅོད་གསོལ་ཁྱེ་རྒྱར་ལགས་ན། དམན་པའི་གཤེས་སྟོན་ལ་དགོངས་ཏེ་བཅོད་པ་
 ལེགས་བཞེས་ཐོག་ལས་སྒྲིབ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བར་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།
 ཡང་སྟིང་ཇིའི་ཡུལ་གྱུར་མོངས་པ་གང་གིས་ནམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་
 པའི་དགོ་ཅ་གང་བྱུང་ནམས་བྱགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལེགས་
 པར་བཞེས་སུ་གསོལ་ལོ།།

ཚིག་འཆལ་མང་པོར་རྒྱ་སྐར་ལྟར་ཐལ་ལ།།

དོན་སྟོན་ཅུང་དུར་ཉིན་སྐར་ལྟར་སེམས་ཀྱང་།།

གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་གུས་ཤིང་ཅུང་འདྲིས་པས།།

བག་ཆགས་ཅུང་དུར་ཐེབ་ལ་ཅུང་ཞིག་རེ།།

མཆོན་ལྷན་མཁས་དབང་དབང་བོའི་དཔྱང་སྤྱན་ཅིང་།།

ཕྱོགས་ལྷུང་གྲ་གྲུའི་འཕྲང་ལམ་མ་རྒྱ་བར།།

ཚུལ་མཐུན་བྲང་བོའི་གཞུང་ལམ་བཟོད་བ་ལ།།

གྲོལ་ངན་ངག་པའི་ཁུ་འཕྲིག་མི་གདའ་ཡང་།།

ཆོས་ཚུལ་གསལ་བའི་སྒོ་གྲོས་མིག་ལྡོང་ཞིང་།།

བཤེས་གཉེན་དམིགས་བྱའི་བཀའ་ལ་མ་བརྟེན་པར།།

ཆོག་སྤྱིའི་མཁར་བ་རང་དབང་བཙུགས་ཐལ་བས།།

ཉེས་ཆོགས་གྱུར་རིགས་མཁས་དབང་ཡོངས་ལ་འཆགས།།

བསྟན་ལ་ཅུང་ཟད་བཀྱར་སྟེ་བགྲིས་པའི་དགོས།།

བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་།།

བསྟན་ལ་དད་པས་ས་སྟེང་ཡོངས་བྱབ་སྟེ།།

བསྟན་པའི་ཉི་མས་འགྲོ་ཀྱན་ཏྲག་འཆོལོག།

ཅེས་གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དཔྱོད་བ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་འདི་ནི། ལྷི་
ལི་བོད་ཁང་དབུ་འཛིན་རྟོ་བུམ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་འདིའི་སྐོར་འབྲི་དགོས་
པའི་བཀའ་བསྐུལ་གནང་དོན་བཞིན། བོད་ཁང་དུ་ནང་ཆོས་སློབ་སྟོན་བ་དང་དཔེ་མཛོད་
བདག་གཉེར་གཅིག་ཕྱོགས་ལྷ་རྒྱུ་དགེ་མིང་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༠༩

ལྷགས་ཁྲི་ཆེ་བ་ ༠༣ ཆེས་ ༠༡ གྱི་ལོ་ ༡༩༥༣/༣/༢༤ ལ་འགོ་འཇུགས་བགྱིས་ཤིང་། དག་
མཛོད་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་འདོད་མོས་ལྟར། རང་ཆས་སྒྲོར་སྒྲོབ་ཁྲིད་དང་
དབུང་ཞིབ་སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་སོགས་རྒྱན་གྱི་བྱ་བའི་ཞར་ཞོར་ཅི་རིགས་
སུ་འབྲི་ཐུས་ལ། བར་སྐྱབས་སུ་ནག་འབྲས་ཀྱིས་མནར་ཏེ་ཉ་ཉོར་དུ་ལུས། ཡང་དེ་རྗེས་
བོད་ཆེ་ ༩ བ་ནས་བསྐྱར་ཞིབ་དང་བཅས་བྱིས་ཏེ་བོད་ཆེ་ ༡༡ ཆེས་ ༠༣ རེས་གཟུང་བ་
སངས། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༣/༡༣/༡༥ ཉིན་སུག་བྲིས་རགས་ཅམ་བཞུག་པ་འདིས་ཀྱང་མན་བདེའི་
འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ལུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་ལེགས་པར་
སྤྲོད་པར་གྱུར་ཅིག དགོའོ།།

སྤར་ཡང་ ༡༠༡༣ ལོར་འདིར་སྔོན་འཕྲི་སྔོས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་གང་ལོས་
བགྱིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ།

བཅུམས་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ཞོར་འབྲུལ་གསལ་སྟོན།

༡༣༡། ཆོས་གྲོགས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ལགས་
 གྱིས་བཅུམས་གནང་གི་ཕྱི་ལོ་བོད་ཁང་ནས་ ༡༩༩༣ ལོར་དཔར་འགྲེམས་གནང་
 བའི་གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་ལ་དེ་སྟེན་བའི་ལེགས་བཤའ་ལུང་རིགས་དག་
 ཚལ་ཞེས་བའི་ཕྱག་དེབ་ཅིག་འདི་གའི་སྟོབ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཕྱན་ལ་
 གནང་སྟེ། དེབ་འདིར་ལྟ་རྟོག་གིས་བསྐྱར་ཞིབ་བསམ་ཚུལ་ཡོད་ན་གྲིས་ཆོག་
 རྒྱ་ཞེས་བཀའ་གནང་བྱུང་བ་ལྟར། ཕྱན་ནས་དགའ་གྲུས་དང་བཅས་ཚུམ་དེབ་
 དེ་ཉིད་ཆར་གཅིག་བསྐྱབས་པར་དག་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཉིད་ནས་
 གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་སྐོར་ལ་ཐུགས་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་དོགས་དེ་སྟེན་ཡང་
 ཡང་གནང་བ་ཅུ་མ་ཟད། མདོ་དང་འཕགས་བོད་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་
 བསལ་གསལ་བ་གནང་ཐོག་དེ་སྟེན་ལྷན་མང་པོར་མ་པན་གྱི་མི་གཞོན་པ་དང་འགྲོ་
 བའི་པན་བའི་གཞི་ཅུ་ལྷན་ལ་དག་ཐེར་གྱིས་བཤའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་སྤྲོ་མོ་
 ཡང་འབྲུག་མེད་རྣམ་དག་ཅིག་རང་དར་རྒྱས་ལུན་གནས་བྱུང་བ་སྟུང་བའི་ལྷག་
 བསམ་གྱི་དགོངས་པ་བཟང་པོས་དེབ་འདི་བཅུམས་གནང་འདུག་པར། སྙིང་ནས་

རྒྱུ་ལྷ་ཡི་རང་དང་བསྟན་པ་བརྒྱུ་གི་མེ་ཉྱལ་འཛོར་བཞིན་ཡོད།

དེ་ལ་འདི་ལྟར་བརྒྱུ་བྱ་སྤྱོད་པོ་བསྟན་པ། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་
བ་དང་། བཅུ་བཞི་བ་བྱ་བའི་དུས་དེང་སང་དགོན་སྡེ་མང་པོའི་ནང་ཉིན་ཞག་
བབྲངས་ནས་གནང་སྟོལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། སྐར་ཅིས་པའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་ཆེ་
རེའི་ཉ་སྟོང་ཁོ་ནར་ངས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱར་ཁས་ལེན་
དང་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དུས་ཆེགས། གཞན་དག་དོགས་སྟོང་ཁག་འགའ་བཅས་
སྤྱོད་པའི་དང་། འདི་སྐར་ཕྱན་གྱིས་གོ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན། དག་བཤེས་ལགས་
གྱིས་ཐུགས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་གཞུང་གསལ་པོ་མང་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་གཟིགས་ནས་
དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ནོར་འབྲེལ་བྱུང་གཞི་ནི། ལོ་ཆེ་ཞག་བཅི་ཚུལ་འདུལ་བ་
རང་ལུགས་དང་། སྐར་ཅིས་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་བར་མེད་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་
བབྲང་བ་དང་གསོ་སྤྱོད་བྱ་དུས་ཉ་སྟོང་ཞེས་པའི་ཆེག་ཙམ་གྱིས་བྱས་པར་སྤྱོད་
ཡང་། ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞག་པའི་གཞུང་དང་དེ་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ་བྲངས་པའི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་ཤིང་། དེང་སང་
གསོ་སྤྱོད་བྱ་དུས་འདུལ་གཞུང་རྒྱ་མཚོར་ནང་བུན་ཚུད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་སྐོར། འདི་ནི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་ལ་སྐོར་ཙམ་
ཞིག་ཅེས་པ་ལྟར་དོན་ཚན་རེ་བྱུང་ཞུ་གི་ཡིན།

འདུལ་བ་རང་ལུགས་ལོ་ཆེ་ཞག་བཅི་ཚུལ། ཞག་ལ་ཆེས་ཞག་དང་། ཉིན་
ཞག་ བྱིན་ཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེ་བའི་རྒྱར་དཔག་ཆད་གསུམ་དང་ཆ་རེ་

འཕེལ་འགྲིལ་གང་རུང་གི་དུས་ཡུན་གཅིག་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡུད་ཅུང་སྤྱོད་དང་
 སྤུལ་ཅུང་མཉམ་། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་ ༥༩ ཡོད། གཉིས་པ་ཉི་མས་སྤྱིང་
 བཞི་ལ་བསྐྱོད་ཚུལ་གྱིས་ད་ནང་ཉི་ཟེར་ཤར་བ་ནས་སང་གི་ཉི་ཟེར་འཆར་ཁ་ཚུན་
 ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡུད་ཅུང་སྤུལ་ཅུང་མཉམ་། ཚུ་ཚོད་ ༦༠ ཡོད། གསུམ་པ་ཉི་ཁྲིམ་
 བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེར་ཉི་མ་གནས་ཡུན་གཅིག་ལ་ཆ་སྤུལ་ཅུར་སྤྱོད་བཞི་དུས་ཡུན་
 གཅིག་པ་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་ཡུད་ཅུང་སོ་གཅིག་མིན་ཅུང་མཉམ་། ཚུ་ཚོད་ ༦༠ ནང་ཚུ་
 སྤང་ ༥༠ ཡོད་པར་གསུངས། ཆེས་ཞག་ལས་ཉིན་ཞག་ཡུད་ཅུང་སྤྱོད་དམ། ཚུ་
 ཚོད་གཅིག་རེས་རིང་ཞིང་། ཉིན་ཞག་ལས་ཁྲིམ་ཞག་ཡུད་ཅུང་སྤྱོད་མིན་ཅུང་
 མཉམ་། ཚུ་སྤང་ལྔ་བཅུས་རིང་བ་ཡོད། ཆེས་ཞག་སྤུལ་ཅུར་ཆེས་ལྷག་གཅིག་དང་།
 ཆེས་ལྷག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆེས་ལོ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ཆེས་ཞག་གསུམ་བརྒྱ་
 དུག་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ ༣༥༧ དང་། ཁྲིམ་ཞག་ ༣༥༧ མ་ཟིན་ཅུང་ལས་
 མེད། དེ་བཞིན་ཉིན་ཞག་གི་ལོ་དང་ཁྲིམ་ལོ་བཅི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཞག་ལ་ཉིན་ཞག་དབང་བཅན་པ་དང་། ལྷ་བར་ཆེས་ལྷ་དབང་བཅན་ཞིང་།
 ལོ་ལ་ཁྲིམ་ལོ་དབང་བཅན་པར་བྱེད། དེའི་གནད་ཀྱིས་ལྷ་བཞོལ་འདོན་ཚུལ་ཡང་
 ཁྲིམ་ལོ་ལྔའམ་དུག་རེའི་མཆམས་ལྷ་བཞོལ་རེ་འབྱུང་ངོ་། ལོ་གཅིག་ལ་དུས་
 ཆོགས་གསུམ་དང་བཞི་ལྔ་དུག་ཏུ་སྤྱོད་ཚུལ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོ་དགུན་ལྷ་
 དང་པོ་ནས་འདྲིན་ཅིང་། མར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོ་ཤ་སྟག་ཡིན། གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དུས་ཆོགས་དུག་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་ཡར་ངོ་

༡༣ དང་དུས་ཚིགས་སོ་སོའི་སྒྲ་བ་དང་པོ་དུག་གི་མར་ངོ་ ༤ བཅས་བཅོ་བརྒྱད་
 ཐམས་ཅད་ཞག་ཐུབ་པ་སྟེ་ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་རེ་ཆང་བ་དང་། སྒྲ་བ་སྤྱི་མ་དུག་གི་
 མར་ངོ་དུག་ཞག་མི་ཐུབ་པ་སྟེ་ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་མ་ཆང་བར་བཅུ་བཞི་ཅུ་ཡོད་
 པ་བཅས་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ ༡༥ དང་བཅུ་བཞི་པ་དུག་ཏུ་
 བཅས་སོ།།

གོང་གསལ་ལོ་སྒྲ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཁུངས་དཔེར་མཆོན་ཞིག་བྲངས་ན། མ་གྲ་
 སྒྲིམ་ལས། ཞག་ལ་ཉིན་ཞག་དབང་བཅོན་ཞིང་། སྒྲ་བར་ཆེས་སྒྲ་དབང་བཅོན་
 ཡང་། ལོ་ལ་བྱིས་ལོ་དབང་བཅོན་པས། དེ་ལ་བྱིས་ཞག་སྟུམ་བརྒྱ་དང་། དུག་
 ཅུང་ཉིན་ཞག་སྟུམ་བརྒྱ་དང་། དུག་ཅུ་ཅ་ལྔ་ལྟག་ཅུ་མ་བཅས། ཆེས་ཞག་སྟུམ་
 བརྒྱ་བདུན་ཅུ་གཅིག་། ལྟག་ཅུ་བྱིས་ལོ་གཅིག་གི་ཡུན། ཞེས་པ་སོགས་ལོ་སྒྲ་
 ཞག་དུས་ཚིགས་སྒྲོས་པའི་འདུལ་བའི་གཞུང་རྒྱུ་མས་ད་དུང་གཟིགས་ན་ལེགས་
 པར་མཐུན་པར་འགྱུར་ངོ་།། སྐར་ཅིས་པའི་ལུགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་
 དཀར་རྒྱ་ནག་ ཉོར་ལུགས་སོགས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་ཚུལ་དང་། ཆེས་བྲངས་ལྟག་
 ཆད་འདོན་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ལ། ལོ་གཅིག་ནང་སྒྲ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་ཞག་ཐུབ་
 པ་དང་། སྒྲ་ངོ་དུག་ཞག་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་བཞག་གཏན་ནས་བྲ་མི་བྱུང་། རྒྱུ་
 དབང་སྐྱ་གོང་མའི་འདུལ་བའི་དཔེ་ངེས་སུ། འདུལ་ཅིས་ཀྱི་མར་ངོ་སྒྲོན་འགྲོའི་
 ལོ་སྒྲ་དུས་འགོ་འཛིན་ཚུལ་དང་ཉ་སྐར་ཀྱི་ངོ་འཛིན་ལུགས། ཞེས་སོགས་གསལ་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ་སྐར་ཆེས་བྲངས་སོགས་འདུལ་ཅིས་དང་སྐར་ཅིས་པའི་

ལུགས་སོ་སོར་བྱེད་པར་རིགས་སོ།།

ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་དང་པོ། སྒན་ལ་འདུལ་འཛིན་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉིན་མཁས་སྤྱབ་དམ་པ་འགའི་གསུང་རྒྱན་དུ། འདུལ་བ་རང་ལུགས་ལྟར་
བྱས་ན་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་གི་འགོ་དགུན་ཆེ་དང་པོའི་མར་ངོ་ནས་ངོས་
འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་དགོན་ཁག་གིས་ཉོར་
ཆེ་དང་པོའི་ཡར་ངོ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་འགོ་འཛུགས་བྱེད་པ་ནི། ཆོས་
ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་འགོ་འཛིན་སློལ་དང་སྤྱབས་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་
བཀའ་གནང་འདུག་པ་ལྟར་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། འདུལ་བའི་འཛུགས་སྒྲིག་ཕྱག་
ལེན་ཡུལ་དུས་དང་དགག་དགོས་ལ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་ཤེས་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མང་དུ་
གསུངས་པས་སོ།།

གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙུ་ལྔ་པ་བཙུ་སྟངས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གཞི་གསུམ་གསལ་བྱེད་དང་སྤྱབས་རྗེ་པ་བོང་ཁའི་བྲི་ལན་གསུང་
འགྲོས་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་ཆེ་བ་གཉིས་རེའི་ནང་ཆེ་ངོ་གསུམ་ལ་ཆོས་གངས་ཆད་ལྟག་
གཏན་ནས་མི་གདོན་ཞིང་ཆེ་ངོ་གཅིག་ཞག་མི་སྤྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ལྔ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བའི་དཔེ་རིས་སུ། དཀར་
པོ་གང་ཡིན་སྤྱབ་པ་དང་ནག་པོ་གང་ཡིན་མི་སྤྱབ་པ་ཡིན་པས་མི་སྤྱབ་པའི་ཆེ་
བའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དཀར་པོའི་
ཆེ་བ་དུག་དང་། ནག་པོའི་ཡར་ངོ་དུག་སྟེ་ལོ་གཅིག་ལ་ཆེ་བའི་ངོ་བཙུན་ཞག་

ཐུབ་པ་སྟེ་ཉིན་ཞག་བཙུག་པ་རེ་ཆང་བ་དང་། ཉིན་པོའི་སྐྱེ་བའི་མར་ངོ་བུ་ཞག་ཞག་མི་
 ཐུབ་པ་སྟེ་ཉིན་ཞག་བཙུག་པ་མ་ཆང་བར་ཐག་བཅད་གནང་ནས། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་གསོ་སྦྱང་བཙུག་པ་ ༡༩ དང་། བཙུ་བཞི་བ་ ༤ གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དང་བམ་པོ་ཉིད་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་དུས་ཚོགས་བྱས་པ་
 སྐྱེ་བ་གཉིས་རེ་དང་། ཆེས་ཞག་བྱས་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ང་དགྲུ་ལས་མེད་པས་
 གསོ་སྦྱང་བཙུག་པ་གསུམ་དང་བཙུ་བཞི་བ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་ཁ་ཆོན་བཅད་
 བས་གསུང་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེབ་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

འོ་ན་གསོ་སྦྱང་སྐར་ཅིས་པའི་ཉ་སྟོང་གང་རུང་དང་བསྟུན་མི་དགོས་ན།
 གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དུས་ཉ་སྟོང་གང་རུང་དགོས་པར་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་འགལ་
 སྟུང་ན། དེ་ནི་མདོ་རྩ་བ་ལས། གསོ་སྦྱང་བྱའོ།། སྐྱེ་བ་སྟེད་སྟེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུག་
 ལའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ངེས་པར་ཡར་
 ངོ་མར་ངོའི་ཆེས་བཙུག་ལ་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཡར་ངོའི་བཙུག་ཉ་དང་མར་
 ངོའི་བཙུག་གནས་སྟོང་གི་དུས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེའང་འདུལ་ལུགས་ལྟར་ཀྱི་ཆེས་
 ཞག་བཙུག་ཡིན་གྱི། འོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་བཙུ་བཞི་བ་བྱས་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལོ་འགོའི་གསོ་སྦྱང་ནས་བཟུང་ཉིན་ཞག་འཇུག་མེད་བྱུང་ན་པལ་
 ཆེར་དངོས་ཡོད་དམ། སྐར་ཅིས་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་མཚན་མ་
 གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མིན། འདུལ་ཅིས་སྦྱིར་
 བཏང་ངམ་རགས་ཅིས་ཡིན་པས། སྐར་ཅིས་དང་མཐའ་གཅིག་དུ་མཐུན་དགོས་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མངོན་པ་མངོད་ལས། དབྱར་གྱི་ཆེ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཐ་མའི་
 ཆོས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་། དགུན་ཆམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ཐུང་ཏུར་འགྱུར་རོ་
 ཉིན་མོ་བསྒྲོག། ཅེས་དབྱར་ཆེ་གཉིས་པའི་ཐ་མ་སྟེ་ཡར་ངོ་ཏྱར་ཆེ་བརྒྱད་པའི་
 ཆོས་ ༡ ཉིན་དབྱར་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དུས་དང་། ཆོས་ ༤ ནས་མཆན་རིང་
 དུ་འགོ་བ་དང་། དགུན་ཆེ་ནམས་ཀྱི་བཞི་པའི་ཐ་མ་ཏྱར་ཆེ་གཉིས་པའི་ཡར་ངོ་ཉི་
 ཆོས་ ༡ ཉིན་དགུན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དུས་དང་། ཆོས་ ༤ ཉིན་མཆན་མོ་
 ཐུང་ཏུར་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་མོ་བསྒྲོག་སྟེ་རིང་པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སྐར་ཅིས་
 དང་གཅིག་ཏུ་མཐུན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙུ་བ། ལོ་འགོའི་གསོ་སྦྱང་དང་པོ་ནས་
 བཟུང་ཉིན་ཞག་བཟངས་ནས་སྟེད་པ་དེ་ཉིད་འཐད་ཀྱི་སྐར་ཅིས་པའི་ཕྱགས་
 དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟུན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐར་ཅིས་པའང་
 ཕྱགས་མང་ཞིང་། དེང་སང་བོད་ཕྱགས་ཀྱི་ལོ་ཐོ་གཞིར་བཞག་ལའང་རྟ་ས་
 ནས་བཏོན་པ་དང་ཁུ་བུ་ནས་བཏོན་པ་སོགས་ཆོས་གངས་ཆད་ལྷག་གཅིག་ཏུ་
 མཐུན་པ་མི་འབྱུང་ལ་སྐར་ཅིས་མཁས་པས་ཀྱང་ཉ་སྟོང་གི་མཆམས་ཇི་བཞིན་
 འབྱེད་དཀའ་བས་ཉ་སྟོང་ཡང་ལོ་ཐོར་གསལ་བ་དེ་རང་དུ་གནས་པའི་ངེས་པ་
 མེད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་ཡང་སྐར་ཅིས་པའི་ཕྱགས་ལྟར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན། ཡར་ངོ་ལའང་
 གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། ཡར་ངོ་ཆོས་གངས་ཆད་ལ་ལྷག་མེད་
 པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་མར་ངོ་དུག་ལའང་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བཅོ་ལྔ་པ་
འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་གི་མར་ངོ་ལ་ཆེས་གངས་ཆད་མེད་པར་ཉིན་ཞག་
བཅོ་ལྔ་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གསོ་སྦྱང་སྔ་མ་བྱས་ནས་བཟུང་ཉིན་ཞག་བཅི་བ་དང་། སྐར་ཅིས་
བའི་ལུགས་ཀྱི་ཉ་སྟོང་གང་རུང་འཁེལ་བ་གཉིས་ཆོགས་དགོས་སྟུང་ན། ཉིན་
ཞག་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཆེ་བ་ཉ་འཁེལ་བའམ་ཆེས་ ༡༥ ཆད་པའི་ཆེ་ཡང་ངོའི་
གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱ་བའི་དུས་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་དང་ཆེ་
བ་གཉིས་ཆོགས་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེའི་ཆེས་ཞག་བཅུ་གསུམ་པ་
ལའང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་། གསོ་སྦྱང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་
བཅུ་དྲུག་པ་སོགས་ཀྱང་གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་མེད་
པར་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་པར་ཡང་ཐལ་ལོ།།

གཞན་ཡང་ཆེས་གངས་བཅིས་ནས་ཉིན་ཞག་གངས་མ་འབྱུག་པར་དུས་
འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་ཉིད་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཏེ། གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆེས་གངས་བཅིས་དགོས་པར་མང་དུ་གསུངས་ཀྱི་
ཆེ་བ་ཉ་སྟོང་གང་རུང་འཁེལ་མིན་གནས་དུ་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་གཉེན་མར་གནས་པ་དང་། སློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་
གཉིས་ཆེས་གངས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཆོ། དེ་གཉིས་མང་ཉུང་མཉམ་ན་གཉེན་
མར་གནས་པ་དང་། སློ་བུར་ལྷགས་པ་མང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་དགོས་པར་

གསུངས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་བལྟ་དགོས་པའམ། སྐར་ཅིས་པར་འབྲི་དགོས་པ་དང་། ཟླ་བ་
མ་ཤར་བར་དུ་བསྐྱུགས་ནས་གནས་དུ་བལྟ་དགོས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདུལ་ལུགས་ལོ་འགོ་འདྲིན་ཚུལ། ཉོར་ཟླ་དང་སྐར་ན་ཉོར་ཟླ་དགུ་པའི་
ཆེས་བཅུ་དྲུག་དང་། ཉོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འདྲིན་པའི་
ལུགས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་དེའི་གནད་ཀྱི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉོར་ཟླ་བཞི་པའི་
ཆེས་ ༡༩ དང་ལྷ་པའི་ཆེས་ ༡༩ ནས་ངོས་བཟུང་སྟེ། དབྱར་ཁས་ལེན་དང་
དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དུས་ངོས་འདྲིན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་། བོད་དུ་བྱུང་ཡང་། དེ་
ཙམ་གྱིས་སྟོན་དང་འགལ་ཟླ་ཆེ་བར་མི་སེམས་ཏེ། གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཅས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་
དགོངས་དོན་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་དུས་འགོ་སོགས་རང་ལུགས་གཏན་འབེབས་
གཅིག་གཞིར་བཞག་བྱས་ན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་སྡེ་བ་བཞི་པོ་
ལོ་འགོ་ཟླ་ཆེས་དང་། དུག་ལེན་མི་འབྲ་བ་རི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་
བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཐུན་པ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་དགེ་སྟོང་ཞིག་གིས་རུབ་ལྟག་
སྡེ་བྱེད་དང་དགུས་མ་ཆོད་པར་ཡོལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོད་པའི་བར་ཡན་ལག་གཞན་
ཆང་ན་རུབ་ལྟག་གི་ལྟངས་བྱེད་སྟེ་ཡང་། རོ་བོ་རྩེ་ལྟ་བུ་པལ་ཆེན་སྡེ་བའི་དགེ་སྟོང་
ལ་ལྟངས་བྱེད་མི་སྟེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱ་འབྱུངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་
ཆེན་རང་རེས་ཉོར་ཟླ་བཞི་པར་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་ཆོས་ཟླ་བ་གཅིག་

དགག་དབྱེའི་སྐབས་དགམ་རྒྱའི་རྩ་མི། ཀུའི་འཇག་མ་འགྱུར་བྱུང་རམ་
 བ་དོད།། ཅེས་མ་བྱ་སྒྲིམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་སྒྲོར་ཆོག་གནས་
 མལ་གཏོང་བའི་དོད་དུ་སྒོ་ལྷགས་དང་གདན་འབྲལ་བའི་ཚུལ་བྱས་ཏེ། སྒྲགས་
 ཆོག་བརྗོད་པ་སོགས་འདི་རིགས་མང་། དབྱར་རྟེན་བཞོ་དུས་དགག་དབྱེའི་ཕྱི་
 ཉིན་ཡིན་པས། རྗེས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི། དབྱར་རྟེན་བཞོ་བར་དོས་འཛིན་པ་མི་
 འཐད་ལ། མདོ་རྩ་བ་ལས། རང་གི་རྗེས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་ཁབ་ཅམ་གྱིས་
 གྲང་དགོ་འདུན་ལ་རྗེས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བཙམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དགོ་འདུན་གྱིས་
 ལས་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པོ་རང་གི་རྗེས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སྤྱིན་
 པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་དབྱེའམ། འདུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དགག་དབྱེ་ལ་མདོ་
 རྩ་བ་ལས། གནས་པར་མི་རྩལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྟོང་།

ལ་ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱའོ།། ཞེས་དགག་དབྱེ་བཙུ་པ་དང་སྒོ་བྱར་
 དགག་དབྱེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཚོགས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱའོ།། ཞེས་
 དགག་དབྱེ་བཙུ་པ་དང་སྒོ་བྱར་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཚོགས་ཀྱིས་
 དགག་དབྱེ་བཤད་ལ། འདི་ནི་ཆོས་གངས་ངོས་བཟུང་དང་དགོ་འདུན་འདུ་བ་ལ་
 ལྟོས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་
 དགོས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་མ་མཐོང་ཡང་མདོ་རྩའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། ངེས་འབྱུང་
 གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྒྲུལ་པ་མི་སྐྱེ་བས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་ཐར་
 གྱི་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པར་འདུལ་འཛིན་
 པལ་ཆེ་བ་བཞེད་པ་མཐུན་ལ། དེ་ནི་བསྒྲུལ་ནས་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་མི་དགོས་ཤིང་།
 མཁན་སྒོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟེན་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན། དེ་ལྟར་གསོ་དགག་དབྱུར་གསུམ་གྱི་དུས་ཆོགས་དེང་སང་
 ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཀྱང་། ཅུ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་དང་རབ་བྱུང་བྱེ་བྲག་པ་སོ་
 སོའི་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལ་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་དང་། ལྟོད་གཡེངས་ནོར་
 འབྲུལ་རིགས་ཡོང་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དག་ཐེར་
 ངེས་པར་གནང་དགོས་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་བདེན་པར་སྦྱང་ཞིང་། དེའང་སོ་སོ་ཐར་
 པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 གཅིག་ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟར་བ་

ལས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་འཁོར་འདི་འཁེལ་བར་འགྱུར་
 གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་
 མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོང་ཞིང་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་འདུན་
 ཀྱི་ཆོས་སྡེ་སོ་སོའི་དབུ་བཞུགས་རྣམས་པར་གཙོ་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྒྲོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ། འཆད་
 ཉན་གཟིགས་རྟོག་རྒྱ་གང་ཆེའི་ཐོག་ནས། དག་འདུན་ནང་པན་ཚུན་ཆོས་དང་
 མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་ཀྱི་བསྐྱོ་སྤྱོད་སོགས་དང་། ལྷག་
 པར་དག་འདུན་ཀྱི་སྡེ་དང་། དག་སྒྲོང་བྱེ་བྲག་པ་རང་རང་སོ་སོས་རང་གི་ཕྱག་
 ལེན་ལ་སྤྲུལ་ལམ་ཅམ་དུ་མ་བཞག་པར་གཞུང་དོན་དང་མཐུན་མིན་ཞུ་དག་ནན་
 ཉན་ཡང་ཡང་མཛད་རྒྱ་གནད་གལ་ཆེ།

དེ་ཡང་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་བྱས། སྤྱིང་གཞི་དང་བཅས་པ། སྤྱིར་བཏང་དང་
 དམིགས་བསལ། སྤར་བཅས་དང་རྗེས་བཅས། དངོས་བཅས་དང་མདོར་བསྐྱེས།
 དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དགག་དགོས་ལོག་པ། དངོས་སོ་དང་འདུ་
 ཤེས་གང་གཙོ། ཕྱག་ལེན་ཡངས་མཐའ་དང་དོག་མཐའ། བག་ཡངས་གནང་
 བ་ཡོད་མེད། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན། དག་འདུན་ཀྱི་སྒྲོ་མཐུན་གཙོ་
 བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མང་དུ་ཡོད་པར་སྤང་བར། གཞུང་ལུགས་རྣམས་གྲུང་
 བསྐྱེགས་ཏེ། སྐབས་དོན་གང་ཡིན་སོ་སོར་བྱེས་ནས། ཉ་ཅང་གཉི་ཐུག་གྲུ་དོག་

དང་ཁྱད་གསོད་ཅིང་སྒྲིད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་
 ཚུལ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། མ་དད་ལོག་རྟོག་གིས་མཆོན་རང་གཞན་ལ་ཉེས་
 ལྷན་དུ་མའི་སྒོ་ཁེགས་པའི་ཁར་དད་གུས་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་ཞིང་། བྱ་སྒྲ་འཇུག་
 བདེ་ཕྱག་ལེན་ནམ་པར་དག་པ་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་དང་། བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་པན་རྒྱབས་ཆེ་སྟམ་མོ།།

ཞེས་ཨ་ར་ཏ་སའི་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སྒོ་བ་གཉེར་ཁང་ནས་དགེ་མིང་ཐུབ་བསྟན་ཆེ་
 རིང་གིས་ ༡༩༩༣ ཟླ་བ་ ༡༠ ཆོས་ལ་བྲིས།

ཚུམ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ལ་ཡང་ཞིབ་ལྷག་ཆོད་དང་

འགལ་འདུང་སྒྲོད།

༡༡། དེ་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་བཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་རྒྱལ་
མཆོག་གིས། གང་དག་གང་ཟག་ལ་རྟོན་ཆོས་ལ་མིན།། གཞོད་སེམས་སྒྲག་དོག་
གདོན་གྱིས་ཡིད་དཀྱགས་པའི།། རྩོགས་ལྷུང་ཅན་ལ་པན་བ་དཀའ་མོད་ཀྱང་།།
གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་པན་བའང་སྲིད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་
ལམ་སྒན་ནས་གཟུར་གནས་སྒྲོ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནམ་པར། དབྱད་ཞིབ་
གནང་བདེར་རེ་བས་གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་ཆེགས་སྐྱོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་
མང་ཚམ་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ཏེ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་དེབ་ཅིག་བྲིས་པར། བཤ་བོད་
ཀྱི་མཐོ་སྒོ་བ་རྒྱ་གཞུང་སྒོ་བ་དཔོན་མཁས་དབང་དག་བཞེས་བྱབ་བསྐྱར་ཆེ་རིང་
ལགས་ནས་ཚུམ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ཡིན་ཚུལ་ཞོག་ལྷེ་བཙུ་དགྲ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་
བྲིས་ཏེ་གནང་སོན་བྱུང་བར། སྒན་གྱིས་འབེན་ཆེད་འཇུགས་བགྱིས་པར་མདའ་
འཕེན་པ་པོ་རིགས་པའི་དཔའ་བོ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ནི། སྒན་པས་དབྱད་གཞིར་བྲིས་

པའི་དགོས་དོན་ཆེ་ཙམ་འཕུལ་དུ་བྱུང་སོང་སྟེ།

དེར་སོམ་ཉིདེ་བྲ་བ་གཙོད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
 རེས་སྟེ་སྟེ་དགའ་གུས་ཐོག་རིམ་པས་ཞིབ་བཟླགས་བགྱིས་པར། དེབ་དེ་ལན་
 ཅིག་བཟླགས་པ་ཡིན་སྟེ་དེའང་སྟོན་གྱིས་བྲིས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་གྲུང་
 བྱགས་ཀྱི་ཚུལ་ཙམ་ལས་མ་གཟིགས་སྟབས། བསྐྱར་ཞིབ་ཅེས་པ་དེར་འབེན་
 མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མཛའ་ལྟ་བུར་མང་ཙམ་བྲིས་གནང་བར་མཐོང་སྟངས་བྱུང་སྟེ།
 གནད་དོན་གཞན་ཞུམས་ལྟ་ཅི། བཤེད་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ཚིགས་སྟོར་ཆེས་གངས་ཆད་ལྟག་ལས་བརྩམས་པའི་དོགས་
 གཙོད་ལེགས་པར་གནང་བེན་པ་ཞུམས་སྟོན་གྱི་དེབ་དེར་གསལ་བཀོད་ཡོད་པ་
 དེ་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་པར། ཡང་སྐྱར་དེ་འདྲི་དོགས་ཚུད་འདྲ་མིན་བབ་ཅིལ་
 མང་ཙམ་བྲིས་གནང་འདུག།

དེར་མ་ཐད་དེང་དུས་ཀྱི་ཚུལ་དེབ་སྐྱར་ཞིབ་ཅེས་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དགོས་
 མིན་གཞན་ལ་བཀའ་འདྲིའང་གནང་མ་ཐུབ་པར་ཤོག་ལྟེ་གང་མང་ཞིག་དགོས་
 པར་དགོངས་པའོ། སྐབས་དོན་འབྲེལ་མེད་སྐར་ཅིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐ་
 སྟོང་མང་སོ་ཞིག་དཔེ་བཤུས་ཐོག་ དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡིན་ཁུལ་མ་སྟོམ་ནས་ཆེགས་
 བཅད་འགའ་ཞིག་དང་། སྐབས་འགར་སྟོན་གྱི་དེབ་དེར་བྲངས་བེན་པ་ནས་ཀྱང་
 ཤེས་བྱེད་གསར་ཆེད་ཡིན་ཐོལ་གྱིས་སྐྱར་སྟོང་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྟུལ་
 མཆོག་སྐྱེ་འབྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་འདུལ་བའི་དཔེ་རིས་དུས་ཚིགས་སྟོར་དེའི་

དཔར་སྒྲིག་དེབ་དེའི་མཐུག་ཏུ་འཁོད་ཡོད་བཞིན་ཏུ། ཉིད་ནས་ཡང་སྐྱར་ཀ་སྐྱག་
ལྷགས་པར་ནས་བྲངས་བ་སོགས་ཤོག་སྟེ་མང་ཐབས་ཅམ་ལ་སྐྱར་ལ་གནང་
འདུག་ན། དེ་ལ་ཚུམ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ལས་ཚུམ་དེབ་བསྐྱར་སྒྲིག་ཡིན་ཞེས་བྲིས་
ན་ཅུང་ལེགས་སོ་སྟམ་པའང་བྱུང་ལ། དེར་མ་ཐད་དགག་པ་ནན་པོ་ཞིག་བགྱིས་
ཡོད་ཚུལ་ཁྱད་སྒྲིགས་བྱས་པ་དེ་ཡང་། སྐར་ཐོག་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲིལ་བསྟོད་འདོན་
བཞིན་རྒྱ་བརྒྱུད་སྐྱག་དགོལ་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་གསོ་གཏོང་གིན་ཡོད་ཚུལ་སྒྲིགས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ཞིག་ཏུ་འང་སྤང་བྱུང་།

གཞན་ཡང་སྐར་གྱི་དེབ་དེར་ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་
དེ་རྒྱལ་ས་དང་། ལྷག་པར་མཁས་དབང་བསྟན་དར་སྤྱགས་རམ་པའི་གསུང་ཞིབ་
གསལ་དེ་དག་གི་ཁ་གཏད་ཏུ་མ་སྒྲིམ་ཅམ་ཞིག་བྲངས་པ་དེའང་སྤྱགས་གང་
ནས་བལྟས་ཀྱང་རན་པ་ཞིག་ནི་གཏན་ནས་མ་སྤྱང་ཡང་། དེ་འབྲེལ་ཅམ་ལས་མ་
གཟིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་རལ་གྱི་མེད་ན་དབྱུག་པ་མི་འབྱར་ཀ་མེད་ཟེར་བ་ལྟར་རོ་
སྟམ་པའང་བྱུང་།

ཁོ་བོས་ཚུལ་འདིའི་སྒྲིག་མཁས་དབང་སྟོན་མ་དག་གིས་དགག་བཞག་རི་
ལྟར་མཛད་པ་རྒྱལ་ས་གསལ་བཀོད་ཟིན་པར་ལེགས་པར་མ་གཟིགས་པར་གཞོན་
བྱེད་རྒྱལ་ས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། བྱེད་ནས་རང་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་འགའི་
གསུང་ཟིན་བྲིས་སོགས་སྤྱགས་སྐར་བཟུང་འདུག་ཅེས་དམིགས་བཀར་ཏེ་དབྱུང་
རོགས་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཚུལ་འབྲེལ་མིན་ལའང་རེ་དགོས་བྱུང་ཡོད་པར་

སྒྲུང་ཡང་། དེ་འབྲེལ་ནི་ཁོ་བོར་ཁུ་འཕྲིག་གཏན་ནས་མེད་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་བཅས་
གསལ་བར་བཀོད་ཅིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པར་ཅོལ་ཆུང་ཨ་འཐས་ཀྱི་
བརྟུལ་ཁྱགས་བཟུང་བ་ཅུམ་དུ་བྱེད་དོ།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་མཆོག་གིས། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་། རེད་ཅག་གི་སྒྲ་མས་དགོངས་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་སྟོན་ས་
ཆོས་མི་གསུངས་པ་དང་། རེད་ཅག་ཀྱང་སྒྲ་དེ་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་ཆོག་
པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཞེ་ཤུགས་སུ་འཆང་བ་དག་གི་སྟན་དུ་འདེབས་
པ་ཞིག་ག་ནས་ཡོང་། ལར་ནས་ཅིན་གྱིས་འགར་སྒྲ་མས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྐྱེས་
པའི་དགོ་ཅ་ཁོང་ཁྱོས་འཛོམས་མི་རུས་ཚུལ་གསུངས་པར། ཅིན་གྱིས་འགོད་
སོས། དེའི་བྱར་དུ་འདུག་རྒྱུ་ལས་དེའང་རུས་པར་གསུངས་ཞེས་བྱར་བ་ལྟ་
བྱར་གྱིས་པ་དང་། ཡང་གསལ་འདུས་ཅིན་གྱིས་ཞིག་ཏུ་ས་དང་རྒྱུང་འབྱུང་འབྱུང་
ཡིན་ཚུལ་ལན་གཅིག་གཉིས་གྱིས་པ་སོགས། ཐ་ན་རིགས་ལམ་ཆུང་དུའི་རྣམ་
གཞག་ལའང་སྒྲུངས་པ་མེད་པའི་ཕོ་ཆོད་ཅན་གྱིས་རང་དགར་གྱིས་པ་ཅུམ་ལས།
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཁས་དབང་ཆོད་ལྗན་སུའིའང་གསུང་མིན་པར་མཐོང་ཅུམ་
ནས་ཤེས་སྟབས་པ་དེ་འབྲེལ་དང་། དེར་མ་བཟད་ཅིན་གྱིས་གང་དག་ཅིན་གྱིས་འགོད་
པ་སོའི་གསུང་འབྲུམ་གས་སུ་བཞག་ཡོད་པ་འདི་དག་ལ་སྟགས་སྒྲུང་ཡི་ནས་མ་
བྱུང་བས་དབྱེད་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད། སྒྲུབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ཉ་ཉུང་མཉམ་
བསྐྱེས་སུ་གྱིས་པར་ཡང་སྒྲུང་དོ།

ལྷག་དོན་སྐབས་དེར་མཐོ་སྒྲོབ་རྒྱ་གཞུང་སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་དབང་དགེ་
བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནས་དཀའ་གནད་དོན་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་
པའི་དེབ་ཅིག་མཛད་སྤེལ་གནང་འདུག་པ་དེར་ཡང་། ཞག་གངས་བཙུན་ཏེ་
གསོ་སྦྱང་བྱ་ཚུལ་འདི་ཉིད་མི་འགྲིགས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོན་བཅས་གསལ་འདུག་པ་
དེ་དག་ཉིད་ནས་ཞིབ་གཟིགས་གནང་ལོས་ཡོད་ཀྱང་། དེབ་དེར་བསྟོད་ཅིང་
བསྐྱབས་པའི་སྤྲོད་བཅོལ་ཏོག་སྤྲོད་བས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ལ། རི་སྐད་དུ་
པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། གང་དག་ཕྱག་དོག་དུག་ཚུའི་ཐིགས་པ་
ཡིས།། སྤྲོད་གི་རྩ་བུམ་གང་བར་བྱས་པ་དག ། ལེགས་བཤད་མཐོང་མ་ཐག་དུ་
འགོག་གོ་ཞེས།། ཆོག་ངན་དུག་ཚུའི་ཐིགས་པ་འཛོལ་བའང་སྲིད།། ཅེས་གསུངས་
པའི་དོན་ལྟར་ནི་མིན་ལས་ཆེ་ན། འདིའི་སྐོར་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་དང་བསྟོ་སྤྲོད་
ལེགས་པར་ཞིག་གནང་ལོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ནི་ཡ་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་མངོན།

གང་ལྟར་གྱ་ཚོམ་དུ་བསྟོན་འདིང་བ་ལྟ་བུ་རིགས་ལམ་ལས་འདས་པ་དུ་
མ་ཞིག་གིས་པར་སྒྲུང་བས། དེས་དོན་གྱི་མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་སྐབ་བསྟན་
ཆེ་རིང་མཚོག་གིས་རང་བཞིན་དེས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གིས་པ་ཞིག་དངོས་འབྲེལ་
ཨེ་ཡིན་སྟམ་བའང་བྱུང་བ་མ་ཟད། དགག་དགོས་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡང་བཤད་རྒྱ་
མེད་པར། ང་ཡི་དགེ་རྒན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་འགས་ང་ལ་སྦྱིར་བཏང་འདུལ་བའི་
ལུགས་སྒོལ་དེ་རང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་བསྟན་མི་དགོས། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་

གཞན་ཞིག་ལ་བསྟུན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་འདུག་པ་དེ་རང་ཡིན་ཚུལ་སོགས་
 གྱིས་པའི་བདོལ་གཏམ་ལྟ་བུའང་གིས་གནང་འདུག་པས། རང་ཚུལ་འདི་འདྲ་ལ་
 བེ་སྦྱར་ལུང་རིགས་དང་། ལྷག་པར་འདུལ་བའི་སྐྱོར་བའོ་སྦྱང་བའི་སྦྱིས་ན་ལྟོ་འགོ་
 ལ་འོ་མ་ལྟར་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་དུ་དོགས་པ་ཡང་བྱུང་།

གཞན་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དམ་པ་འགས་གྲུས་པར། ཁྱོད་རང་
 གིས་དེའི་སྐྱོར་ཕྱོགས་བསྟུན་གྱིས་པ་དེ་བཞིན་གཟུར་གནས་དབྱུང་འདོད་ཅན་
 ཡོད་ཆེ་སོ་སོས་དེ་བཞིན་ད་དུང་དབྱུང་རྒྱུ་ལས། དེ་ལྷག་ཁྱོད་ལའང་སྦྱ་རྒྱ་མེད་
 ལས་ཆེ། དུས་དབང་གིས་ཚུལ་འདི་འདྲར་དོ་སྒྲུང་བྱེད་མེའང་དགོན། ལྷག་པར་
 ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སྦྱ་བ་ལ་དོ་སྒྲུང་བྱེད་མི་སྲུ་ཡོང་། ད་ནི་གྲུ་ཆོམ་དུ་སྦྱ་བ་དག་ལ་ན་བ་
 ལེགས་པར་དགབ་ན་ལེགས། ཞེས་གདམས་པ་ལྟར། དེང་དབྱང་དང་འགྱོར་བ་
 མེད་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་འགོ་ས་དགོན་པར་མཐོང་སྟེ། ལན་མེད་པ་ལན་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བཞག་ན་མངོས་སོ་སྟུང་དུ་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོངས་སྲུ་བོར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ཡང་ད་ལན་གལ་གནད་གཞན་ཞིག་ངས་པར་ཁྱེད་གོས་འདུག་ན། དེ་དང་ཆབས་
 ཅིག་གཅིག་གོ་གཉིས་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཉིད་ཀྱི་གིས་ཤོག་དེར་ལྷག་འོག་འགལ་
 འདུ་དང་། ལྷག་ཆོད་ལྟ་བུར་མཐོང་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་སྟོན་སྟན་ཅམ་
 ཁྱེད་འདོད་བྱུང་།

དེ་ཡང་དགེ་ཉིད་ནས། གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དུས་ཉ་སྟོང་ཞེས་པའི་ཆེག་ཅམ་
 ལ་བཏེན་ནས་ཁྱེད་རང་ཞོར་འབྲུལ་བྱུང་ཚུལ་དང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་

ཉ་སྟོང་དང་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཞེས་པ་དེ་དག་སྐར་ཅིས་ལྟར་གྱི་སྒྲ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་
མཐར་ཐུག་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་ཚུལ་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་ས་ཆད་ལྟན་གང་
ཡང་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་རང་བཟོ་ལྟ་བུར་གྱིས་འདུག་པ་དེ་བཞིན། རིགས་མཐུན་
སྤྱི་བོའི་ཁོད་དུ་རང་བཟོའི་འགྲེལ་བཤད་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགྲིགས་མོད། གྲགས་
པའི་རྗེས་འབྲང་འགས་མཁས་པས་བཤད་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་མ་དག་
རྒྱུན་འབྲམས་སུ་འགོ་ཉན་ཆེ་བ། སྒར་སྒྲ་རྒྱ་ཐ་ནས་ཐོན་པའི་དེབ་གཅིག་ཏུ་རྗེ་
རིན་པོ་ཆའི་ཉན་འགྲེལ་བསྟོད་པར། སྤྱི་བོས་བལ་པ་རྩ་བཞིན་དུ། ཞེས་པར།
སྤྱི་བོ་པལ་པ་རི་བཞིན་དུ། ཞེས་བཟོ་བཅོས་བཀྲིས་པ་རི་བཞིན། སྒྲ་བ་ཉ་ལེའམ་
ཉ་སྟོང་གང་རུང་ལ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བར་གསུངས་པའང་ནམ་མཁའི་སྒྲ་བ་ཉ་གང་བ་
དང་ལེ་བ་སྟེ་སྟོང་པའི་དུས་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པའི་དོན་མིན་པར། སྒྲ་རེར་ཆུ་
རིང་ནང་དུ་ཉ་ཡིས་གང་བ་དང་ཡང་དེ་ཆོ་ལེ་ནས་སྟོང་པའི་དུས་གསོ་སྦྱང་བྱ་ན་
པན་ཡོན་ཆེ་ཚུལ་ལྟ་བུ་འདྲ་མིན་བཟོ་བཅོས་ཀྱིས་སྒྲིངས་པ་རོ་མཆར་སྤྱི་གཞིའི་
འགྲེལ་བཤད་བྱེད་མིའང་ཡོང་ཉན་ཆེ་བས་འདི་རིགས་ལ་ཐུགས་གཟབ་གནང་
གལ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་གསོལ་རྒྱུ་ཡིན་ལགས།

འདུལ་བའི་ཐུགས་སུའང་སྒྲ་བ་ཉ་སྟོང་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཅིས་ལྟར་ལས་
གཞན་དུ་མེད་པ་ཡང་། ཁོ་བོས་དེབ་དེར་རྒྱབ་སྦྱོར་དུ་བྲངས་པའི་མཁས་དབང་
ནམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མཆན་མ་གསལ་བ་དང་དུས་བབ་བ་སོགས་རྒྱུ་མཆན་དུ་
གསུངས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐན་གྱི་དེབ་ཤོག་གངས་ ༤༥ མདོ་རྩ་རང་འགྲེལ་

དུ། ཟླ་བ་དེའི་ཆེས་གངས་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པ་དེར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གསོ་
 སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ལགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ལྔ་ཀྱུ་མཆོག་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 རྣམས་ཀྱི་གསེར་མདོག་ལས། ཐུན་གྱི་དེབ་ཤོག་གངས་ ༥༠ ཆེས་བཙུ་ལ་
 མཆོན་མ་གསལ་ཏེ། ཟླ་བ་ཉ་བའི་མཐར་ཐུག་དང་བད་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེར་མ་བད། འདུལ་བ་བཀའ་འགྱུར་ཞོལ་
 པར་ (༤། ༡༦བ༣) ལས། དགེ་སྦྱོང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལ་བབ་པ་ན། མི་དག་ཟླ་བ་ཉའམ། ཉ་མ་ཡིན་ཞེས་གཉིས་སུ་
 འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཉ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་བསྟོན་དུ་མེད་པར་ལེགས་པར་གོ་
 བྱས་པས། ཉ་སྦྱོང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅམ་ལ་འཁུལ་བ་སུ་བྱུང་འདུག་གཟུར་གནས་
 སྟོ་ཡིས་ལེགས་པར་གཟིགས་ན་གསལ་ལོ།། དེས་ན་ཆེས་བཅུ་གསུམ་དང་།
 བཅུ་བཞི། བཅུ་དྲུག་ཉེར་བརྒྱད། ཉེར་དབྱུ་རྣམས་སུའང་འདུལ་ལུགས་ཀྱི་ཟླ་བ་
 ཉའམ་སྦྱོང་ཁེལ་བ་ཡོད་པས། དུས་དེ་རྣམས་ལ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་
 པར་འདོད་པ་ནི་གསུང་རབ་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ལས་རིང་དུ་
 འབྲམས་པའོ།།

ཡང་དགེ་ཉིད་ནས། འོ་ན་གསོ་སྦྱང་སྐར་ཅིས་པའི་ཉ་སྦྱོང་གང་རུང་དང་
 བརྒྱན་མི་དགོས་ན། གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དུས་ཉ་སྦྱོང་གང་རུང་དགོས་པར་མང་དུ་
 འབྱུང་བ་དང་འགལ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མདོ་རྩ་བ་ལས། གསོ་སྦྱང་བྱའོ།། ཟླ་བ་བྱེད་

གལ་ཏེ་རང་འདོད་འདི་ཡང་འདུལ་གཞུང་དེ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
 ཚུལ་སྒྲུབ་བཅུ་མས་ཏེ་ཨ་འབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཆོ། དགྲུ་ས་གཞན་དུ་བསྟན། རྒྱལ་
 ས་གཞན་དུ་བྱེད་བའི་དཔེ་ལྟར། དེང་འདུལ་བའི་བྲག་ལེན་ཆད་འཛིན་བྱ་གཞི་ལོ་
 མོ་རེ་ལྟ་མིག་དུ་སྐར་ཅིས་ལྟར་གྱི་ཆོས་ ༡༽༡༣༽༡༤༽༡༥༽༡༦༽༡༧༽༡༨༽ རྣམས་

སྤྱུང་གསལ་སྤྱོད་ཁེལ་བ་བྱིས་བ་ལྟར་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་འདི་དག་གི་དུས་སུ་ཆེ་
བའི་འབྲེལ་འབྲིབ་ཀྱི་ཆ་བཙུག་པར་སྤྱོད་པས་པར་འདོད་དམ། འདོད་ན། དེ་དག་
གི་དུས་སུ་དངོས་ཡོད་ལ་ཆེ་བ་ཉ་བའམ་སྤྱོད་པའི་དུས་ལ་སྤྱོད་པས་བྱིན་པར་བསྟོན་
མ་འདིང་ན་སྤྱོད་པོས་བས། ལོ་ཐོ་དེ་དག་ཆོས་གངས་བཅི་ཚུལ་ནས་ཀྱང་ནོར་
འཁྲུལ་འབྲེལ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་བས། དེ་ལ་གསལ་སྤྱོད་བྱ་དུས་ཆད་འདྲིན་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པར་ཡང་སྤྱོད་པོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཁོ་བོའི་དེབ་ཞོག་གངས་ ༥༡ དེར། གླུ་ཅིས་ལྟར་གྱི་ཉ་སྤྱོད་
གང་རུང་དང་བསྟོན་མི་དགོས་པར་དུས་འབྲེལ་གསལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན། མཆན་
མ་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱུ་མཆན་དོན་མཐུན་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་
གསལ་བ་འདྲ་དགོས་ཚུལ་བྱིས་པར། དགོ་ཉིད་ནས། དེའང་ལོ་འགོའི་གསལ་སྤྱོད་
ནས་བཟུང་ཉིན་ཞག་འཁྲུག་མེད་རྒྱང་ན་པལ་ཆར་དངོས་ཡོད་དམ། གླུ་ཅིས་
ལུགས་དང་མཐུན་པ་རྒྱང་བས་མཆན་མ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཆན་
ནམས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མིན། ཞེས་བེད་རྒྱས་སོངས་པའི་བྱ་བྱ་བྱིས་གནད་དགོས་
རྒྱང་འདུག་པ། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་དུ།
འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན།། གཡོ་སྤྱོད་ཆངས་པས་འཕྲིད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་གྱུར་མི་འདུག་གམ།

སྤྱོད་པས་ཞེན་གྱིས་དག་པ་སྤྱོད་པ་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས། སྤྱོད་པས་དུས་
འབྲེལ་གསལ་སྤྱོད་བྱ་དུས་དགོས་པ་རྒྱུ་མཆན་གཞིགས་ས་ནི་དངོས་ཡོད་དམ།

སྐར་ཅིས་ལྟར་གྱི་ཉ་སྟོང་ལ་ཡིན་པར་དོན་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཟེན་མི་འདུག་གས།
 ཡང་ན་ཚུལ་དེ་དངོས་ཡོད་དང་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ནས།
 དེར་ཆ་འཛིག་བྱ་གཞི་ལོ་ཐོ་རྣམས་སུ་ལོ་རེར་ཉ་སྟོང་མིན་པའི་དུས་མང་པོར་
 གསོ་སྦྱང་ཁེལ་བ་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་དེ་དག་ནི། ལོ་འགོའི་གསོ་སྦྱང་ནས་བཟུང་
 ཉིན་ཞག་ཅིས་ཚུལ་འཆུག་མེད་མ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས། མཛོ་ཁལ་སྒྲངས་ལ་འབྲོ་རྒྱ་
 ཡིན་ནས།

ཡང་ན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་ཞག་
 གངས་བཅིས་ཏེ་སྐབས་སྐབས་སྟེས་དབང་གིས་འཕྲད་པ་ཅམ་བྱུང་ན་འགྲིག་ས་
 རྒྱ་ལས། རྣམ་ཀུན་དེ་དང་བསྐྱེད་མི་དགོས། དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་མཚན་གསལ་
 བཤད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡོད་པ་དེ་དང་བསྐྱེད་དགོས། དེ་མིན་རེད་ཅག་སྐམ་ཤོར་
 ཉིན་འདུག་ཅེས་གསུང་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཚུད་སྒྲེང་བཀྱི་བར་མི་སྦྱོར།
 དེར་མ་ཟད་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གཤམ་པས། རྟེན་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པས།
 རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དོན་མེད་འགྱུར། ལེགས་བྱས་ཁས་ལེན་ན་འདི་ནི། དངོས་སུ་
 སྒྲང་ཆེན་ཁྱས་འབར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཐོག་ཏུ་བབས་པར་
 ཡང་མངོན་ནོ།

ལར་ནས་སྐྱེད་ཉིད་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་ཙཱ་འབྲི་བ་པོ་ཞིག་གིས་བྱས་
 པའི་འདུལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་མིན་ཡང་དོགས་ཏེ། ཉིད་ནས་འདུལ་བ་
 རས་བཤད་པའི་ཁྱ་བ་ཉ་སྟོང་ཞེས་པ་ཡོངས་གཤམ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་

བཤད་པ་དེ་ཡང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་དང་མི་མཐུན་ཚུལ་བཞོད་
 ཟེན་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་ཉིད་ནས། ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་དང་པོ། ཐུན་
 ལ་འདུལ་འཛིན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་བྱུང་དམ་པ་འགའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་
 འདུལ་བ་རང་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་གི་འགོ་དགུན་ཆེ་དང་
 པོའི་མར་ངོའི་ནས་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་དགོན་
 ཁག་གིས་ཉོར་ཆེ་དང་པོའི་ཡར་ངོ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་འགོ་འཇུགས་
 བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ལུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་འགོ་འཛིན་སློལ་དང་སྟབས་བསྟུན་བྱས་
 པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་འདུག་པ་ལྟར་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། འདུལ་བའི་
 འཇུག་ལྷོག་བྱུག་ལེན་ཡུལ་དུས་དང་དགག་དགོས་ལ་བསྟུན་ནས་བྱ་ཤེས་དགོས་
 པ་དེ་འབྲམ་མང་དུ་གསུངས་པས་སོ།། ཞེས་བྲིས་པར།

དགག་དགོས་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དོན་མཐུན་གང་ཡང་བཤད་རྒྱ་མེད་པར་
 འདུལ་བ་རང་ལུགས་དང་བསྟུན་མི་དགོས་ཚུལ་གསུང་མཁན་འདུལ་འཛིན་ངེ་
 འབྲམ་ཞིག་གི་བཞེད་སློལ་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་ཏེ། འདུལ་བའི་རང་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རང་ལུགས་ཡིན་དགོས་པས་དེ་དང་བསྟུན་
 མི་དགོས་པའི་འདུལ་བའི་བྱུག་ལེན་འཐད་ལུན་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོབ་པ་ནི་ཡ་མཚར་
 བའི་གནས་སོ།། དེ་ཡང་གཞན་ལ་སྟུབ་བྱེད་འགོ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། རང་གི་ཆེ་
 མའི་བྱེད་ཆོས་འདོན་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཡང་། བསྟོད་མ་ཤེས་པས་བསྟོད་
 པ་ལས། སྟོད་མ་ཤེས་པས་སྟོད་པ་དགལ། ཟེར་བ་ལྟར་འགྱུར་དོགས་ཆེའོ།།

ཡང་ཉིད་ནས། གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙུ་པ། ལོ་འགོའི་གསོ་
 སྤྱོད་དང་པོ་ནས་བཟུང་ཉིན་ཞག་བཟང་ས་ནས་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་འཐད་ཀྱི་སྐར་ཅིས་
 བའི་ལུགས་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སྐར་ཅིས་
 བའང་ལུགས་མང་ཞིང་། དེར་སང་བོད་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་གཞིར་བཞག་ལའང་ད་
 ས་ནས་བཏོན་པ་དང་། ལུ་རུ་ནས་བཏོན་པ་སོགས་ཆེས་གངས་ཆད་ལྷག་གཅིག་
 ཏུ་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་ལ། སྐར་ཅིས་མཁས་པས་ཀྱང་ཉ་སྟོང་གི་མཆོམས་ངེ་
 བཞིན་འབྱེད་དཀའ་བས་ཉ་སྟོང་ཡང་ལོ་ཐོག་གསལ་བ་དེ་རང་དུ་གནས་པའི་ངེས་
 པ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྲིས་པར།

དེ་ཡང་རང་གིས་རང་ཉིད་སྐྱུན་འབྱེན་ཁོ་ནར་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་གསུང་
 རྒྱན་ལྟར། ཆོས་ལུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་འགོ་འཛིན་སྟོན་དང་སྐབས་བསྐྱུན་བྱ་
 དགོས་ཚུལ་དེའང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ནི་སྐར་ཅིས་དང་བསྐྱུན་པ་ཞིག་
 ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། སྐར་ཅིས་ལ་ངོས་བཟུང་ས་མེད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་
 ལྷུ་ཁས། གཞན་ཡང་ས་སྤྱི་དུས་ཆེན་སོགས་དང་། ཆོས་བཅུ་ཉེར་ལྗེའི་དུས་
 བཟང་དེ་དག་ཀྱང་ཆ་འཛིན་བྱ་ས་མེད་པར་འོལ་ཆོད་འབའ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
 འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཡང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ།

དེར་མ་ཟད་ཉིད་ནས། གཞན་ཡང་ཆོས་གངས་བཅིས་ནས་ཉིན་ཞག་
 གངས་མ་འབྲུག་པར་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་བ་ཉིད་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་
 རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྤྱོད་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆོས་གངས་བཅིས་

དགོས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་ཀྱང་གིས་འདུག་ན། དེ་ཡང་ཆོས་གངས་
 བཅིས་ནས་ཞེས་པ་འདི་ཉིད། མདོ་རྩར། དག་སྤྱོད་དགོན་པ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྐར་
 ཅིས་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི། འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཐུན་
 གྱི་དེབ་ ༥༩ གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་
 མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་མིན་ཞག་གངས་བཅིས་པ་ཅམ་ལ་ཆོས་གངས་
 བཅིས་ཞེས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ནི། ཞག་གངས་བཅིས་ནས་ཞག་གངས་མ་འཁྱུག་
 པར་ཞེས་པ་གོ་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྐད་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཅམ་ཡིན་ན་དགོན་
 པ་བས་སྐར་ཅིས་བསྐྱབ་དགོས་དོན་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

འུ་སྟོན་གྱི་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་སྟམ་ན་ཡང་། བྱིད་ལ་ནི་དེ་
 ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་གངས་བཅིས་ནས་ཞག་གངས་མ་འཁྱུག་པར་
 གསོ་སྤྱོད་བྱ་ས་ཡོང་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྐར་ཅིས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོས་
 གངས་ཅིས་ཚུལ་མེད་ལ། སྐར་ཅིས་ལ་ལྷགས་སྒོལ་མང་བ་དང་། ཆད་ལྷག་འབྲ་
 མིན་ཡོང་བས་ཆ་འཇོག་མི་ཐུབ་པ་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་
 གསུམ་ཁས།

ཡང་ཉིད་ནས། ཅི་སྟེ་སྐར་ཅིས་པའི་ལྷགས་ལྟར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན། ཡར་ངོ་
 ལའང་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། ཡར་ངོ་ཆོས་གངས་ཆད་ལ། ལྷག་
 པ་མེད་པ་དེ་འབྲ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་མར་ངོ་དུག་
 ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བཙུག་

བ་བྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་གི་མར་ངོ་ལ་ཆེས་གངས་ཆད་པ་མེད་པར་ཉིན་ཞག་
བཅོ་ལྔ་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསོ་སྦྱང་སྔ་མ་བྱས་ནས་བཟུང་ཉིན་ཞག་
བཅི་བ་དང་། སྐར་ཅིས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ཁེལ་བ་གཉིས་ཆོགས་
དགོས་སྟུང་ན། ཉིན་ཞག་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བ་ཉ་འཁེལ་བའང་ཆེས་བཅོ་ལྔ་
ཆད་པའི་ཆེ་ཡར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་བྱ་བའི་དུས་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉིན་
ཞག་བཅོ་ལྔ་དང་ལྷ་བ་ཉ་གཉིས་ཆོགས་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཆེ་ཞག་
བཅུ་གསུམ་པ་ལ་འང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་། གསོ་སྦྱང་བཅུ་
གསུམ་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་སོགས་ཀྱང་གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གསོ་སྦྱང་
བཅུ་བཞི་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་པ་ཡང་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་སྟོགས་སྔ་གར་
ཡོད་མ་གོ་བའི་སྟོང་རྩ་ཅུ་མང་ཅམ་གྱིས་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་མཁས་དབང་
བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གཤམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དོགས་སེལ་ལེགས་པར་གནང་
ཟིན་པ་རྣམས་སྐད་ཀྱི་དེབ་ཞོག་གངས་ ༤༩ དེར་བཀོད་ཟིན་པས་འདིར་སྐར་
རྒྱས་མ་དགོས།

ཆེས་བཅོ་ལྔ་པ་ཆད་སྐབས་ཀྱི་རྩ་ཅུ་པ་འདི་ནི། ལྷག་ཆོད་ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་
གོང་དུ་ཆེས་བཅུ་ཉེར་ལྔ་སོགས་ལ་སྐར་ཏེ་བཤད་ཟིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉོར་རྒྱ་
དང་པོའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་པ་འང་ཆད་པ་ཡོང་སྟེད་པས། བྱིད་ལྟར་ན་དེ་དུས་ལོ་གཅིག་
གི་གསོ་སྦྱང་དང་པོའི་འགོ་འཇུགས་ས་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བས། ལོ་དེར་གསོ་སྦྱང་
དོན་མཐུན་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སུན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་བཀྲལ་ན་འདི་འདྲ་

ཡོང་ཉིན་ཆེ་བས་སྐྱབས་འགར་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལའང་གཞིགས་གཤམ་ཆེད།

དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་ཆེས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་ལའང་འབྱུང་
བར་ཐལ་བ་འདི་ནི། མཁས་དབང་བསྟན་དར་སྤྱོད་པ་རམས་པས་སྤར་ནས་བྱེད་
ཅག་ལ་འཕངས་ཟིན་འདུག་པ་ཁོ་བོའི་དེབ་ཞོག་གངས་ ༡༦ དེར་བཞག་ཟིན་པ་
ལྟར། ལོ་ཐོ་རེ་འུ་མིག་ལ་ཆད་འཛིན་ཐོག་དེ་བཞིན་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་རྣམས་
ནས་འབྱུང་འབྱུར་ཤིང་སྤང་ ༡༩༡༥ ལོའི་ཆེས་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་གསོ་
སྦྱང་ཁེལ་བ་མང་ཅམ་བཏོན་འདུག་པ་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་པའང་གཏོན་མི་ཟ་
བས། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བྱེད་ནི་རང་གི་སྤྱོད་པ་རམས་ནི། ང་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་བྱེད་པ། ཏྲ་ལ་མངོན་པར་བཞོན་བཞིན་བྱ། ཏྲ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་མི་འདུག་གཤམ།

ལར་ཉིད་ནས་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་སྐར་ཅིས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་ཐ་སྙད་མང་ཅམ་དཔེ་བཤུས་བཞུས་ཁུལ་ལས། ཏོན་དུ་ཆེས་གངས་ཆད་
ལྷག་ཅེས་པའི་ཏོན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བ་རིན་འབྲེང་སོགས་སྤན་གྱི་དེབ་
ཞོག་གངས་ ༤༠ ནས་ཆེས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་བར་ལ་ཡུད་ཅམ་བྱེད་རེ་བྱེད་པར་
འགྲོ་བས་ལྷ་བ་གཉིས་རྫོགས་མཆམས་ཞག་མི་སྤུབ་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡོང་ཚུལ་
སོགས་རི་བཞིན་མ་དགོངས་པར་མངོན་པས། མཁྱེན་པར་འདོད་ཅིང་། མ་སྤྱོད་
དུ་མ་གསལ་ན་སྤན་གྱི་དེབ་ཞོག་གངས་ ༣༩ དང་མཇུག་ཏུ་རེ་འུ་མིག་བཞག་
པར་གཞིགས་ན་གསལ། དེ་ཡང་མ་ལ་པན་ན་བྱིའི་ཆེལ་ནའང་ཆེལ་གྱིས་ཞེས་

པའི་དཔེ་ལྟར་ལས་སྤྱད་མ་བདེ་བར་གནང་ཅི་དགོས།

ཡང་ཉིད་ནས། གསོ་སྤྱོད་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆེས་གངས་བཅིས་དགོས་པར་
མང་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཟླ་བ་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ཁེལ་མིན་གནས་དུ་བཟུང་དགོས་པར་
གསུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དགོ་འདུན་གཉེན་མར་གནས་པ་དང་། སློ་བུར་
དུ་ལྟགས་པ་གཉིས་ཆེས་གངས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཆོ། དེ་གཉིས་མང་ཉུང་མཉམ་
ན་གཉེན་མར་གནས་པ་དང་། སློ་བུར་ལྟགས་པ་མང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
དགོས་པར་གསུངས་ཀྱི། ལོ་ཐོར་བཟུང་དགོས་པའམ་སྐར་ཅིས་པར་འབྲི་དགོས་པ་
དང་། ཟླ་བ་མ་ཤར་བར་དུ་བསྐྱབས་ནས་གནས་དུ་བཟུང་དགོས་པར་མ་གསུངས་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་གྲིས་པ་ཡང་།

རིགས་པའི་དབང་སྤྱད་གིས། མ་མཐོང་སྤྱིར་ན་མེད་པ་མིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། རང་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཁས་ལེན་སྟབས་ན་མ་
གཏོགས། སྤྱན་གྱིས་ནི་སྤྱོད་ཆ་སྟོན་མཛད་པ་པོ་ལས་མ་ལྟག་ན་མི་ཞན་པའི་
མཁས་དབང་ཞིག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ལས། དེས་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
ཡིན་མིན་ནི་གང་ཡང་སྤྱོད་པར་མི་རུས་པས། ཉིད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའམ་མ་
དགོངས་པ་ལ་མེད་པས་བྱུང་བའང་ཁས་ལེན་སྟབས་ན་མི་འདུག

དེ་ལ་ཁས་ལེན་མིན་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་ཡང་། གསུངས་ཡོད་མེད་ལ་
བསྟོན་དུ་མེད་དེ། དགོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་ཅིས་བསྐྱབ་དགོས་དོན། ལུ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བ་གོང་གསལ་ལྟར་དང་། འབྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་མར།

ཕྱན་གྱི་དེབ་ཞོག་གངས་ ༤༡ དགོ་སྤྱོད་གིས་ཞག་གངས་བཅིས་པ་མི་བཅན་གྱི་
 རྒྱལ་པོས་བཅིས་པ་བཞིན་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་ཞེས་དང་། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆའི་
 གསུང་ཐོར་བྱུང་། (ལྷ་པར་༡༠༢) དེའི་བྱིར་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་བའི་ཞོལ་དོར་
 བ་དང་རྒྱ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་སྐར་ཅིས་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
 གསུངས་སོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྩུག་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་གྱི་ཆེས་
 བཅོ་ལྷ་ལའོ།། ཞེས་པ་སྒྲ་བའི་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་ཆ་བཅོ་ལྷ་པ་ལ་འཛོག་དགོས་
 ཚུལ་མཁས་དབང་ཀུན་གྱིས་གཅིག་མཐུན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་འབྲའི་ཆ་ལ་སླེབས་
 ཡོད་མེད་སྐར་ཅིས་མཁས་པས་བཏོན་པའི་ལོ་ཐོར་བལྟ་བ་ལས་འོལ་ཆོད་ཅམ་
 གྱིས་ག་ལ་ཞེས།

གཞན་ཡང་མཁས་དབང་རྣམ་པས་དུས་དེར་མཆན་མ་གསལ་བ་སོགས་
 རྒྱ་མཆན་གཅིག་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཟད། བཏ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས།
 ཕྱན་གྱི་དེབ་ཞོག་གངས་ ༡༤ རྒྱ་འཛོན་བྱུང་ན་གསོ་སྤྱོད་སྐར་ནས་བྱ་དགོས་
 པར། མཆན་མ་བཏན་པོ་བྱུང་ན་བསྐར་ནས་བྱའོ།། ཞེས་ལུང་བྲངས་ནས་
 བསྐྱབས་པ་དང་། མཁས་དབང་བསྟན་དར་སྤྱུགས་རམས་པས། ཕྱན་གྱི་དེབ་
 ཞོག་གངས་ ༡༤ གཟའ་འཛོན་བྱུང་ན་གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་བསྐྱུག་དགོས་པར་
 ལུང་ལས་གསུངས་པས་ཀྱང་། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྤྱོད་རྣམས་ཉི་ཤེས་གང་རུང་གི་
 དུས་དང་བསྟན་དགོས་པར་སྐབ་རུས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་
 ལེགས་པར་གོ་རུས་ལ། དེ་ཡང་མཆན་མ་གསལ་བ་ཞེས་པ་དེ་གནམ་དུ་མ་

བལྟ་ན། མཚན་མ་ཡ་མཚན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་གང་དུ་བལྟ་དགོས་པར་ཉིད་ནས་
ལེགས་པར་གསུང་དུ་གསོལ་ལོ།།

དེས་ན་ཆེས་གངས་ངེས་པར་གསོ་སྦྱང་སྒྲ་མའི་རྗེས་ནས་ཞག་གངས་
འཆུག་མེད་ངེས་དགོས་ཚུལ་དཔེ་བཅས་ཐུན་གྱི་དེབ་ཞོག་གངས་ ༥༩ དེར་བཀོད་
ཟེན་པ་ལྟར་ལ། དགོ་འདུན་འཕྲལ་འབྱོར་གཉུག་གནས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ནས་
ཞག་གངས་ཅིས་མཁན་དེ་ཉིད་འཆུག་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་མང་བ་ལ་ཆ་འཛོག་
བྱས་ནས་ཀྱང་། རྣམ་ཞིག་གཟའ་འཛིན་བྱུང་བ་དང་སྟབས་མ་འགྲིགས་ཆོ། གཟའ་
འཛིན་ནི་ཉ་སྟོང་གང་རུང་ལ་མ་གཏོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པས། དེ་ཉིད་ཆེ་བ་ཉའང་
སྟོང་ངེས་བྱེད་གྱི་མཚན་མའམ་ཉགས་བཏྟན་པོ་ཡིན་པར་བཟུང་སྟེ། སྒྲ་མང་
བ་ལ་ཆ་འཛོག་བྱས་པ་དེ་དབང་མི་བཅན་པར། ཡང་སྐྱར་གཟའ་འཛིན་ཉིན་ནས་
འགོ་འཇུགས་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་བཞིན་ལེགས་པར་གོ་ན། ལུང་
རིགས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་བཟོའི་བྲ་བའི་ནང་དུ་མི་ཚུད་པར་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་ནས་གྲུང་འགྲིགས་པ་ཞིག་ཡོང་བར་ངེས་སོ་སྟུམ་མོ།།

ཡང་ཉིད་ནས། དབྱར་ཁས་ལེན་དང་། དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དུས་དོས་
འཛིན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བོད་དུ་བྱུང་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱི་སྟོན་དང་འགལ་ཆེ་
བར་མི་སེམས་ཏེ། གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་
རིགས་པའི་བྱར་ཏེ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་དགོངས་དོན་གཞི་རྩར་བཟུང་། དུས་
འགོ་སོགས་རང་ལུགས་གཏན་འབེབས་གཅིག་གཞིར་བཞག་བྱས་ན་འཐད་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། གྲེ་བྲག་སྤྱ་བའི་སྡེ་བ་བཞི་པོ་ལོ་འགོ་ཟླ་ཆོས་དང་། ཕྲག་ལེན་མི་འབྲ་
བ་རི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་
མཐུན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་རུབ་ལྟག་
ཁྱ་ཕྱེད་དང་དགུས་མ་ཆོད་པ་ཡོལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོད་པའི་སར་ཡན་ལག་གཞན་
ཆོད་ན་རུབ་ལྟག་གི་ལྟར་ཕྱེད་སྤྱེ་ཡང་། རོ་བོ་རྩེ་ལྟ་བུ་པལ་ཆེན་སྡེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་
ལ་ལྟར་ཕྱེད་མི་སྤྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་པ་དང་སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་
ཆེན་རང་རེས་ཉོར་ཟླ་བཞི་པར་ཕྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་ཆོས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་
སྤྱོད་དུ་ཕྱེད་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་སྤྱོད་པའི་དུས་ཆེན་ ༩ ཆོས་ ༡༥ དང་། ལྟ་བུ་
དུས་ཆེན་ ༤ ཆོས་ ༡༥ དང་། ཆོས་ ༣༣ ལ་ཕྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་
སྤྱོད་ལྟར་སྤྱོད་དུས་ཆེན་བོད་དུ་ཉོར་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༥ ལ་ཕྱེད་ཀྱང་། དེང་སང་ཕྱི་
ཟླ་ ༧ ཆོས་ ༤ ལ་ཕྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཆོས་གངས་མཉམ་དུ་ཁེལ་གྱི་མེད་ཀྱང་
གཉིས་ཀ་འཐད་པ་དང་། སྤྱགས་སྤྱགས་ཀྱི་ཕྲག་ལེན་ལྟ་བུར་མཆོན་ཆོ། རྒྱུད་སྤྱོད་
ཀྱི་ཕྲག་སྤྱོད་ལྟར་ན་འགྲིགས་ལ། རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྲག་སྤྱོད་ལྟར་ན་མི་འགྲིགས་པ།
དེ་བཞིན་རྒྱུད་སྤྱོད་སོ་སོར་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་འཐད་པ་
བཞིན་ནོ།། ཞེས་བྲིས་འདུག་པར།

འདི་ལྟར་དོགས་ཉེ། འདི་ནི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལས་ཆེ་
ཡང་། དེ་ལ་འདི་ལྟར་འདི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོའི་ལུགས་སྤྱོད་སོ་སོའི་

ལུགས་ལ་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཐད་
 ཅེས་སྒྲ་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་མོ་དང་ལུ་སྟེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་
 དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། སྐབས་དོན་
 འབྲེལ་མེད་མང་པོ་བཟངས་པ་དེ་ཡང་རིགས་མཐུན་རྣམས་མགོ་བོ་སྒྲོངས་པའི་
 ཐབས་ཅམ་དུ་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། ལྷག་ཆོད་ཁོ་ནར་ཉེ། དེ་ལྟར་ན། བོད་དུ་དུས་འབྲེལ་
 གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་དུས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡང་། གཉིས་ཀ་
 ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཐད་པར་ཐལ། དབྱར་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་
 ཁས་ལེན་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐན་
 ཀྱི་དེབ་དེར་ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་མཇུག་པ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷག་
 པར་དུ་བཤ་ཆེན་ལྟ་མཆོག་ལྡན་དང་། མཁས་དབང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་དར་
 སོགས་ཀྱིས་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་རྣམས་སྐར་ཅིས་ལྟར་ཀྱི་ཉ་སྟོང་ལ་བྱ་དགོས་
 པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་བོད་དུ་སྤར་ནས་གསུངས་ཟིན་པར་གསལ་བཞིན་ལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་གསལ་ཐལ་ཐལ་མང་པོས་དགག་པ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་བཏང་བ་
 ཡིན། དེ་དག་གིས་ཁྱེད་ལ་ནན་མི་ཐེག་པའི་གཞོན་པ་ཞིག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ནམ།
 ཡང་ན་དེ་དག་ལ་དགག་པ་བཏང་བ་ཡིན། དེ་དག་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་པོ་ཁྱེད་ལ་སྒྲ་
 བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནའང་པན་པ་འདུག་གམ།

གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལུགས་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཀྱན་འཐད་ན།

དེར་མ་བད་དུལ་ཚུ་རྩམ་ལྷ་བའི་གསུང་དུ། (ཅ། མཁའ་ཟེལ། ༤༠ན༤) བཏ་
 ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་གཏོར་མའི་དབྱིབས་འདི་
 ལྟར་བྱ་ཞེས་རྒྱུད་གཞུང་གི་ཁྱད་ས་གསལ་བ་མེད་པས་རང་རང་གླ་མས་ཕྱག་སྒོལ་
 བཞེས་བ་ལྟར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། རྒྱུད་བྲ་ཉོད་སྦྱང་
 སོགས་ལ་དེ་རིགས་ཕྱག་བཞེས་མི་འདྲ་བ་སྟན་ཆོགས་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། དེ་དག་
 དང་གཞི་གསུམ་དུས་ཆོགས་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ན་འགྲིགས་བབས་ཇི་ལྟར་ཡོད།
 མཆོན་ཉིད་པ་རིགས་འགྲེས་སྦྱང་ཞེས་བ་འདི་འདྲ་ལ་བེད་བ་ལོས་ཡིན།

གཞན་ཡང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་བཤད་རྒྱ་མེད་པར། ལྷ་དཔེ་

ལྷམ་ལ་འགོ་བས་བ་ལྟར། འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེན་ལ་དཔེ་སྒྲངས་ཏེ་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱང་སོགས་ཀྱང་ཕྱི་ཆེན་དང་བསྐྱེད་ནས་གང་འདོད་གནང་དང་། དུས་དབང་གིས་འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་དང་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་བ་འདི་ཁ་ལ་བྱེད་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་འདུལ་བ་དང་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་སྒྲི་བའི་རྗེས་འབྲངས་མང་དུ་འབྱུང་དོགས་ཀྱང་འདུག་གོ།

ཡང་། དགག་དབྱེ་སྐབས་དབྱམ་རྒྱུ་ཅ་དེ་ནི། གྲུ་ཤ་འཇག་མ་འགྱུར་བྱུང་རམ་པ་དོད།། ཅེས་ཆ་སྒྲིམ་བྲངས་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཡང་དབྱུང་དགོས་པར་མཛོན་ཏེ། ལྷན་པའི་དེབ་དེར་རྒྱ་དེའི་སྐོར་འབྲེལ་མེད་བྱུང་ཚུལ་གྱིས་བ་དང་། བྱུང་བར་དུ་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་ (༡༧) དུར་བ་ནི་རམ་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མ་གཞིགས་ཤིང་། ལྟུང་མཆོག་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྒྱུ་གསེར་མདོག་ཏུ། (བོད་པར་ཤོག་གྲངས་༤༩ན) དེང་སང་དབྱུས་གཙང་པལ་ཆེར་དུ། བ་གྱུ་སྟེ་བ་དང་འཇག་མའི་རྒྱ་བྲམ་ཅམ་གྱིས་མཆོན་དོན་བྱེད་པ། དབང་རྗེས་དངོས་བསྐྱེད་མི་འགྱུར་བའི་རིགས་ལ་རི་མོ་གྱིས་བ་སོགས་བྱེད་པས་གཞིགས་བྱུང་བ་འདྲ་ཡང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལ་རྩག་པས་མི་འཐད་ཅིང་། རུང་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྟུང་བཟེད་ཀྱང་རི་མོར་གྱིས་ཆོག་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་དེ་རིགས་བསྐྱར་དགོས་སོ་སྟུམ་མོ།།

ཡང་དབྱུར་རྙེད་བགོ་དུས་དགག་དབྱེ་ཕྱི་ཉིན་ཡིན་པས། རྗེས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི། དབྱུར་རྙེད་བགོ་བར་དོས་འཛིན་པ་མི་འཐད་ལ། ཞེས་གྱིས་བ་ཡང་།

དབྱེད་ཉིད་བཞོ་བ་དགག་དབྱེ་ཕྱི་ཉིན་ལས་ཕྱིས་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལ།
 དགག་དབྱེའི་ཕྱི་ཉིན་དེ་རང་ལ་བཞོ་དགོས་པར་གོ་བ་ནོར་འཁྱུལ་ངོ་མ་དེར་བྱུང་
 འདུག་སྟེ། གང་དགག་རྒྱ་དེ་རང་དབྱེ་དགོས་པ་ལས། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་མེད་
 སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱས་ཤིག་བཞོ་དགོས་པ་གོ་རྒྱུ་ག་ནས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐབས་དོན་
 བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་
 འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་དང་། ཀུན་མཁྱེན་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འདུལ་བ་ནས་གསལ་ཡང་འདིར་མངས་སུ་དོགས་
 བས་མ་བྱངས།

ལར་ནས་ལུང་རིགས་སྤྱོད་བ་ཆོམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་། ལུང་གང་འདྲེན་
 མཁན་སུ་ཡིན་བཟླ་བ་ལས། བྱང་རྒྱ་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཆོག་ཙམ་ལའང་མི་བཟླ་བ་
 མ་ཟད། རི་སྐད་དུ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། གཡེམ་མ་ལུ་ཚར་གྱིས་རྒྱལ་
 ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཤོ་ཆེ་ཆུང་གི་ཕྱོགས་ལ་བཟླ་བའི་དུས་ལ་དངོས་
 སུ་སྤེབས་ཐེན་པར་ཡང་མཛོན་པས། ད་ནས་ཀྱ་ཆོམ་དུ་སྤྱོད་བའམ་སུན་ཅི་ཕྱིན་
 ཏུ་ཆོལ་བ་ནམས་ཀྱི་ངོར། བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་ཕྱོགས་བྲལ་སྟོང་སངས་ཀུན་
 གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཐུབ་པ་དང་། རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་འགོ་བ་ཀུན་
 ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་བདེ་དགོ་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་སུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཁོ་ན་སྟོང་ལ་བཅངས་པའི་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་སེམས་བཟང་པོ་དང་། ཚུལ་བཞིན་
 དཔྱེད་པའི་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་དུ་ཐོབ་ཐུབ་པར་སྟོང་

ནས་རེ་སྟོན་ཁུ་རྒྱ་ཡིན་ལགས་སོ།།

ཕྱི་མི་བོད་ཁང་དཔེ་མཛོད་བདག་གཉེར་དགེ་མིང་དཔལ་ལྷན་གྲགས་བས་སྒྲིལ་
༡༩༩༥ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༢༤ ལ་བྲིས། སྤར་ཡང་ ༣༠༡༣ ལོར་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱང་བགྲིས་
བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

དུས་ཚིགས་སྐྱོར་གྱི་རྟོགས་འདྲིངས་གསེད་བཀྲོལ་རབ་གསལ།

༡༡། ད་ལན་འདྲིར་ཞོར་དུ་གསལ་བ་ཤད་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེང་
འདུལ་འདྲིན་གྱི་གཞི་གསུམ་མཆན་སྤྱར་ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་ཏུ་ (༥༡) དེ་ལྟར་
གསོ་སྤྱོད་གི་ཆེས་གངས་ངེས་བཟུང་བ་ལ་རི་ལུའམ་ཤིང་བྱང་ཉིན་གཅིག་བཞིན་
རེ་རེ་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་བགངས་པར་ནན་གྱིས་གསུངས་པ་ལས་སྐྱར་ཅིས་
དང་བསྐྱུན་དགོས་པར་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་ཞེས་དང་། (༥༢) མདོར་ན་
གཞི་གསུམ་གྱིས་མཆོན་བཅས་དབང་གིས་དུས་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་
ཅི་དང་མི་བསྐྱུན་པར་ཞགས་བགངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། (༥༣)
འོ་ན་མདོ་རྩའི་འབྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་མར་གྲགས་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས་དགེ་
སྤྱོད་གིས་ཞག་གངས་བཅིས་པ་མི་བཅན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བཅིས་པ་བཞིན་དུ་གསོ་
སྤྱོད་བྱ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འབྲེལ་ཆུང་འདི་རྒྱ་འབྲེལ་དངོས་མ་
ཡིན་པའམ། བསྐྱུད་བཅུག་པ་གང་རུང་དུ་མདོན་ཏེ། འདིའི་ཆོག་གི་རུས་པ་ཆུང་
ཞིང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་ལས་མི་འོང་བའི་བོད་ཆོག་དུ་མ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།
རྟོགས་མདོན་སུམ་དང་། ཁྱབ་པ་གསེར་ཐོང་གིས་གྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། (༥༤)

སྐྱར་ཅིས་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་འབྲེལ་མེད་ཡོད་པས་ངེས་པ་མེད་ཚུལ་མང་དུ་བྲིས་སོ།།

དེར་མ་ཟད་ (༡༩) གཞི་གསུམ་ཆོག་དེར། མདོ་རྩ་བར་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་འོ།། དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ཉིའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་བགྱིའོ།། དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཆུང་ཉིའི་འོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་པའི་མཆན་ (༡༩) དུའང་། གཞི་གསུམ་འདི་ནས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར། ཉོར་རྒྱའམ་བོད་རྒྱ་དང་བཟར་ན་དབྱར་སྤྲ་མ་ཉོར་རྒྱ་དྲུག་པ་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བའི་བཙོ་ལྷ་སྦྱར་ཆོག་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱར་ཁས་ལེན་ངེས་ཅན་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ (༡༥) དུ་དབྱར་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་ཅན་དགོས་ཚུལ་དང་། དེས་ན་དུས་ཆོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་ན་སྟོན་པའི་བཅས་པ་འགལ་བ་མ་ཟད། དབྱར་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྤྲ་ཕྱི་འགལ་འདྲུ་འབྲེལ་མེད་དུ་མ་བྲིས་པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

འདི་ལྟར་དབྱར་སྤྲ་ཕྱིའི་སྦྱར་ཆོག་དང་། དགག་དབྱེ་སྤྲ་ཕྱི་སོགས་རྒྱ་བ་ཉ་སྟོང་ཅི་རིགས་དང་ངེས་བཟུན་དགོས་ཚུལ་མདོ་རྩ་བར་དུ་གསལ་བ་ལྟར། སྤྲ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཞན་དག་དང་མི་འབྲེལ་བར་རྩ་འགལ་ལ་ཐུགས་འདོམས་གནང་སྟེ། དེ་ལ་བསྟོན་མ་འདིང་བར་བཅིས་བཀྱར་གནང་བ་ཆོས་ལེགས་སོ་སྟུང་ལ། འོན་ཀྱང་བོད་དུ་ (༡༥) གཞི་གསུམ་སོགས་སྐྱར་ཅིས་དང་བཟུན་མི་དགོས་ཚུལ་དང་། (༡༩) (༡༥) དབྱར་སྤྲ་ཕྱིའི་སྦྱར་ཆོག་དང་ཁས་ལེན་དུས་ཆོས་གངས་ངེས་ཅན་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་དབྱར་མི་འཆགས་ཚུལ་བྲིས་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་དང་། ལྟག་འོག་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལྟག་སྦྱོད་དུ་གྱུར་མི་འདུག་གམ།

ལར་ནས་དེ་དག་ནི་དུས་འགྲེལ་གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་སྐར་ཅིས་ལྟར་གྱི་ཟླ་
 བ་ཉ་ཤིའམ་ཉ་སྦྱང་གང་རུང་དང་ངེས་བསྟན་དགོས་པའི་ཁུངས་བཅན་ཤོས་ཡིན་
 པར་མ་དགོངས་པར། ལུང་རིགས་དང་དགག་དགོས་ལ་མི་སེམས་པར་དབང་བ་
 བའི་ལྟ་བས་གསོ་སྦྱང་དེ་དག་ཞག་གངས་ཁོ་ན་བགྱངས་ཏེ་བྱ་དགོས་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་ལ་ནི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱུང་ཞིང་། ཁྱེད་ལ་
 ནི་དེའི་སྟེང་དུ་དབྱར་ཁས་ལེན་དང་དགག་དབྱེའི་དུས་ངེས་ཅན་བཤད་པ་དང་
 སྟབས་འགྲིགས་ཐབས་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བ་ཡང་དེང་གདན་ས་བ་ཀྱན་གྱིས་
 མཐོང་གསལ་དུ་གྱུར་བྱིན་པའི་འགལ་འདུ་ཚེས་ལ་དབང་བ་བའི་ལྟ་བ་འདི་འདྲ་ལ་
 ནི། རི་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་སུ་སྤང་ཆེན་ཁུས་འབྱར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་འདུག་པར་ཡང་སྒྲུང་ལ།

དེ་ཡང་ལུང་རིགས་དབང་བཞག་གིས་དབྱེད་བསྟར་བྱེད་མི་བྱུང་བར།
 དབང་བ་བའི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འོས་ཤིང་མི་འཆམ་པའི་
 དུས་གསོ་སྦྱང་གི་མདོ་འཆད་སྟབས་སུའང་ང་བདེན་ཁོ་རྩུན་གྱི་ཆོག་མཆོན་
 འདེབས་རེ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཅུ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་འདྲ་ནི་གསོ་སྦྱང་ལ་འདུས་
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་ཡི་ཆད་སྒོ་པམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་སོང་བས། ཕྱི་ཆད་དེ་འདྲ་
 མི་འབྱུང་བར་ཅོད་པ་ཆོས་སྒྲིགས་སུ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གལ་ཆེ་བར་
 སྒྲུང་ངོ་།

འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་འོད་མ་འདི་ཉིད། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་གསུང་

དངོས་ཡིན་མིན་རྒྱུ་ཡང་། འདུལ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུའང་འདིའི་གཞུང་
 ཆོག་དུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ས་སུ་བྱངས་ཡོད་པ་ནི། འདིར་དཔེ་མཆོན་ཅམ་ལ་
 མཆོ་རྒྱུ་ (དགའ་བྱང་དེབ་) ལུ་སྤྱུགས་སྐྱབས་ (༡༧༩) སོགས་ནས་འགྲེལ་ཆུང་
 ཞེས་བྱངས་པ་མང་པོ། (བཀའ་བསྟན་དཔེ་སྤྱར་དེབ་འདུལ་བ་ལུ་བ་) འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་
 ཏན་འོད་པར་ (༢༥༤) སོགས་སུ་གསལ་བ་དང་། ལུ་སྤྱུག་མདོ་རྒྱུ་ (བྱེས་སུ་ཞ་
 དགོན་པར་དེབ་ ༡༠༠) ལུང་བཟེད་ཀྱི་ཆོད་བཤད་སྐྱབས་སུ་འགྲེལ་ཆུང་བྱངས་པ་
 སོགས་དཔེ་སྤྱར་དེབ་ (༢༤༩) ཏུ་གསལ་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མཆོ་རྒྱུ་མཐུག་ཏུ་འདུལ་བ་མདོ་རྒྱུ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་
 པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་ལ་
 བཏགས་ནས་བཀོད་ཅེས་ན། སྤྱི་པ་ཞེས་སོར་མདོ་དང་ལུང་གྲེ་བཞི་སོགས་
 དང་ཆུ་གཞུང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བྱངས་པའི་ནང་དུ་འགྲེལ་ཆུང་ཡོན་ཏན་འོད་
 པ་གྲགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མདོ་རྒྱུ་བའི་འགྲེལ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ཞེས་སོགས་
 བྱངས་མཐར། མདོར་ན་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལོ་གངས་
 མང་པོར་ལེགས་པར་བཏགས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྤྱུགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཉི་ལྟར་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་དགོངས་པ་
 བཞེས་དང་། བྱིད་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤྱོད་དུ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཉིན་བཞིན་གདམས་
 པ་ཡི། རྒྱུ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི། གསར་བཤད་ལྷ་མེན་མ་ཡི་སོ་
 བམ་དེས། བན་ལས་གཞོད་པ་ཆེ་བས་སྤྲིམས་ཤིག་ཨང་། ཞེས་བྱངས་པ་དེའང་

མཐར་སུའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདུག། དབང་ཟ་བའི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་
གཟུ་བོའི་སྒོས་དབྱེད་ན་ལེགས་པར་མཐེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་མོ།།

ལར་ནས་གཞི་གསུམ་ཚེ་ག་འདིར་ཡང་བསྐྱད་ཅི་ལྟར་བཅུག་ཡོད་མེད་སྟེ་
ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་དེབ་ (༣༩) དེར། མཐུན་པའི་
གཟེར་རྣོན་བཏབ་པ་ཡི།། ཞེས་པ་འགྱུར་བཅོས་བྱས་པ་ལྟར་སྤང་ཚུལ་གྱིས་འདུག་
ཀྱང་། དེ་འབྲེལ་ཡིན་ན་གཞི་གསུམ་ཚེ་ག་དེ་མཛད་དུས་ནས་དེ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་
གསུངས་དགོས་ངེས་ལས་མ་གསུངས་པས། འདི་ཡང་བྱིས་སུ་བསྐྱད་བཅུག་པ་
ཡིན་པར་མངོན་པ་འདིས་མཆོན། གཞི་གསུམ་ཚེ་ག་དེའི་ཆོག་ (༤༣) མི་ཐུབ་པ་
ཞེས་པ་ནི་ཆོ་བ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་བ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནམ་སྟོང་ལ་གསོ་
སྟོང་མི་འཆགས་པས་ཉེར་དབྱེད་ལ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ།། ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱད་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དེའི་
གསུང་ག་ནས་ཡིན། ཡིན་ན་ (༤༡) དེའི་གསུང་ཆོག་བཟུ་ཤིས་དང་། གཞོད་པ་
བྱུང་བའི་དོན་དང་། བསྐྱུང་བའི་གསོ་སྟོང་རྣམས་ནི་ནམ་དགོས་པའི་དུས་མ་
གཏོགས་པ་ཉ་ཤི་ལ་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དུས་
འབྲེལ་གསོ་སྟོང་གང་ཡིན་ཉ་ཤི་སྟེ་ཆོ་བའི་དཀར་ཆ་བཅོ་ལྔ་རྫོགས་དུས་ཆོ་བ་ཉ་
གང་བ་དང་། རྒྱ་ཆ་བཅོ་ལྔ་རྫོགས་དུས་ཆོ་བ་ཤི་བའམ་གནམ་སྟོང་གང་བྱུང་ལ་
བྱ་དགོས་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དེས་
ཡིག་སྐད་འགའ་ཞིག་གི་བར་ལ་འགའ་འདུ་དེ་འབྲེལ་དང་། མི་ཐུབ་པའི་གསོ་སྟོང་

གི་སྒྲ་དོན་མ་འབྱོར་བ་དེ་འབྲ་ག་ལ་གསུངས།

དེར་མ་ཟད་གནམ་སྒྲོང་ལ་བཅུ་བཞི་བ་རྣམས་མི་འཆགས་པར་འདོད་ན།
 བྱེད་ཅག་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཞག་གངས་ཁོ་ན་བཅིས་ཏེ་བྱ་དགོས་
 པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ནའང་སྐར་ཅིས་ལྟར་གྱི་གནམ་སྒྲོང་དང་སྟབས་
 འགྲིགས་པ་དུ་མ་འོངས་པ་དངོས་མཐོང་ལྟར་དང་། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་སྤྱར་ (༤༥)
 ཀམ་ཤ་ཏམ་ལས། དབྱར་ཆེ་གསུམ་དང་དགུན་ཆེ་གསུམ་གྱི་ར་བ་དང་ཐ་ཆུང་
 མར་གྱི་ངོར་བཙོ་ལྷ་མི་བྱབ་པས། ར་བ་ཐ་ཆུང་གི་གནམ་སྒྲོང་བཞི་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་
 བཞི་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་སྟོན་དབྱིད་གཉིས་ལའང་གནམ་སྒྲོང་གཉིས་ལ་བྱ་ཆུལ་
 གསུངས་པ་འདི་བཞིན་བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་བྱུང་ཆུལ་དང་། འདི་བཞིན་
 བྱེད་ན་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་སོགས་དང་འགལ་འགྲོ་བས། འདུལ་འཛིན་གྱི་གཞི་གསུམ་
 ནང་བཞིན་དགོས་ལ། ཞེས་བྲིས་པས་ཀྱང་བཅུ་བཞི་བ་རྣམས་གནམ་སྒྲོང་ལ་མི་
 འཆགས་ཆུལ་བཤད་པ་དེ་འདུལ་འཛིན་གྱི་གསུང་མིན་པར་གོའོ།

དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་སོགས་དང་འགལ་ཆུལ་དང་། འདུལ་འཛིན་གྱི་
 ལུགས་དེ་ནི་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ཆུལ་བྲིས་པ་དེ་ནི། དུས་འབྲེལ་
 གསོ་སྒྲོང་བྱ་བའི་དུས་འདུལ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན་
 པར་རང་རང་གིས་རྟོག་བཞོ་བྱས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འདུལ་འཛིན་
 མཆོག་གིས་དེ་དག་འགལ་བར་གཞིགས་ནས་དེ་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་རང་
 ལུགས་གསར་བཞོ་མཛད་པ་གཏན་ནས་མིན་པས། རི་སྐད་དུ། ལྷ་ཏམ་མི་གཙང་

ཐོས་པའི་མཆོ། ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་དེ་འབྱིད། ཅེས་པ་ལྟར་དངོས་སུ་
མཆན་སྒྱུར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་བྱར་བ་ལྟ་བུའང་
འགྲུར་ཉེན་མི་འདུག་གམ་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་སོ་སྟམ་མོ།

གཞན་ཡང་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེས་གངས་ངེས་བཟུང་ལ་སྐར་ཅིས་དང་བསྟན་
དགོས་པར་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་དང་། དུལ་དུས་འབྲེལ་མིན་ལ་སྐར་
ཅིས་འབྲེལ་མིན་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པས། སྐར་ཅིས་ལ་ངེས་བརྟན་མེད་ཚུལ་གྱིས་པ་
དེ་ནི། གོང་དུ་བྲངས་ཟིན། ལྷ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ཅའི་ཁྲིམས། རྒྱ་སྐར་སོགས་
ནི་དགོན་པ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། དགོས་པ་ནི་ཆེས་འདས་པ་སེམས་ལ་
བཞག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ངེས་པ། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་སོགས་སོ། ཞེས་
དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བྱར་ (ལྟ་པར་༡༠༥) དེའི་ཕྱིར་འདུལ་
བ་ལས་ཀྱང་ལྷ་ལོལ་དོར་བ་དང་རྒྱ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་སྐར་ཅིས་མཁན་
པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གཟིགས་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་གསུང་དེ་དག་དང་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་འགལ་བར་
གྱིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་མི་འདུག་གམ།

དེར་མ་ཟད་སྐར་ཅིས་ལ་ངེས་བརྟན་མེད་ན། སྟོན་པའི་དུས་ཆེན་རྣམས་
དང་། ཆེས་བཅུ་ཉེར་ལྔ་སོགས་དང་། དབྱར་སྤྱི་དང་། དགག་དབྱེ་སྤྱི་དུས་
སོགས་རང་ལུགས་ལ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གཏད་སོ་གང་ཡང་མེད་པར་ཁོང་བས་
འཁར་རྒྱག་བཅུགས་པ་ལྟར་འོལ་སྦྱོད་ཁོ་ན་བྱ་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པར་འགྲུར་ཏེ།

དེ་དག་རང་དགར་ནི་མི་ཤེས་ལ། སྐར་ཅིས་ལ་ནི་ངེས་བརྟན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་དགོངས་དབྱེད་ལེགས་པར་གནང་བར་ཁྱེད།

འདི་ཡང་དགེ་མིང་དཔལ་གྲགས་པས་ ༡༥/༩/༢༠༡༣ ཉིན་གྱིས་བ་དགེ་ལེགས་
 འཕེལ།། །།

སྟོན་པའི་དུས་ཆེན་ཁག་གི་ངོ་སྟོན་རབ་གསལ་སྟོན་མེ།

༡༣༥། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སློ་གསུམ་
གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།

དེ་ལ་སྟོན་བྱོན་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མཛད་པ་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་མཛད་ཆེན་ཁག་བསྟན་པའི་དུས་
ཆེན་གྱི་སྐོར་མཁས་དབང་དུ་མའི་གསུང་ལས་བརྟུས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་ཅན་གྱི་
བར་བྱའོ།

དེ་ལ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས། དང་པོ་མ་གྱུར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མནར་ཞིང་། བདེ་བ་རྒྱ་
དང་བཅས་པས་ཤོངས་པར་མི་བཟོད་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བྲངས་པའི་
འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་དགོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་

བསྐྱེད། བར་དུ་སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་
 ཉམས་ལེན་ལས་བཅུམས་ཏེ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས། མཐར་བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་
 སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་གནས་མཆོག་བྱད་པར་ཅན་འཕགས་
 ཡུལ་རྫོང་མེ་གདན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། སྤང་དགོས་
 ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་ཤིང་དག་པ་དང་། མཐེན་དགོས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྟོ་གོས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་
 བསྟན་ནས། ཐུགས་བརྟེན་བཞེན་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་
 དང་འཆོམས་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་སེལ་ཐབས་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་ཐབས་སྤང་དོར་གྱི་
 གནས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་བསྟུལ་བ་ལས། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར། བསོད་
 ནམས་རྣམ་སྤྱོན་བདེ་སྟེར་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་
 མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། ཅེས་སོགས་གདམས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་ཉིད་དུ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་
 ཡང་མི་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་ན་མི་འདོད་པའི་
 སྟུག་བསྐྱལ་ཉེས་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་འདོད་དོན་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བསོད་
 ནམས་བསགས་པ་ལ་ཅི་རུས་ཀྱི་འབད་བཅོན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

དེ་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་ཐབས་ཚུལ་ཉེན་འབྲེལ་ལེགས་

འགྲིགས་བྱུང་ན། ཆོགས་ཚུང་དུས་ཀྱང་རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་བསོད་ནམས་བསག་
 ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཞིང་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱར་
 བ་དང་། དུས་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁ་ཟས་
 ཁམ་ཅིག་ཅམ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་། ཆོས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་སོགས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་སྦྱབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
 ཆོགས། བན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་དང་། ཉམ་ཐག་པའི་ཞིང་ནད་པ་སོགས་ལ་
 སྦྱིན་ན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་།

ཡང་ཟས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱིན་ཡུལ་བྱ་བྱི་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཆོའང་། ཀུན་
 སྦྱོང་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 འདོད་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཡན་ཆད་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་དགོས་
 ལྟ་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རང་གིས་དགེ་བ་གང་བྱས་རྣམས་ལ་རྗེས་
 སྤྱི་ཡི་རང་བྱས་ན་བསམ་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་གཞན་ལས་པན་རྒྱལ་ས་ཆེ་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་ཡུལ་མཆོག་དམན་སྤྱི་ཡེ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེ་དང་དེ་ལ་ཁེངས་
 དེགས་བྱུང་གསོད་གྱི་རྣམ་འགྱུར་མེད་པར། རང་གི་ལག་གིས་གྲུས་ཞབས་ཞེ་
 ས་དང་བཅས་ཏེ་དངོས་རྗེས་ཚུང་དུ་ཞིག་སྦྱིན་ནའང་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་ས་ཆེ་
 བ་དང་། ཡང་དངོས་རྗེས་ཆེ་ཚུང་གང་ཡིན་རུང་ཆོས་བཟང་དུས་བཟང་གི་སྒྲུབས་
 དང་། ཡུལ་ཁམས་ལ་ཐུ་གེ་སོགས་བྱུང་བའི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱིན་ན། དུས་ཀྱི་དབང་
 གིས་གཞན་ལས་འགྱུར་སྒྲོ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཆུ་ལ་དེ་འབྲེལ་དེ་འཁྱེད་སྒྲིག་པ་ཀྱང་བསྐྱེད་ནམས་བསལ་བ་ལ་
 རྒྱལ་མེ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ན། དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་སམ་མང་པོ་སྒྲིག་པ་ཅིག་
 ལ་འཛོམས་ན་འགྱུར་སྒྲིག་པ་དང་རྒྱལ་མེ་བའི་བྱེད་པར་སྒྲིག་པ་དགོས་ལ། དེ་
 བྱི་དཔེར་ན། ས་ཞིང་ལེགས་པ་ཞིག་ཏུ་ནམ་དུས་རན་པའི་སྒྲིག་པ་སྤྱི་ལོ་མེད་
 པར་དེ་འདྲི་དང་སེམས་ལྷགས་ཆེན་པོས་ས་བོན་འདེབས་ལས་ལེགས་པར་
 བཀྲིས་ན་དེའི་གྲུབ་འབྲས་གཞན་ལས་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
 སེམས་སོ།།

དེས་ན་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་སོགས་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དམིགས་བསལ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱལ་མེ་བའི་ཆེ་མཛད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པའི་
 དུས་ཆེན་རྣམས་སྤྱི་དགེ་སྤྱི་གང་བསལ་ཀྱང་འགྱུར་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་བར་
 གསུངས་པས་ན། འདི་དག་གི་སྒྲིག་པའི་ནམས་སྤང་སྤངས་འཇུག་སྤྱི་ལོ་མེད་
 གལ་ཆེ་བས། འདིར་བདག་ཅག་གི་སྒྲིག་པའི་དུས་ཆེན་སྒྲིག་པར་ཅུང་ཅུང་ཞུ་ན། དེ་
 ལ་སྒྲིག་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་མེད་དུས་ཆེན་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟམས་
 སྤྱི་ཞུགས་པའི་དུས་ཆེན་དང་། སྤྱི་བལྟམས་པའི་དུས་ཆེན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་
 ཆེན། སངས་རྒྱུ་བྱང་པའི་དུས་ཆེན། ཆོས་འཁོར་བསྒྲིག་པའི་དུས་ཆེན། ལྷ་ལས་
 བབས་པའི་དུས་ཆེན། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན། སྤྱི་འཇུག་ལས་འདས་པའི་
 དུས་ཆེན་བཅས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་ཡོངས་སྤྱི་གྲགས་པའི་དུས་ཆེན་བཞི་ནི།
 མདོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱུ་བྱང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲིག་པ་དང་། ལྷ་

ལས་བབས་པ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་
ཆེན་བརྒྱད་པོ་དེ། དེ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ལ་
སྐྱབས་ལྷམས་པ་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ནང་དུ་འདུ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་
དང་སྐྱབས་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཆེན་ནང་
དུ་འདུས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ཆེན་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཆེན་དང་དུས་
ཆེས་ཉེ་བས་དེར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གི་ཚུལ་འོག་ཏུ་བཟོད་པ་དེས་གོ་
རུས་སོ།།

དུས་ཆེས་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུ་ཆེས་གངས་ངོས་འཛིན་སྐྱོར་ལ་སྟོན་བྱོན་
མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྟོལ་འབྲེལ་མེད་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེང་ཡོངས་གྲགས་
ཏོར་རྒྱ་དང་སྐྱར་ནས་བཅི་སྟོལ་ལྟར་ན། ཏོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ཆེས་
བཅོ་ལྔའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་དང་། ཡང་དེའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྐྱབས་
བལྷམས་པའི་དུས་ཆེན་དང་། ཏོར་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་དུས་ཆེན་དང་། ཡང་དེའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ། མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་པ། སྐྱབས་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཆེན་བཅས་དུས་ཆེན་
གསུམ་འཛོམས་དང་། ཏོར་རྒྱ་དྲུག་པའི་ཆེས་བཞི་ལ་ཆེས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་
དུས་ཆེན། ཏོར་རྒྱ་དབྱུ་པའི་ཆེས་ཉེར་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་
ཆེན་ཉེ་དུས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཏོར་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྟོན་པ་མཆོག་གིས་

དེ་ལ་འདུལ་བའི་གཞུང་དུ་ནི་ཆེ་བ་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི།
བཙུ་ལྔ་བཅས་གསུམ་དང་། ཆེ་བ་མར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི། བཙུ་
ལྔ་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་དང་། ཉེར་དབྱ གནམ་སྟོང་བཅས་
ཀྱི་དུས་སུ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་འཇམ་གླིང་འདིར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
དགེ་སྤྱི་ག་གང་བྱེད་གཟིགས་པར་ཐེབས་པའི་དུས་ཆེན་དང་། དེ་ཡང་ཡར་ངོ་
མར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ལྷའི་འཁོར་རྣམས་དང་། ཆེས་བཅུ་བཞི་ལ་ལྷའི་བྱ་
དང་བྱ་མོ་རྣམས་དང་། ཆེས་བཙུ་ལྔ་ལ་ལྷའི་གཙོ་བོ་རྣམས་གཟིགས་བསྐྱོར་ལ་

ཐེབས་པའི་དུས་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་བཤད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སྟོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་གྲགས་པ་དང་།
གཤམ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་གོ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་བའི་དཀར་ཆ་ཡར་
མར་དུ་འཐེལ་འགྲིབ་དང་། རང་གི་ཐིག་ལེ་ཡར་མར་དུ་བསྐོད་ཚུལ་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་
དང་། བྱད་པར་དུ་ཉི་མེད་གཟའ་འཛིན་ཀྱང་རང་གི་ལས་རྒྱུ་ཅ་ཁམས་སུ་རྒྱ་ཚུལ་
གྱི་ཉེན་འབྲེལ་སྟོས་བྱུང་ལས་དགེ་སྤྱི་གཤམ་བྱས་འགྲུང་ཆེ་བ་ཡོང་བའི་གནད་
ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ཚུལ་སྒྲུང་བས། ཐུན་མོང་བར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་
ཚུལ་འདི་ལ་གཞིལ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་དགོས་པར་སེམས་སོ།།

གོང་གསལ་དུས་ཆེན་རྣམས་ལས་ས་ག་ལྔ་བའི་ཆེས་བཙུ་ལྔ་དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པར་ཚད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ། དེ་
ཡང་སྟོན་ལ་བདུད་བདུལ། དགྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག། རྩ་རིངས་ལ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་རྩ་རིངས་དེ་ཆེས་བཙུ་ལྔ་ལྔ་ཐོག་
གི་དུས་ལ་གོ་དགོས་སམ། དེའི་མཆན་མོའི་དུས་ཤིག་ལ་གོ་དགོས་པ་གང་ཡིན་
སྟུང་ན། འདི་ལ་ལུང་འགའ་ཞིག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ལས་
འདོད་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་དེ། མཁས་དབང་ལ་ལས་ཆེས་བཙུ་ལྔ་ལྔ་སྟོན་ལ་བདུད་
བདུལ། དེའི་མཆན་དགྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག། དེའི་མཆན་མཐའ་ལ་དུས་སྤྱི་ལོ་
ཆ་གཉིས་ཕྱེ་བའི་ཕྱེ་མའི་དུས་ལ་ངོས་འཛིན་ནས། སྤྱིར་འཛིན་ཉེན་ཐ་སྟངས་

ཆེས་དེ་དང་དེའི་ཐོ་རེངས་ཞེས་པ་དེ་དང་དེའི་སྤྱོད་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་
 དེ་དང་མི་འབྲུག་པ་ཅས་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་བཞིན་དུས་ཆེགས་ལ་མཁས་པ་
 ཁག་ཅིག་གིས་ནི། སྐར་ཅིས་ཞིབ་པར་བྱས་ན་གོང་གསལ་ཐོ་རེངས་དེ་ཉིད་ཆེས་
 བཅུ་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་གོ་དགོས་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ།།

ཡང་མཁས་དབང་གཞན་དག་གིས་ནི། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་རྒྱལ་
 བྱ་གཞིན་ཅུ་དོན་འབྱུང་དེ་ཉིད། ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ལྷ་ཉི་ལྷག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དང་
 བྲལ་བའི་ཐོ་རེངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དུས་སུ། ནང་གི་མངོན་བྱང་སྤང་
 བ་དཀར་ལམ་པ་དང་། མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་སྤང་
 བ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ན། ཆེས་བཙུལ་ལྷའི་ལྷ་
 བ་ནི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་ཤར་བར་དུ་བསྟན་པས། དེའི་མཆོན་མོ་ལ་ནི་ལྷ་འོད་
 དང་ཉི་འོད། ལྷག་ནག་བཅས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་གཏན་ནས་
 མེད་པས། ཆེས་བཅུ་བཞིའི་མཆོན་གྱི་སྤྱོད་དང་ལྷ་འོད་བཅས་ཡོད་ནས། ཆེས་
 བཙུལ་ལྷའི་ཐོ་རེངས་ཉི་འོད་ཀྱི་དམར་མདངས་མ་སྤེལས་པའི་བར་དེར་ལྷ་ཉི་ལྷག་
 གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པས་དུས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལྷང་རིགས་དང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟངས་
 བཅས་ཀྱི་དང་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་།།

དུས་དེ་ནམས་སུ་དགེ་བ་འབྱུང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ནི། གོང་གསལ་སྟོན་པའི་

དུས་ཆེན་ནམས་སུ་ཡིད་ཆེས་དད་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་བྱེ་བ་བརྒྱ་
འགྱུར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་འཛིན་ལ་བྱེ་བ་འབྲུམ་འགྱུར་དང་། ལྷ་འཛིན་ལ་བྱེ་བ་
བདུན་དང་། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་སོགས་སྤྱིར་བཏང་དུས་བཟང་ནམས་སུ་དགེ་ཅ་
བརྒྱ་འགྱུར་རེ་འཕེལ་བར་མཁས་དབང་མང་པོས་གཅིག་མཐུན་གསུངས་ལ། དེར་
མ་ཟད་ལྷ་མ་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་ནམས་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆེགས་
ནམས་སུ་ཆེགས་བསག་སྤྱིབ་སྤྱིང་ཅི་རུས་ལ་འབད་ན། དམ་ཆེགས་ཉམས་ཆག་
སོགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་དག་ཅིང་ཆེགས་ལྷབས་ཆེན་གསོག་པ་དང་། ཐུགས་བརྩེ་བ་
ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་པན་ཡོན་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་དམ་པ་
ནམས་ཀྱིས་ནན་ཆེར་གསུངས་སོ།།

དོན་གྱི་དབང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བའི་གཞུང་ནམས་སུ་འང་
སྟོན་པ་སྤྱི་བལྟམས་པ་དང་། དབྱ་སྤྱོད་བྱེགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་
པའི་དུས་ཆེན་ནམས་ལ་དུས་སྟོན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་
གནས་དེར་དད་འདུས་སྤྱི་པོ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་ཆེགས་པ་དང་
བཅས་ཏེ་སྟོན་པའི་སྤྱི་གཟུགས་ཁྲོགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་དུ་ཉི་འཁོར་གྲོང་ཁྲིར་
སོགས་ལ་གདན་པུངས་ནས། སྤང་མདོ་ནམས་སུ་གུས་ཐུག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་
ཏེ་བསོད་ནམས་བསག་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། དེང་སང་ཡང་ནང་པའི་
ཡུལ་གྱི་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པའི་དུས་སྟོན་འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་བྱ་སྟོན་ཡོད་
པའང་མཐོང་ཐོས་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་མཁས་དབང་འགས་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། ཞིང་དང་
བསམ་པ་དང་། རྟེན་དང་དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆེས་ཕྱི་དུ་ཕྱིན་པའོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་ཞིང་སྒྲ་མ། བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས། རྟེན་
རང་ཉིད་སྒོ་མ་པ་དང་ལྟན་པ། དངོས་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ། དུས་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིན་
ཞུགས་ཡོད་པའི་དུས་སུ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཕྱི་མ་འདིའི་ཤེས་བྱེད་ནི། བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཤར་གྱི་
སངས་རྒྱུ་དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
བསྐྱུངས་པ་ལས། ཞིང་འདིར་བསྐྱབ་པ་སྣ་གཅིག་བསྐྱུངས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་
གསུངས་པས། འདིར་ཡང་སྟོན་པ་ཞལ་བ་ཞུགས་དུས་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་
བསྐྱུངས་པ་ལས། དེང་སང་དུས་ངན་པའི་མཐའ་འདིར་བསྐྱབ་པ་སྣ་གཅིག་
བསྐྱུངས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་རིགས་པས་བྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་
ཤིང་། དེ་དག་ནི་དཔེར་ན། སྒོ་མེ་རྒྱུ་དུ་དེ་ཉིད་ཉི་འོད་ཡོད་སར་མི་གསལ་
ཡང་། ལྷན་ནག་ཁོད་དུ་ཆེས་གསལ་བ་ལྟར་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་སར་སྤར་བ་
ལས་རྒྱུ་གཡོ་བའི་གནས་སུ་སྤར་སྤྲུབ་ན་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ལྟར་རེ། གཞན་ལ་
སྤྱིད་དུས་རོགས་པན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལས། སྤྲུག་དུས་རོགས་པན་རྒྱུ་དུ་བྱས་
པ་པན་རོགས་ཆེ་བ་ལྟར། རྟོན་མོངས་ལ་སྤྱིད་པ་ལྷགས་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་དུས་ལས།
དེ་ལྷགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཡུལ་དུས་དང་། བྱང་པར་དུ་བསྟན་པ་ཉམས་བྱུང་འགྲོ་
བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་འཕམ་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིག་སྤྱིང་དགེ་བསྐྱབ་ལ་ཅི་

དེ་ཡང་བསག་སྐྱེད་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པར་གྲགས་པ།
 དང་པོ་སྐྱེད་པ་ཡུལ་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་འཆའ་བ་དང་། གཉིས་པ་མཆོད་པ་
 འབྲུལ་བ། གསུམ་པ་སྡིག་པ་བཤགས་པ། བཞི་པ་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱི་རང་བ།
 ལྷ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པ། རྩག་པ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་
 བ། བདུན་པ་དགོ་ཅ་ནམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོལ་བ་བཅས་ལ་འབད་ན། དགོ་ཅ་ཆུད་

མི་བཟུང་ཆེན་པོ་ཆེ་བ་དང་། གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བར་ངེས་སོ།།

བསྐྱོད་བསྐྱོན་ལམ་ཡང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱོད་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བཟང་པོ་སྤྱོད་
 བའི་སྐྱོན་ལམ་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པས་བྱུང་ན་དེ་དང་། དེ་མིན་འཇམ་དཔལ་
 དཔལ་འབོ་ཞེས་སོགས་ཆེགས་བཅད་གཉིས་སུ་འདྲ་བཞུགས་ཀྱི་འདུས་ཤིང་ཆེན་པོ་
 ཆེ་བར་གསུངས་ལ། མདོར་བསྐྱེས་ན། ལྷག་འཆའ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཞགས་
 བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱེས་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། དགོ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་
 གིས་ཅི་བསགས་པ། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱོད། ཞེས་
 སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་མཆོག་
 གིས། སྤྱི་ཞིའི་གདུང་སེལ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱེས་པ། འཇམ་གྱིང་ཡངས་
 པའི་པན་བདེའི་དཔལ་དུ་རྒྱས། དེ་འཛིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུས་།
 ཆོས་སྤྱོད་རྒྱུ་བཅུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད། ཅེས་གསོལ་འདེབས་སྐྱེས་
 སྐྱོན་ཇི་ལྟར་གནང་བ་ལྟར། བདག་ཅག་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་
 འདེབས་བསྐྱོད་སྐྱོན་ལྷུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་སྨྲ་བ།

༡༡། མཁའ་ཁྲབ་སྐྱེ་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དབུང་གཉིན་དམ་པ་
ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་བྱུང་དབང་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་ཞབས་པད་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཁྲིའི་བྱང་དུ།

གུས་སྐྱབས་འོག་པ་དག་མིང་དཔལ་ལྷན་གཤམ་པས་གུས་ཕྱག་དང་
བཅས་ཞུ་གསོལ་འདེབས་སྟེང་། དེང་ཡང་གང་ཉིད་སྐྱེ་དགྱེལ་བྱངས་ཤིང་མཛད་
འཁོར་གྱི་འོད་སྣང་ཆེན་པོས་རིས་མེད་ལུས་ཅན་ཀུན་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་མངོན་
པར་བསྐྱར་དང་སྐྱར་བཞིན་པའི་བཀའ་བློན་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་གུས་པ་ནད་
མནར་གྱི་དུས་སྤྱའང་ལྷ་རྩེ་ཆེད་གཏོང་ཡང་ཡང་གནད་བ་སོགས་བསམ་བཞིན་
ལས་འདས་པའི་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་གནད་བར་སྟོང་ནས་ཐུགས་རྩེ་སྤྲེལ་མེད་དུ་ཆེ་
ཞུ་བྱེད་ལགས།

ད་ལས་ཞུ་བྱེད་སྟེང་པོར། སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཉིད་ནས་གུས་
པར། དབུང་སྤྲེལ་ཁས་ལེན་ཚུལ་འདི་བཞིན་ཆར་དུས་ལ་བསྟོན་ན་ཏུ་ཅང་གྱི་

འགྲོ་བར་དོགས་འདུག་པ་དང་། ཡང་ས་གཤི་དུས་ཆེན་དེའང་ནང་བ་སྤྱི་དང་
 གཅིག་མཐུན་ཞིག་བྱུང་ན་ཞིན་ཏུ་ནས་དགོ་མཆན་ཆེ་བར་སྤང་འདུག་པས་དེ་
 དག་གི་སྐོར་དབྱེད་པ་བྱེད་ཞོག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། གུས་པས་ད་ལན་
 སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་འདི་བཞིན་འབྲས་བཟང་ཞིག་སྤྲོན་
 རེས་གང་རུས་ཁྱེད་འཆར་ཡང་། བར་སྐྱབས་སུ་གུས་པ་གཟུགས་ལོ་བདེ་མིན་
 སོགས་ཀྱིས་བཞད་ཚུལ་འདྲ་མིན་གྱི་དབྱེད་གཞི་ཁྲུངས་འཆོལ་ཐོག་ཞིབ་དབྱེད་
 གཟིགས་འབྲུལ་ཁྱེད་ལོས་པ་ཞིག་བཀྱིས་མ་ཐུབ་པས་ཡུན་རིང་ནར་འགྲངས་སོང་
 བར་དགོངས་འགལ་ཡེ་ནས་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱི་དང་། ཉེ་ཆར་དེ་དག་གི་སྐོར་གུས་
 བར་སྤང་ཚུལ་དབྱེད་གཞི་རགས་བསྐྱེད་བཀྱིས་པ་འདི་བཞིན་ཟུར་འབྲུལ་ཁྱེས་
 བ་ལགས་ན། འདི་ལས་སྐྱབས་པའི་མཆོད་པར་འགྱུར་རིགས་གང་འཆོམས་རེ་
 ཡོང་བའི་རེ་སྤོན་དང་། འོངས་པ་གང་མཆིས་སྤྲིང་ནས་བཟོད་གསོལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་
 ལགས། སྤང་ཀྱང་བསྐྱེད་འགྲོའི་མགོན་དུ་སྐྱེ་ཆེ་ཡུན་དུ་བཟན་ཅིང་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་
 ཀུན་ཏུ་འབྲུལ་མེད་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་འཛིན་ཅེས་ཀྱང་གནང་སྤྱོད་ཡོད་པར་མཐུན་
 མཐུན།

ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་ཏེན་ཉིན་སྐོར་ ༡༥༠༠ དང་ལྷ་རེག་དེ་མེད་བཅས།

གུས་པས་ཐུལ།

ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་ཐེབས་ལྟར་
 ས་གཤི་དུས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཆར་སྣང་དོགས་དབྱེད་
 བྱུགས་བསྐྱུས་སྐྱབ་པའི་མཆོད་སྤྱོད།

༡༡། འདིར་དུས་ཆེན་སྐོར་བྱུགས་ཙམ་བརྟག་ན། དེ་ཡང་མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག་གིས། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་དུས་ཆེན་བསྟན་པ་ལས། དཔོ་ཆེ་
 ཞེས་བྱ་ཉོར་ཆེ་གཉིས་པ་ཡི། དཀར་བྱུགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆེས་བརྒྱད་ལ།
 ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆོ་འབྲུལ་དུས་ཆེན་དེ་ཉོར་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་བརྩེ་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་
 དེར་སང་མཆུ་ཆེ་བ་ཉོར་ཆེ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྗེའི་བར་བརྩེས་སྟོལ་
 དེ་ནི། སྤར་གཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་དམག་རྒྱུ་ཆེད་དུ་སྤྱར་བྱས་པ་
 དེ་བཞིན་རྒྱན་གནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས།

ཡང་མཁས་པ་ལ་ལས་ནི། མདོ་སྤེམ་མཛངས་སྒྲུན་འགའ་ཞིག་དང་། ཆོ་
 འབྲུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དུས་ཆེན་དེ་ཉིད་དབྱེད་ཆེ་ར་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་
 བཅོ་ལྗེའི་བར་ལ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པས་དེ་ནི་ཉོར་ཆེ་དང་པོ་རང་ལ་ཁེལ་བས་

དེ་ལ་བཅི་དགོས་ཚུལ་འདོད་པ་སོགས་འབྲམ་མིན་བྱུང་བར་སྣང་། འདི་དག་གི་
སྐྱོར་ཞིབ་པར་ནི་བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་འདུལ་བའི་དུས་ཆེགས་ན་
གསལ།

དེ་གཉིས་ལས་གཙོ་བོར་གང་ལ་མོས་པ་ཆེ་ཞེ་ན། རང་གི་རྟོག་དོར་
འཆར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཀོང་སྤྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་དབྱར་དང་དགག་དབྱེའི་
ཆོ་ག་གསལ་སྒྲོན་དུ། འོ་ན་དབྱར་ཆེ་འབྲིང་པོ་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ལོ་འགོ་འཛིན་
ཚུལ་ལ་དབྱུག་པས་ཉ་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པ་དང་། སྤེན་དྲུག་གིས་ཉ་
བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། མཆོ་སྣ་བ་ཕྱི་མ་
ལྟར་བཞེད་ཅིང་དབྱར་འབྲིང་ཉོར་ཆེ་དྲུག་པ་ནས་མཛད་པ་འདུལ་བ་ཆེག་ལེ་དང་
མཐུན། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྒྲོན་ལུགས་སྣ་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་དབྱར་འབྲིང་ཉོར་
ཆེ་སྣ་བ་ལ་མཛད་དེ་དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ཁས་ལེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྒྱད་པའང་དེའི་རྗེས་འབྲང་དུ་མཛད་ཅེས་གསུངས་
པ་དང་། ཚུལ་འདི་བཞིན་དགོན་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེང་ཡང་བྱུག་ལེན་མཛད་
འདུག་པ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་།

ཆོས་རྗེ་ཀམ་འབྲིན་ལས་པའི་གསུང་འབྲམ་ཐུན་མོང་བའི་བྱི་ལན་གྱི་
འབྲིང་བར། ཆེ་བའི་དོས་འཛིན་ལ་བོད་ན་ལུགས་གཉིས་སྣང་སྟེ། སྣ་རབས་པ་
འགའ་ཞིག་དང་། དེང་སང་རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་རྣམས་ནི། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་
ལས། སྐར་མ་སྤེན་དྲུག་གི་ཉ་བའི་ཆེ་ལོ་རྫོགས་པར་བཞག་པས། ཉོར་ཆེ་བཅུ་

པར་གྲགས་པ་ཉ་བྱག་འཛོམས་པའི་ཆེ་བ་དེའི་ཆེས་བཅུ་བྱག་ནས་འགོའི་ཆེ་བར་
ངོས་འཛིན་ཞིང་ལོ་འགོར་འདོད་པས། ཉོར་ཆེ་བྱག་པ་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཉ་བའི་ཆེས་
བཅུ་བྱག་ལ་དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དང་། ཉོར་ཆེ་བཅུན་པར་གྲགས་པ་
གྲོ་བཞིན་ཀྱི་ཉ་བའི་ཆེས་བཅུ་བྱག་ནི་དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་སུ་འདོད།

ཆོགས་སྤེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འདུལ་འཛིན་མང་དག་གིས་ནི། ཉོར་ཆེ་དགུ་
པའི་ཆེས་བཅུ་བྱག་ལ་ལོ་འགོར་བྱས་ནས་ལྷ་པའི་བཅུ་བྱག་ལ་དབྱར་ཁས་ལེན་
པར་མཇུག་སྤང་ལ། རྗེ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་དང་གསེར་མདོག་ཅན་པ་ (པཎ་ཆེན་ཤྲ་ག་
མཆོག་) སོགས་སྤྲིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས། ལྷགས་
སྤྲ་མ་སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་ཉོར་ཆེ་ལྷ་པ་དང་བྱག་པའི་སྟོད་སོགས་ཆར་ཆེ་བའི་དུས་
སུ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་མེད་པར། བཅུ་པའི་ཆེ་ཆར་ཆད་པའི་དུས་སུ་རས་
ཆེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པར་སྤང་བས་ལྷགས་གཉིས་ཀ་མཁས་པ་
རྣམས་ལ་གྲགས་སོ།། ཞེས་གསུངས།

ལྷགས་སྤྲི་མ་དེ་ལའང་གཞོད་བྱེད་གཙོ་བོ་ནི། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་
གྲགས་པས་འདུལ་བ་གཞི་སྤྲད་དང་འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་བཅས་སུ། ལོ་འགོ་
འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། ཉོར་ཆེ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་ལ་དབྱར་སྤྲ་མའི་དུས་ཀྱི་
དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་འདུལ་བ་ལྷང་ལས། ཤིང་ལོ་རྣམས་སྤྲ་
བོར་གྱུར་ཟེན་གྱི་དུང་དགེ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེའི་སྐབས་མེད་ཅེས་སོགས་
ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་ལོ་མགོ་འཛིན་

ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་རྟོར་རྩ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཙུག་ལྟ་ལ་དབྱར་སྤྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དགག་
 དབྱེ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དགག་དབྱེ་དེའི་དུས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱོ་བོར་གྱུར་
 བ་ལུང་ལས་གསུངས་ན་རྟོར་རྩ་བརྒྱད་པའི་བཙུག་ལྟ་ལྟེ་དུས་སྤྱི་ལོ་སྐྱོ་བོར་མ་
 གྱུར་བ་མཛོན་སྤྱི་མའི་གྲུབ་པས་གཞོད་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ་ནས་ཡིན་
 བར་སྤྱད་།

འོན་ཀྱང་ཤིང་ལོ་ལྷན་སྐྱོ་བོར་གྱུར་ཅིན་ཀྱང་ད་དུང་དགོ་འདུན་གྱི་
 དགག་དབྱེའི་སྐབས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱར་གྱི་མའི་དགག་དབྱེའི་སྐབས་
 ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་མའི་དགག་དབྱེའི་སྐབས་ལ་གསུངས་པ་མིན་ཞེས་དང་། གྱི་
 མ་དེར་ཡང་རྟོར་རྩ་བརྒྱད་པའི་སྟོད་ཅམ་ནས་ཤིང་ལོ་ལྷན་སྐྱོ་བོར་གྱུར་ཅིན་ཀྱང་
 དགྲུ་པའི་བཙུག་ལྟ་བར་དགག་དབྱེའི་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བཅུ་
 པའི་བཙུག་ལྟ་བར་དེའི་སྐབས་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གཞན་
 གྱིས་ལན་འདེབས་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་དབྱར་དགོས་པར་སྤྱད་འོ།།

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། རྟོར་རྩ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཙུག་ལྟ་ལ་དབྱར་
 སྤྱི་མ་ཁས་ལེན་ན། སྐབས་དེར་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་པལ་ཆེར་ཆར་
 མགོར་བཅུགས་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་ཅིན་པར་མཛོན་སྤྱི་མའི་གྲུབ་པས། དབྱར་
 གནས་བཅས་པའི་དགག་དགོས་གཙོ་བོ་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་
 བ་དབྱར་གྱི་མའི་དགག་དབྱེ་དེ་རྟོར་རྩ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཙུག་ལྟ་ལ་བྱ་དགོས་པར་
 འགྱུར་བས། རྟོར་རྩ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོའི་སྐབས་ལ་ནི་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྱས་སུ་འང་

གང་ངར་ཆེ་ཞིང་དགུན་དུས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པས། ད་དུང་དབྱར་གནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་
དང་མངོན་སུམ་དག་གིས་གཞོད་པར་སྤང་བས་དབྱར་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྤམ།

དེར་མ་ཟད་ལུགས་ཀྱི་མ་འདི་ལྟར་ན། ས་གཤི་དུས་ཆེན་ཡང་རྟོར་རྒྱ་
གསུམ་པའི་ཆེས་བཙུ་ལྔ་རང་ལ་སྟབས་ཁེལ་འགྲོ་བར་མངོན་པས་དེར་བཅི་
དགོས་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ནི་དུས་འཁོར་དུས་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤར་ནས་རྟོར་རྒྱ་གསུམ་
པའི་ཆེས་བཙུ་ལྔ་ལ་བཅི་སྟོལ་ཡོད་ལུས་འདི་བཞིན། ༡༠༠༥ བོད་གཞུང་ཆོས་
རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་མཆན་བརྗོད་འགྲེལ་ཆེན་ ༡༧ དུ།
དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་མེད་འཆོས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་མཆོད་རྟེན་དུ། ལྷ་
ཆོགས་རྒྱུད་དོན་གཉེར་བ་ཡི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་འདས། རྒྱ་པའི་
བཙུ་ལྔ་ལ་འདུས་སོ། ། ཞེས་བྲངས་པར་ནག་པའི་ཞེས་པའི་མཆན་དུ། བེ་གིང་།
སྤར་ཐང་། རྟེན་དགོ ཅོ་ནེ་བཙས་ཀྱི་བསྐྱེད་འགྱུར་ན། ས་གཤི་ཞེས་གསལ་ཡང་
ཡོངས་གྲགས་དང་མི་མཐུན་པས་ནག་པ་རང་སོར་བཞག་ཅེས་འཁོད་པ་ལས།
བསྐྱེད་འགྱུར་བཞི་དང་མི་འབྲ་བའི་ཡོངས་གྲགས་དེ་ནི་རི་ལྟར་ཡིན་མིན་སོམ་
ཉི་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་། བསྐྱེད་འགྱུར་ཁག་བཞི་གར་ས་གཤི་བཙུ་ལྔ་ལ་འདུས་སོ། །
ཞེས་གསལ་བ་དང་མཐུན་པ་དེར་མོས་པ་ཆེར་སྦྱེས་སོ། །

གལ་ཏེ་དུས་འཁོར་ས་ག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་རྟོར་རྒྱ་
གསུམ་པ་ལ་ཁེལ་བ་རི་ལྟར་འབྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་ལོ་མགོ་རྟོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་བཅུ་

དུག་ནས་འཛིན་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། མཚུ་ཆེ་བ་ཏྲོར་ཆེ་དང་པོ་དང་། དཔོ་གཉིས་
 བཞུགས་པ་གསུམ་པ། ས་གཞི་བཞི་པ། སྤྱོན་ལྷ་པར་བཅིས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་
 འཕྲུལ་དུས་ཆེན་དེ་ཡང་དཔོ་ཆེ་བ་ཏྲོར་ཆེ་གཉིས་པའི་ཡར་ངོ་ལ་ཁེལ་བ་ཡིན་
 གྲང་། སྤར་དམག་ཆོག་གི་ཆེད་དུ་ཏྲོར་ཆེ་དང་པོ་ལ་སྤྱུར་བྱས་པ་རྒྱན་གནས་
 སུ་བཞག་ཚུལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྤང་།

ཡང་ལོ་མགོར་ཏྲོར་ཆེ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་འཛིན་པའི་ལྷགས་
 ལྟར་ན། དཔོ་ཆེ་བའི་ཉ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཏྲོར་ཆེ་དང་པོའི་དང་། བཞུགས་པའི་ཉ་
 གཉིས་པའི། ས་གཞི་ཉ་གསུམ་པའི། སྤྱོན་གྱི་ཉ་བཞི་པའི། རྒྱ་སྟོང་གྱི་ཉ་དབྱེར་
 སྤུངས་པའི། སྤོན་དུག་ཉ་དབྱེར་གྱི་མ་དེའི་སྤྱོར་ཆོག་དང་། དགག་དབྱེར་དགུ་
 པའི་བཙོ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཁེལ་འགོ་བའི་ཚུལ་འདི་དག་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་
 ཏྲོར་ཆེ་གསུམ་པ་ལ་ཁེལ་བ་ལེགས་པར་འགྲུབ་པོ་སྟུང་མོ།

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ཡར་རྒྱུར་ཉ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་
 ཀྱང་ཏྲོར་ཆེ་དང་པོ་རང་ལ་ཁེལ་འགོ་བར་མཛོན་པས། དེ་དམག་ཆོག་གི་ཆེད་དུ་
 སྤྱུར་བྱས་ཚུལ་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་མེད་
 དང་ཡོད་དུ་རྒྱག་གྲང་། དུས་ཆེན་གལ་ཆེན་དེ་ཉིད་དེའི་དུས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་
 རྒྱན་གནས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་སྤྱོད་ཚུལ་བཟོད་ན།
 དེ་ལས་ལན་དོན་མཐུན་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་བསྟེན་མི་དགོས་པ་དང་། དབྱར་སྤྱོད་
 གྱི་དང་དགག་དབྱེར་སྤྱོད་པའི་ཀྱང་ནམ་དུས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིགས་པ་འོང་བར་

སྤང་བས། དབྱར་ཁས་ལེན་ཆར་དུས་ལ་ཁེལ་མིན་དང་། རས་ཆེན་གྱི་དུས་སྤ་
 ཕྱི་དང་། ཤིང་ལོ་སྐྱུ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་སོགས་ཀྱི་ཉོག་དཔྱད་ནམས་ཀྱང་། གང་
 དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ཡིན་མིན་ལེགས་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ་སྤམ་ཞིང་།
 དེར་གི་ནང་བའི་ཡུལ་གྱུ་གཞན་མང་སོས་ཀྱང་ས་གཤི་དུས་ཆེན་བཅིས་སྒོལ་དེ་
 བཞིན་ཆེ་བའོལ་མེད་ན་ཉོར་ཆེ་གསུམ་པ་དང་སྤམས་འགྲིགས་འགྲོ་བར་མངོན་
 བས། སྤྱོགས་ཀྱན་ནས་འགྲིགས་ཤིང་ཆེས་དགེ་མཆོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འོང་བར་
 སྤང་འདུག་སྤམ་པ་འདི་ཡང་དགེ་མིང་དཔལ་གྲགས་པས་ ༡/༩/༢༠༡༣ དབྱད་
 གཞི་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

དག་སྒྲིག་གི་སྒྲང་དོར་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།

དེ་ཡང་རྗེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

མཆོག་འབྲིང་དམན་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ལ་ཡང་།།

ལས་འབྲས་སྒྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོད་པ་ནི།།

བདེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།།

སྒྲང་དོར་མ་ཞོར་ལག་ཏུ་ལེན་པ་གཅེས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་སྐད་ཅིག་
 ཅམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་ནི་དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྤྱད་པར་འདོད་ཀྱང་།
 བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱ་ནི་རྗེ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་སྒྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་
 མ་སྟབས་སྟབས། འདོད་པའི་བདེ་སྐྱོད་མ་ཐོབ། མི་འདོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་ནི་
 ཆད་དུ་གྱུར་ཞིང་འབྱུང་བར་ངེས་པས་ན་ལས་དག་སྒྲིག་གི་སྒྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
 བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། དེའི་
 སྒྲོར་བདག་དང་བདག་འབྲས་བའགའ་རེ་ལ་པན་པའི་ཆེད་གནད་བསྐྱེད་སྤྱད་ཅམ་
 འབྲི་བར་བྱའོ།།

དེ་ལ་མི་དགེ་བཅུ་ལྔ་པ་འཛིན་རྒྱལ་པ་བསྐྱུས་ཅམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་ག་
གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ལོག་གཤམ་བྱེད་པ་བཅས་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་
གསུམ་དང་། རྒྱན་བཞད་པ། སྤམ་བྱེད་པ། ཆོག་རྩལ་བརྗོད་པ། དག་ཀྱལ་སྤྱོད་

བ་བཅས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་དང་། བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་
བཅས་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་སྟེ་བསྒྲུམས་པའི་བརྩ་པོ་དེའོ།།

དེ་ལ་སློག་གཙོད་པ་ནི། ཆེ་ས་མི་ནས་རྒྱུ་ས་འབྲུ་སྲིན་ཡན་བསད་པ་
དང་། མ་བྱེན་པ་ལེན་པ་ནི། གཞན་དག་གི་རྒྱ་ལོར་ཁབ་ཅམ་ཡན་གྱི་རྩ་ས་བརྒྱས་
པའམ་འསློག་པ་དང་། ལོག་གཤམ་ནི་རང་གི་བཟའ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་
འབྲིག་པ་སྟོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་སྟེ་བ་ནི། ས་རོལ་པོའི་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བའི་
ཕྱིར་དུ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སྟེ་བ་དང་། སྤ་མ་ནི། གཞན་དག་པན་
རྒྱུ་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་དབྱེན་གྱི་ཆོག་སྟེ་བ་དང་། ཆོག་རྒྱབ་ནི། གཞན་
གྱི་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་དང་། ངག་ཀྱལ་ནི་གཙོ་བོ་བདག་སྟོད་
གཞན་སྟོད་སོགས་ཆགས་སྤང་འཕེལ་བའི་ལོང་གཏམ་བཤད་པ་དང་། བརྒྱབ་
སེམས་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོད་ལ་ཞེན་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་རྩམས་བྱེད་
པ་དང་། གཞོད་སེམས་ནི་གཞན་ལ་ཀུན་ནས་མནར་ཞིང་འཆེ་བར་བསམ་པ་
དང་། ལོག་ལྟ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་ངན་པས་ལས་དགེ་སྤྱི་གི་རྣམ་གཞག་སོགས་མེད་
པའམ་མི་བདེན་པར་བསམ་པའོ།།

མི་དགེ་བརྩ་པོ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་སྟོད་
ལེགས་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ནི་དགེ་བ་བརྩ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་རི་
བོང་སོགས་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་སློག་གཙོད་པ་སོགས་མི་
དགེ་བ་བརྩའི་ལས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་གནས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱི་དགེ་བ་བརྩ་

བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲིག་མ་བཅད་པ་སོགས་དགེ་བར་འགྱུར་
 བ་ལ། སྒྲིག་གཅོད་པ་སོགས་འདི་དང་འདི་བཞིན་བྱས་ན་རང་གཞན་གཉིས་
 ཀུན་གཞོད་པས། དེ་འདྲ་བྱ་མི་རུང་བསམ་པའི་སྒྲིག་མ་གཞན་གྱི་སྒྲིག་གཅོད་པ་
 སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་སྒྲིབ་དན་པ་དེ་དག་དགག་ཅིང་བསྐྱང་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ།།

མི་དགེ་བ་དེ་དག་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད། དེ་ཡང་ལས་བསམ་
 ལུལ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་དང་། བན་ཐོགས་གྱི་ཞིང་པ་མ་
 དང་། སྟོང་རྗེའི་ཞིང་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་དུག་
 གསུམ་ལྷགས་དག་པོ་དང་། སྒྲིང་བ་རང་གིས་ལག་བསྟར་བ་དང་གཞོད་ཐབས་
 སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲིག་མ་བྱེད་པ་དང་། དུས་ནི་རྒྱན་ལྷན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་
 བཟང་དུས་བཟང་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་འགྲོད་པ་མེད་པར་བྱས་ཟིན་དེ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། གཞི་དང་། བསམ་བཤ། སྒྲིང་
 བ། མཐུག་བཅས་ལ་གོང་གསལ་དེ་བཞིན་མ་ཆང་ཡང་། རང་གི་བསམ་བཞིན་
 དུ་ལས་དེ་དག་བྱས་ན་འབྲིང་ཅིང་དང་། མ་ཤེས་པ་དང་དབང་མེད་དུ་བྱས་པའི་
 རིགས་དེ་དག་ནི་སྟོབས་ཆུང་བའོ།།

མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བས་འབྲས་བྱ་གང་བསྐྱེད་པ།

མི་དགེ་བ་དེ་དག་གིས་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་བཅས་གསུམ་གསུམ་རེ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱིས་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་དཔྱལ་བ་དང་། འབྲིང་ནམས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས་དང་། སྟོབས་ཚུང་བ་ནམས་ཀྱིས་དུད་འགོར་སྐྱེ་བར་གསུངས།

རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ། སྟོག་གཙོད་ཀྱིས་ཆེ་མུང་བ་དང་། ལུས་སྟོག་ལ་ཉེར་འཆེ་མང་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་དབུལ་པོངས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྟོད་ཕན་ཆེ་གས་ཐོབ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་ཆུད་ཐོས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལོག་གཡེམ་གྱིས་འདོད་པའི་བཟའ་ཟླ་མི་རྟེན་བ་དང་། གང་རྟེན་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་ཁ་བྲལ་དུ་འགོ་བ་དང་། རྒྱན་གྱིས་རང་ཉིད་ཉག་ཏུ་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པར་དབང་དུ་འགོ་བ་དང་། རང་གིས་རི་བཤའ་ལ་ཆ་འཛོག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤ་མས་མཛའ་གྲོགས་སུ་ཡང་མི་རྟེན་བ་དང་། ཀྱན་དང་ཞེ་འབྲས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོག་རྩལ་གྱིས་སྤྲོ་མི་སྤྲོན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་གཤེའིང་མཆོང་འབྱུལ་ངན་སྟོད་བྱེད་པ་དང་། ངག་ཀྱལ་གྱིས་ཆོག་མི་བཅོན་པ་དང་གང་བཤའ་འབྲེལ་མེད་དགོས་མེད་ལྡན་ལྡན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནམས་དང་། བན་བ་སེམས་

གྱིས་རེ་འདོད་མི་འགྲུབ་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། གཞོད་སེམས་
 གྱིས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་ས་ཆ་མེ་རླུང་གི་འདིགས་སྒྲག་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་
 དང་། སྒྲན་ཡང་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་པན་རྒྱུན་བསྟེན་པ་ནམས་ཀྱང་གཞོད་
 རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་ལྟས་རིག་པ་མི་གསལ་ཞིང་སྒྲོངས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་མི་ཐོབ་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་བྲལ་བས་བྱ་བ་གང་ཡང་ལེགས་པོར་བྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
 པའོ།། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། སློག་གཙོད་པས་རང་གནས་སུ་ས་གཡོ་འབྱུང་
 ཞིང་རི་བྲག་ཉིལ་བ། རླུང་འཆུབ་དང་ཤུ་འོད་རྒྱག་པ། སློག་ལ་འཆེ་བའི་འཁོར་
 སློགས་དང་སྒྲག་གཟིག་དུག་སྒྲུལ་སོགས་མང་བ། བཟའ་བཏུང་དང་སྒྲན་གྱི་རུས་
 པ་ཉམས་པ་སོགས་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ལོ་ཐོག་སོགས་བཅའ་ཐན་སད་
 སེར་སོགས་གྱིས་ཆུད་ཐོས་ཤིང་། ཁོར་ལོངས་སྟོན་ལ་གྱུང་བྱུང་མང་དུ་འབྱུང་
 བ། གནས་ཡུལ་དུ་རྒྱན་ངག་མཁན་མང་དུ་རྒྱ་བ་དང་། ལོག་གཡེམ་གྱིས་གནས་
 ཡུལ་འདམ་རྩལ་ལྡན་ལྡན་གྱིས་ཁིངས་པ། དུག་རིགས་ཀྱི་ཅི་ཤིང་བྲི་ངན་ཅན་མང་
 དུ་སྟེ་བ། འཆལ་སྟོན་ཅན་གྱི་འཁོར་སློགས་མང་པོ་འདུས་པ་སོགས་སོ།།

རྒྱན་སྒྲ་བས་ནི། ཆར་ཆུ་དུས་སུ་མི་འབབ། ལོངས་སྟོན་དགོས་དུས་སུ་མི་
 འབྱུང་། རང་ཡུལ་དུ་ན་འདམ་གྱིས་བྲལ་བ་སོགས་ལམ་ཁོར་ཞིང་བྱིང་བར་འགྱུར་
 ཉེན་མང་བ། བསྐྱེད་མཁན་གྱི་འཁོར་སློགས་མང་པོ་འདུས་པ་སོགས་དང་། ཟླ་
 མས་ནི་ས་སྤྱོད་ཁོང་མི་སྟོམས་ཤིང་གཙོང་རོང་བསྟོད་པར་དཀའ་བ། འཁོར་

འབྲས་ཅན་གྱི་བློ་གསལ་འཁོར་མང་དུ་འདུས་པ་སོགས་དང་། ཆོལ་རྩལ་གྱིས་ས་
 བློ་གསལ་གསེག་མ་དང་ཆོར་མ་སོགས་གྱིས་ཁེངས་པ། རྫོ་ཆར་འབབ་ཤིང་རྩལ་རྫོ་
 འབྱིལ་བ། གཤེས་སྡོད་ངན་པའི་ཉེ་འཁོར་མང་པ་སོགས་དང་། ངག་ཀྱལ་གྱིས་
 སྡོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་ཤིང་མི་སྤྲིན་པ། ཞིང་དང་རི་སྐྱང་ནམས་སུ་པན་
 མེད་གྱི་ཅ་ལྟུམ་དང་ཆང་ཆོང་གིས་ཁེངས་པ། དགོས་མེད་གྱི་བློ་གསལ་ཉེ་འཁོར་
 མང་པ་སོགས་སོ།།

[illegible]

དགེ་བ་བཅུ་ལ་དང་། གཞི་དང་བསམ་བ་དང་། རྒྱུར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གསུམ་། རྒྱུར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་འབྲུང་བ་ལས། ཆེ་བས་ལྷ་དང་། འབྲིང་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ཆུང་བས་མིའི་རྟེན་བཅས་

ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་
ཡིན་སྐྱེད་བྱེད་དག་ཀྱང་མིར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་བསྐྱུར་བའང་ཡོད། དགོ་བ་བཙུའི་རྒྱ་
མཐུན་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་དག་ནི། མི་དགོ་བ་བཙུའི་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་
འབྲས་གོང་གསལ་དེ་དག་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ནམས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་ཞེས་པ་རེའང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་
ཤིང་ཐུག་མཆོད་འབུལ་དང་གསུང་སྒྲོགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདིར་
འབྲལ་བྱ་པན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་མ་དང་པ་མ་ལ་བརྟན་སྒྲོད་
ལོག་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆེ་འདིར་ཡང་ཉེས་ཆོགས་རྒྱད་པ་མི་བཟད་པ་སྐྱ་ཆོགས་འབྱུང་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་
གྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནམས་སོ།།

ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ།

དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་དགེ་སྤྱི་གྲངས་རྒྱ་འབྲས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་རྣམས་ལ། མདོན་སྤྱི་ཚད་མ་དང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པ་དང་།
ལུང་རྣམ་དག་གང་གི་སྒྲིན་ས་བརྟག་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པས། བསྐྱེད་པ་བཅད་
བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་དབྱེད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་
པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟོག་ཀྱིས་པས་ན་རྩི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་
པར་ངེས་སྟབས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཆེ་འདྲིར་དགེ་བ་ཤས་ཆེར་སྐྱབ་པའི་མི་རྣམས་
འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བར་དགའ་སྟོའི་ངང་ཆེ་འཕོ་བ་
སོགས་དང་། སྤྱི་གྲངས་ཤེས་པ་ཤས་ཆེར་གསོག་མི་རྣམས་ལ་འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཀྱི་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་འབྱུང་ཞིང་། འདྲི་གསུམ་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་
སྤྱད་པ་འདྲིན་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པ་སོགས་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་
གསལ་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དག་ལས་ཀྱང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་སྟབས།

མདོར་ན་རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། སྒྲིན་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་དུ། གཞན་ལ་ཐན་ཐུན་
པན་ན་རང་ལ་པན། གཞན་ལ་དམ་དུམ་གཞོད་ན་རང་ལ་གཞོད། ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གང་ཞིག་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་

གང་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟོན་འདས་ཀྱིས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
གསུང་བའི་ཆེ་ལྡན་ཀྱིས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པར་མཛད་
པའས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁེབས་པར་མཛད་
ནས། འདི་ལྟ་བུའི་ལྡན་ཀྱིས་རྩོན་སྤྲོ་བ་སྤྱིད་དམ་ཞེས་འཁོར་རྣམས་ལ་བཀའ་
སྩལ་ནས་གསུངས་པ་ནི། གཏུལ་བུའི་སློ་ངོར་ལས་དགེ་སྤྲེག་ལས་བདེ་སྤུག་
གི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པས། གང་
གསུངས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཚུལ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་སྡིག་པ་བཤགས་ཚུལ།

༥ དེ་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་ལས།
 དག་དང་མི་དགའི་ལས་ལས་འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་དུ།། བདེ་དང་མི་བདེར་འགྱུར་
 བར་རབ་དུ་ངེས་བྱས་ནས།། སྡིག་པ་སྟོང་ཞིང་དག་བའི་ལས་ལ་རབ་དུ་འབྱུག།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས། རང་རྒྱུད་ལ་
 མི་དག་བ་སྐྱེས་ཟེན་པ་རྣམས་བཤགས་ཤིང་སྟོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་
 སྐྱེ་བའི་ཐབས་དང་། དག་བ་སྐྱེས་ཟེན་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་། མ་
 སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། བདེ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་
 ལས་རྣམས་ནི།། བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་བྲ།། ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་
 པ་ན།། འབྲས་བུ་སློན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ཞེས་སྡིག་པ་བསམས་ཟེན་པ་རྣམས་
 གཉེན་པོས་མ་བཙུག་པ་དང་། དག་བ་བསམས་ཟེན་པ་རྣམས་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་
 གྱིས་མ་བཙུག་ན་དུས་ལྷན་རིང་དུ་སོང་ཡང་། རམ་ཞིག་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་
 རྒྱུ་ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན་རྣམས་སློན་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དག་སྡིག་གང་བསམས་པའི་རྣམས་སློན་གྱི་འབྲས་
 བུ་མ་སྐྱེས་གོང་ནས་སྡིག་པ་རྣམས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་

བཤམས་ཐབས་དང་། དགེ་བ་རྣམས་བག་ཡིད་དང་བཟོད་པ་བསྟེན་ཏེ་རྒྱུད་ཟོས་
སུ་མི་འགོ་བའི་ཐབས་ལ་ལེགས་པར་བཙུན་དགོས།

དེ་ཡང་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་འབྲ་བ་ཞིག་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། གཉེན་པོ་
སྟོབས་བཞི་ལེགས་པར་ཆང་བའི་སྟོན་པ་བཤམས་ན་ངེས་པར་འདག་ཐུབ་པར་
དམ་པ་མང་པོས་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་ཡིད། དེ་ལ་སྟོབས་
བཞི་ནི། དང་པོ་རྣམ་པར་སུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་པ་སྤྲིག་པ་གང་བྱས་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་འདིགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་
སྟོབས་ཞེས་པ་འདིགས་པ་དེ་ལས་སྟོབ་ཐབས་དགོན་མཆོག་ལ་ཡིད་པར་ཡིད་
ཆེས་ཀྱིས་དེ་རྒྱབ་རྟེན་ནམ་དཔང་དུ་བཞག་ནས་སྟོབས་འགོ་བྱ་བ་དང་། གསུམ་
པ་ཉེས་པ་ལས་སྤྲར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་པ་དེང་བྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་
སྤྲིག་པ་དེ་འབྲ་མི་བྱེད་སྟུང་པའི་སྟོང་སེམས་བསྟེན་པ་དང་། བཞི་པ་གཉེན་པོ་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཞེས་པ་ནི་སྤྲིག་པ་དེ་ཆོ་དག་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་
ཐུག་མཆོད་སྟོང་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྟོག་ལ་ཉེན་ཁར་འགྱུར་བའི་དུག་ཟོས་པའི་མི་དེས་རང་
གི་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སོང་བའི་དུག་ལ་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བར་ཤེས་ན་འགྲོད་པ་བྲག་
པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། རང་གིས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་འགྲོད་
པ་བྲག་པོ་སྐྱེས་པ་རྣམ་པར་སུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་དང་པོ་སྐྱེ་དགོས། དུག་ཟོས་
པ་ལ་འགྲོད་པ་བྲག་པོ་སྐྱེས་ན་དེ་ལས་སྟོབ་བྱས་ཀྱི་སྟུན་པ་གང་མཐོགས་ཀྱིས་

འཆོལ་དགོས་པ་ལྟར་སྤྱི་གྲངས་པ་བསགས་པ་ལ་འགྲོད་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་གྲངས་ན། དེའི་ནམ་
སྤྱི་གྲངས་ལས་སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་ཀྱི་སྤྱི་གྲངས་སྤྱི་གྲངས་དགོན་མཆོག་ལ་སྤྱི་གྲངས་འགོ་
བྱེད་དགོས།

དུག་ཐོས་པའི་མི་དེས་སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་པས་མི་ཆོག་གི་སྤྱི་གྲངས་སྤྱི་གྲངས་དབྱེད་
བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་དང་དུ་ལེན་དགོས་པ་ལྟར། སྤྱི་གྲངས་པ་བསགས་པའི་མི་
དེས་དགོན་མཆོག་ལ་སྤྱི་གྲངས་སྤྱི་གྲངས་སྤྱི་གྲངས་མི་ཆོག་གི་སྤྱི་གྲངས་སྤྱི་གྲངས་སྤྱི་གྲངས་
སྤྱི་གྲངས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་གང་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ཉམས་སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་དགོས།

དུག་ཐོས་པའི་ནད་པ་དེ་ལ་ནད་གཏོག་ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར།
སྤྱི་གྲངས་པ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱི་གྲངས་པའི་སྤྱི་གྲངས་དགེ་འདུན་ལའང་ངེས་པར་བཞེན་
དགོས། དུག་ཐོས་པའི་མི་དེས་སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་ཅིང་སྤྱི་གྲངས་བཞེན་པས་དུག་སྤྱི་གྲངས་
འཆོལ་བའི་ལུས་པ་དག་པར་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
དགོས་པ་མི་འབྱུང་པ་ལྟར། སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
བཞེན་ནས་སྤྱི་གྲངས་པ་སྤྱི་གྲངས་པ་བྱེད་པར་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་པ་དེ་འདྲ་བསགས་
པའི་འཆོལ་བའི་ནད་དགོས་པ་མི་འབྱུང་པས། སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
པ་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་སྤྱི་གྲངས་པའི་ཉེན་པ་ལས་སྤྱི་གྲངས་པའི་སྤྱི་གྲངས་བྱེད་དགོས།

སྤྱི་གྲངས་ཐོས་པ་དེ་སྤྱི་གྲངས་དབྱེད་ཀྱིས་བཅོས་ཤིང་སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཐ་ན་
རེ་ཞིག་ལ་འཆོལ་བའི་ཉེན་མེད་ཀྱང་། དུག་གི་ལུས་པ་ཅ་ཁམས་ལ་བྱུང་སྤྱི་གྲངས་
དེ་ཉེན་གཏོག་ནས་ལངས་མི་བྱུང་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་ཐབས་ཐས་སྤྱི་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་

བསྟེན་རྒྱུ་དུ་མ་བསྟེན་ན། མཚམས་ཤིག་ནས་དུག་གི་རུས་པ་རྒྱེན་དང་འཕྲད་
 བས་སྒྲར་ལངས་ཏེ་ལུས་དང་དབང་པོ་སོགས་ལ་གཞོན་རྒྱེན་འབྱུང་བས་ན། དེ་
 འབྲེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་ཁ་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་རྒྱུ་དུ་ནན་ཏན་གྱི་ད་
 དགོས་པ་ལྟར། སྤྲིག་པའི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱུ་ལ་བགོས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
 སྒྲར་སད་མི་ཐུབ་ཅིང་ཉམས་པར་གྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མ་འབད་ན། མཚམས་ཤིག་
 བས་རྒྱེན་དང་འཕྲད་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་ཆེར་སོང་ཏེ། སྤྲིག་པའི་
 རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་
 བ་རྒྱུ་དུ་སྒྲོ་གསུམ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བསྒྱུར་གང་ཐུབ་དང་། བྱེད་པར་དུ་སྤྲིག་
 པའི་གཉེན་པོར་མདོ་སྤྲེ་ཐབ་མོ་སྒྲོག་པ་དང་། སྦྱོང་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྒྲོམ་པ་དང་། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། མཚོད་པ་དང་བསྟེན་
 བཀྱར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་སོགས་གཟུངས་སྒྲགས་ཐབ་མོ་བརྒྱུ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཚན་བཟུང་བ་སོགས་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་
 སྦྱོབས་ལ་ལེགས་པར་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁོང་ཁྱོད་འགོག་ཅིང་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ།

༥ དེ་ཡང་སྒྲོམ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པར། གང་
 ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཁོས་བ་ཡིས།། སྤྱིན་དང་ཁྱིམ་སྤྱང་དགོ་བ་བསྐྱལ་
 བ་བརྒྱུ།། བསགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།། མི་བཟོད་ལས་
 གཞན་སྤྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། སྤྱིད་
 འཇུག་ཏུ། བསྐྱལ་པ་སྤྱོད་དུ་བསགས་པ་ཡི།། སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་
 སོགས།། ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་།། ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་
 པར་བྱེད།། ཅེས་སྤྱོད་ལྷན་རིང་ནས་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམ་སྤྱང་བ་
 དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་གང་བསགས་པ་རྣམས་ཡུལ་ཁྱད་
 པར་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་དང་རང་གི་ཆོས་
 གོགས་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཟ་བས་འཛོམས་པར་གསུངས་པས། ཅུས་པ་ཅི་ཡོད་
 ཀྱིས་ཁོང་ཁྱོད་འགོག་ཐབས་ལ་ལེགས་པར་འབད་དགོས།

དེ་ཡང་སྤྱིད་འཇུག་བཟོད་པའི་ལུ་ལས། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྱིག་པ་མེད།།
 བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད།། དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། ལྷ་ཆོགས་
 ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱ།། ཞེས་སོགས་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དཔྱད་གསུངས་དང་བཟོད་པའི་

ཕན་ཡོན་ནམས་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་བྲན་ཅིང་བསམས་ཏེ་
ཁོང་ཁོ་འགོག་ཐབས་དང་། བཟོད་པ་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟར་ལེགས་
པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྦང་ན་འཕྲལ་ཕྱགས་ཀྱན་དུ་བདེ་
དགོས་འཆོ་བར་གཏོན་མི་བཟོ།

མདོར་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་བསྐྱུས་ཚས་ཀྱི་ཚམས་
ལས། རྟེན་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། དགོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། རང་གི་
སེམས་ནི་ཡང་དག་འདུལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྟེན་དུ་རྟེན་སྒོར་དགོ་སྤྱབ་ལ་འབད་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་དུས་ཁྱད་
པར་ཅན་སྟོན་པའི་མཛད་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ནམས་དང་། དུས་ཁྱད་པར་
ཅན་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་དང་བྲིན་ཆེན་པ་མ། ཉམ་ཐག་གི་སེམས་ཅན་སོགས་
དང་། ཀྱན་སྒོར་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་
བའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་ན་འགྱུར་སྟོབས་ཤིན་དུ་ཆེ།

དེར་མ་ཟད་དགོ་བ་གང་གསོག་པ་པོ་དང་། བསག་པའི་ཡུལ་དང་།
བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་སྤང་ལ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དགོ་ཅ་ཀྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་བསྡེ་སྟོན་ལེགས་
པར་བགྱི་ན། དགོ་ཅ་ནམས་ནམ་པར་དག་ཅིང་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་ལེགས་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ངོའི་ལྷ་བཞིན་དུ་འཕེལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་

གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ།། དགེ་
མིང་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །

འདི་ལྟར་བགྲིས་པའི་དགེ་བས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཙོས་རིས་མེད་
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་དམ་པའི་སྐྱེ་ཆེ་བརྟན་ཅིང་འགོ་ཀྱན་བདེ་དགའི་དཔལ་
ལ་དུས་ཉག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་སྟོན་འདུན་ཤུགས་བྲག་དང་བཅས་ཏེ་སྤེལ་
བ་དགེའོ།། །

འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ བྱེད་པར་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད།

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་འབྲ་མིན་
 རི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྟོན་པས་སོ་སོའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་འབྲལ་ལུགས་ཀྱན་ཏུ་པན་པའི་སྤྲད་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྟག་ཡིན་མོད། དེ་རྣམས་
 ལ་འདོད་ཚུལ་མཐུན་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ནི་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་གཞན་
 དག་གི་འདོད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་གཞན་དག་འགས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་
 པ་པོ་དང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དགའ་བསྐྱར་ཅིང་སྟོ་སྟུང་བྱེད་པ་
 པོ་ཞིག་གམ། གང་ཞིག་གིས་ཅི་གསུངས་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞིང་མཉེས་པར་བྱས་
 བ་བྱ་དག་འགན་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་ཆད་གཙོད་པའི་ཡུལ་འབངས་
 ལ་དབང་སྐྱར་བྱེད་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་
 ཞེས་འདོད་པར་གྲགས་སོ།།

རང་གི་ལུགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་འདྲི་བ་ཉེན་ནི་ཅི། དེའི་
བྱེད་པ་པོ་ནི་གང་ཡིན་སྟེ་ན། འདྲི་བ་ཉེན་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཟག་དང་བཅས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་དག་
ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བར་མཆམས་མེད་པར་སྐྱེ་འདྲི་བ་བྱེད་པའི་ཉེན་དང་
མཐར་འདྲི་བ་ཅིང་རྒྱད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་འདྲི་བ་ཉེན་ཞེས་བཟོད། དེ་ལ་
ཡང་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འདྲི་བ་ཉེན་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་འདྲི་བ་ཉེན་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལོངས་
སྤྱོད་བྱ་ཡུལ་སྤྱོད་ལོངས་འདྲ་མིན་སྣ་ཆོག་པས་པ་འདི་དག་ལ་བཟོད། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འདྲི་བ་
ཉེན་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས་བཟོ་དབྱིབས་དང་། རྒྱ་ཆེ་ཆུང་།
བཟང་ངན་འདྲ་མིན་སྣ་ཆོག་པས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ཆུལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
སྟོན་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཆོས་མངོན་པ་
ནས་རི་རབ་བྱ་བཞི་པ་དང་། སྤྱིང་བཞི། སྤྱིང་ཕན་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་
ནས་ཡོད་ཆུལ་གསུངས་ལ། དུས་འཁོར་ནས་ནི་རི་རབ་དབྱིབས་ལྷུ་པོ། དེ་དང་
སྤྱིང་དང་སྤྱིང་ཕན་བཅས་ཀྱི་ཆོད་ཀྱང་མངོན་པ་ནས་བཤད་ཆུལ་ལས་ཏ་ཅང་གིས་

ཆེ་བར་ཡོད་པ་སོགས་རང་རང་གི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གསུངས་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས།
བཀའ་འགྲུར་ཞོལ་བར་ (མ་ ༤༡) ཀུན་དགའ་བོ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདྲིར་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོའི་ཚུ་བོའི་བར་དུ་སྤྱིང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དབུས་ཀྱི་སྤྱིང་ཆེན་ལ་
ཤར་བུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་ཁམས་སྟོང་སྟོང་གཉིས་དང་གསུམ་ཡོད་
དོ།། སྤྱིང་སྟོང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གནས་སོ།། སྤྱིང་དེ་དག་ལ་
ལར་རྒྱལ་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་གཉིས་གསུམ་ནས་ལྷ་བཙུའི་བར་དུ་ཡོད་དོ།། ཞེས་
སྤྱིང་དང་སྤྱིང་སྟོང་ཆགས་ཚུལ་དེ་འབྲུང་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་གནས་སའི་གཞི་འདི་ཡང་ལ་ལས་ལེབ་མོ་
མཐོང་བ་དང་། ལ་ལས་རིལ་པོར་མཐོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་
ལས་དབང་གིས་མཐོང་ཚུལ་འབྲུ་མིན་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ཟིན་པ་ལྟར་བདེན་པ་ར་
འཕྲོད་བྱུང་བར་སེམས་ཀྱི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནོར་འཁུལ་དུ་གསུངས་བར་
ཡང་མི་སེམས་ལ། དེང་གཞན་དག་གིས་རིལ་པོ་མཐོང་ཚུལ་དེ་ཡང་ནོར་འཁུལ་
ཡིན་པར་མི་སེམས། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཚུ་པོར་བ་གང་ལ་ལྟ་དང་མི། ཡི་དྲགས་
གསུམ་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ། ལྟས་བདུད་ཅི་དང་། མིས་རྒྱ་རང་འགའ་
བ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣལ་ཞག་སོགས་སུ་མཐོང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནད་རིགས་དང་གོམས་གཤེས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་
གཞི་ཁ་ཐས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ། གང་ཟག་སོ་སོར་ཞེས་པ་དང་མི་ཞེས་པ་

མཐོང་རྒྱ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་ཚུལ་དང་མཐོང་ཚུལ་ཡང་མང་དུ་ཡོད།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་སྐབས་བབ་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་མོས་སྦྱོར་དང་འཆམ་པར། བ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གི་སྤང་པོ་མི་གཙང་བའི་ནང་དུ་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་བ་ལྟར་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་བའི་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་གཙང་བའི་བདག་རང་དབང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་འདྲའི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའང་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་ཐབས་མཁས་སྤྱད་པ་རྗེས་ཅན་ཉིད་དུ་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་དང་ནོར་འབྲུལ་ཅན་དུ་གོ་བྱེད་མིན་ཚུལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ། རང་བཟུང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བའི་བདེ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་། རན་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགྲོ་བཅས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གཤམ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་བཅས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྗོད་དེ། དཔེར་མཆོན་ཅམ་ནི་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུབ་པ་དུད་འགྲོ་དང་མིའི་རིགས་རྣམས་སོ།།

མདོར་ན་སྤྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན། དངོས་སུ་མཐོང་མ་ཐུབ་པ་སྤྱོད་པ་

བརྩེ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བཤེས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་གནས་
ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་མེད་དུ་འདོར་ལེན་ཡང་ཡང་།
བྱེད་དགོས་པས་འཛིག་རྟེན་ནམ་འཁོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་མཆོག་གིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་ཉིད་
 གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་།། སློང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཆོག་གས་
 འགོད།། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས།། སེམས་སྤངས་ནས་
 བྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་གཙོ་བོར་སེམས་རང་ལ་འཛིག་དགོས་པར་
 གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་བཟང་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སམ་བྱ་བ་བཟང་
 ངན་འབྱུང་། དེ་དག་ལས་འབྲས་བྱ་བཟང་ངན་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་དཔེར་ན། ད་ལྟར་ཡུལ་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བ་ཚུང་
 འུའི་དུས་ནས་སེམས་ལ་རིག་གནས་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་བྱ་སློང་བསྐབས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་དུ་སྤྱི་སློམ་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཁྱུགས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་བགྱིས་ན། མཐོ་གོ་ས་
 དང་དཔལ་འབྱོར་སྟན་གྲགས་སོགས་རང་འདོད་ལྟར་འབྱུང་བས། རང་ཉིད་བདེ་
 སྐྱིད་གྱིས་འཆོ་སྤྱབ་པ་ཅིམ་དུ་མ་ཟད། ནང་ཆང་དང་ཡུལ་ཁམས་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་
 ལ་འགོད་སྤྱབ་པ་འབྱུང་བ་འདིས་ཀྱང་གོ་སྤྱབ།

ཡང་ཆུང་དུ་ནས་གང་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་རབས་
 གྱི་བྱ་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོགས་གྱི་ལས་བབྱིས་ན་གོ་ས་བཟང་པོ་མི་ཐོབ་པ་མ་ཟད་

མིའི་གཤམ་ནས་སྤྱད་ཅིང་གཡོག་ལས་བསྐྱེ་ས་ཚམ་ཡང་མི་རྟེན་ལ། དབྱུལ་ཞིང་
 སྤངས་པ་ཀྱན་གྱི་སྤྱད་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱིས་ས་ཁང་སོགས་སུ་ཚུད་དེ་
 བྱིས་ས་གཙོ་དེ་གྱི་སྤྱད་པ་སྤྱད་སྤྱད་ཀྱིས་ཤིང་དགོས་པ་འབྱུང་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་
 མི་དེ་འབྱུང་བ་དག་གི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་ནང་ཆོང་གཉིན་ཉི་དང་།
 སྤྱོད་པ་ཡུལ་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་མི་བདེ་བའི་གནས་སུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཆོང་
 མས་མཐོང་གསལ་ལྟར་ལ། འདི་དག་ལས་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་པ་པོ་གཙོ་བོ་
 སེམས་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་ལོགས་པར་རྟེན་ཐུབ་པར་སྤྱང་ངོ་།།

དེ་ཡང་རྩ་བ་སེམས་དེ་ལ་ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཁྱབས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། སྤྱ་མ་དེས་འཛིག་རྟེན་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེས་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའམ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་རྒྱ་བྱེད། དེ་ལ་རང་ཅག་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་
 ཐ་མལ་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཚོངས་པའི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དེའི་དབང་གིས་དུས་རྒྱུ་ཏུ་འཁོར་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་
 ལས་རྣམས་པ་སྤྱ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་
 འབྱུངས་དགོས་པ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱའི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མི་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཙོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་། གཉི་ཐུག་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་བ་ནི་

གཏི་མུག་གམ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཚོངས་པ་བདག་འཇིག་མ་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་
 ཡང་ཅ་བ་གཏི་མུག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ལས་ཞེ་སྤང་སྦྱེས། འདོད་ཆགས་
 ལའང་སྤང་རགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། རགས་ཤོས་བརྒྱབ་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། ཞེ་
 སྤང་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལུས་ངག་གི་བྱ་
 སྦྱོད་མ་རབས་གཞན་ཀྱི་ལུས་སེམས་གང་རུང་ལ་གཞོད་པའི་བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
 སྤང་མ་ལས་ཅུང་ཟད་སྤང་བའི་རིགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་འདོད་
 ཁམས་ཀྱི་ལྷའམ་མིར་སྦྱེད་བྱེད་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྦྱོད་བཟང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ལས་དང་། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེས་སྤང་བའི་རིགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སེམས་
 འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པས་མི་གཡོ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མི་གཡོ་བའི་
 ལས་སམ་ལས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་ནས། མཐོ་
 སྤྲིད་ཅེ་བར་སྤྱོད་ཏེ་སྤང་ཡང་འཁོར་ཞིང་འབྲམས་དགོས་པ་དེ་འབྲ་བུང་བ་ཡིན།
 དེ་ལ་སྦྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སྤྱོད་ཚོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་པར་
 བྱ་བ་རྣམས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཚོང་དུ་བསགས་པའི་སྤྱི་མཐུན་
 ལས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཚོང་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱད་བྱ་དང་ཐུང་བུའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་
 སྤྱོད་ཚོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན།

དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན། ཁང་ལས་དང་། ཞིང་ལས་སོགས་མི་མང་པོས་
 མཉམ་རྒྱུ་གིས་བྱས་པ་དང་། མི་སྐྱེར་སོ་སོས་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཇི་ལྟར་
 བྱང་བ་རྣམས། སྤྱི་དང་སྐྱེར་སོ་སོས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 རྒྱན་ཇག་སོགས་མ་རབས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་། ཐུན་མོང་ངམ་སོ་སོས་ཇི་ལྟར་བྱས་
 པའི་ཉེས་ཆད་དག་ཀྱང་སྤྱི་སྐྱེར་སོ་སོས་བྱང་དགོས་པ་ལྟར་ཏེ། མདོར་ན་སྤྲོ་
 དང་དུག་གི་ས་སོན་བཏབ་པ་བཞིན། ལས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུའང་རྒྱུན་གྱིས་
 མ་བཅོམ་ན། དེ་དང་དེ་བཞིན་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བར་ངེས་ཚུལ་དང་། ལས་མ་
 བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་བའི་ཚུལ་སོགས་ལས་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་
 གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སྟུགས་ལ་ལ། དེ་རྣམས་ལས་འདིར་འདིག་ཏེན་འཁོར་བའི་
 རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོར་གནད་བསྟུན་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་ཐེན་དེ་ལྟར་རོ།

འཇིག་རྟེན་ལས་སྐྱོབ་པ་པོ།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་སྐྱོབ་པ་པོ་དེ་གང་ཡིན། དེས་སྐྱོབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་
 འདུན་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི།
 བདག་འཇིན་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བྱེད་གྱི་ལམ་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་། ལྷང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་
 གཟིགས་པས། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཅིང་། གཞན་འཇིགས་
 པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ་བ་ལ་ཐབས་མཁས་ཤིང་བྱུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་མཁྱེན་བཅེ་
 རུས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན།

ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི། བདག་འཇིན་མ་རིག་པའི་དངོས་གཉེན་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེས་ཟིན་པའི་མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་
 བས་བསྐྱུས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཤེས་རབ་དེས་བདག་འཇིན་
 སྤང་རགས་གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟེ། མདོར་ན་

བདག་མེད་པ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཉེས་སྐྱོན་ཅི་རིགས་
 ཟད་པ་དང་། མཁའ་བཙུན་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་འཛིན་
 དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི། ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་ཉིད་ལེགས་པར་
 ཐོབ་ཐེན་པ་རྣམས་ཏེ། དེའི་མཐུས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་ལས་ཉོན་
 དང་གཏན་ནས་བྲལ་ཅིང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་དབང་སྐྱུར་བྱས་པའི་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པའང་རྒྱན་བཅད་ཐེན་པ་
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་བརྟེན་དོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་གནས་དེ་དག་ཡོད་ཚུལ་གང་ལས་ཤེས་བྱས་སམ་
 སྟམ་ན། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ཅམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱ་རྒྱུ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་གཞུང་
 ཆེན་རྣམས་སུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྟོན་སྐྱུས་པར་གཏན་ལ་བབ་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས། འདིར་མཆོན་ཅམ་བརྟེན་ན། དེ་ཡང་དཔེར་ན།
 བཟའ་བཏུང་སྤྱད་ཚུལ་ཅམ་ལ་འབྲལ་བའི་ཚླངས་པ་རགས་པ་དེའི་དབང་གིས་
 བཟའ་བཏུང་སྤྱད་ཉེས་བྱས་ཏེ། དཀའ་ངལ་དུ་མ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་ཤེས་མཐོང་
 ལྟར། ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པའི་
 ཚླངས་པ་མ་རིག་པ་སྤྲོས་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད། འདི་རྩ་བ་ནས་སྤྱོད་བྱེད་ལ་བདག་
 མེད་པའམ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་
 གང་གསུང་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་ཤེས་རབ་དེའི་དོན་དུ་གསུང་པ་
 ལ་སྐྱུག་ཡིན།

དེ་ལ་བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། བདག་འཇིག་མ་རིག་པས་བཟུང་
 བ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཟོད། བདག་ཏུ་གྱུབ་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་
 འཇིག་ཚུལ་ནི། རང་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གཞི་གང་ཞིག་སྣང་བ་དེ་རི་ལྟར་
 སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྱུབ་པར་འཇིག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་མཆོན་
 བ། རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཡུལ་སྤྱད་པའམ་མི་སྤྱད་པ་ཞིག་སྣང་བའི་ཆེ། སོ་སོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་སྤྱད་པ་དང་མི་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་མི་སྣང་བར། སུ་ལའང་
 ལྟོས་མེད་རང་ཚུགས་སྤྱབ་པ། སྤྱགས་གང་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པའམ་མི་
 སྤྱད་པ་རང་དབང་བའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཞིག་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལས་ཆགས་པའམ་ཞེ་སྣང་སོགས་སྐྱེས་ནས་འཁོར་བའི་
 སྤྱད་པ་སྤུལ་རྣམས་བྱང་བ་ཡིན།

བདག་འཇིག་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་
 ཡོད་ན་སུ་ལ་ལྟོས་ནའང་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་དགོས་པ་ལས། གཞི་དེ་དག་གང་ཟག་
 འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱད་པ་དང་མི་སྤྱད་པ་དག་སྤུལ་མའི་སྣང་ཚུལ་ལས་སྤྱོད་སྟེ་སྣང་
 བ་ཡོད་ན། སྤྱད་པ་དང་མི་སྤྱད་པ་སོགས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྱུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 གྱུབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་དེ། དཔེར་ན།
 མི་གཙང་བའི་སྟེང་དུ་བྱི་དང་པག་ལ་ལྟོས་ནས་ཞིམ་པ་ཞིག་བྱང་བ་དང་འབྲེལ།
 འདི་འབྲེལ་རྟགས་དང་རྒྱ་མཚན་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་འབྲེལ་མིན་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་
 བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་དེ་བདག་མེད་རྟགས་ནས་བདག་འཇིག་དེ་སྒྲོ་ལོག་ཤིས་ཡིན་

བར་ལེགས་བར་ཤེས་ཐུབ།

བདག་འཛིན་སྒྲོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཤེས་ན། དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་
 རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར། ཚུའི་རྟོགས་མ་དྲངས་ཏུ་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་དང་འབྲལ་རུང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་ཐུབ།
 དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་ན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 ཤིང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་རྩེ་འཕེལ་དང་། སྤང་བྱ་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོན་རྣམས་རིམ་
 གྱིས་རྩེ་དག་དུ་འགྲོ་སྟེ། མཐར་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་
 པའི་དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་
 ལེགས་པར་བྱལ་ལ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་བར་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་།
 ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
 ཡིན་པས། སྒྲུབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་གནད་བསྟུས་ཅམ་ནི་
 དེ་ལྟར་རོ།།

འོ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་ཚུལ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་དགོན་མཆོག་གིས་སྒྲོབ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་མ་རུང་བའི་ཉེས་སྒྲོན་
 རྣམས་ལ་འཛིགས་སྒྲག་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་བྱས་པ་ཡོད་
 པར་ཡོད་ཆེས་པ་བཅས་རྒྱ་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་དགོས།

སྐྱབས་ཡུལ་དགོན་མཆོག་དེ་ལའང་རྒྱའི་སྐྱབས་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གཉིས་
ཡོད་ལ། ད་ལྟར་བྱོན་ཅིན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་གི་རྒྱའི་སྐྱབས་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་
འཛོལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཡོན་ཏན་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བདག་ཅག་གི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཞེས་བརྗོད།

དེ་གཉིས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲོན་པ་
དང་། ཆོས་ལ་སྤྲོན་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ནད་གཡོག་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བ་ནི་རྒྱ་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་དང་། ཡང་དབེར་ན། དག་
སྟོབས་ལྡན་ལ་འཇིགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དག་དེ་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱས་
པའི་ཡུལ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གོ་ས་འཛོལ་བར་རེ་སྟོས་འབད་བཅོན་བྱེད་པ་
ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འཛོལ་བྱར་གྱུར་པའི་དགོན་མཆོག་རྣམས་མངོན་
དུ་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་འབྲས་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་འགོ་
བྱེད་ཚུལ་ཡིན།

གཞན་ཡང་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་གཙུག་པོར་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་
དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་སློགས་
བྱ་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཆང་ཞིང་། སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་ལ་གསུམ་འཛོག་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེས་ཞེས་ཀྱས།

མདོར་ན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་དེ་དག་གིས་
 ལེགས་པར་སྐྱོབ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། སྐྱོབ་བྱ་ལེགས་པ་ཞིག་དུ་སྐྱོབ་སྐྱོང་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བྱས་ན་རང་གཞན་གྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་སེལ་ཐུབ་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 ཤིང་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་གིས་སྒྲང་
 རོར་གྱི་གནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་
 ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན། རང་གཞན་ཆང་མའི་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 འདོད་དོན་རི་བཞིན་འབྱུང་ཅིང་ཉེས་སྐྱོན་འདིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་ངེས་
 པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ཆགས་སྤང་སྒྲོངས་གསུམ་གྱི་དབང་
 དུ་སོང་སྟེ། འདིག་ཏེན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་དགོས་
 པ་བྱུང་ཚུལ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་རྒྱ་སྐྱབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་གཉིས་ལ་བཏེན་
 བྱས་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་ལེགས་པར་གྲོལ་ཚུལ་
 མདོར་བསྟན་ཅིང་མེད་ཏེ་ལྟར་ལགས་ན། དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་རེ་སྟོན་
 གསོལ་འདེབས་རྒྱ་ཆེར་དང་བཅས་ཏེ། དག་མིང་དཔལ་གྲགས་པས་ ༡༠༡༧
 ལོའི་ལྷ་བ་ ༠༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྤར་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་དང་བྱས་ཏེ་བྲིས་པར་དག་
 ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག ། །

མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱང་ཆོས་བརྗོད་པ་སྐལ་ལྷན་དང་བའི་

དམིགས་རྒྱ།

མཆོད་རྟེན་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱང་པར།

༡༡། དེ་ལ་སྤྱིར་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དགོན་མཆོག་སྤྱི་ཞུའི་ཡུལ་
དུ་མོས་ནས་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་བཀྱར་བའི་རྟེན་ཏེ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཐམས་
ཅད་ལ་གོ་ཡང་། དམིགས་བསལ་དུ་སྤྱི་མིང་གྲེ་བྲག་ལ་འཇུག་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་
སུ་ཐུགས་གྱི་རྟེན་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་དང་། མཆོད་
སྡོང་དང་། ཐུགས་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད།

དིང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་སོགས་སྤྱི་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དིང་བསྐྱེད་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་
མཆོད་རྟེན་ལ་ཟེར་ཞིང་། དིང་བསྐྱེད་ལའང་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ལས། ཆོས་སྤྱི་
དིང་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོད་གཟུངས་སྤྱི་གསུང་རྣམས་དང་། སྤྱི་གསུང་

གྱི་རིང་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རིལ་བུ་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུ་ནམས་དང་། སྐྱེ་བལ་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་སྐྱེ་གཟུགས་ནམས་ལ་ཟེར་ཞིང་། ད་ལྟ་གྲགས་ཆོད་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་བཞི་ནི། ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐྱེལ་གོང་གསལ་ལྟར་དང་། རིལ་བུའི་རིང་བསྐྱེལ་ནི་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུ་ནམས་དང་། སྐྱེ་གཟུང་གི་རིང་བསྐྱེལ་ནི་གཟུང་རུས་ནམས་དང་། སྐྱེ་བལ་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་ནི་དབྱེ་སྐྱེ་དང་ན་བཟའ་སོགས་ལ་གོ་བར་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ (གསུང་ ཅ) དཀར་ཆག་ལྟའི་རྩ་ཆེན། ༤༤) གསུངས་སོ།།

མཆོད་རྟེན་གྱི་ནམ་པའི་བྱུང་བར།

དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནམ་པའི་བྱུང་བར་ནི། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། མདོ་སྤང་འདས་སོགས་ལས་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ནམས་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཚུན་ཆད་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནམ་པ་ཐ་དད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་གསུང་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་ (སྤར་ཐང་བསྟན་འགྱུར། མདོ། ཟུ) ༡༠༡) ལས། མཆོད་རྟེན་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཙང་ཁང་ཅན་ཉིད་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ལ་འོས་པ་ཉིད་དོ། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ཡིན་ནའོ། སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། ། ནམ་པ་ནི་བང་རིམ་བཞི་དང་། འདབ་མ་དང་། བུམ་པ་དང་། བུ་བྱུང་དང་། སློག་ཤིང་། གཟུགས་བཅུ་གསུམ་

དང་ཆར་ཁེབས་དག་གོ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆར་ཁེབས་མེད་པའོ།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོད་ཀྱིས་དེའི་གདུགས་གཅིག་ལྷག་པའོ། སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱི་བོའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཡང་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུའི་མཆོད་
 རྟེན་དང་། ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེངས་པ་ལྟ་
 བུའི་མཆོད་རྟེན་དང་གསུམ་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་། མདོ་རྩ་བ་ལས། སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱི་བོ་སྟེ་གདུགས་སོགས་མེད་པར་
 གསུངས་པ་དེ་དང་། ཡང་གཙང་ཁང་ཅན་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་གཉིས་
 གསུངས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་སྤྱང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་ཁང་
 བ་རིམ་པ་མང་པོ་བཅེགས་པ་བྱུར་བཞི་འཕ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་གན་རྟོ་
 ལའི་བཀོད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེའང་དེ་གསུམ་གྱི་གངས་ཡིན་པར་སྐྱབས་མགོན་རྩོ་
 རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་ཞེས་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ (དཀར་ཆག་ལྷའི་རྩ་ཆེན། བོད།
 ཅ༽ ༩༩༥) གསུངས།

གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 ལས། གཙོ་བོ་ཡོངས་གྲགས་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཆོག་གིས་མཛད་པ་བྱང་
 བར་ཅན་རེ་མཛད་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ། རྗེས་འཇུག་སྐལ་ལྷན་དང་སྟོབས་
 མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་རེ་བཞེངས་པའི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་
 རྟེན་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟར་གསལ་ཏེ།

དང་པོ་པད་སྤངས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

ཁྱོང་ཁྱེར་སེར་སྤར་སྤྱ་བལྟམས་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་སོ་སོར་གོམ་པ་བདུན་
བདུན་སྟོས་པར་བསྒྲ་རེར་སྟེས་པ་དང་། བསྒྲ་འདམ་ལས་སྟེས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་
མ་གོས་པས། འཁོར་བར་སྟེས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་མཆོན་བྱེད་
བསྒྲའི་འདབ་མ་ཅན་གྱི་བང་རིམ་ལྷུ་མ་པོ་བཞི་པ་ཅན་ཏེ། ལ་ལས་འདི་ལ་བདེ་
གཤེགས་མཆོད་རྟེན་ཡང་བཟོད།

གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

ཡུལ་མ་རྩ་རྩར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ནི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་རོ་མཉམ་ཞིང་གཅིག་པར་མཁྱེན་པའི་སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་ཡང་དག་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། སྤྱ་བཞི་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཚུབ་པར་མཆོན་བྱེད་བྱ་བཞི་ལྷུ་མ་པའི་བང་རིམ་བཞི་པ་ཅན་དེའོ།

གསུམ་པ་ཆོས་འཁོར་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

ཡུལ་སྤྱར་རྒྱ་སིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བདེན་པ་བཞི་དང་།
ནམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་
ཆོས་ཀྱི་སྟོ་དུ་མ་སྟོན་པ་མཆོན་བྱེད་སྟོ་བཞི་དང་། བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་དང་།
བཅུ་དྲུག་ཅན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་པ་ཅན་ཏེ། འདི་ལ་བཟུངས་སྟོ་མང་མཆོད་རྟེན་
དང་ཡེ་ཤེས་མཆོད་རྟེན་ཡང་ཟེད།

བཞི་པ་ཆོ་འབྲུལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

མཉན་ཡོད་རྗེ་ཏའི་ཆལ་དུ་ཆོ་འབྲུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་
བར་ཆོ་འབྲུལ་སྣ་ཆོག་ས་བསྟན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་འཁོར་དང་བཅས་
པ་བརྟུལ་བ་དང་། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་
བཀོད་པས། གཞན་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པ་མཆོན་བྱེད་ཕྱོགས་བཞིར་སྟོ་
འབྱར་ཡོད་པའི་བར་རིམ་བཞི་པ་ཅན་ཏེ། ལ་ལས་འདི་བར་རིམ་གསུམ་པ་ཅན་
དུའང་བཤད་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པམ་མཛད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད།

ལྷ་པ་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

སྟོན་པ་མཆོག་ཡུམ་སྐྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་ལྷའི་
སྟེ་བ་བཞེས་པར་ཆོས་སྟོན་པར་ཐེབས་ཏེ། སྤར་ལྷ་ཡུལ་ནས་ཡུལ་གསལ་ལྷན་
དུ་མར་བྱོན་པའི་ཆེ། སྐལ་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མཆོག་ལྷ་ཡུལ་ནས་རིན་པོ་
ཆའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་བབས་པར་མཛལ་བ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་འགྲོ་བ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱོན་པར་མཆོན་བྱེད་ཕྱོགས་རེ་ནས་ཐེམ་སྐྱས་ཡོད་པའི་
བར་རིམ་བཞི་པ་ཅན་ཏེ་གཞན་དག་འདི་ལ་ཆོས་འབྲུལ་ཆུང་དུ་དང་། ལྷས་མཆོད་
མཆོད་རྟེན་ཡང་ཟེ།

དུག་པ་དབྱེན་རྒྱུམས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ། སྟོན་པས་

སྤྱི་ལོ་ལྷ་མ་མ་པ་འདི་ཆོ། དབྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་ལྟ་
 ངན་བཅས་བཞི་བཅད་དེ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་ལ་གནས་པར་
 མཛད་པ་མཆོན་བྱེད། སྤྱ་ཟུར་བཞི་བཅད་པའི་ཟུར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བང་རིམ་བཞི་
 པ་ཅན་ཏེ། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་འོད་ཟེར་ཅན་དང་བྱམས་འོད་མཆོད་རྟེན་ཡང་བཟོད།

བདུན་པ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་ཡུན་རིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པས་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་མཆོན་བྱེད། སྤྱ་ཟུར་མེད་
 པ་བང་རིམ་རྣམ་པོ་གསུམ་པ་ཅན་ཏེ། འདི་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མཆོད་རྟེན་ཡང་བཟོད།

བརྒྱད་པ་ཐུང་འདས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི།

ཡུལ་ཅ་མཆོག་གོང་དུ་སྐྱེ་ཐུང་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པར་འཁོར་བའི་
 སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཆོན་བྱེད། བང་རིམ་སོགས་
 གྱི་སྤྱོས་པ་མེད་པ་བཞུགས་ཁྱིའི་སྤྱིང་དུ་བྱམས་རྟེན་ཡན་ཆད་ཟིལ་བུའི་དབྱིབས་
 ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་གཞུང་གཞན་དུ་མཆོད་རྟེན་ཟིལ་བུའི་རྣམ་པ་
 ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་བཀའ་གདམས་གདུང་རྟེན་ནམ་མཆོད་རྟེན་དུ་
 གྲགས་པ་དེ་འང་ཐུང་འདས་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཆེས་འབྲ་བར་སྤྱང་།

དེ་ཡང་ཐུང་འདས་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་བྱིན་སྐྱེ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་
 པའི་མཆོད་རྟེན་ཆ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ལུ་ཁྲ་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཟི་མེད་འགྲེལ་

པར་སྟོན་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་རིང་བསྐལ་ཆ་བརྒྱད་
 ཏུ་བགོས་ཏེ། གོང་གསལ་གྲོང་བྱེད་སེར་སྐྱ་སོགས་ཡུལ་སོ་སོར་རྒྱལ་པོ་ཟས་
 གཙང་དང་གསལ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་པད་སྤྲངས་མཆོད་རྟེན་སོཌ་བརྒྱད་བཞེངས་
 བ་ལ་སྐྱེ་གཏུང་ཆ་བརྒྱད་ཅེས་བརྗོད་པར་བཤད་ཀྱང་། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་དེ་
 ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཆོད་ཀྱིས་མི་འགྲིགས་པས་སྤྲས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མི་
 རིགས་ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་ཤྱག་ཐུབ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་གཏུང་གི་མཆོད་
 རྟེན་བརྒྱད་མ་འདྲེས་པར་བྱ་དགོས་ཚུལ་ཡང་གསུངས་ (པོད། ༣༥༣) སོ།

མཆོད་རྟེན་གྱི་མཆོན་དོན།

སྤྱིར་བཏང་མཆོད་རྟེན་གྱི་མཆོན་དོན་ནི། རྫོགས་ཆེན་མཁྱེན་བཙུ་འོད་
 ཟེར་གི་གསུང་གཏམ་ཆོགས་ལེའུ་ཞེ་ལྷ་པར། དེ་ལྟར་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གཞག་
 ལ། ལྷུ་པའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་ཀུན། སྤྲོས་པའི་མཆོན་མ་ཉེར་ཞི་དོན། བྱ་
 བཞིའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་ནི། སྤངས་རྫོགས་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་བཟ། དག་
 བཅུ་ཐར་པའི་མང་རྟེན་ཡིན། བང་རིམ་བཞི་པོ་རིམ་པ་བཞིན། དན་པ་ཉེར་
 གཞག་ཡང་དག་སྤོང་། རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱང་པ་དབང་པོ་ལྷ། བུམ་གདན་སྟོབས་ལྷ་
 བུམ་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་དུ་མཆོན། བྲེ་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་

ལག་བརྒྱད།། ཤེས་བཅུ་སྟོབས་བཅུ་མ་འབྲེས་པའི།། བླ་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་
 རིམ་བཞིན།། སྒྲིག་ཤིང་འཁོར་ལོ་བཅུ་གསུམ་མཆོན།། ཐུགས་རྗེས་སྒྲོབ་པ་ཆར་
 ཁེབས་གདུགས།། ཉི་ཟླ་འཛིག་རྟེན་སྤྲོད་སེལ་འོད།། རྟོག་ནི་འགྲན་ཟླ་བལ་བའི་
 རྟགས།། བཟོ་དོན་མཚུངས་པར་མདོ་རྒྱད་ནས།། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མཁས་
 པས་དབྱད།། ཅེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་
 བ་ལུང་ཁྱུ་བའི་འགྲེལ་པར། མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་བླ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་
 གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་ལྡ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་ལག་ལག་དང་།
 མཐུན་པ་དང་། སྟོབས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།། ཞེས་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་དེ་འབྲེལ་མཆོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ཡང་ཁྱི་ཡོད་ན་དེའི་སྟེང་དང་། མེད་ཀྱང་རུང་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤང་ཞེས་
 པ་བང་རིམ་འོག་མ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཐར་པའི་སྤང་གཞི་དགེ་བ་
 བཅུ་མཆོན་པས། འདི་ལ་མིང་གཞན་དགེ་བཅུ་ཡང་ཟེར་ལ། དེ་ཉིད་པད་འདབ་
 ཅན་དུ་བྱས་པའང་ཡོད།

དེ་ནས་བང་རིམ་དང་པོས་ལུས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་དང་། ཆོར་བ་བླ་
 པ་ཉེར་གཞག་སེམས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་ ཆོས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་བཅས་བཞི་

མཚན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ།
 སེམས་མི་རྟག་པ། ཚོས་བདག་མེད་པ་སོགས་བྲན་ཅིང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་སོ།།

བང་རིམ་གཉིས་པས་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་མཚན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མི་དགོ་
 བ་མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ། སྦྱེས་པ་སྟོང་བའི་ཡང་དག་སྟོང་
 བ། དགོ་བ་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ། སྦྱེས་པ་སྦྱེས་པའི་ཡང་དག་
 སྟོང་བ་དང་བཞི་སྟེ་དགོ་སྤྲུག་སྤང་སྤང་ལ་ཡང་དག་པར་འབད་པའི་བཙུན་འབྲུས་
 རྣམས་ཏེ་སྟོང་བྱེད་ཡང་དག་པས་སྤང་བྱ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བར་བྱེད་པས་ཡང་
 དག་སྟོང་བ་ཞེས་བརྗོད།

བང་རིམ་གསུམ་པས་རྩལ་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་མཚན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
 གཙོ་བོར་དགོ་བ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་འདུན་པའི་རྩལ་
 ལྷུ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། འབད་བཙུན་ལྷུ་གས་བྲག་བསྟེན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་
 བའི་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་རྩལ་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། སྟོན་སེམས་ལ་ཡུན་རིང་གོམས་
 སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པའི་རྩལ་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། གདམས་པའི་དོན་
 ལ་དབྱེད་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་དབྱེད་པའི་རྩལ་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་
 ཡང་། དེ་དག་གིས་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་སྤྲུང་བྱ་བའོད་ཅུས་པས་ན་རྩལ་ལྷུ་
 ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཞེས་བརྗོད།

བང་རིམ་བཞི་པས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་མཚན་ལ། དེ་དག་ནི་དགོ་བ་

ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་དབང་པོ། དགེ་བ་ལ་སྟོབས་པའི་བཙུན་ལྷུས་ཀྱི་དབང་པོ།
 དགེ་བའི་དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པའི་བླ་པའི་དབང་པོ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཉེས་སྟོན་རྒྱས་པར་
 བྱང་བ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་རྒྱས་བྱང་དབང་པོ་ལྟ་ཞེས་བརྗོད།

དེའི་སྟེང་བྱམ་གདན་གྱིས་སྟོབས་ལྟ་མཆོན་ཏེ། སྟོབས་ལྟ་ནི། དད་པའི་
 སྟོབས་དང་། བཙུན་ལྷུས་ཀྱི་སྟོབས། བླ་པའི་སྟོབས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་བཅས་ལྟ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོབས་འདིའི་དད་སྟོབས་ལྟ་
 པོ་དེ་དག་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྟེན་ངས་དང་། རྒྱས་གཡེང་དང་། ཤེས་
 འཆལ་སྟོབས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པ་ན་སྟོབས་
 ལྟ་ཞེས་བརྗོད།

བྱམ་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་མཆོན་ལ། དེ་དག་ནི་བླ་པ་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ བཙུན་ལྷུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཤེས་སྤྱངས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 བཅས་སོ།། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་རྒྱས་ལས་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་

སེམས་དགའ་བའམ་ཡིད་བདེ་ཞིང་རངས་པ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་སེམས་
ལས་སྤྱ་རུང་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ནི་སེམས་དགའ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རང་
དགའ་འཛོག་ཐུབ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་གོང་དུ་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་
བ་དེས་གོ་བར་རུས།

མཆོད་རྟེན་གྱི་བྲེ་ཡིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཆོན་ལ། དེ་དག་
ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རག་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་
རྩྭ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་
པའི་ལམ་བཅས་བརྒྱད་དོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རགས་པ་ཅམ་ནི་རིམ་བཞིན་འདི་
ལྟར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སྤྱི་བའི་རྟོག་
པ་རག་སྤྱི་བའི་ཀུན་སྒྲིང་རྣམ་དག་དང་། རྟུན་སོགས་རག་ལུས་ཡིད་གསུམ་གྱི་
ཉིས་སྟོན་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གསུམ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་ལ་འབད་ཅིང་རྩྭ་བ་
དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོང་གསལ་ལྟར་ལ། འདི་དག་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་
ཤས་སམ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
ཅེས་སོགས་བརྗོད་དོ།

ཡང་བྲེ་ལོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བཞི་མཆོན་པར་བཞེད་
བ་ལྟར་ན། ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་ཉིད། སོར་རྟོགས། བྱ་
སྤྱོད། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བཅས་ལྔ་ནས་དང་པོ་བཞི་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།

དེ་དག་གྲང་རིམ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་འཆར་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 གྲུན་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འབྱུག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་
 ཉོགས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་སྣ་ཆོགས་པར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
 སྦྲར་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆ་ནས་དེ་དང་དེ་ཞེས་བཞོན་ལ། ངོས་
 ལ་སྤྱོད་བྱེས་སྒོལ་དེའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པར་སྤྲད།

ཡང་གཞུག་ཡས་ཁང་ངོས་བཞི་དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དག་པ་ལ་སྤྱོད་པར་
 གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་ན། འདིར་འོག་གི་ལུང་དེར་བྲེ་ལོགས་དེ་རྣམ་ཐར་བཞིར་
 བརྒྱབ་ཅེས་པ་དེ་ཡིག་ཞོར་རམ་ཡང་ན་བྱུང་བཞིར་གོ་དགོས་སམ་དབྱེད་བྱར་
 སྤྲད། རྣམ་ཐར་བྱུང་བཞིའམ་ཡ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར། འགོག་
 པའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད།
 སྤྱིད་ཅེའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཐར་པས་དེ་ལྟར་བཞོན།

དེ་ལྟར་འདི་མན་གྱི་བན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྦྲོང་བ་བཞི། རྩ་
 འབྲུལ་རྒྱུང་བ་བཞི། དབང་པོ་ལྷ། སྦྲོབས་ལྷ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཅས་བྲེ་ན་གངས་སོ་བདུན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་
 པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་སོ་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སྡེ་ཆོས་
 རྩ་འཕྲོལ་བྲེད་ཀྱི་རྩ་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་

ཞེས་པ་དེའོ།།

འདི་ཡན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཚན་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་སློག་ཤིང་ཞེས་པ་
དེ་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་རྟེན་སའི་གཞུང་ཤིང་རིང་པོ་དེ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ། དེས་
ཤེས་པ་བཅུ་འམ་མཁུན་པ་བཅུ་མཚན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་པ་བཅུ་ནི། ཐེག་
པ་སློན་མོང་བ་ལྟར་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་། འགོག་
པ། ལམ། ཟད་པ། མི་སྤྱེ་བ། ཆོས། རྗེས་སྤྱ། ཀུན་རྗེ་བ། ས་རོལ་སེམས་ཤེས་པ་
བཅས་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་དེ་དག་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་
དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་ཞེས་སྤྲས་ཤིང་གྲགས།

གསང་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། འཇམ་དཔལ་
མཚན་བརྗོད་ལས། ཤེས་བཅུ་ནམ་དག་བདག་ཉིད་ཅན།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྲོག་ཆས་སྤྱེ་ན་མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་
ལྷ་ལྷ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་ཚུལ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་མ་ཉིད་སྤྱབ་
ཐབས་འགྲེལ་པར་གསལ་བ་ལྟར་རོ་སྤྲམ་ཞིང་། སྤྱང་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཤེས་པ་
བཅུར་སྤྱར་ཚུལ་དེའང་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་
མིན་ཡང་དབྱེད་བྱར་སྤང་། གཞན་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཉམས་
མགུར་དུ། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཚན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སློག་ཤིང་ངམ་གཞུང་ཤིང་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་པ་ལའང་སྤྱར་དུ་
བྱང་བར་སྒྲུང་རོ།།

བྱེད་ལྷོང་བསྐྱེད་པ་ལོང་བའི་ཉེས་སྒྲིན་དང་བྲལ་བར་མཆོན་པ་དང་།
 དེའི་སྒྲིང་ཆོས་ལོང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་ཐུགས་བློ་བ་ཉེར་
 གཞག་རྣམ་པ་གསུམ་བཅས་ཆོས་བཅུ་གསུམ་མཆོན་ལ། དེ་ལ་སྟོབས་བཅུ་ནི།
 གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལས་དང་རྣམ་སྤྲོད་མཐུན་པའི་
 སྟོབས། མོས་པ་སྤྲོད་ཆོག་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྤྲོད་ཆོག་མཐུན་པའི་
 སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དམན་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལམ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 སྟོབས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མཐུན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གནས་རྗེས་
 བློ་མཐུན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་
 པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་བཅུ་འོ། ། འདིའི་དང་པོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་།
 བདུན་པ་ནི་སྤྱག་ཀུན་སྤྱོད་པ་དང་འགོག་ལམ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། བཅུ་
 པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་རིགས་ཟད་ཅིང་སྤངས་པར་མཐུན་པ་བཅས་ལ་ཟེར་ཞིང་།
 གཞན་དག་ནི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་གོ་སྤྱོད་ལ། དེ་དག་གིས་མཐུན་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཐོགས་མེད་དུ་མཐུན་པས་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་རྟོན་གསུམ་རབ་གནས། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 མཛད་ཅེས་ (སྒྲུང་ཐང་བསྟན་འགྲུལ་རྒྱུད། ཆོ། ༡༧༡) པར། མཆོད་རྟོན་ལ་སོགས་
 ཐུགས་རྟོན་ལ། བྱང་པར་ཆོས་བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རྡོ་རིང་ཐེམ་སྐྱུ་རྒྱ་
 སྤྲོད་གྱིས། རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་དབུལ་བ་འོ། ། བྱིན་རྒྱབས་ས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས། སེང་ཁྱི་མི་འཛིགས་བཞིར་བྱིན་རྒྱབས། མང་ནི་དགེ་བཅུ་ཁྱི་འཕང་

བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་ནམས་རང་འགར་བོར་བ་མེད་པར་ཐུགས་བྱུང་བས་ཉི་
བར་དགོངས་པ་བཅས་སོ།།

མཆོད་རྟེན་གྱི་གདུགས་ཀྱིས་ནི་པན་བདེའི་གྲིབ་བསེལ་ཅན་འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟིགས་ཤིང་དགོངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆོན་པ་
དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཐབས་དང་། ཉི་མས་ཤེས་རབ་མཆོན་པ་དང་། ཡང་ཆོས་
བས་ཤེས་བྱ་རྗེ་སྟེང་པ་ལས་རྒྱས་འབྲས་སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་དབྱེད་དང་། ཉི་
མས་ཤེས་བྱ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཐུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་དང་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་བཅས་མཆོན་པར་གསུངས་
ལ། ཉི་མའི་སྟེང་ཏོག་གིས་ནི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ཤིང་བྱང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་རྗེ་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
ཅིང་ཐུབ་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཐུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་མཆོན་པར་གསུངས་སོ།།

ཡང་གོང་གི་མཆོད་རྟེན་རབ་གནས་ཀྱི་ཡུང་དེར། མཆོད་རྟེན་གྱི་ས་གཞི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སེང་ཁྲི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་མང་གཞི་དགེ་བ་བཅུར་
བྱིན་ཆུབས་རབ་གནས་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་
རབ་གནས་བྱ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་དེ་དང་དེར་བྱིན་གྱིས་བཏུབས་ཤིང་བསྐྱེད་ཏེ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་འགྲོ་བའི་
དོན་དུ་རབ་ཏུ་བཏོན་པར་གནས་ཤིང་བཞུགས་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན།

དེ་ལ་དང་པོ་བྱུང་རིམ་ལྟར་མཚན་རྟེན་གང་དུ་བཞེངས་པའི་ས་གཞི་
 བཅས་མ་དག་པའི་འབྲུལ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མོས་ཏེ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱུར། དེའི་སྟེང་མང་གཞི་དེ་མི་
 དག་གི་བཅུ་སྟོང་པའི་དག་གི་བཅུ་ཉེ་རང་བཞིན་དང་། དེའི་སྟེང་སེང་ཁྲི་མི་མི་
 འཇིགས་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་སྤངས་ཏྲོགས་སུ་
 ཆོགས་སུ་དམ་བཅའ་བར་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་དང་། གཞན་ལ་སྤང་བྱ་དང་སྤང་
 བྱ་འདི་དང་འདི་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་བར་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་བཅས་ལ་བརྗོད།
 སེང་ཁྲི་བཅོ་ལྔ་ཡང་། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་སྐབས་སུ། སེང་
 གའི་ཁྲི་བྱ་བཞི་བཅོད། ལྷ་པ་དག་ལ་སེང་གའི་གདོང་ཉིད་དོ། ཞེས་གསལ་
 བ་ལྟར་སེང་གའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཁྲིའི་ཟུར་བཞི་ནས་ཡར་བཏེག་པའི་ཚུལ་དུ་
 བཀོད་དགོས་པར་སྤང་།

ཡང་མཚན་རྟེན་འགའ་ཞིག་གི་ཁྲི་ལ་རྟ་དང་མ་བྱ་སོགས་བྲིས་བཀོད་
 བྱས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་གྱི་གསུང་ (སྟར་ཐང་བརྟན་འགྲུར།
 རྟུན། མི་༩། ༡༠བཤ མཚན་བརྗོད་བསྐྱེད་སྒྲིལ་) དུ། དབུས་སུ་སེང་གའི་ཁྲི་མི་འཇིགས་
 པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། སྟོབས་བཅུ་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ཤར་དུ་སྤང་པོ་ཆེད།
 རྟ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོར་རྟེད། དབང་བཅུའི་རང་བཞིན་གྱི་
 རུབ་རྟ་མ་བཅོད། འཕྲིན་ལས་རྣམས་པ་བཞིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་བྱང་དུ་ནམ་མཁའ་སྤྱི་བོ་ཁྲིའོ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་

ནམ་ལྷམ་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ནས་གཅིག་དགོད་ཡུལ་མི་རྟེན་པས། འདི་དག་
ངེས་པར་འགོད་ན་སེང་གའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་གོང་གསལ་ལྟར་བྱུང་གཞིང་བཞི་
ལ་འགོད་དགོས་པར་མངོན།

དེ་རྣམས་ལས་མི་འཛིགས་པ་དང་། སྟོབས་དང་། རྩེ་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་པ་
གསུམ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། དབང་བཅུ་ནི་ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
ལ། ཡོ་བྱད། ལས། སྤྱོད་པ། མོས་པ། སྟོན་ལས། རྩེ་ལྷན། ཆོས། ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲུག་ཐུབ་པས་དེ་དང་དེ་
ལས་དབང་བ་ཞེས་བརྗོད།

འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་ནི། མི་འདོད་ཉེར་འཆེ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་འཕྲིན་
ལས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་དང་། དགོས་འདོད་ཐམས་
ཅད་དབང་དུ་སྤྱད་པ་དང་། བསྟན་འགྲོ་ལ་གཞོད་པའི་དགྲ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་
རྣམས་ཆར་གཅོད་པའི་བྲག་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅས་ལ་བརྗོད་དེ། མདོར་ན་ཞི་
རྒྱས་དབང་བྲག་གི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དོན་མཛད་པའི་ལས་ལ་བརྗོད་དོ།

ཡང་གོང་དུ་དོ་རིང་ཐེམ་སྐྱས་ཆུ་སྟོན་གྱི། རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་དབུལ་
བ་འོ། ཞེས་པ་དང་སོགས་སྐྱས་བསྟན་པ་སྟོན་ཆེན་དང་། བེལ་བྱ་དང་གཡེར་ཁ།
རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱོད་པ་བཞིར་དོ་
རིང་བཞི་བཅུགས་པ་དེ་དག་ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྤང་དང་། སྟོར་འཕགས་སྤྱོད་པ་
པོ། ལུ་ལུ་སྤྱོད་པ་མི་བཟང་། བྱང་དུ་རྣམས་སོས་སྤྱོད་པ་ཏེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་མཆོན་བྱེད་

ཡིན་ཚུལ་མཁས་དབང་འགའི་ཞལ་རྒྱན་ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་
 བློ་མ་མཐོང་། མང་གཞི་མཐོན་པོ་ཡོད་པར་སྟོགས་བཞིར་ཐེམ་སྐྱས་བཅུགས་པ་
 དེས་ཐར་པའི་གནས་སུ་ཡར་འཛེགས་པའི་གཞིར་རྟེན་ངེས་བྱུང་གི་བསམ་པ་
 དང་། སློ་ཆེན་བཞིས། རོ་བོ་དང་། རྒྱ། འབྲས་བུ། འདྲུ་བྱེད་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་བཞིན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་
 བཞིན་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སློན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་མངོན་
 པར་འདྲུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་
 རྣམ་ཐར་སློ་བཞི་མཆོན།

ཅུ་མིན་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་བཅུགས་པ་ནི། མཁས་དབང་ཨ་ཁུ་ཡོངས་
 འཛིན་གྱི་སྒྲ་མཆོད་ཟེན་གྱིས་སུ། དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་ཞེས་པ་ནི།
 རྒྱ་གར་དུ་གཡུལ་བཤམས་ན་གང་རྒྱལ་བའི་སྟོགས་དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་མཆོན་ཆེན་
 པོ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་མཆོན་ནི་བྱུང་དང་སེང་གེ་འདུས་པ་ལས་སྤུ་གྲུ་སེང་
 གེ་རྒྱང་པ་བརྒྱད་པ་དང་། དུང་དང་ཅུ་མིན་འདུས་པས་ཅུ་མིན་མ་གར་དང་། ཉ་
 དང་སྐམ་འདུས་པ་ཉ་སྤྱེ་རྒྱས་ཞེས་པ་སྤྱེས་པའི་སྟོག་ཆགས་དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་
 མ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པས། དུང་དང་ཅུ་མིན་སོགས་སྤར་གཏོན་ནས་མི་འཆམ་པ་ལ་
 སྤབས་ལེགས་གྱིས་དེ་རྣམས་འཕྲད་པ་ལས་སྤུ་གྲུ་དེ་དག་སྤྱེས་པ་ལྟར། གཡུལ་
 རོ་རྒྱལ་བ་ན་པ་རོལ་པོ་དང་སྤར་མ་འཆམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་མཐུན་པས་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གོས་དུར་སྤྲིག་གྲོན་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པས་བདུད་ཀྱི་གཡུལ་
ལས་རྒྱལ་བས་ན་དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་ཡིན་གསུང། ཞེས་གསུངས་
པ་འདི་ལས་འདིའི་མཆོན་དོན་ཡང་གོ་རུས་སོ།།

ཡང་ངེལ་བྱ་གཡེར་ཁ་སོགས་བཏགས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་
བ་དང་འཆོམས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་རྒྱུ་ཆད་
མེད་པར་སྒྲིག་པ་དེ་མཆོན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་
མཆོད་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་
བསམ་ལྟར་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་བྱིན་བརྒྱབས་རབ་གནས་གནང་བ་ལྟར་མཆོན་
ཞིང་གོ་དགོས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ།།

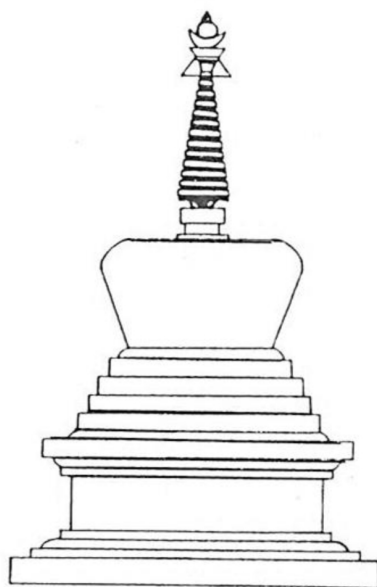
མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ནི། རྗེ་ལྷ་སྐྱོ་རོལ་པའི་
རྟོ་རྗེས། ཅན་དན་རྟོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲོར་ཆད་པན་ཡོན་མདོར་བསྐྱས་རིན་པོ་ཆེའི་
འཕྲིང་བར། འདི་སྐད་དུ། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སུ་དག་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ། མཆོད་པའི་བྱད་པར་ཅི་འདོད་ཅི་འབྱོར་བ།
མཆོན་པར་འབུལ་བྱེད་དེ་དག་ནི་མེད་ཅིང་། སུ་ངན་མེད་པའི་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཚུབ་
འཕྲོ་བ། ཞེས་དང་། ཡང་། མི་རྣམས་གང་དག་སངས་རྒྱུས་མཆོད་རྟེན་ནམ། སྐྱེ་
གཟུགས་དག་ལ་མགོས་གཏུགས་ཕྱག་འཆོལ་བ། དེ་དག་ལྟ་རྣམས་དང་ནི་མི་
རྣམས་ཀྱི། ཆེར་ཡང་ཆེ་བར་བཀྱར་བའི་གནས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། འཕགས་
པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས། འདིག་རྟེན་མགོན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། མི་

གང་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ཡི།། བསྐྱགས་པ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་ཡང་།། བརྗོད་པས་
 ཟད་པར་བྱེད་མི་རུས།། ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་མཆོད་བསྐྱོར་
 བ་སོགས་བྱས་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་
 འཛོལ་བའི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

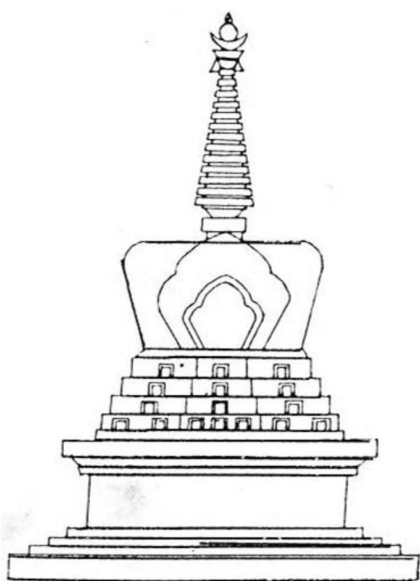
མདོར་ན་རང་གཞན་ཀྱན་གྱིས་འདིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་རི་
 བཞིན་ཤེས་ཤིང་རྒྱན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོ་སྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དཔག་
 མེད་དུ་འཁེལ་ཏེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་མི་མཐུན་རྒྱད་ཆོགས་མཐའ་
 དག་ཞི་ཞིང་བདེ་སྲིད་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལ་ཉག་ཏུ་སྲོད་རྒྱ་ལྷུར་བ་ལྷུར་དུ་ཡོང་
 བའི་གསོལ་འདེབས་རེ་སྟོན་རྒྱ་ཆར་དང་བཅས་དགེ་མིང་དཔལ་གྲགས་པས་སྤར་
 བྲིས་ལ་ ༡༩༩༧ གྱི་ཟླ་ ༠༡ ཆོས་ ༢༥ ཉིན་བསྐྱར་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་དགེའོ།། །



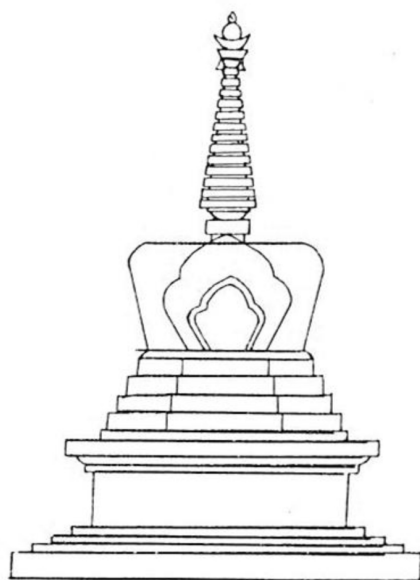
ལད་སྤངས་མཆོད་རྟེན།



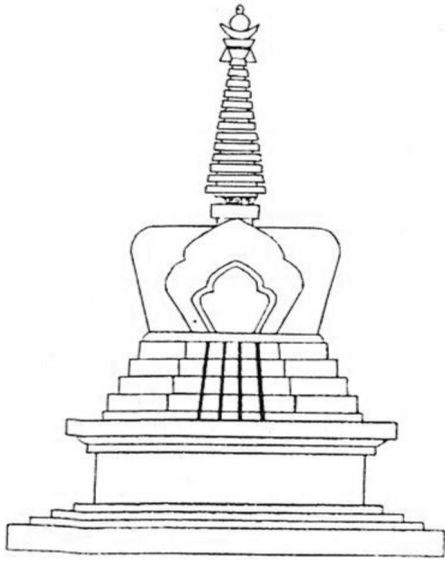
བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན།



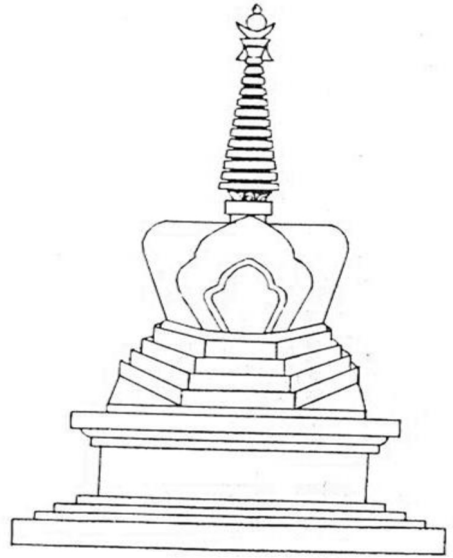
ཆོས་འཁོར་མཆོད་རྟེན།



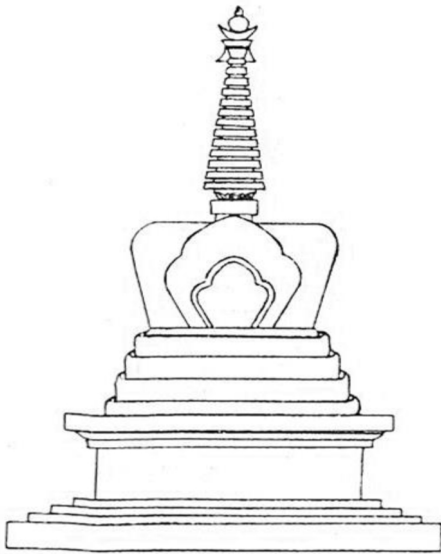
ཆོ་འབྲུལ་མཆོད་རྟེན།



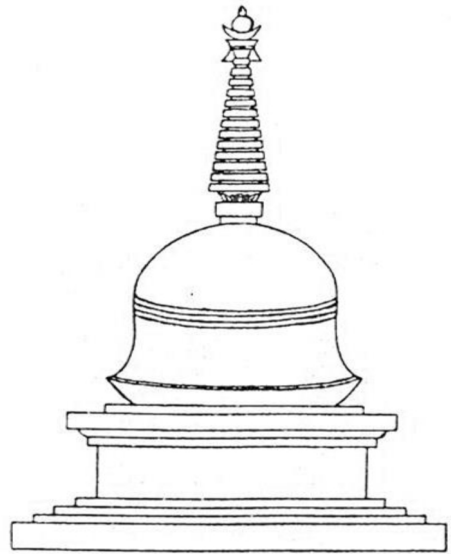
ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན།



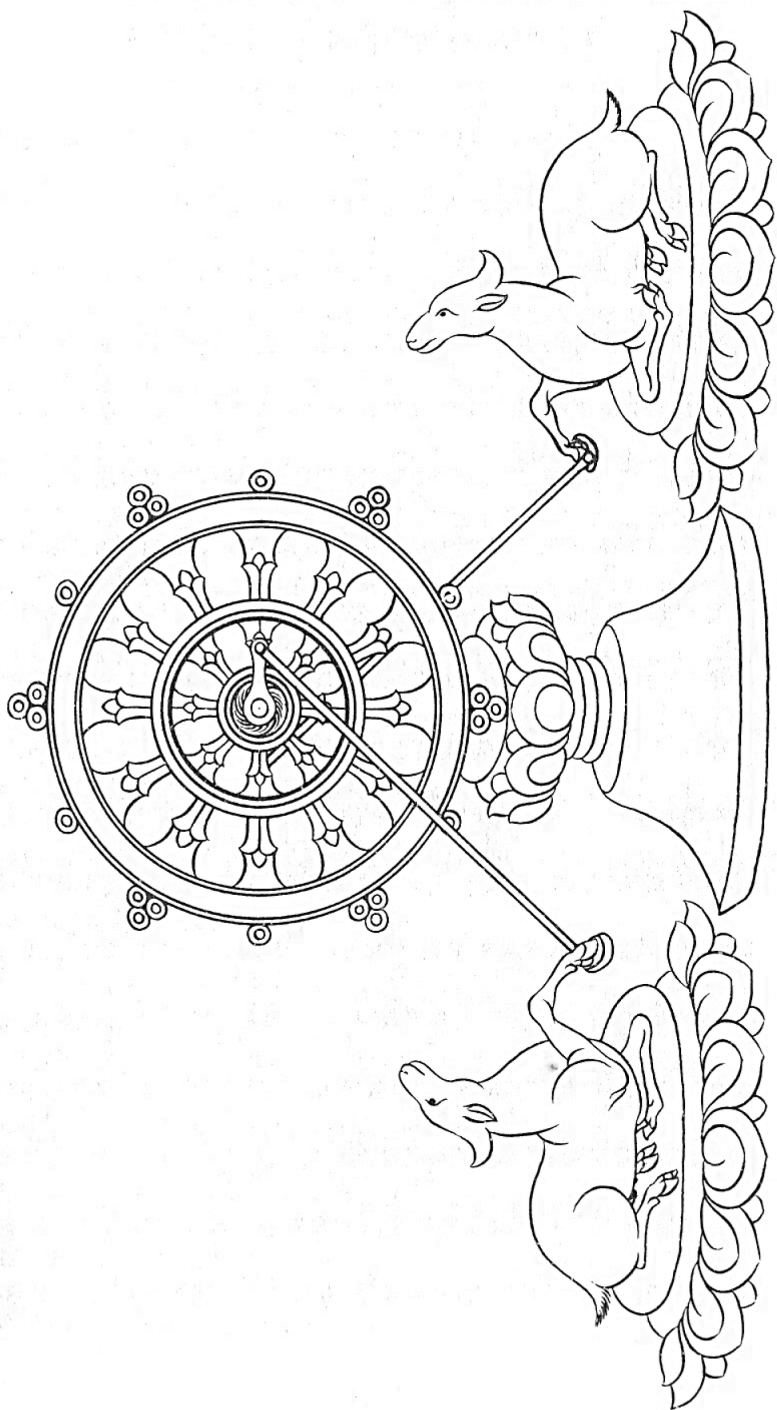
དབྱེན་རྒྱལས་མཆོད་རྟེན།



རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན།



ཐུང་འདས་མཆོད་རྟེན།



རི་དྲགས་ཚས་འཁོར་གྱི་མཚན་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

རི་དྲགས་ཚས་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བཞེངས་ཚུལ།

༢༡། དེ་ལ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་གྱི་སྟེང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཕྱགས་གྱི་ཡང་སྟེང་སོགས་སུ་རི་དྲགས་ཚས་འཁོར་ཞེས་པ་བཞེངས་སྟེ་ལ་འདུག་པ་འདི་ཉིད་རྣམ་པ་ཅི་འབྲ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གང་མཚན་པ་ཡིན་སྟེ་ལ་རྟ་དེ་ཡང་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་ (གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད། བོད། ༣༡ ༡༣) དུ། རྟ་བབས་དེའི་སྟེང་དུ་ཅིབས་བརྒྱད་པའམ། ཅིབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཆ་ལྔ་དང་ལྔ་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ཅན་ཅིབས་གྱི་བར་རྣམས་སྟེང་བར་ཡོད་པ་སྟེངས་ནས་བཞག་པའོ། ། རྒྱས་དེའི་སྟེང་དུ་གདུགས་ཡོད་པར་བཞེད། ཨ་བྱ་མི་བཞེད་དོ། ། ཚས་འཁོར་གྱི་གདན་གྱི་གཡས་གཡོན་འཁོར་ལོ་ལས་ཆ་རྒྱུ་བྱེད་ཅན་དུ་རིང་བར་གནས་པའི་རི་དྲགས་དང་། རི་དྲགས་མོ། རྒྱ་ཆང་གཅིག་ཏུ་མཐོན་པ་དང་བཅས་པའི་གདོང་པ་འབྲེང་ཞིང་། མིག་འཁོར་ལོའི་ཅེ་མོར་བལྟ་བ་གསེར་ལས་བྱས་པ། རིན་པོ་ཆེ་གཞན་གྱིས་སྤྲས་པའོ། ། རྒྱས་གྱི་ཕུ་སྤར་འདོད།

རྒྱུད་རྒྱུ་མར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་རི་དྲགས་རུ་རུར་འདོད་དེ། རོན་གསེར་ལས་བྱས་
 བའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལ་ལས་འཁོར་ལོ་འདི་ཅིབས་བཅུ་
 བར་ཡང་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྤང་འཁོར་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་འཁོར་གནས་འཁོར་ལོའི་
 ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱུད་དང་སྟེང་འོག་ནས་ཡར་མར་ཅིབས་རེ་རེ་བྱས་པ་ལྟར་
 རམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྟག་དགོས་པར་སྤང་།

ཆོས་འཁོར་འདིའི་ཅིབས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་
 གཙོད་པ་དང་མཆོན་རོན་སྤྱར་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འདི་ཉིད་ཤིང་
 ཉའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཅིབས་རྣམས་སྤྱུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་རལ་གྱི་
 སོ་གཉིས་ཅན་གྱི་ཅེ་ལྟ་བུ་རེ་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཁ་བསྟན་ཕྱོགས་ལ་
 རོས་ཕྱོགས་གཉིས་མདུན་རྒྱབ་ལ་བསྟན་པ་དང་། གཡས་གཡོན་ལ་བསྟན་པའི་
 ལུགས་སྟོལ་གཉིས་སྤང་བ་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་ལ་མཛེས་པ་གཙོ་བོར་
 བྱས་པ་ཅུ་སྟེ། མཆོན་རོན་དང་སྤྱར་ན་ཕྱི་མ་ལྟར་ལེགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དུ་
 སྟོན་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་མདུན་དུ་རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཕྱི་མ་འདི་བཞིན་བྱས་འདུག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོའི་མཐའ་ལ་བ་ཏུ་སོགས་
 ཀྱིས་རྒྱན་སྤྲས་ཡོད་མེད་ལུགས་གཉིས་སྤང་བ་དེའང་མཛེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱད་ཅུ་
 མཐ། ཡོད་པ་ལྟར་ན་མཆོན་རོན་གང་ཡོད་འཆོལ་དགོས། འཁོར་ལོ་ལ་ནི་བད་
 རྒྱའི་གདན་ཡོད་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཀྱང་བྱུར་གྱི་རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལུས་
 དཔངས་ལས་ཉིས་ལྟ་བུ་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།

རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱང་མཁས་པ་མང་པོས་རི་དྲགས་རུ་རུ་བེར་བ་དེ་ལ་
 རོས་འཛིན་གནང་འདུག་ལ། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་འབྲུངས་རབས་སུ་
 རི་དྲགས་རུ་རུ་ཞེས་པ་འཛམ་བུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཞིག་བྱང་བར་གསལ་
 བ་དང་། འདིའི་རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱང་གསེར་མདོག་ཅན་ཞིག་བཟོ་དགོས་པར་
 གསལ་བ་གཉིས་མཐུན་འབྲེལ་ཆེ་བར་སྒྲང་། འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་བྱ་སྟོན་རིན་
 བོ་ཆེའི་གསུང་དེར་བྱར་མཆན་བཀོད་པ་ལྟར་ན། རུ་རུ་ལ་རོས་འཛིན་པ་དེ་མ་
 དག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྱིཙ་སྒྲར་ལ་རོས་འཛིན་པ་དེ་འཐད་པ་བཞེད་པར་མཛོན་པ་
 དེ་བཞིན་དབྱུང་བྱར་སྒྲང་ལ། གང་ལྟར་དམིགས་བསལ་རི་དྲགས་དེ་དང་དེ་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་འཁོར་ལོའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཕོ་
 དང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་མོ། དེ་གཉིས་ཀ་ཉིལ་སྟབས་སུ་མགྱོན་པ་བཏེགས་ཏེ་མིག་
 གིས་འཁོར་ལོའི་རྩེ་ལ་བལྟ་བ་ཞིག་དགོས། འདི་གཉིས་ལ་གདན་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་གཉིས་སྒྲང་བ་ལས་བྱ་སྟོན་རིན་བོ་ཆེས་སྲ་མ་འཐད་
 ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབས་འདུག་ཀྱང་མཆོན་དོན་གང་ཡིན་མ་གསལ།

ཡང་ལ་ལར་རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་ཡ་རེ་ཆོས་འཁོར་ཕྱོགས་སུ་
 བཏེགས་ཅམ་བྱས་པ་རེ་བཟོས་པའང་འདུག་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་སྟོན་ཕྱོགས་སུ་
 བྲག་ལ་བརྒྱུས་པའི་ནང་པའི་འདུ་ཁང་དག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཁྲི་ལ་རི་དྲགས་ཆོས་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བའི་དབྱུས་ནས་སྒྲོར་བྱེད་དབྱུག་གྱུ་ཞིག་ཐད་བྲངས་པའི་
 ཕྱོགས་གཉིས་གཅིག་མཐོ་གཅིག་དམའ་རུ་འགྲོ་བར་བྱས་པའི་སྟེ་གཉིས་ལ་རེ་

དེ་དྲགས་ཆོས་འཁོར་གྱིས་གང་མཆོན་ཚུལ།

རི་དྲགས་ཚས་འཁོར་གྱི་མཚོན་དོན་ལ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གིས་གོ་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཚུལ་འདྲ་མིན་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་
 ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་འགོད་ན། དེ་ཡང་མཁས་མཆོག་དདུལ་ཚུ་རྣམས་ལྟ་བུའི་གསུང་
 འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྱིས་སྟུ། ཚས་འཁོར་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་། རི་
 དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟུ་སྟེགས་བྱེད་མཚོན་པར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པའི་
 དབང་པོ་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་དུ། ཅེ་མོར་འཁོར་ལོ་
 ཅིབས་བརྒྱད་པའམ་བརྩ་བ་སྟེ་མ་གཙོ་སྟུམ། དེའི་གཡས་གཡོན་རི་དྲགས་པོ་
 མོ་གཉིས་མིག་མི་འཇུ་མ་པར་བལྟ་བ་འདི་ལ་མཚོན་དོན་གྱིས་ཁྱངས་གསལ་པོ་
 མ་མཐོང་ཡང་། ལུས་དཀྱིལ་དང་བསྟན་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་བྲལ་རྣམ་པར་

དག་པ་མཆོན་པ་དང་། ཡང་ན་རི་དྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་
པས་བདག་མེད་མཆོན། དེ་གཉིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་པས་
བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཆོན་ནམ་ཞེས་པ་ཏ་ཆེན་ངོ་
མཆར་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་ཞེས་གསལ།

ཡང་ཁོང་གི་གསུང་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དུ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྟེང་པད་ཟླ་
ལ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་དམ་བཅུ་པ་རི་དྲགས་པོ་མོ་བཅས་པ་ནི་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བ་དང་། གཤམ་བྱ་འདུ་ཞིང་ཆོས་ལ་འདུན་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། སྟོན་སྟོན་པས་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་
ཆངས་པ་ཆེན་པོས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྟོང་ཅན་ཤུལ་བ་ན། ཉགས་ནས་
རི་དྲགས་རུ་རུ་པོ་མོ་གཉིས་བྱང་སྟེ་མིག་མི་འཇུག་པར་བལྟ་བ་ནི་དུད་འགོ་པལ་
པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་དགོས་པའི་བད་ཡིན་པས་
འདི་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྲོས་བཀྲགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཅན་དུ་ཤར་བས། སྒྲགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ཐབས་མདོ་ལས་
ལྷག་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་འདྲའི་སྟེང་ནས་གོ་དགོས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་
(362) དུ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྟེང་གི་འཁོར་ལོ་རི་དྲགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཏྲ་
བབས་ཀྱི་འོག་གི་ཟླ་བེ་སོགས་ཀྱི་དག་པའང་ (མན་ངག་སྟེ་མ) དེ་ཉིད་ལས།
གཤམ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་

གཅོད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ།། དེའི་ཅིབས་རྣམས་སྒྲིག་པ་
 གཅིག་ལ་བརྒྱད་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་།
 ལམ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ།། སྒྲིག་པ་གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ནི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་། སྤྲོ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་དང་།
 ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤངས་པ་དང་། སྤྲོ་སྤང་བར་བྱར་མེད་པ་དང་།
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། བྱས་ཟིན་པ་དང་། སྤྲོ་མངོན་དུ་བྱར་མེད་པ་དང་།
 ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམས་ཟིན་པ་དང་། སྤྲོ་བསྐྱོམ་དུ་མེད་པ་ཞེས་
 པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དག་པས་ཀྱང་ངོ་།། སེང་གོ་བཞིན་
 དུ་ཚུགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ན་ཡང་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་
 དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་དང་བ་ལས་མགྱོན་པ་གྱེན་དུ་བཏེག་
 ཅིང་ཆོས་དང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྤྱེགས་ངན་པའི་རི་དྲགས་དང་རི་
 དྲགས་མོས་ཆོལ་བར་རུང་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ།། ཞེས་མངོན་པར་དགོངས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པས་མགྱོན་པ་གྱེན་དུ་བཏེག་པའི་རི་དྲགས་དང་རི་དྲགས་མོ་ལོ།།
 ཞེས་གསུངས། ཞེས་གསལ།

ཡང་ལ་ལས་འདུལ་བ་ལུང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་ར་ཐུ་སིར་
 བྱང་སྟོང་སྤྱོད་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བདེན་བཞེ་ལན་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཏེ་རྣམ་

བ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བསྐྱོར་བས། དེའི་ཕྱིར་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་ཆིག་སྒྲ་དྲགས་སུ་
 བཏགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་དྲགས་པོ་མོ་བྱུང་དེས་ཐོག་
 མར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་གནས་དང་། འཁོར་ལོས་སྟོན་པས་བདེན་བཞི་ལན་
 གསུམ་དུ་བཞུས་ཤིང་བསྐྱོར་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱང་མཆོན་པར་བཤམ་དུ།
 ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རི་དྲགས་པོ་མོ་བྱུང་གིས་གཞན་ལ་འཆེ་བ་མེད་པར་
 མཆོན་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
 དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པར་མཆོན་ཞེས་སྒྲ་བ་སོགས་འདྲ་མིན་སྣང་ངོ་།།

གང་ལྟར་འདིའི་སྐྱོར་མཆོན་ཚུལ་འདྲ་མིན་བཤམ་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་
 འགལ་བར་ཡང་མི་སྣང་བ་མ་ཟད། དེ་དང་དེ་བཞིན་མཆོན་ཚུལ་ཡོད་པའང་འདི་
 ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ངས་ནི་སྟོན་ཆད་སངས་
 རྒྱས་བྱེ་བ་སྟོང་ཐག་དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་པོ། དེ་དག་བྲང་སྟོང་ཞེས་བྱ་ནགས་
 མཆོག་དེར་ནི་འཁོར་ལོ་དམ་པ་བསྐྱོར། ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བསམ་གཏན་མདོན་གྱུར་
 ཏེ་ཏུ་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན། དེ་ཕྱིར་བྲང་སྟོང་ཞེས་བྱ་ནགས་མཆོག་
 དེར་ནི་འཁོར་ལོ་དམ་པ་བསྐྱོར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་འཁོར་གྱིས་སྟོན་པ་
 མཆོག་སངས་རྒྱས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་
 འགོད་པའི་ཆེད་དུ་ཐར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅད་ནས་གཙོད་བྱེད་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གསུང་

གི་མཛད་པ་དེ་མཆོན་པ་དང་། རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་
མར་བསྐྱོར་བའི་གནས་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཆལ་ལམ་རི་དྲགས་
གནས་ལུལ། གནས་དབེན་པ་དེ་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་པར་མཆོན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་
བས་ཆོས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། རི་དྲགས་བཞིན་དུ་
དབེན་པའི་གནས་བསྟན་ཏེ། ལུས་འདྲུ་འདྲི་ལས་བསྐྱེདས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་
རྟོག་ལས་བསྐྱེདས་ཤིང་དོན་ཅུང་བྱ་ཅུང་འདོད་ཅུང་ཆོག་ཤེས་བསྟན་ནས་སྒྲིམ་
སྒྲིབ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་མཆོན་པར་སྤྲང་།

ཡང་འཁོར་ལོས་སྟོན་པ་ལ་ཐོག་མར་ལྷ་ཆངས་བས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཆོན་ཏེན། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕུལ་ཏེ་
ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དེ་མཆོན་ལ། འདིས་ནི་རང་ཅག་སྟོན་པའི་རྗེས་
འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་སྤྱིས་བྱ་གང་ལས་ཆོས་ཁྱེ་བར་ཡང་ཚུལ་དེ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའང་གོ་དགོས་པ་ཡིན་པར་སྤྲང་ལ།
རི་དྲགས་བྱང་དེས་སྤར་སྟོན་པ་ལ་ལྷ་ཆངས་བས་འཁོར་ལོ་ཕུལ་བའི་ཆེ། ནགས་
ཆལ་ནས་སྤུལ་པའི་རི་དྲགས་པོ་མོ་གཉིས་ཐོན་ཏེ་འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་
དགའ་མགུ་ཡི་རང་ཞིང་མིག་མི་འཇུག་པར་བག་པབས་ཏེ་འཁོད་པ་དེ་མཆོན།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤར་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཁོ་བ་སྤྱིན་པ་དང་། སྟན་པར་སྤྲོ་བ། དེ་དག་གི་དོན་ལ་སྤྱོད་
པ། དོན་དང་མཐུན་པར་གནང་བ་བཅས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོན་པ་སྤྱོད་

བ་ཡུན་རིང་མཛད་པའི་མཐུས། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་
གདུལ་བྱ་སྐྱེ་བོ་པོ་མོའམ་དབང་ནོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྩལ་དད་པའི་
རྗེས་འབྲང་རྣམས་གྲུས་ཤིང་དད་པའི་སློན་ནས་ངང་གིས་འདུ་ཞིང་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ།
མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་རྒྱ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སློད་ཀྱི་སློན་གསུམ་སྤངས་ལ་འདུ་ཤེས་བྱུག་བསྟེན་པའི་སློན་ནས་མིག་མི་འཇུ་མ་
བར་ཆོས་གསུང་བ་པོའི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་མིག་གི་བདུད་ཅི་དེ་དག་ལེགས་པར་
མཛལ་ཞིང་། རྣ་བས་རི་དྲགས་སྐྱ་སྟོན་ལ་ཆགས་པ་རིམ་བཞིན་གསུང་གི་བདུད་
ཅི་དམ་པའི་ཆོས་གང་གསུངས་པ་རྣམས་སློ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་
ལེགས་པར་ཉན་དགོས་པར་མཆོན་ལ། ཚུལ་འདི་ཉིད་ལྟར་ན་ནི་སློན་གྱི་བྱང་བ་
བཞིན་མཆོན་པར་སྤང་བས་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བར་གོ་བདེ་བར་ཡང་སྤང་།

ཡང་འཁོར་ལོས་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟེན་བྱ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཆོས་བཅས་མཆོན་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་
ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བ་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སློན་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་སྤོང་ཞིང་བཟོད་པ་བསྟེན་པ་
དང་། བྱམས་སྦྱང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། བདག་
འཛིན་མ་རིག་པས་བབྱང་བ་ལྟར་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྟེན་ཏེ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་མདོན་མཐོ་དང་
ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་པོའི་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཞིག་ཡིན་

བར་མཆོན་ལ། བསྟན་བྱའི་ཆོས་ནི། རི་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཆོག་སྟེ་
 སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་དྲགས་རུ་རུར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོན་འཆེ་མེད་ཅིང་བྱམས་བཅེ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིད་པ་
 སྟོན་པའི་འབྲུངས་རབས་སུ་གསལ་བར་ལྟར་རམ། ཡང་ན་རྫོགས་ཆེན་མཁའ་
 བཅེ་འོད་ཟེར་གྱི་གསུང་གཏམ་ཆོགས་སུ། རི་དྲགས་གྱི་ཕྱ་སྤར་རམ། བློ་གཉན་
 བྱི་དཀོན་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས། ཁོ་གཞན་གྱིས་བསད་ཕྱིར་དེད་
 གུང་འབྲོས་ལམ་གྱི་སྟོག་ཆགས་ཚུང་རུ་རྣམས་མིག་པས་བསད་གྱིས་དྲྀགས་
 བས་སྒྲིལ་བསལ་བ་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དུ་བྱུབ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་འདིའི་བགས་པས་སྟན་མཛད་ཅིང་རིང་ཐང་ཆེ།
 འདིའི་གཙུག་རའི་སྐྱ་ཐོས་པའང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་འབྲུད་དུང་ཞིག་ལ་
 འདི་བཟང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རྗེ་གུང་ཐུང་བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་
 གསུང་ལྟ་ཟེན་དུ། འབགས་པ་སྟན་རས་གཟིགས་གྱིས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆོན་
 བྱེད་ལ། གོང་གསལ་ལྟར་གྱི་བྱམས་བཅེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རི་དྲགས་སེལ་སྟན་ཟེར་
 བའི་བགས་པས་རྒྱས་མ་གཡོན་པར་བཀའ་བ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་ན། བློ་གཉན་
 དང་སེལ་སྟན་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སམ། བལ་ཆེར་ལེགས་སྤྱར་སྐྱད་
 གྱི་ཕྱ་སྤར་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པར་མངོན།

གང་ལྟར་རི་དྲགས་དེ་དག་བྱམས་སྟོང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་
 ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་རི་དྲགས་རྣམས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ན་

གྲགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་གཞོན་འཆེ་སྤང་ཞིང་བྱམས་བཅེ་བསྟེན་པ་དང་། ཆོས་
གང་ཡང་རང་དབང་གི་བདག་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟེན་པ་བཅས་
མཆོན་པར་སེམས།

ཡང་འཁོར་ལོས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། རི་དྲགས་བྱང་དེས་གཞན་སྤྱི་
སྟེགས་བྱེད་མཆོན་པ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། བྱ་མཆོག་རྒྱབས་པོ་ཆའི་གནས་སུ་
དམ་བཅས་ཞིང་། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སང་གའི་སྤྱོད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་མངལ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་ལས། བདག་མེད་སང་གའི་སྤྱོད་དང་ལྡན།
སྤྱི་སྟེགས་རི་དྲགས་ངན་འཛིགས་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མའི་སང་གི་
སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པས་སྟོང་
ཞིང་བདག་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སང་གའི་ངར་སྐད་རི་བཞིན་བསྐྱུགས་པ་ན། ཆོས་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་ཕྱི་རོལ་སྤྱི་སྟེགས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་རི་
སྤྱལ་ལ་གནས་པའི་རི་དྲགས་པོ་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛིགས་ཤིང་སྤྱོད་པར་
མཛད་དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་གིས་སྤྱི་སྟེགས་ཅན་
གཞན་དག ། ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ས་བསྐྱལ་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཞོན་གྱུར་པ།
བདག་འཁོར་ཉག་ཏུ་གྱུས་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་མཆོག་གིས་
ཕྱི་རོལ་སྤྱི་སྟེགས་པ་ལྟ་བུ་ཅན་ཅན་གཞན་སྟེ་དེ་དག ། གང་འཛིན་པ་པོ་འཁོར་བའི་
རྒྱ་མཆོར་རང་དབང་མེད་པར་འབྱེད་པའི་ལྟ་བུ་གྱི་རྒྱ་པོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བཞོན་ནས། སྟོན་པ་རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུས་ཤིང་དད་པའི་སྟོན་པ་

གནས་པར་བྱུགས་སྟོན་མཛད་པ་དེ་བཞིན་མཆོན་པར་གོ་དགོས་པར་སྣང་ཡང་དེ་
 དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་ཡ་དེ་བཏེགས་པ་དེ་བཅོས་པའི་ལྷགས་ལྟར་དང་། གོང་
 གསལ་འཕྲིན་ནོར་གསུང་དེབ་དེར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དེ་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱོད་པས་འཁོར་བ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ལ་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་མཆོན་པར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ།།

ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་འཁོར་རང་གི་ཆ་ལག་དང་བྱེད་ལས་བཅས་ཀྱི་མཆོན་
 རོན་ལ་བཤད་ཚུལ་འབྲེལ་མིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན།
 འདི་ལ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་ཆོས་འཁོར་དང་མཆོན་བྱ་རོན་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་དེ་ལྟར་
 མཆོན་བྱེད་དུ་བཞེངས་པའི་གོང་གསལ་ལྟར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལ་ལུང་སྡེ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལུང་
 གི་ཆོས་འཁོར་དང་། ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོགས་
 པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་དེ་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
 གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བཞེད་སྟོལ་མི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 གྲུབ་མཐའ་ལྷགས་ལྟར་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མི་མཐུན་སྒྲིགས་རྣམས་གཅོད་ཕྱིར་དུ་གསུང་བའི་བཀའ་དང་། ལམ་ཁྱེགས་ཀྱི་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱབ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆོས་
 འཁོར་ཞེས་བརྗོད། དེའི་རྒྱུན་མཆན་ནི། དེ་དག་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་

འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚན་སྤྲུལ་བའི་དམ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན།

ཆོས་མཚན་སྤྲུལ་ཏེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་རིམ་བཞིན་འཁོར་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། ཅིག་སྤྱད་ཀྱིས་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅོད་དེ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞུ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཐར་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འདུག་ཅིང་ཐར་ལམ་ལྷ་རིམ་ཀྱིས་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་མཚན་སྤྲུལ་བའི་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོག་མེད་ཀྱི་གཞི་བསྐྱར་བར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོར་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་མཐུན་པར་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གྲང་གཞན་ལ་མཐུན་པར་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་མཐུན་པར་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ཡང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞི་ཆོས་འཁོར། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་བཅས་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྷ་སྤེལ་ཐོག་

མར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྟན་གསུམ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཞེས་པའི་མདོ་
ལ་འཛོག་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལའང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོག་གས་
ལམ། སྒྲུང་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོབ་ལམ་བཅས་ལམ་ལྔ་གསུམ་
བཅོ་ལྔས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཛོག་པར་གསུངས་སོ།།

ཐེག་དམན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཐོག་མར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུ་སྡེ་ལ་བདེན་བཞི་གསུངས་པའི་སྐབས་དང་། དེ་ཡང་
ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བསྒྲགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ནི་བཀའ་དང་སོ་བདེན་བཞི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་
དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་
འཛོག་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡང་། གོང་གསལ་ཐེག་དམན་གྱི་
མདོ་འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བསྐྱར་བས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་
གསུངས་པ་ལ་འདོད་པར་མཛོན།

དེ་ཡང་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོད་ལས།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ།། སྒྲུང་བ་འགྲོ་སོགས་ཅིབས་སོགས་བྱིར།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་མཐོང་

ལམ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་སྐྱར་ཚུལ་ལའང་བཞེད་སྟོལ་
གཉིས་བྱུང་ལྟེ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་བཅུན་པ་དབྱིག་བཞེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་
ལ་འཁོར་ལོ་དང་འབྲུ་ཆོས་ཡོད་ཚུལ་ལ། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་
ལོ་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྐྱར་བར་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་སྤྲ་མ་དོར་ནས་བྱེ་
མ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། རྒྱལ་སྤོན་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་བདེ་
བར་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་འཕར་ཞིང་དམའ་བ་ལ་འབབ་པའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་སྐྱར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
སྐྱར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བདེན་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་དམིགས་རྣམ་བཏང་ནས་བྱེ་མ་བྱེ་
མའི་དམིགས་རྣམ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྤང་བའི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྣལ་ལྟོས་ལམ་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་
བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཞེས་རྣམས་
ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་འཕར་བ་དང་། ཆོས་བཟོད་ཆོས་
ཞེས་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་འབབ་པ་བཅས་
དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བཞེད།

བཅུན་པ་དབྱུངས་སྒྲིག་གིས་ནི། འཁོར་ལོ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་
དང་། གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཅིབས་དང་། སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུ་བྱུད་གསུམ་ཡོད་
པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་ཡང་དག་
པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ། འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུ་

ཞིང་བསྐྱེད་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ལྟོ་བ་དང་ཚོས་མཐུན། ཡང་དག་
 བའི་ལྟོ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚེས་བ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་འདྲུ་ཞིང་།
 མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ཚེས་དང་ཚོས་མཐུན། ཡང་དག་པའི་
 རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་འཛིན་གཉིས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་
 ལྟོ་བྱེད་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བཞེད་པར་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཚོས་འཁོར་དེ་ཉིད་ཚེས་བརྒྱད་པ་དང་། བཅུ་པ་དང་། བཅུ་
 གཉིས་པ་བྱེད་པའི་ལྷགས་སྒྲིལ་གསུམ་བྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། གོང་དུ་
 བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་བྱུག་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་
 པའི་ཚོས་གཉིས་བཅས་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་
 རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་རྣམས་གཞན་པར་ཡང་མཆོན་པར་སྣང་།

བཅུ་པ་ལྟར་ན། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཚོས་འཁོར་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་མཆོན་པར་སྣང་ལ། ཤེས་པ་བཅུ་ནི་ཚོས་
 མཛོན་པའི་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ན། སྤྱི་བསྐྱེད་ཤེས་པ། གུན་འབྱུང་ཤེས་པ།
 འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྤྱི་བ་ཤེས་པ། ཚོས་ཤེས་པ།
 རྟོག་པ་ཤེས་པ། གུན་རྫོག་ཤེས་པ། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཤེས་པ་བཅས་བཅུ་ལ་
 བཞེད། དེ་ཡང་དེ་དག་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་དང་
 དེ་ཤེས་པ་ཞེས་བཞེད་པར་གསུངས།

གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུ་གི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་ཆེན་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་
བཅུ་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་མཆོན་བྱ་མཆོན་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་སྣང་ལ།
སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལས་གི་རྣམ་སྤྲོད་
མཐུན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་
མཐུན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དམན་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལས་སྤྲོ་ཆོགས་
མཐུན་པའི་སྟོབས། ཉིང་འཛིན་སྤྲོ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གནས་སྤྲོ་
ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཟག་
པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་དག་གིས་མཐུན་བྱ་དེ་
རྣམས་ཐོགས་མེད་དུ་མཐུན་པས་སྟོབས་ཞེས་བརྗོད།

གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རྗེ་གྲུང་ཐང་
བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་གསུང་མ་ཉིད་སྤྱོད་ཐབས་འགྲེལ་བར། ཨོ་དང་རྩྭ་ཡིག་
གཉིས་རིམ་བཞིན་སོ་སོར་སྤེལ་བས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་
བ་ཉིད་སོ་སོར་ལའང་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བྱེ་བའི་མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་
དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་བྱུང་ཡེ་ཤེས། ཆོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་བཅས་ལྷ་ལྷ་རེ་བཅུ་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་འཇལ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་
ལས། ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་ཅན། ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་འཆང་བ་པོ།
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ། དེ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛོད་

ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་ལྔ་དང་། སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་དུ། སོར་སྤྱད་ཀྱི་ཉགས་
 བཅུ་མཐོང་བ་ལ་བཤད་པ་སོགས་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་
 དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་
 རོབ་པ་ནི་ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་འཆང་བའི་དོན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ཚུལ་སོགས་གསལ་བས། འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་བཅུ་བྱེད་པ་དེའང་དེ་འདྲའི་
 ཤེས་པ་བཅུ་རྣམ་དག་འཆང་བའི་དོན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
 ཚུལ་སོགས་གསལ་བས། འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་བཅུ་བྱེད་པ་དེའང་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་
 བཅུ་མཚོན་བྱེད་ལ་སྤྱར་རྒྱ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་
 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དུ། ཕྱི་བས་ཀུན་ལ་ནི་ཁོ་བོ་བཅུ་། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་
 བཅུ་ལས་བྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་བཅུ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་མཛོད་གནས་
 བདུན་པ་ལྟར་བགྲང་ཡང་ངོ་བོ་ལ་སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཡོད་
 འགས་ཆེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོ་བཅུ་ཤེས་བཅུ་དག་པ་ལ་སྤྱར་བའི་
 ཤེས་པ་བཅུ་དེའང་རིམ་ལྔ་འཛོག་དགོས་དབྱེད་བྱར་སྤང་ངོ་།།

ཡང་ཕྱི་བས་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པ་ལྟར་ན། སྒྲོན་པ་སྟགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོས་
 འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གཙོད་
 བྱེད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན། སྟག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་སོགས་
 གོང་གསལ་ལྟར་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྐྱོས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བཛོད་ཅིང་
 བསྟན་པ་དེ་མཚོན་པ་དང་།

ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དག་པ་མཆོད་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷན་འབྲུབ་པ་རྗེ་ཏའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་དུ། ལྷ་ཆོགས་
རྫོ་རྗེ་རྩ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པ་དེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པར་
མཆོད་པར་གསལ་བ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དམ་གཅོད་བྱེད་དུ་
མཆོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། ཐོག་མའི་མ་
རིག་པ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས།
ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད། རྒྱལ་པ་རིག་པ། བདུན་པ་ཆོར་བ། བརྒྱད་པ་སྐྱེད་པ། དབྱུ་པ་
ལེན་པ། བཅུ་པ་སྤིང་པ། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ། བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱ་ཤི་རྣམས་སོ།།

འཁོར་ལོའི་གདན་ལ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། ལམ་ཐབས་
ཤེས་གཉིས་ཡོད་པར་མཆོད། དེ་ཡང་བད་མས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་དབྱིངས་རིག་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། ལྷ་བས་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
མཆོད་ལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གཅོད་པ་དང་། ས་ལམ་ཀྱི་
རིམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པར་མཆོད་པ་
དང་། འཁོར་ལོ་ལ་པ་ཅ་དང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་སྤྲས་ཡོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། གདུལ་

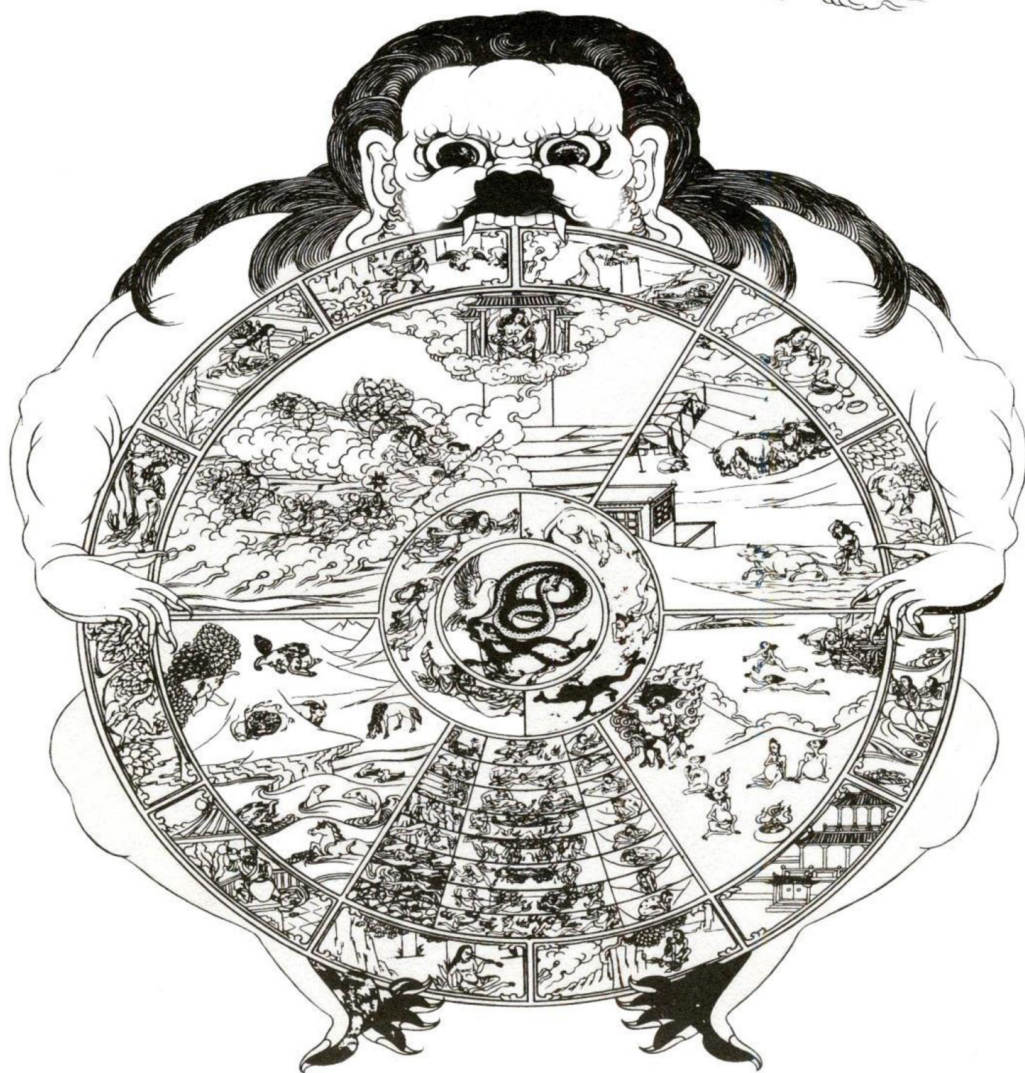
བྱ་ལ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གནས་མཆོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སོ།།

མདོར་ན་རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཆོན་དོན་ལ་འབྲ་མིན་ཡོད་པ་
ལས། འཁོར་ལོས་ཆངས་པས་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་རྟེན་
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱལ་བ་མཆོན་ཚུལ། ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བ་པོ་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་མཆོན་ཚུལ། སྟོན་པས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྐྱོར་ནས་
གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་མཆོན་ཚུལ་དང་། རི་དྲགས་
བྱུང་དེས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་གནས་མཆོན་ཚུལ། གང་ལ་བསྐྱོར་
བའི་གདུལ་བྱ་མཆོན་ཚུལ། གང་ཞིག་བསྐྱོར་བའི་བརྗོད་བྱ་མཆོན་ཚུལ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་འཁོར་རང་གི་ཆ་ལག་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་གང་མཆོན་ཚུལ་འབྲ་
མིན་བཅས་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ད་དུང་གསུང་རབ་
ནམས་སུ་འདིའི་སྐྱོར་ཞིབ་གསལ་ཡོད་དེས་སྟུམ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེའི་བྲེང་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་རི་དྲགས་སོ།།
མིག་ནི་འཁོར་ལོའི་མཆོན་མ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་སྟོང་
གར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་རྩ་འཁོར་དང་། བ་མ་གཉིས་ལས་ཐོབ་པའི་ཐེག་
ལེ་དཀར་དམར་སོགས་ལ་སྐྱར་ཏེ་འདིར་ཡང་བྲེང་དེས་སོགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་
ཐབ་རྒྱས་ཡོད་ལས་ཆེ་ན། སྟོན་ལྷན་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཐབས་ལ་
ལེགས་པར་འབད་དགོས་སོ་སྟུམ་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་འདི་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོང་སོགས་

གང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཁང་དེ་དང་དེ་ནི། རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཆོན་དོན་
གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་ཡན་རེ་ངེས་པར་ཡོད་ས་ཞིག་ཡིན་དགོས་
པར་མཆོན་པར་སྒྲུང་བས་འདི་ཉིད་དམའ་ས་སོགས་གང་བྱུང་ལ་བཞེངས་དགོད་
མི་རུང་བའི་ཚུལ་ཡང་གོང་གསལ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱས།

དེ་ཡང་ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམས་གཉིས་ཏེ།
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། དེ་འདྲིན་བྱེད་པ་སྟེ་བྱེད་པ། སྟུབ་པར་བྱེད་
པ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ལ་རྫོད་བྱེད་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་
དང་། བཟོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ལུང་
གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འང་བཟོད། དེ་དག་རིམ་ལྔར་འདྲིན་ཚུལ་ནི།
སྟོན་པ་མཆོག་གིས་རིམ་ལྔར་གསུངས་པ་བཞིན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་
ཆོས་འཆད་ཉན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རིམ་ལྔར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་
དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་སྟོམ་སྟུབ་ཉམས་
ལེན་ཚུལ་མཐུན་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་པ་
རྣམས་ངོས་ཟེན་པ་བྱ་དགོས་ཤིང་། མདོར་ན་གང་དུ་རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་བཞོད་
པའི་གནས་གཞི་དེར་ལུང་རྟོགས་བཤད་སྟུབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་གོ་དགོས་
པས་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་པར་གནང་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉམས་བཞེས་
གནང་བའི་མཁས་པའི་བླ་ཆོགས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཕེལ་བའི་རེ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་དང་
བཅས་ཏེ་དགོ་མིང་དཔལ་གྲགས་པས་བྲིས་པ་དགོའོ། །



སྲིད་པ་འཁོར་ལོའི་མཆོན་དོན་སྲིད་ཞིའི་ངང་ཚུལ་སྒྲུང་བྱེད།

༡༡། དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་མཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་ཅག་ཆོས་ལས་གཡེལ་ཞིང་ལོ་ལོ་ཅན་རྣམས་སྒྲུང་དོར་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྟོན་པ་འབྲུག་ཅིང་བཙོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་པན་ཡོན་གསལ་བར་མཆོན་བྱེད་དཔེ་བྲིས་འདི་འདྲའི་ཐབས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་བས། འདིའི་མཆོན་དོན་རྣམས་རང་གིས་རྗེ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། ལེགས་པར་བྲན་ཞིང་བསམ་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པ། དེ་བཞིན་དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་དག་ལ་འདྲ་ཀྱན་སྟོང་བཟང་པོས་ཅི་རུས་ལེགས་པར་བཤད་སྟབས་ན་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་ངེས་པས་དེའི་བྱིར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་བདུས་ཏེ་གནད་བསྐྱེད་ཅམ་བྲི་བར་བྱའོ།

དེ་ལ་སྲིད་པ་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་འདིའི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པས་ཅི་དང་གང་མཆོན་པ་ཡིན་སྟུང་ན། འདིས་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་ཆོས་མུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་མཆོག་གིས་ཆོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་གསུངས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
 འཇུག་ལྟོག་སྤང་སྤང་གི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མཆོན་པར་གསལ་ལ། འདི་
 ལ་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ལ་སྤྱིད་པ་
 འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནི་དེ་སྤྱིད་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་
 རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱད་མར་འཁོར་བའོ། ཏྲག་བརྟེན་མེད་པར་
 སྐྱེ་བའི་བར་དོ་སོགས་བཟང་ངན་སྣ་ཆོག་སུ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་འབྲ་
 མིན་སྤྱིད་པའི་ཚུལ་མཆོན་བྱེད་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་ཡིན་པས་མིང་དེ་དང་དེ་བཞིན་
 བརྗོད་པར་སེམས།

འདི་དེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ནི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་
 དུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟོན་པོ་ལ། མཐའ་འཁོབ་སྐྱོད་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་ཟུ་ཏུ་ཡ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁབ་རིན་ཐང་བལ་བ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་བསྐྱར་བ་ན།
 རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟོང་པོས་དེའི་སྐྱེས་ལན་འགངས་ཆེ་བ་བསྐྱར་རྒྱུ་མ་རྟེན་
 པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐབས་ཁུས་པ་བཞིན། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་
 འདས་སམ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མཆོན་བྱེད་སྤྱིད་པ་འཁོར་ལོ་ཆ་ལག་དང་
 བཅས་པ་ཞལ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་བཞེངས་ཏེ་བསྐྱར་བ་ན། རྒྱལ་
 པོ་ཟུ་ཏུ་ཡ་ན་སོགས་འདིའི་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་པོ་གངས་ལས་འདས་པས་
 འདི་མཇལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་སྤྱག་གི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་
 སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ནི་མ་མེད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་བྱུང་ཚུལ་

འདིར་འབྲི་ཚུལ་ལ་ལུགས་སྟོལ་འབྲ་མེན་འགའ་ཞིག་སྤང་ཡང་། སྟོབ་
དཔོན་དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ནམ་འབྲེད་འགེལ་ (སྤར་ཐང་བསྟན་འགྲུལ་
ཟུ། ༡༩༥) གོང་གསལ་དེའི་ཐད་དུ། ཆ་ལྷ་པའི་འཁོར་ལོའི་ནང་གི་མཆོན་བྲེད་
དེ་དག་ཇི་ལྟར་གྲི་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོབ་
དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བའི་མཛུགས་སྟོགས་སུ། གཙུག་ལག་
ཁང་ལ་རི་མོ་དེ་འབྲི་ཚུལ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྟོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འོ།
ཆ་ལྷ་པའོ།། སྟེང་དུ་ལྟ་དང་མི་ནམས་སོ།། མྱིང་བཞི་པོ་དག་གོ། རྩས་ཏེ་སྟེ་བའི་

སེམས་ཅན་ཐོ་ཚུན་བརྒྱད་མོ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དག་ཡུང་རོ།།
 དབྱུས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕུག་དག་ཕུག་རོན་དང་སྦྱལ་དང་
 བག་གི་རྣམ་པར་རོ།། སྤྲ་མ་དེ་གཉིས་གཉི་ཕུག་གིས་བྱ་བར་རོ།། ཁོ་ར་ཁོར་
 ཡུག་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཐམས་ཅད་
 མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བར་རོ།། སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ།། འོག་དུ་བཙུམ་པར་བྱ་བེད་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ།། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞག་པར་བྱའོ།། ཞེས་
 གསལ་ལ་བ་སོགས་ལ་བརྟགས་ན། བླ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
 བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་བྱུན་མོང་གི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ན་འདི་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་དགོས་
 པ་ཡིན་པར་སྤང་བེད། འདིར་ཡང་དེ་གཞིར་བཞག་གིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཇི་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་རིམ་བཞིན་འགོད་པར་བྱའོ།།

སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྣམ་གཞག་

དེ་ལ་འཁོར་ལོ་འདྲིའི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་མཆོན་པ་ལས། དང་པོ་འཁོར་བའི་རྣམ་གཞག་མཆོན་ཚུལ་རི་ལྟར་
ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་རང་དབང་མེད་པར་ཁམས་གསུམ་མཐ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་
ཏུ་ཐོ་ཚུན་ཀྱི་བརྒྱུད་མོ་ལྟར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱ་གང་གིས་འཁོར་བ།
གནས་གང་དུ་འཁོར་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་འཁོར་ཚུལ་བཅས་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཡང་
འཁོར་ལོ་འདྲི་ལ་སྤྱི་ནང་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་མའི་ནང་དུ་བྱ་དང་། སྤྱལ་དང་།
པག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྲིས་པ་དེ་དང་། དེའི་སྤྱི་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་
ཕྱོགས་གཅིག་དཀར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ནག་པོ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་གིས་
འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་དང་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་མཆོན།

དེ་ཡང་བྱ་ཡིས་འདོད་ཆགས་དང་། སྤྱལ་གྱིས་ཞེ་སྤང་དང་། པག་གིས་
གཉི་ལྷག་མཆོན་ཞིང་། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་མཆོན་བྱེད་བྱ་དེའང་ལྷག་རྩོད་གི་
དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ལྷག་རྩོད་ནི་འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཉིན་རེ་
བཞིན་ཡང་འབྲིག་པ་ཆེས་མང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པར་སྤང་། འདི་ལ་
བཀའ་གདམས། (སྤྱལ་པའི་སྤྲེགས་བཅ) པ་ཆོས་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་བགྲོས་

སྤྱ་གྲགས་པ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་སྤྱི་ནི། འདོད་ཆགས་བྱ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀུན་ལ་ཚློངས་ཀྱང་འདོད་ཡུལ་ལ། བྱམས་པར་བྱེད་དེ་ཚློངས་པ་ཡིས། གཙང་དང་བཙེག་པ་མི་ཤེས་པར། འབྱུ་དང་ཆོགས་པ་སྒྲུབས་ལུང་སོགས། རང་གི་ཁྲོགས་ལ་སྟེར་བྱེད་ཅིང་། རོམས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་སྟོད། ཞེས་སོགས་ཀྱང་གསུངས།

སྤྱལ་ནི་ཁོང་ཁོའམ་ཞེ་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། བལྟ་ན་མི་སྤྱད་པ་འདིགས་སྤྱ་བུང་བ། གཤུག་པའི་དུག་རྒྱངས་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སྲོག་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་སྦྱོན་ཆེས་མང་བ་ལྟར། ཞེ་སྤང་ནི་སྤྱི་བུ་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འཕྲལ་སྤྱད་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱད་པའི་གཟུགས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་རྩ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཆེས་མང་པོ་དང་ལྡན་པར་མཆོན།

ཕག་ནི་གཙང་བཙེག་གི་རིགས་ལ་ཚློངས་ཤིང་། རང་སྲོག་ལ་རྩལ་པའི་ཤན་པ་ཡང་བྱམས་བཅེ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་མཁན་དུ་འབྱུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་གྲགས་པ་ལྟར། གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ཡང་ལས་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚློངས་ཤིང་། ཕན་བདེའི་སྲོག་རྩ་གཙོད་པའི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱང་བདེ་སྦྱིད་སྤྱབ་པའི་ཁྲོགས་སམ་ཟས་སྤྱ་བསྟེན་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མཆོན། ལྷ་མ་དེ་གཉིས་གཏི་མུག་གིས་བ་བར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མདོ་རྩའི་རྣམ་བཤད་དུ། དབྱས་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཀུན་འབྱུང་གི་

གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤྱུལ་གཉིས་ཀྱི་མཐུག་མ་གཉི་ཕྱག་
 བག་གིས་ཟ་བར་གྱིས་པས་དྲུག་གསུམ་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་བར་
 ཞེས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཆེས་སྒྲུབ་པ་པག་གིས་ནི་རང་གི་
 སློག་ཕྱང་བྱེད་བཟའ་བརྟུང་སྟེར་བ་དག་ཀྱང་རང་སློག་འཆོ་བྱེད་ཁོ་ནར་འབྲུལ་
 ཏེ་དགའ་བཞིན་དུ་ཟ་ཞིང་བརྟུང་བ་ལྟར། ཆེས་སྤོངས་པ་གཉི་ཕྱག་དེས་ཀྱང་པན་
 བདེའི་སློག་རྩ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཆགས་སྤང་དག་ཀྱང་བདེ་ལེགས་སྤྱུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་
 བསྟན་ཅིང་སྤྱོད་པ་དང་འབྲུ་བར་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་ཡང་སྤང་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 གཙོ་བོ་གཉི་ཕྱག་ཉིད་ལ་ཕྱག་པར་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་མཆོན་པར་སེམས།

ཡང་བྱ་སྤྱུལ་པག་གསུམ་གཅིག་མཐུག་གཅིག་གི་ཁར་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཀྱང་
 གྱིས་སློལ་འདུག་པ། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འདིས་ཆགས་སྤང་སྤོངས་
 གསུམ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཏེ་པན་རྒྱུན་རྒྱ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མཆོན་པར་བཤད་
 པ་དང་། ལ་ལས་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱང་རྩ་བ་གཉི་ཕྱག་ལས་བྱུང་བ་མཆོན་བྱིར་
 བྱ་སྤྱུལ་གཉིས་པག་གི་ཁ་ནས་ཐོན་པ་འགྲིམ་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 འབྲུ་མོར་སྤང་ལ་ཁུངས་ཆད་ལྟན་ཡོད་ལས་ཆེ་བས་འཆོལ་དགོས།

ཡང་མཁས་བྱུ་ཀོང་སྤྱུལ་ཡོད་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ (བོད། ༩༥) འདུལ་
 བ་མདོ་རྩ་ལས་འབྱུང་བའི་རི་མོའི་གྲི་ཡིག་ཆངས་པའི་བ་ཅར། འཁོར་ལོའི་དབྱུས་
 ཀྱི་རྒྱུ་མོ་དེར་པག་གིས་སྤྱུལ། དེས་ཕྱག་རྒྱ་ཟ་བའི་རྒྱུ་མོར་གྱིས་
 ནས་བར་མཆམས་མེད་པར་འཁོར་བ་ལྟར་བྱ་ཡི། སྤྱོན་ཤིང་གི་བ་སོགས་ནི་

བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་ལས་མ་གསུངས་པས་རང་བཟོ་བྱེད་པ་མི་འཐད།
 ཅེས་གསུངས་པས། ལ་ལས་འདིར་བྱ་སྐྱལ་པག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་འབྲས་ལྡན་
 གྱི་ཤིང་སྡོང་ཞིག་གིས་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིག་
 གིས་བ་དག་ནི་ཡོངས་བྱགས་སུ་མོང་བའི་ལྷགས་སྒོལ་དང་ནི་མཐུན་པ་མིན་
 པར་སྒྲུང་ངོ་།།

འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྡ་བ་དང་། དེར་འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གིས་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ཅམ་ལས་དེ་དག་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ངེ་ལྟར་གི་དགོས་
 ཚུལ་མ་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ཆེན་པོ་ན་
 ཡོད་པར་མཛོན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྒྲ་བས། མདོ་རྩའི་རྣམ་བཤད་དུ། ལྷག་
 རོན་དང་སྐྱལ་དང་པག་གི་རྣམ་པར་གི་བ་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་
 བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
 ལས་བཤད་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གོའོ།།

འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མཆོན་བྱེད་འཁོར་
 ལོའི་ཕྱིགས་དཀར་ནག་གཉིས་ལས། དཀར་པོའི་ཆ་དེས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་སྐྱེད་བྱེད་དཀར་པོ་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་དང་། ནག་པོའི་ཆ་དེས་འབྲས་
 བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྐྱེད་བྱེད་ནག་པོ་མི་དགེ་བའི་ལས་མཆོན་ལ། འདི་མདོ་རྩ་
 བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར། རོ་རྒྱན་

ཁྱད་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུ་བཅུ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཐོ་ཚུན་
 ཁྱད་མའི་ཐོ་བ་ཁ་ཅིག་འབྲུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འགོ་བ་ལྷ་པའི་འཁོར་མའི་
 ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བརྩས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་གི་
 བར་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བར་མིང་
 པ་རྣམས་ཐོ་ཚུན་ལྟར་འཁོར་བ་གི་ས་ཞིག་དགོས་པར་གསལ་བ་དེའི་ཤུགས་
 གྱིས་དེ་གི་བའི་གཞི་དེ་རྒྱུ་བསྐྱར་དེ་འབྲུ་ཞིག་ཡོད་པ་གོ་བར་སྒྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་
 འདི་ལྟར་ན་བར་མིང་པ་འབྲི་ས་འཁོར་མོ་དེ་ནི་འགོ་བ་རིགས་ལྷ་གི་སའི་འཁོར་
 མའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་ལ། དེ་སྔན་དེ་འབྲུ་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ཅུ་
 རྒྱ་མཆོན་དུ་མི་འཛིན་པར་བརྟག་དགོས་སོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 མཆོན་བྱེད་དེ་དག་གིས་གང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཚུལ་དབྱེད་གཞི་དང་
 བཅས་པ་གནད་བསྟུས་ན་དེ་ཅུ་མོ།

དེའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་ཆ་ལྷར་བགོས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་འཁོར་མོ་དེའི་
 སྟེང་གི་ཆ་གཉིས་ལ་ལྷའི་འཛིན་ཏེན་དང་། མའི་འཛིན་ཏེན་གཉིས་དང་། འོག་
 རྩོགས་ཆ་གསུམ་གྱི་དབྱས་སུ་དཔྲལ་བ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཡི་དྲགས་
 དང་། ཏུད་འགོ་བཅས་གྱི་འཛིན་ཏེན་དག་གི་གནས་ལུས་མོངས་སྟོད་བཟང་ངན་
 ལྟ་ཆོགས་གིས་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་འགོ་བ་རྣམས་གང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་མཆོན་
 ལ། འགོ་བ་རིགས་དུག་ཏུ་བྱེ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ལྷའི་ཁྱད་ས་
 སུ་བསྟུས་ཏེ་ལམ་རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཆ་ལྷ་བྱས་ཤིང་། སྤྱིར་

འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་གནས་སྤངས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ས་སྟེང་མི་དང་དྲུང་
འགྲོའི་གནས་དང་། ས་འོག་དཔྱུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་གྱི་གནས། ས་སྒྲུལ་བར་
སྤང་དྲུལ་འི་གནས་ཆགས་ཡོད་པར་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་མངོན་
བ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སྟུགས་ལ། འདིར་རིགས་སོ་སོ་སྟོ་ལ་ཤར་བདེ་བའི་
ཆེད་རྒྱུད་ལྟེ་འགྲོ་བའི་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པར་མཛད།

དེ་ཡང་ལྟ་ལ་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་
ཁམས་བཅས་ཀྱི་ལྟ་གསུམ་ཡོད། ལྟེ་ཁོངས་གཏོགས་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་གྱི་
གནས་གཙོ་བོ་ནི་རྩ་མཆམས་མན་གྱི་རི་རབ་ལྟུན་པོའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཁོང་སེང་
ནམས་སྟུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། འདོད་ལྟ་ལ་རིགས་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་
རིས་བཞི་བ་ནམས་ནི་རི་རབ་གྱི་བང་རིམ་ནམས་དང་སྟུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་བ་ནམས་
རི་རབ་གྱི་རྩེ་མོ་དང་། དེ་ནས་འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྱུལ་དགའ་དང་།
གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་བཅས་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་ཁམས་ལ་བསམ་
གཏན་དང་སོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་བ་བཅས་ཀྱི་ལྟ་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་
ནམས་ནི་བར་སྤང་ཁམས་ན་འོག་མ་འོག་མ་ལས་བར་ཐག་དང་། རྒྱ་ཁྱོན་བཅས་
ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་ཆེ་བའི་གནས་དག་ན་གནས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་དང་
སོ་གསུམ་ལ་གནས་གསུམ་རེ་གསུམ་རེ་དང་། བཞི་བ་ལ་གནས་བརྒྱད་ཕྱེ་བའི་
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས།

གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་

ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དང་། སྲིད་ཅེ་བཅས་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་
གནས་ངེས་བཟུང་མེད་ཅིང་། འདི་དག་ལ་བར་སྲིད་ཀྱང་མེད་པས་ཆེ་སྒྲ་མ་དེ་
གང་དུ་ཞི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེ་ལྷན་སྟེ་དེ་དག་མ་ཞི་བར་
ཚུགས་ངེས་མེད་དུ་གནས་སོ།།

མིའི་རིགས་ལ་ནི་གོང་གསལ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར། འཤར་གྱི་ལུས་
འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིང་གི་མིང་སྟེ། འདི་ནས་འཤར་ཚུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
མི་ལུས་འཕགས་པ་དག་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་ཀྱི་བ་ལང་སྦྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
འདི་ནས་ལུས་ཚུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ན་ཉོ་ཆོང་གི་ཐ་སྙད་ལ་བ་ལང་དང་
སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནས་བྱང་ཚུགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། མིའི་སེང་གེ་སྟེང་ན་སྐྱ་སྐྱོགས་པ་དག་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འཇམ་བུའི་
སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་མངོན་པར་འགྱུར་པའི་ཆེན་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཆེན་པོ་
འཇམ་བུ་ཞེས་བྱ་བས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱིང་བཞིའི་
མི་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱིང་དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་རང་རང་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱིང་སྟན་
གཉིས་རེ་གཉིས་རེ་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་རིགས་འབྲུ་མིན་སྣ་ཆོགས་ཡོད།

འདིར་སྤྱིང་བཞི་ག་བྲི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེས་སྤྱིང་སྟན་རྣམས་
དང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་། རི་རབ་ལྷན་པོ། གསེར་རི་བདུན་བཅས་
ཀྱང་འབྲི་དགོས་པ་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་གོང་གསལ་ལྟར་སྤྱིར་བཏང་འགྲོ་བ་རིགས་
ལྷའམ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ས་སོ་སོར་འདི་དག་ནས་ངོ་སྤྱད་དགོས་པ་ཤེས་

བའི་ཆེད་དུ་སྒྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་སྟོན་ཅུང་བྱང་བཞིའི་སྒྲིང་དག་ལ་རིམ་བཞིན།
 རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། འདོད་འཛོལ་བ། མ་ཚོས་བའི་ལོ་
 ཏྲག་བཅས་གྲིས་སྟོལ་འགའ་འདུག་པ་དེའང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་།
 ཡང་འདིའི་དཔེ་རིས་འགའ་ཞིག་དུ་སྟོན་དང་སྟོན་མ་ཡིན་འཐབ་འཁྱུག་གི་གཞིར། རི་
 རབ་གྱི་འཁྲིས་སུ་ཤིང་སྟོང་རིང་པོ་ཞིག་གྲིས་འདུག་པ་འདི་ལའང་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོད་
 ཐུབ་ཅི་ཡོད་འཆོལ་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དཔྱལ་བ་ལ་གང་དཔྱལ་བརྒྱུད་དང་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱུད་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་
 ཆ་དཔྱལ་རྣམས་གྱི་འཁོར་དུ་མེ་མ་ཐུར་དང་། རོ་ཐུགས་དང་། སྤྱི་གྲིའི་ལམ་དང་།
 ཚུ་སྤྱང་རབ་མེད་བཅས་ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་བཞི་དང་། ཡང་ཉེ་ཆེ་བའི་དཔྱལ་
 བ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་དུ་ཉིན་པར་བདེ་སྦྱིད་ལ་གནས་ཤིང་མཆོན་
 མོར་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་སྟོང་བ་པོ་རྣམས་ཡོད་ཚུལ་མངོན་པ་མངོན་འགྲེལ་སོགས་སུ་གསུངས།

ཡང་འདིའི་དཔེ་རིས་མང་པོ་ཞིག་དུ་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་
 ག་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ལག་ན་ཁྲམ་ཤིང་དང་མེ་ལོང་ཐོགས་པ་ཞིག་དང་དེའི་མདུན་
 དུ་ག་ཤིན་པོ་རྣམས་ལས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཚུལ་སོགས་གྲིས་པ་དང་།
 དེ་དག་མེད་པའི་གྲིས་སྟོལ་འགའ་རེ་མཐོང་བ་ལས། དང་པོ་དེའི་ཁྱེད་ཀྱི་གོང་
 གསལ་མཆོད་རྟེན་ལས། ལྷའི་པོ་ཉ། དཔྱལ་བའི་རབས་གྲིས་ཞེས་ལུང་ཐོན་
 ཆོགས་ལས་གསུངས་སོ།། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ལྷའི་པོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་

ཅན་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་བྲིའོ། དེ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་དེ་
དགོ་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ། འབྲེལ་ཚུང་ལས་ལྷའི་པོ་ཉ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མི་གཅིག་བཙོན་དུ་བཅུག་ལ་གཤེན་རྗེའི་མདུན་དུ་ཞལ་སྟེ་སྦྱར་བ་འབྲ་བ་
བྲིས་ཞེས་བཤད་དེ་དེ་རྒྱུ་ས་གང་བྲིས་ཀྱང་རུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འབྲ་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་བྱེ་བའི་དཔྱལ་བའི་
གནས་བྲིས་དེར་འབྲི་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ནི་དེར་དངོས་སུ་མ་གསལ་ཞིང་། ད་དུང་འདི་
ལ་ཐེག་པ་སྐྱན་མོང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ཁུངས་ཆད་ལྷན་ཅི་ཡོད་འཆོལ་དགོས་
པར་སྒྲུང་།

དེ་དག་མེད་པའི་ལུགས་སྟོལ་དེ་ནི། མངོན་པ་གོང་འོག་གི་གཞུང་ལས་
དཔྱལ་བར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ས་མི་མ་ཐག་དུ་དགོ་ཕྱིག་དབྱེ་འབྱེད་སུ་
ཞིག་གིས་བྱེད་མི་དགོས་པར། དཔྱལ་བའི་བར་སྲིད་པ་དཔྱལ་བ་བའི་མདོག་
དབྱེབས་ཅན་ཞིག་གྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་དཔྱལ་བའི་སྐྱེ་སྲིད་དུའང་འཁྲིད་མཁན་
སུ་ཡང་མེད་པར་རང་རང་ཆ་བཤམ་གང་བ་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་པས་དེ་མཐུན་ཀྱི་
གནས་འཆོལ་བའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་
ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་དང་བསྐྱན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་རོ། །

ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་ཉིད་
ཀྱི་འོག་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་འདས་པ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡོད། དེ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་འཕེན་

བྱེད་མི་དག་བས་བྱས་ཤིང་། རྫོགས་བྱེད་དག་བས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་ལྷ་བྱ་སྤྱོད་
 བ་ཞིག་ཡོད་པར་མཛོད་རང་འགེལ་སོགས་སྤྱོད་པས་ལ། དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱེ་
 དཔོན། མཛོད་ཤེས་དང་རྩལ་ལྷ་ཅན། དག་བ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲོགས་
 དང་། སྤྱིག་པ་གསོག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་ཆད་གཅོད་དེ་དག་སྤྱིག་ཤིན་འབྱེད་བྱེད་
 པ་སོ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་གཤེན་རྩི་ཆོས་རྒྱལ་དེ་ནི་འདིར་ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་གནས་བྱི་ས་དེར་བྱི་སྤོལ་འགའ་རེ་འདུག་པ་དེ་དག་ནི་གོང་གསལ་
 གཞུང་དེ་དང་དེ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པོ།།

ཡི་དྲགས་ལ་རིགས་འབྲེལ་མིན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བསྤྱོད་པ་ཅ་བའི་གནས་
 གཤེན་རྩི་གོང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་པ་དང་། ཡུལ་གོང་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱ་བ་
 ཁ་འཛོར་བའི་རིགས་གཉིས་ཡོད། འདི་དག་ལ་དཀར་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་
 རྒྱ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཅལ་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད། ཡང་དེ་ལ་སྤྱིའི་
 སྤྱིབ་པ་ཅན་ཞེས་པ་བཟུང་བའུང་གི་རིགས་གཉིས་ནས་མི་མཐོང་ཞིང་མི་རྟོག་པ་
 དང་། མཐོང་ཡང་དེ་དག་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྤྱོད་པར་མཐོང་བ་
 དང་། དེ་མིན་ཡང་དེ་དག་རྒྱ་ཁག་སོགས་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། རང་གི་སྤྱིབ་
 པ་ཅན་ཞེས་པ་ཁའི་བྱ་གཤེན་ཏུ་རྒྱུང་ཞིང་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཐུད་པ་སོགས་
 པར་རྒྱ་ཐེགས་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་དཀར་བའི་རིགས་དང་། བཟུང་བའུང་གི་སྤྱིབ་པ་ཅན་
 ཞེས་པ་བཤད་གཅི་སོགས་ངན་རིགས་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། བཟུང་བའུང་
 ཁ་ནང་དུ་སོང་བ་ན་མེ་དང་དུག་སོགས་སྤྱོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཡོད་པར་

གསུངས་སོ།།

དུད་འགྲོ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་བྱིས་དང་དེ་སོགས་ལ་གནས་པ་ཁ་འཐོར་
བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཏིང་མཐའ་ན་འབྲུ་སྤྱངས་པ་ལྟར་འདུས་པ་བྱིངས་ན་
གནས་པར་གྲགས་པའི་དེགས་གཉིས་དང་། ཡང་རྟ་དང་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་ཐང་
གི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་དང་། ཉ་དང་སྐམ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ཡི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་དང་། བྱ་
དང་སྤྱང་བྱ་ལ་སོགས་མཁའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་གྱི་དེགས་གསུམ་ཡོད་པར་ཡང་
མཐོན་རང་འབྲེལ་སོགས་སུ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་དེགས་ལྗེའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་འཁོར་ལོ་བར་
མ་ཆ་ལྟར་བགོས་པའི་དེ་ལྟ་མིག་སོ་སོར་དེམ་བཞིན་དེ་ལྟར་འཆམ་པར་འབྲི་
ན་ལེགས། ཡང་ལ་ལར་འཁོར་ལོ་འདི་ཆ་དུག་དུ་བགོས་ཏེ་དེ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་
དེགས་དུག་སོ་སོ་དང་། དེ་དེ་དེའི་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དེ་བྱིས་སྟོལ་
འདུག་པ་དེ་དག་ནི་གསང་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སྟོལ་
ཞིག་ཡིན་པར་སྤྱང་བས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་དང་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོ་
ཕྱེ་ན་ལེགས། གང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་མཆོན་བྱེད་འགྲོ་བ་ལྗེའི་འདིག་རྟེན་འབྲི་
ཚུལ་དྲྀགས་སེལ་བཅས་རགས་དེམ་ཅམ་ནི་དེ་ལྟར་རོ།།

ལོངས་གྲགས་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དེམ་པ་གཉིས་པར་ལས་དཀར་པོ་མཆོན་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སེམས་ཅན་བདེ་འགྲོ་བའི་བྱད་གཞུགས་མདོག་དཀར་ལ་ཡིད་
དུ་ལོང་བ་འགའ་དང་། ལས་ནག་པོ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ངན་འགྲོ་བའི་བྱད་

གཟུགས་མདོག་ནག་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་པ་དེ་དག་གི་བདེ་འགོ་
 བ་དང་རན་འགོ་བའི་བར་སྲིད་མཆོན་ལ། འདི་དང་རིམ་པ་བཞི་བའི་འཁོར་ལོར་
 ཆ་བཅུ་གཉིས་ཤེ་བའི་ནང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
 གཟུགས་བརྟན་ནམས་ཀྱིས་འགོ་བ་ནམས་རི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཚུལ་མཆོན།

དེ་ཡང་མཆོ་རྒྱུག་དུ་ལུང་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྦྱེས་བའི་
 སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་མ་དོའི་སྲིད་བའི་སེམས་ཅན་ནོ།། ཟླ་ལྷན་རྒྱུད་མོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་བཅུ་བའི་འབྲེལ་འཁོར་ཀྱི་ཟླ་ལྷན་རྒྱུད་མོའི་ཟླ་བ་ཞེས་བཤད་དོ།།
 དེ་ཡང་ཟླ་བ་ནམས་མཐོ་དམན་དུ་འཁོར་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་
 བར་མ་དོ་ནམས་མཐོ་དམན་དུ་འཁོར་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་དག་ཀྱང་གི་
 བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྦྱིར་སྦྱེ་གནས་ལ་རྩམས་སྦྱེས་དང་། སྦྱོང་སྦྱེས། མངལ་སྦྱེས། རྫོང་སྦྱེས་
 བཅས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། བར་མ་དོའི་སེམས་ཅན་ནམ་བར་སྲིད་པ་ནམས་ནི་
 རྩམས་སྦྱེ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་དེ་ལ་བརྩམས་ཏེ་སྦྱེས་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བའི་སྦྱ་
 བཤད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་ལུས་དྲུངས་ཤིང་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་
 དུ་སྦྱེ་འགྱུར་ཀྱི་བྱད་གཟུགས་ཅན། རི་བྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱ་ཞིང་ལས་
 ཀྱི་རྒྱ་འབྲེལ་དང་ལྡན་པ། སྦྱོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་འདོད་འབྲེལ་སྒྲུང་གི་དབང་གིས་
 སྦྱེ་གནས་སུ་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པར་ཡང་གསུངས། འདིར་
 དེ་དག་འབྲི་ཚུལ་ནི་བདེ་འགོའི་བར་སྲིད་པ་ནམས་གཟུགས་སྦྱག་པ་ཁ་ཀྱེན་དུ་

ཕྱོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། རན་འགྲོའི་བར་སྲིད་པ་རྣམས་གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་ཁ་སྤར་
 ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ་འགྲོ་བ། རི་ལྟར་ཁྲོན་པའི་ནང་ཏུ་ཐོ་ཚུན་གྱི་རྒྱད་མོ་འཁོར་ཚུལ་ལྟར་
 དང་། དེ་ཡང་གོང་ཏུ་མཆོ་རྒྱུ་གྱི་ལུང་གསལ་ལྟར། བར་སྲིད་པ་དེ་རྣམས་ལས་
 ལ་ལ་དེ་རྣམས་འཕོ་ཁིང་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པ་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ལ་
 ལ་གཞན་རྣམས་འཆི་འཕོས་ཏེ་དེར་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཆོན་བྱེད་དེ་དང་དེ་
 བཞིན་གྱི་དགོས་པར་སྤང་ཁིང་། དེ་ལ་བར་སྲིད་པ་མཆོན་བྱེད་འདི་དག་གིས་ནི།
 རང་དབང་མེད་པར་སྤྱ་ཞིག་སྲིད་པར་འཁོར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་
 བར་སྤང་ངོ་།།

འཁོར་ལོ་ཕྱི་མའི་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ནི། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་
 ལས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས། ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད། རྒྱག་པ་རིག་
 པ། བདུན་པ་ཆོར་བ། བརྒྱད་པ་སྲིད་པ། དགུ་པ་ལེན་པ། བརྟུ་པ་སྲིད་པ། བརྟུ་
 གཅིག་པ་སྐྱེ་བ། བརྟུ་གཉིས་པ་རྒྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅས་སོ།།

དེ་ལ་རྣམ་འབྲེད་འབྲེལ་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་
 ལག་བརྟུ་གཉིས་ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ལུགས་ལས་བརྒྱུག་པ་དག་གི་བར་
 བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་རྒྱ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
 འབྱུང་ལྷོག་དང་རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གཉིས་ཡོད།

དེའི་དང་པོ་ནི་གང་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་ནས། སྐྱེ་བའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་ཀ་ལི་འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་དང་། སྐྱེ་བ་འབྱུང་བས་ཀ་ལི་འབྱུང་བ་
དང་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བའི་བར་རྣམས་ནི་
དེའི་ལུགས་ལྡོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་པ་ནས། སྐྱེ་
བ་འགགས་པས་ཀ་ལི་འགག་པ་ནི་ལུགས་འབྱུང་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀ་
ལི་འགག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་
པའི་བར་རྣམས་ནི་དེའི་ལུགས་ལྡོག་སྟེ། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་མདོ་ལས། གང་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
ཀྱིས་ཀ་ལི་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་དང་པོའི་ལུགས་འབྱུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་
ལུགས་ལྡོག་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་མདོ་དེར་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀ་
ལི་འགག་ཅེས་པས་གཉིས་པའི་ལུགས་ལྡོག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ལུགས་
འབྱུང་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཚུལ་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་འདི་
དག་གི་སྒྲིབ་ཞེས་པར་དེ་དག་གི་གསུང་ནས་ཤེས་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་གོང་དུ་
ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་དག་གི་བར་
བྱ་ཞེས་པ་འདིས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ཟུང་གཉིས་ཀ་གི་དགོས་པར་
བསྟན་པ་མིན་གྱི་གང་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་གཞི་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་གི་དགོས་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྟངས་ལོ།།

དེ་ཡང་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལུགས་འབྲུང་གི་ཚུལ་གྱི་སྲིད་པ་བཞི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་བཞི་ནི། ཞེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་མ་ལྷངས་བར་ནི་བར་སྲིད་དང་། སྐྱེ་བ་ལྷངས་བའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དང་། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་སྐྱད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་སྐྱོན་རོལ་ཚུན་ནི་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད་ཡིན་པར་མངོན་པ་མངོན་སོགས་སུ་གསུངས་སོ།།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་མཆོན་བྱེད་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བར། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་བྱད་མེད་ཉིད་མ་འབྲས་པར་གྱི་བར་བཤོ།། འདུ་བྱེད་རྣམས་རྩ་མཁན་སྟོད་དག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཤོ།། རྣམ་པར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱུའི་གཟུགས་སོ།། མིང་དང་གཟུགས་ནི་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་བཤོ།། སྐྱེ་མཆེད་བྱག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བྱག་པོ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་ཆགས་པ་དག་གོ། རིག་པ་ནི་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ལུས་ཀྱི་རིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་བཤོ།། ཆོར་བ་ནི་སྐྱེས་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་སྟོང་བར་བྱེད་བཤོ།། སྲིད་པ་ནི་བྱད་མེད་བྱ་འཆོ་བཤོ།། ལེན་པ་ནི་བྱད་མེད་ལ་མངལ་ལ་གནས་པ་འཇུག་བཤོ།། སྲིད་པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་འབྲང་བཤོ།། སྐྱེ་བ་ནི་འབྲངས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བཤོ།། ཁ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁས་ཤིང་འཁོགས་བཤོ།། ཞེ་བ་ནི་མི་ཞེ་བའི་གཟུགས་སུ་གྱིའོ།། ཞེས་འདུལ་བ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདུལ་བ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོའི་ཡིན་ཚུལ་མཆོ་རྟེན་ཏུ་གསལ།

ཡང་བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་ལས། དེ་ནི་ལུང་ནས་འདི་སྐད་གསུངས།
 མ་རིག་ཀྱན་མོ་ལོང་བ་སྟེ། འདྲུ་བྱེད་དག་ནི་རྩ་མཐུན་བཞིན། རྣམ་ཤེས་སྟེ་བྱ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། མིང་དང་གཟུགས་ནི་གྲུབ་འདུག་འདྲ། སྟེ་མཆེད་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་
 པ་སྟེ། དེག་པ་འོ་བྱེད་འདྲ་ཞེས་གདམས། ཆོར་བ་མིག་ལ་མདའ་རྒྱབ་སྟེ། མེད་
 པ་ཆང་འཐུང་འདྲ་ཞེས་གདམས། ལེན་པ་ཤིང་ཐོག་ཉལ་འདྲ་སྟེ། མིད་པ་སྐྱུ་མ་མ་
 འདྲ་ཞེས་གདམས། སྟེ་བ་དེ་ལ་བྱ་སྟེས་ཏེ། ཀ་ཤི་རོ་ཁུར་འདྲ་ཞེས་གདམས། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱེད་ས་བཞད་པས་མདོ་ཅའི་རྣམ་བཤད་དུ་
 དེང་དུས་འདི་ཉིད་ཐུག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་པར་སྒྲུང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདི་
 ལས་དེ་ནི་ལུང་ནས་འདི་སྐད་གསུངས་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ནི་གང་ཡིན་མི་གསལ།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་མཆོན་བྱེད་བྲིས་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་གཉིས་
 བྱུང་བ་ལས་འདྲ་མིན་ཅི་རིགས་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གི་དཔེ་དོན་སྐྱར་ཚུལ་ཆབས་
 གཅིག་ཏུ་གནད་བསྟུན་རེ་འགོད་ན། དེ་ལ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནི། འཁོར་བར་
 སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་
 བདག་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སེམས་བྱུང་སྟོངས་པ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་
 དཔེར་ན། ཀྱན་མོ་ལོང་བ་དེ་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་བཟའ་
 བཅུང་གཙང་ལེགས་སོགས་ལ་སྐྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་ཀས་ཤིང་འཁོགས་ལ་མིག་
 ལོང་བས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྟེབ་མི་བྱུབ་པར་མི་འདོད་པའི་བྲག་གཡང་དང་
 རྩེང་མཆོ་སོགས་སུ་བྲག་པ་དང་། རྩེང་རུལ་དུག་ཅན་སོགས་ཀྱི་བཟའ་བཅུང་ལ་

སྤྱད་ནས་ན་ལྷག་མི་བཟད་པ་མྱོང་བ་ལྟར། རི་རྒྱུད་དུ་སྒྲེགས་བཅ་ལས། གང་
 མ་རིག་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་མ་རིག་པའོ། ། གང་གི་མ་རིག་
 རྣམ་ཞེས་གྲིས། རི་ལྟར་མ་རིག་ལོང་བའི་ཚུལ། ཞེས་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་
 ལ་ཚོངས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དེའི་དབང་གིས་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་བདེ་སྤྱད་
 དང་། དེས་ལེགས་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་ཐར་བའི་བདེ་བ་མི་འཇོབ་པར། ངན་སོང་གི་
 གཡང་ས་དང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲ་ཆོགས་མྱོང་དགོས་
 པར་སོགས་མཚོན།

ཡང་འདི་མཆོན་བྱེད་ལ་བྱད་མེད་མ་འདེས་པ་གིས་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་
གཞི་ཅ་བྱད་མེད་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྲིམ་པའི་གཞི་འཁོར་པ་རྣམས་
ཆགས་ཤིང་། དེར་དབང་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་གི་དཀའ་སྤྱད་འདྲ་མིན་སྦྱོང་དགོས་པ་
འབྱུང་བ་ལྟར། ཐོག་མའི་མ་དེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཏེ་
སྤྱད་བསུལ་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱོང་དགོས་པ་མཆོན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི། རོག་མའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
བའི་སྲིད་པར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བྱེད་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་རིག་པའི་
ལྟོ་ནས་བསགས་པའི་ལས་བཟང་ངན་ནམས་ལ་བརྟེན། དེ་རྩལ་ཁན་གྱིས་མཆོན་
ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རྩལ་ཁན་གྱིས་རྩལ་སྟོན་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་སྣ་ཆོག་པས་བཟོ་བ་
ལྟར། གཉིས་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་

ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་མཆོན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། འཁོར་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འཛིན་
 པའི་ཟག་བཅས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱུས་མཆོན་ཚུལ་ནི།
 དཔེར་ན་སྤྱུ་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཚུགས་མི་སྟབ་ཅིང་བྱ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་བ་
 དང་། སྟོན་ཤིང་ནས་ནགས་ཆལ་པན་ཚུན་བརྒྱད་ཅིང་མཆོང་རྒྱག་བྱེད་པ་ལྟར།
 རྣམ་ཤེས་དེའང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྟོང་བབས་ཏེ་གནས་མི་སྟབ་པར་བྱ་བྱེད་
 འབྲ་མིན་ལ་གཡེང་ཞིང་། འཁོར་བའི་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འགོ་
 བ་སོགས་མཆོན་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན། དེ་ལ་ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་
 བྱེད། རྣམ་ཤེས་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞི་ནི། དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་པར་
 ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་མིང་གི་སྟོན་པར་དགོས་པས་མིང་གི་སྤང་པོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 བསྟུས་ཤིང་། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཉིས་བསྟོམས་པར་མིང་གཟུགས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་ཞེས་བརྟེན་ལ། དེ་ཡང་བར་སྤིང་ནས་སྤྱེས་གནས་སུ་མིག་རྣ་སྟེ་བཅས་
 ཀྱི་དབང་རྟེན་མ་དོད་ཚུན་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དེ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་
 མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡོད་ཅེས་ལས་འགོ་བ་དེའི་རྟེན་རྟོགས་པར་མ་གྲུབ་པས་
 མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་བཞག་པར་སེམས། འདི་ནི་དཔེར་ན། ཚུའི་ཚུ་
 རོལ་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བའི་འགྲུལ་མི་རྣམས་གྲུར་ཞུགས་ཏེ་འགོ་བས་པ་རོལ་

སླེབ་པ་ལྟར། ཆེ་འདི་ནས་སླེ་བ་སྤྱི་མར་འགོ་དུས་བར་སྲིད་པའི་ལུས་ལེན་ཅིང་
དེར་ཁྱུགས་ཏེ་འགོ་ནས་སླེ་སྲིད་དུ་སླེབ་པ་མཆོན་པར་སྣང་། དེ་ཡང་བཞི་པ་མིང་
གཟུགས་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་སླེ་གནས་སུ་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྐབས་སུ་བཞག་པར་
གསུངས་པ་མང་ཡང་། འདི་ནི་བར་སྲིད་སྐབས་ཀྱང་དེར་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན།

འདི་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་སུ། སླེ་གྲན་ཞིང་འཆི་བ་ཡི།། ལྷ་བོ་ཆེན་
པོ་འདི་ཉིད་ལ།། ལུས་ནི་གོ་བ་རི་བཞིན་དུ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གོ་མཁན་འདྲ།།
དག་སྤྲེག་ལས་ནི་གོ་སྐྱ་སྤྲེ།། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གསུམ།། གོ་བ་འདྲ་བའི་
གཟུགས་སུ་ཁྱུགས།། མཉན་པ་པར་སྒྲོལ་ཚུར་སྒྲོལ་བཞིན།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འདུ་བྱེད་བཅིངས།། སླེ་བ་སྤྱི་སྤྱི་དཔག་མེད་དུ།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕོ་སྒྲོག་བྱེད།།
ཅེས་མཆོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡང་གསུངས། ཡང་མཁས་པ་ལ་ལས་ཚུའི་ནང་དུ་བྱ་
འགོ་བ་ལྟར། མའི་མངལ་དུ་མེར་མེར་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་དེ་དག་པན་ཚུན་བརྟེན་ཅིམ་དུ་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ཡང་བཤད།

ཡང་འདི་མཆོན་བྱེད་ལ་བྱུང་མེད་དང་སླེས་པ་བྲི་ཞེས་པ་ལྟར་ན་དཔེར་
ན་སླེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དག་པན་ཚུན་ཉི་བར་འདུ་འབྲེལ་ལས་བཟའ་ཆང་ངམ་མི་
ཆང་སོ་སོ་ཆགས་པ་ལྟར། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་པན་ཚུན་ཉི་བར་འདུ་
འབྲེལ་ལས་འགོ་བ་རིགས་སོ་སོ་ཆགས་པ་མཆོན་པར་སྣང་ངོ་།།

ལྷ་བ་སླེ་མཆེད་ནི། སླེ་གནས་སུ་མིག་སོགས་སླེ་མཆེད་ལྷའམ་དབང་པོ་

ལྷ་པོ་གྲུབ་ལ་དབང་ཤེས་རྣམས་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་དེར་འཛོག་འདི་ཡུལ་འཁོར་
རམ་གྲོང་སྟོང་གིས་མཆོན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། གྲོང་སྟོང་དེར་བསྐྱད་གནས་ཡོད་
ཀྱང་སྟོང་མཁན་མེད་པར་ལྟར། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་རྟེན་
མིག་དབང་སོགས་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། བརྟེན་པ་མིག་ཤེས་སོགས་མ་གྲུབ་པས་གྲོང་
པའམ་ཁང་སྟོང་སྟོ་མང་ཅན་དུ་འབྱ།

ཡང་འདི་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཆགས་པ་བྱི་ཞེས་པ་ལྟར་ན།
དཔེར་ན་ཆགས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་གི་སྟོ་
ནས་གཟུགས་མངོས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ལྟར། ལྷ་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་སྐབས་སུའང་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལམ་མིག་
རྣ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོད་ཅིང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་
མཆེད་དུག་གི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཕྱི་འདི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལ་འདོད་
ཆགས་འབྲེན་པ་མཆོན་པར་སྒྲུང་ལ། འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་དེ་རེག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཀྱི་སྐྱ་རོལ་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་ནས་དེའི་རྗེས་ལའང་འཛོག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པར་སེམས་ཤིང་། འདི་བཞེན་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཅི་
རེགས་པར་སྒྱུར་བར་འདོད་ཚུལ་ཡོད་པར་སྒྲུང་ངོ་།

དུག་པ་རེག་པ་ནི། ལུས་དབང་སོགས་ཡུལ་རེག་བྱ་སོགས་དང་འཕྲད་དེ་
ལུས་ཤེས་སོགས་སྐྱེས་ཤིང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཅམ་ཀྱི་སྐབས་
ལ་འཛོག་འདི་ནི་སྐྱ་གུ་པོ་མོ་འོ་བྱེད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་དག་གིས་འོ་བྱེད་པ་ན་

མཆུ་སྒྲོ་འཕྲད་པ་ཅམ་ལས་ཆོར་བའི་བྲད་པར་ཆར་སྒྲོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་དེས་རིམ་
བས་དགའ་བདེ་འདྲེན་པ་ལྟར་རེག་པ་འདྲིའི་སྐབས་སུའང་ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་
གསུམ་འདུས་ཅམ་ལས་ཆོར་བའི་བྲད་པར་ཆར་སྒྲོང་བ་མེད་ཀྱང་འདྲི་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆོར་བའི་བྲད་པར་ཤས་ཆར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མཆོན།

འདྲི་ལ་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིད་པ་གྲི་ཞེས་པ་
དེའང་། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ཅའི་ནམ་བཤའ་དུ་འོ་བྲེད་པ་ལ་སྦྱར་འདུག་ལ།
ལ་ལར་པོ་མོ་པན་ཚུན་ལག་བཅང་དང་འབྱུང་བའང་གྲིས་པར་སྤང་། གང་ལྟར་
ཆགས་ལྟན་པོ་མོ་དག་འོ་བྲེད་པ་དང་པན་ཚུན་འབྱུང་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་
དང་གང་ནས་འཕྲད་ཅིང་རེག་པ་ལས་ཆོར་བ་བདེ་བ་འདྲེན་པར་བྲེད་པ་ལྟར་
རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲེན་པར་བྲེད་པ་མཆོན་པར་
སྤང་སྟེ་སྤྲུམ་དང་འབྲུ་བར་སྤང་ངོ་།།

བདུན་པ་ཆོར་བ་ནི། རེག་པས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་
སྒྲིད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཅི་རིགས་
ཤས་ཆར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལ་འཇོག འདྲི་ནི་དཔེར་ན་མིག་ལ་མདའ་འཕོགས་པའི་
སྐབས་སུ་ན་ཟུག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཡུལ་གཞན་མཐོང་མི་རུས་པ་ལྟར། ཆོར་བ་
འདྲིའི་སྐབས་སུའང་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གང་རུང་གི་སྒྲོང་བ་ཆེས་ཆེ་ཞིང་།
དེ་དག་རང་རང་གི་རྗེས་མཐུན་ལས་སེམས་གཞན་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་དང་
མཆུངས།

འདི་ལ་སྐྱེས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་སྤྱོད་བ་བྱི་ཞེས་པར་ནད་པ་མལ་
 དུ་ཉལ་བ་ཞིག་བྱི་སྤོལ་སྤྱང་བ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་དེ་འབྲེལ་ནད་པ་ནི་ན་ཆ་དེའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་བྲུགས་ཐམས་ཅད་ནད་དང་བྲལ་བ་དང་ནད་ཞི་བའི་བདེ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་འདོད་དེ་རང་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར། བདུན་པ་ཆོར་བའི་སྐྱབས་སུ་འདྲེང་བདེ་
 སྤྱུག་སོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བྲུགས་ཆེ་བས་སེམས་ཀྱི་རུས་བྲུགས་ཀྱན་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དང་བྲལ་འདོད་དང་བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་རྒྱ་
 ཡིན་པ་མཆོན་པར་སྤྱང་ངོ་།།

བརྒྱད་པ་སྟེང་པ་ནི། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་ལ་གསོས་
 འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 སམ་ཞེན་ཆགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན། འདི་ནི་དཔེར་ན་བག་མེད་པའི་སྐྱེས་བྱས་
 ཆང་བཏུང་བ་ན་ངན་གོམས་ལ་གསོས་འདེབས་ཤིང་ངོམས་པ་མེད་པར་ཡང་
 ཡང་བཏུང་སྟེ་སྤྱོད་བ་དང་སྤྱོད་གུན་བྱང་གོལ་སོགས་རྒྱད་པ་སྟེ་ཆོགས་འབྱུང་
 བ་ལྟར། འདི་འབྲེལ་བའི་སྟེང་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱར་བྱས་ལས་ཀྱི་རུས་པ་
 གསོ་ཞིང་ངེ་ཅམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཁོར་བའི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས།

འདི་ལ་བྱད་མེད་བྱ་འཆོ་བ་བྱི་བ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་བྱད་མེད་ནམས་ཀྱིས་
 རང་གི་བྱ་སྤྱུག་ལ་རུ་ཞོ་སོགས་སྟེར་ཏེ། འཆོ་སྤྱོད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བ་

ལྟར། སྲིད་པ་འདིས་ཀྱང་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསོ་ཞིང་དེས་རྣམ་
སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པར་མཆོན་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ།།

དགྲ་པ་ལེན་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆགས་
ཞེན་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དང་དུ་ལེན་པའི་འདོད་ཆགས་
རྣམས་ལ་བརྟེན། དེ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱི་ལྟ་ཞིང་ཉོག་སྤྱ་མ་ཟ་བཞིན་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་
ཡང་ཡང་སྟོབ་ཅིང་འཇུ་བའམ་ལེན་པ་དང་འབྲ་ཞིང་། འདི་ལ་བྱད་མེད་ལ་མངལ་
ན་གནས་པ་འཇུག་པ་བྱི་བར་གསུངས་པ་ལ། རོ་མོ་འབྲིག་པ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ཞིག་
བྱིས་སྟོལ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་འོ་བྱེད་པ་དང་འཇུད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བར་སྲིད་
པ་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་ཉེ་འབྲིག་པ་སྤྱོད་ནས་བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་དུ་སྤྱ་གྲུ་ཆགས་སུ་
བཅུག་པ་ལྟར། སྲིད་པ་འཕེལ་བས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དང་དུ་ལེན་པའི་དགྲ་པ་
ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྟེན་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་
པ་སྲིན་དུ་བཅུག་པ་མཆོན་ནོ།།

བཅུ་པ་སྲིད་པ་ནི། སྤར་གྱི་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་གིས་རྣམ་
ཞེས་ལ་ལས་བཟང་ངན་གྱི་རྒྱས་པ་གང་དང་གང་བཞག་པ་ལ། བརྒྱད་པ་སྲིད་
པ་དང་དགྲ་པ་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་སྤྱི་མ་སྤྱི་
བ་ལ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དེ། འདི་ནི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་
འབྲས་བུ་ཡང་སྲིད་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལས་མིང་ངམ་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བཏགས་
པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་མངལ་ན་གནས་པ་འབྲང་བའམ་སྤྱ་གྲུ་སྤྱི་བ་

ལ་ཆེས་ཉེ་བའི་བྱད་མེད་སྐྱུལ་མ་དང་འབྲེལ།

བརྩ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། བར་སྤྱོད་ནས་སྐྱེ་སྤྱོད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་མ་
ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་ཅིང་། འདིའི་གནས་སྐབས་སྐྱེ་བ་རྫོགས་པ་གྲུབ་
ཟིན་པར། འདི་ནི་མའི་མངལ་དུ་འབྲང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱ་བྱེར་བཅས་པ་དང་
མཚུངས་སོ།

བརྩ་གཉིས་པ་ཆ་ཤི་ནི། སྤང་པོ་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཆ་བ་དང་།
སྤང་པོའི་རིགས་མཐུན་དོར་བ་ལ་ཤི་བ་ཞེས་བཞེད། དེ་གཉིས་ལ་ཆ་ཤི་ཅི་རིགས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་གཅིག་དུ་བགྲང་། འདི་ཉིད་མཆོན་བྱེད་ལ་མི་ཞིག་གི་རྒྱབ་
དུ་མི་ཤི་བའི་རོ་འཁུར་བ་ཞིག་གིས་པ་དེ་ནི། ཐག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་
རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་གསལ་བར་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་།

དེ་བཞིན་དུ་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་སོགས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་མཆོན་བྱེད་ལ་དཔེ་གཞན་དག་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོར། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སྤྱད་པའི་རྒྱ་
བཞི་གསུངས་ཏེ། མ་རིག་པའི་འདེབས་པ་པོས་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་
པོན་བཏབ་དེ་སྤྱོད་པ་ཚུས་བརྒྱན་པར་བྱས་ན། མའི་མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱ་གུ་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས།

ཡང་རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། (གསུང་། ག།) གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་
འདོད་ཚུལ་ངེས་ལན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོར། (༡༧བལ) སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་ཞིང་པ་

ཡིས། ལས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཞིང་དུ་བཏབ། སྲིད་དང་ལེན་པའི་ཚུ་ལུང་
 ཀྱིས་གསོས་པས། ས་བོན་སྟོབས་རྒྱས་སྲིད་པའི་ངོ་བོར་འཕོས། དེ་ལས་སྐྱེ་
 བའི་རང་བཞིན་མིང་གཟུགས་ཀྱི། ལྷ་གྲུ་འབྱས་ཤིང་སྐྱེ་མཆེད་སྟོང་བྱར་འབྲིལ།
 རེག་པའི་མེ་ཉླ་ཆོར་བའི་འབྲས་སློན་ཡང་། ཀ་ཤེས་བརྒྱུ་ཉེ་སྤར་ཡང་སྲིད་
 པར་འདེབས། རི་སྲིད་བདག་མེད་མེ་ཡིས་མ་བཅོམ་པ། དེ་སྲིད་སྐྱེ་ཤིང་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་དགོས་པས། གནས་ལུགས་ཟབ་མོར་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ཀྱིས།
 སྲིད་པའི་ཚུ་བ་བྱུངས་ནས་འབྱིན་པར་ཤོག །ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།

མདོར་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱུངས་པའི་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་ནས། ཆེ་སྤྱི་
 མའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་འབྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ། སྲིད་ལེན་གཉིས་
 ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་པས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་བ་
 དང་ཀ་ཤི་བཅས་འབྲུབ་ཚུལ་མཆོན་པར་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས།

དེ་ཡང་ཆེ་འདྲིའི་རྗེས་མ་རང་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་
 ལྡན་ཞིག་བསགས་ན། དེའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མ་རིག་པ། གཉིས་
 པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བརྒྱད་པ་སྲིད་པ། དགྲུ་པ་ལེན་པ། བཅུ་
 པ་སྲིད་པ་བཅས་ཉེན་འབྲེལ་དུག་ཆེ་འདྲིར་འབྱུང་ཞིང་། བཞི་པ་མིང་གཟུགས། ལྷ་
 པ་སྐྱེ་མཆེད། དུག་པ་རེག་པ། བདུན་པ་ཆོར་བ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ། བཅུ་
 གཉིས་པ་ཀ་ཤི་བཅས་ཉེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་ཆེ་རྗེས་མའི་ཉེན་དེ་རང་ལ་རྫོགས་

པར་འབྱུང་བ་དང་། ཆེ་རྒྱུ་མའི་རྒྱུ་མ་པན་ཆད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་
ན། ཆེ་འདིར་ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཆེ་རྒྱུ་མ་བར་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དང་། དེའི་རྒྱུ་མ་རང་ལ་བཞི་པ་ནས་བདུན་པའི་
བར་དང་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་པ་བཅས་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་སྤྱིད་པ་འཁོར་ལོ་འདིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་སྤྱིན་པོ་འདིགས་སུ་བྱུང་
བ་ཞིག་གིས་འཁོར་ལོ་འདི་རྒྱང་ལག་བཞི་གས་འདྲིན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཉེ་བར་དུ་
སྤངས་ནས་ཁར་བཅུག་པར་བྲིས་པ་དེ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་དཔེར་ན། སུ་ཞིག་སྤྱིན་པོའི་ཁར་ཚུད་པ་ན་དེས་ཟ་རྒྱ་ཉག་གཅིག་ལས་
ཐར་བའི་དུས་སྐབས་མེད་པར་གྲགས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་གནས་སུ་མཆོན་
དོན་གོང་གསལ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཡོན་ན། མཐར་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་དགོས་པ་
ལས་མ་འདས་པ་མཆོན་ཞིང་། འདི་ཡང་སྤྱི་བ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས།
འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དུ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིན་པོས་
བར་དུ་སྤངས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྷ་ཆར་གྱིས་བཟུང་བར་བྲི་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་འབྲི་ཚུལ་ལ་ལར་འཁོར་ལོ་འདྲིན་མཁན་དེ་ཉིད་སྟག་ཤམ་ཅན། མིག་
གསུམ་དང་ལྡན་པ། མགོ་ལ་ཐོད་སྐྱམ་ལྲས་བརྒྱན་པ་ཞིག་དང་། ཡང་དེའི་ལག་ཏུ་

ཁྲམ་ཤིང་དང་མེ་མོང་ཐོག་ས་པ་ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་འདི་འཛིན་མཁན་དེ་ཉིད་
 ཀེང་རུས་ཤིག་གིས་པ་སོགས་འདྲ་མིན་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་གསལ་འདུལ་
 བའི་གཞུང་ལྟར་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བའི་ལུགས་སྲོལ་བཞིན་ཡིན་པར་མི་སྤྱང་ཡང་།
 རང་རང་གི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སྲོལ་དང་
 དེའང་ཁུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་སྟག་ཤམ་དང་ཐོད་
 སྐམ་གྱི་དབུ་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་ཅི་དང་གང་མཆོན་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་གང་ལ་རྒྱ་
 དེ་དག་འོས་མིན་བཅས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འབྲི་དགོས་སོ་སྟམ་མོ།

མདོར་ན་འཁོར་བའི་རྣམ་གཞག་མཆོན་བྱེད་དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་སྟག་
 བསྐལ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལའང་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཀྱན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་བཞིན་གང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་
 ལས་དཀར་ནག་མཆོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མཆོན་པ་དེ་དག་གིས་
 བསྟན། དེ་ཡང་གང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་དང་རི་ལྟར་འཁོར་ཆུང་དང་། འཆི་བ་
 མི་རྟག་པ་མཆོན་པ་བཅས་ཀྱིས་སྟག་བསྐལ་བདེན་པ་བསྟན། དེ་ལའང་སྟག་
 བསྐལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་དང་། འབྱུང་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་། ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྟག་བསྐལ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རན་སོང་གསུམ་མཆོན་པ་དེས་གཙོ་
 བོ་དང་པོ་དང་། ལྟ་དང་མེད་གནས་མཆོན་པ་དེས་གཉིས་པ་དང་། ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ཆུང་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མཆོན་པ་དེས་གསུམ་པ་

དེ་བསྟན། དེ་གསུམ་ལས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཞི་བ་དང་། གཟུགས་
 མེད་ཁམས་བཅས་ལ་བྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱབ་བསྐྱུས་གཅིག་སྤྱད་དང་། གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་གནས་འོག་མ་གསུམ་ལ་དེ་དང་འགྱུར་བའི་སྤྱབ་བསྐྱུས་བཅས་གཉིས་
 ཅུ་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མི་གཉིས་དང་ངན་སོང་གསུམ་བཅས་ལ་ནི་སྤྱབ་
 བསྐྱུས་གསུམ་ག་ཡོད་དོ།

དེ་ཡང་སྤང་འདས་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ། འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྤང་ན་ཉེས་སྒྲིན་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ནི་བའི་
སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་བརྟུན། འདི་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཙམ་སྤངས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་ཆད་པ་ཙམ་གྱི་ཆད་པའི་སྤང་འདས་ཞེས་པ་དང་། ཉོན་སྐྱིབ་
མ་ཟད་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱང་སྤངས་པ་སྤིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་མི་གནས་པའི་
སྤང་འདས་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད། དེའི་དང་པོ་ནི་ཐེག་དམན་དག་བཙུང་བ་རྣམས་
གྱི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དག་བཙུང་བ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་

ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཅིང་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ།

དེ་ལ་ཟུང་འདས་སམ་འགོག་བདེན་ངེ་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་
དཀར་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དེ་ནག་ཆ་ངེས་ཀྱིས་ཟད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དཀར་
ཆ་རྫོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་ཞིང་ཞི་བསིལ་གྱི་འོད་དང་ལྗན་པ་ལྟར། ཐར་
པ་ཟུང་འདས་ཀྱང་ཉེས་སྒྲིན་ནམས་ངེས་ཀྱིས་གཏན་ཟད་དུ་ཟུང་ཅིང་ལེགས་
ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་དང་བྲལ་བའི་གཏན་
གྱི་ཞི་བདེའི་བསིལ་ཟེར་དང་ལྗན་པ་བཅས་མཆོན་ནོ།

དེ་ནས་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་
བར་བྱ། སངས་རྒྱས་བཞུགས་ལ་འདུག་པར་བྱ། འདས་བུའི་སྒྲིམ་ལ་སྤང་ཆེན་
བཞིན། འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོན་པར་བྱ། གང་ཞིག་རབ་ཏུ་བག་ཡོད་པར།
ཆོས་འདུལ་འདི་ལ་སྦྱོད་འགྱུར་བ། སྦྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། སྒྲིག་
བསྐལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་བྲི་དགོས་
པར་གསུངས་ཤིང་། དེས་ནི་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆོན་ཞིང་བཞུན། དེ་ཡང་
ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་གང་དུ་
བྲི་དགོས་པ་མ་གསལ་ལ། མདོ་རྩར། སྤྱིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཟུང་ན་ལས་འདས་
པ་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཉི་བར་སྦྱོན་པའོ། འོག་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་སྤྱིང་
གི་རྒྱས་བྲངས་ཉི་མེད་པ་འཁོར་ལོའི་འོག་ལ་གོ་ཞིང་དེར་བྲི་བ་དང་། ལ་ལས་དེ་

འབྲེལ་སྤྲེལ་འདས་ཐོབ་པ་ལ། ལམ་འདི་འབྲེལ་བསྐྱོམ་དགོས་ཞེས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་
ཡིན་པས་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་དེ་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་འོག་ལ་གོ་ནས་དེར་བྲིས་
བའི་ལུགས་སྒྲིལ་གཉིས་སྤྲེལ་བ་ལས། གྲུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་
མདོ་ཅའི་རྣམ་པ་འདྲ་དུ། ལམ་བདེན་བསྐྱོམ་པའི་མཆོན་མ་ཐར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
བཅམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱང་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྲི་དགོས།
ཞེས་གསུངས་པས་དེས་སྤྲིམ་ལྟར་བཞེད་པར་མངོན།

ཆོགས་བཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྲེལ་སྟེ།
དེ་ལ་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཆེད་དུ་བཅོམ་འབྲུས་བཅམ་པར་བྱ་ཞིང་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་བཅུ་ཉེ་དེ་ལས་ཡིད་དབྱང་བར་བྱ་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལྟག་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་
དཔེར་ན། ལྷ་འདམ་བུའི་ཁང་ཁྱིམ་དག་ལ་སྤང་ཆེན་གཏུམ་པོ་སྤྲེལ་ཉེ་དེས་རི་
ལྟར་གཞོམ་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤང་པོ་དང་། ལྷའི་བྱ་དང་། འཆི་
བདག་བཅས་ཀྱི་བདུད་བཞི་སྟེ་དང་བཅས་པ་གཞོམ་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྤྲེལ་ནས་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྤྲིས་བྱ་གང་ཞིག་གིས་སྤྲི་གསུམ་
རབ་ཏུ་འམ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པའི་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། སྤྲོན་པ་མཆོག་
གིས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོས་སེམས་རྒྱད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལམ་ཀྱི་བདེན་
པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་གཞི་རྟོན་ཆོས་འདུལ་
བའི་གཞུང་ནས་བསྐྱེད་བྱ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་སྤྲོད་པ་ཉམས་ལེན་

ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ནི། རང་དབང་མེད་པས་སྐྱེ་འཆི་
བརྒྱད་པའི་འཁོར་བ་རབ་དུ་སྤངས་ནས། ཕྱིན་ཆད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་སྤྱོད་
མི་དགོས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཐ་མར་ངེས་པར་བྱེད་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ།
ཞེས་སོགས་བསྟན་ཏོ།

དེ་ལྟར་ཕུང་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཆོན་བྱེད་དེ་དག་གིས་རྣམ་བྱུང་
སྒྲིགས་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་ཡོད།
འགོག་བདེན་ལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་
འགོག་བདེན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལའང་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་འགོག་
བདེན་དང་ཞེས་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་
ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་
ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་དེ་དག་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་དགོན་
མཆོག་དངོས་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ལས། སྦྱོར་ལས།
མཐོང་ལས། སྒྲིམ་ལས། མི་སྦྱོབ་ལས་བཅས་ལྟ་རེ་ཡོད། དེ་ལས་ཆོག་སྦྱོར་གྱི་
ལམ་གཉིས་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་སྒྲིམ་འགྲོ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཐོང་ལས་ཐོབ་པ་ནས་བརྒྱུང་ལམ་བདེན་དང་ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་
ཐོབ་ཅིང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དངོས་གནས་
པར་གྱུར་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་ལས་ཐོབ་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཡང་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྣོ་བ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་དང་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཆོན་པ་འདིའི་གདམས་དོན་གནད་
བསྐྱུས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཏུ་འཁོར་བའི་གནས་དང་
རི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཚུལ་མཆོན་པ་དེ་དག་གིས་སྤྱད་བསྐྱུལ་བདེན་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྣོ་དང་། གང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱལ་ས་
དང་ཉོན་མོངས་བཅས་མཆོན་པ་དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཏེ་
དེ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྣོ་བཅས་སྟེ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཏི་ཐུག་
པག་གམ། མ་རིག་པ་ལོང་བ་ལྟ་བུས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཡོད་
མེད་ལེགས་པར་དབྱེད་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་དེ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་
བསྐྱོམས་པས། གཏི་ཐུག་མ་རིག་པ་སྣོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
རི་ལྟར་སྟོང་བའི་ནག་ཆ་ཟད་པ་ལྟར། རིམ་གྱིས་ཟད་ཅིང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
ཐོབ་ཅིང་མངོན་ཏུ་བྱ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞི་བཟུང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལེགས་པར་
བཅོན་དགོས་པ་བཅས་བསྟན།

ཚུལ་དེ་བཞིན་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྤྱར་ཏེ་བྱ་ན་དེ་
ཐམས་ཅད་བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་གཏན་ཏུ་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱད་

བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་གཏན་ནས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་མེ་ཆེན་པོས་བྲངས་
 བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་
 བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཀྱི་སྙིང་པ་སྙིན་སོགས་པར་བྱིན་
 གྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཙུན་ནས།
 ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བདེ་
 གླག་ཏུ་འཐོབ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱན་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་གང་
 ཡིན་དེའི་དོན་དུ་བྱ་བ་དང་། དགོ་བ་གང་བྱས་དེའི་རྒྱ་དུ་ལེགས་པར་བསྦྱོ་དགོས་
 བ་བཅས་གདམས་པར་འཁུམས་ལགས་སོ།།

འདི་ལས་དགོ་ཆོགས་གང་ཞིག་བྱང་བའི་མཐུས།།

བསྐྱེན་འགྲོའི་དབལ་མགོན་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་།།

ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་ཉེས་ཆོགས་ཀྱན་ཞི་སྟེ།།

འགྲོ་ཀྱན་ཆོས་འགྱོར་བདེ་དགོས་ལེགས་འཆོ་ཤོག །

ཅེས་འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་ཏེ་རྟོག་དགོ་མིང་དབལ་ལྡན་གྲགས་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་
 བ་ ༠༩ ཆོས་ ༠༡ ལ་བསྐྱེན་འགྲོར་སྤྱན་དའི་རེ་འདུན་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར་དང་བཅས་ཏེ་
 བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་ཀྱན་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག ། །

དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆེ་བ།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆེ་བ་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག །

ཅེས་ས་འདི་ཡང་ནང་བསྐྱེད་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་
བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྡེའི་སྒྲོན་ཆེ་བ་ཏུ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཀའ་
དབང་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

ལྷ་འབྲིལ་དགོ་བཤེས་ལྷོ་བཟང་དགོ་ལེགས་དང་། ལྷ་འབྲིལ་ཐུབ་བསྟན་ཤེས་རབ།

སྲིད་ལྷ་ལྷུང་། ལུང་གྲོང་ལྷ་ལྷུང་དགོན་པའི་བཅུན་མ་དང་། ཆོས་ཁྲིགས་ཁག་ཅིག

སྒྲིབ་ཏུ་སྟུག་དང་། གཞན་སྒྲིབ་སྟུག་། ཆོས་གྲོགས་ཁག་ཅིག་།

ཕྱིན་རྒྱལ་ཆོས་གྲོགས་ཁག་ཅིག་

དཔར་ཅ་དང་སྒྲེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྒྲུར་བ།

ལྷ་འབྲིལ་ཐུབ་བསྟན་ཤེས་རབ།

འདིའི་ལྷ་སྒྲིག་དང་དག་བཅས་བྱེད་པོ་རྣམས་དང་། བཅུན་མ་ཨ་ལེ་རྣམས་དགེ་བསྐྱེལ་
བྱུང་བ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་པོས་ཕྱོགས་བསྐྱེལ་བྱས་པའི་སྡེ་བ་བཞི་དཔར་བསྐྱེད་བཀྲིས་
ཐུབ་པར་ཐུགས་རྗེ་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ལྷ་སྒྲུ་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་བསམ་པ་
ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྒྲོན་སྐྱབས་འཇུག་གཞན་སྐྱོང་ཡོད་པར་བྱ།

ཕྱི་མ་ལ་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་བ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།